

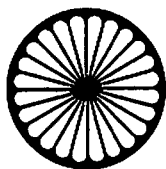
ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၁၀)

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၁၀)ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ-၁၀

ဓမ္မဇူတာ - အရှင်ပညာဇောတာ
(ဝိသိဋ္ဌဒီဃဘာဏကနှင့်သီရိပဝရဓမ္မာစရိယ)

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၆၃၃/၉၁(၁၀)
 ဘာသာရေးဆိုင်ရာ မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၁၈၅/၉၁(၁၂)

အကြိမ် - ပထမ

အုပ်ရေ - ၂၀၀၀

တန်ဖိုး - ၆၀-ကျပ်

ခုနှစ် - ၁၉၉၂-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ။

မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်သူ ။ ။ ဦးတိုးဝင်း (၀၂၄၃၁)၊
 နေလရောင်အောင်ဆက်၊
 အမှတ်-၉၆/ခ၊ ၁၁လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

အတွင်းစာပုံနှိပ်သူ ။ ။ ဦးဇော် (၀၁၄၈၄)
 ဟိန်းစိုးစာပုံနှိပ်တိုက်၊
 အမှတ်-၁၅၈၊ ၃၃-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သုတ်ဝေသူ ။ ။ ဦးလှစိန် (၀၃၀၇၉)
 ထွန်းလှကျော်စာပေ၊ အမှတ်-၂၁၉၊
 အာသောကလမ်း၊ (၁၃)ရပ်ကွက်၊
 လှိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
	နိဒါန်း	၁
	ဓမ္မဒူတအရှင်ပညာဇောတ၏	
	အတ္ထုပ္ပတ္တိအကျဉ်းချုပ်	၅
၁။	မေတ္တာဖြင့် လက်နက်ဘေးကို ကာကွယ် နိုင်ပါသလားဘုရား	၁၀
၂။	ဒက္ခိဏသာခါဘုရား	
	အဘယံကြောင့်အရှင်ဆိုးပါသလဲ	၂၃
၃။	ပါဠိပါဠိဆင့်ဖတ်နည်း ပုံသေနည်းရှိပါသလား ဘုရား	၃၈
၄။	သရဏဂုံ ပျက်တတ်ပါသလားဘုရား	၅၄

- ၅။ အရှင်ဘုရား အဘယ့်ကြောင့် ဘုရားပွင့်ဖို့ရာ
ခဲယဉ်းပါသလဲဘုရား ၆၆
- ၆။ မပုပ်မသိုးလျှင် ရဟန္တာပါလားဘုရား ၇၃
- ၇။ လှူချင်သူက လှူလိုတိုင်း
အလှူခံသင့်ပါသလားဘုရား ၈၅
- ၈။ အိမ်မှာ ဘုန်းကြီးဝါဆိုကောင်းပါသလားဘုရား ၉၆
- ၉။ ဘုရားအလောင်းနှင့် ဘုရားအလောင်းအမျိုးအစား
ရှင်းပြပေးပါဘုရား ၁၀၉
- ၁၀။ ဆရာကောင်း ဒကာကောင်းဆိုတာ
ဘယ်လိုဆရာ ဒကာကို ခေါ်ပါသလဲဘုရား ၁၁၈
- ၁၁။ သာသနာ့ကွယ်ကြောင်း တရားပေါင်းကို
ရှင်းပြပါဘုရား ၁၂၈
- ၁၂။ ဘာကြောင့် ကပ္ပိဗြီးမှ ဘုဉ်းပေးရပါသလဲဘုရား ၁၃၆
- ၁၃။ အစာလည်းဆေး ဆေးလည်းအစာဆိုတာ
ရှင်းပြပါဘုရား ၁၄၈
- ၁၄။ အုန်း၊ ငှက်ပျော ကန်တော့ပွဲများ
ဘုရားမှာ အမြဲတင်ထားသင့်ပါသလားဘုရား ၁၆၁
- ၁၅။ မပြုကောင်းတဲ့ကုသိုလ် ရှိပါသလားဘုရား ၁၇၁
- ၁၆။ မြွေနိုင်ဂါထာ ရှိပါသလားဘုရား ၁၈၀
- ၁၇။ နှီးခွက်နှင့် ရေမသောက်ကောင်းဘူးဆိုဘုရား ၁၉၈
- ၁၈။ ဘုရားပေးမှ တရားရနိုင်တယ်ဆိုတာ
မှန်ပါသလားဘုရား ၂၀၃

- ၁၉။ ကျောင်းအမှတ် သီတင်းသုံးပါလို့
လျှောက်ထားလျှင် သင်္ကန်းရုံဖျက်လို့
ရတယ်မဟုတ်လား ဘုရား ၂၁၃
- ၂၀။ အရှင်ဘုရား ဓာရဏပရိတ်ကလည်း
တပည့်တော်ရတဲ့ ဓာရဏပရိတ်နှင့်မတူပါဘုရား ၂၁၉
- ၂၁။ လမင်းပရိတ်ဆိုတာ ရှိပါသလားဘုရား ၂၂၉
- ၂၂။ ရဟန်းတော်များ အဘယ့်ကြောင့်အကပ်ခံ
ဘုဉ်းပေးရပါသလဲဘုရား ၂၄၂
- ၂၃။ လူများ ဝိနည်းတတ်လျှင် ရဟန်းတော်များ
အနေခက်တယ်ဆိုဘုရား ၂၅၅
- ၂၄။ ဒါယကာလေးမျိုးကို သိပါရစေဘုရား ၂၆၃
- ၂၅။ အပြစ်အတွက် ရတက်မအေး၍ မေးလျှောက်
ပါသည်ဘုရား ၂၇၂
- ၂၆။ ပါရာဒိကကျသော ရဟန်းထံ၌ ရှင်သာမဏေ
ပြုလို့ ရှင်သာမဏေဖြစ်နိုင်ပါသည်လားဘုရား ၂၇၉
- ၂၇။ လူမိုက်နှင့်လူလိမ္မာ ကွဲပြားအောင်ခွဲပြပါဘုရား ၂၈၈
- ၂၈။ ပုန်းမကြည်ရှင်မဆိုတာ ရှိပါသလားဘုရား ၂၉၇
- ၂၉။ အရှင်ဘုရား ဒိဋ္ဌိ ၆၂ပါး ရှင်းပြပေးပါဘုရား ၃၀၉
- ၃၀။ အဘယ့်ကြောင့် ဘုန်းကြီးလို့ ခေါ်ပါသလဲဘုရား ၃၂၆
- နိဂုံး ၃၃၂

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ ၁၀
ကျမ်းစာအမှတ် (၃၂)

မြန်ချီရေး

ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့

ပေါက်စေတီ ဓမ္မရိပ်သာ၊

ရှစ်မိုင်-မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း။

နိဒါန်း

အို . . . စာရှုသူ၊ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၁၀) ကျမ်းစာ အုပ်သည် စာရှုသူ လက်ထဲသို့ရောက်ရှိနေပါပြီ။ မိမိအနေနှင့် လည်း ဤကျမ်းစာအုပ်အတွက် အကောင်းအဆိုး ဝေဖန်ပြရန် မလိုပါ။ အကောင်းအဆိုး ဝေဖန်နိုင်ရန်မှာ စာရှုသူ၏ တာဝန် သာဖြစ်ပါသည်။

ဤကျမ်းစာအုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အကောင်းအဆိုး ဝေဖန် ပြီးလျှင် စာရေးသူထံသို့ အကြံဉာဏ်ပေးရန်မှာ စာရှုသူ၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။

မိမိအနေနှင့်မူ မိမိထံသို့ မေးလာသော ဗုဒ္ဓဓမ္မနှင့် ပတ်သက်သော ပြဿနာများကို မေးလာသူများ စိတ်ကျေနပ်အောင် ဖြေကြားပေးလိုက်ပါသည်။

ယင်းသို့ အမေးအဖြေပြုပြီးသော ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများမှ မိမိကြိုက်နှစ်သက်သော လောက၊ သာသနာ ပြဿနာများနှင့်

၂ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဖြေများကိုသာ စာပေအဖြစ် တင်ပြရေးသားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ မိမိတင်ပြလိုက်သော ပြဿနာများနှင့် အဖြေများမှာ မိမိစိတ်တိုင်းကျများသာ ဖြစ်၍ စာရှုသူ အားလုံးနှင့် အကြိုက်ချင်း တူကောင်းမှတူပါမည်။ အကုန်လုံး အကြိုက်ချင်း မတူမည်ကို မိမိသိပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လောကကြီးသည် အထူးထူးသော အလိုဆန္ဒရှိသော လောကကြီးဖြစ်၍ ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၁၀)၌ အမေးအဖြေ အရင်းခံ ပြဿနာနှင့် အဖြေပေါင်းသုံးဆယ်ရှိ၍ အဆွယ်အပွား အမေးအဖြေပေါင်းများစွာ ပါဝင်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို စာရှုသူ အသေအချာ လေ့လာဖတ်ရှု သုံးသပ်ဝေဖန် စောကြောပြီး လိုက်နာရှောင်ကြဉ်နိုင်ပါက အကျိုးများပါမည်။

မိမိထံတွင် မေးဖြေပြီး ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ အများအပြား ကျန်ရှိနေပါသေးသည်။ နောင် အလျဉ်းသင့်လျှင် အမှတ် (၁၁၊ ၁၂) စသည့်ဖြင့် ဆက်လက်၍ ထုတ်ဝေရန် ရှိပါသည်။

သို့သော် အဘယ်မျှ အချိန်ကာလကြာမြင့်မှ ထုတ်ဝေနိုင်မည်ကိုမူ မပြောနိုင်ပါ။ မခန့်မှန်းနိုင်ပါ။

ယခု အမှတ် (၉)နှင့် (၁၀)မှာ များစွာ အချိန်ကာလ ခြားသွားပါသည်။ ယင်းသို့ အချိန်ကာလ ခြားသွားခြင်းအကြောင်း

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၉ ၃

ရင်းမှာ မိမိအနေနှင့် အလုပ်များသူဖြစ်၍ မအား၍လည်း ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် (၁၀) ရက်စခန်း တရားတော်များကိုလည်း ရေးသားနေပြန်၍ အလုပ်နှစ်လုပ်ကို ပြိုင်တူမလုပ်နိုင်ရကား ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများကို မရေးသားနိုင်ဘဲ ထားခဲ့ရ၍ (၉) နှင့် (၁၀) မှာ များစွာ အချိန်ကွာခြားသွားပါသည်။

ယခုအခါမှာမူ (၁၀)ကို မရေးသာလျှင် စာဖတ်ပရိသတ်က တတွတ်တွတ်နှင့် တွတ်ထိုးနေ၍ မရေးသားလျှင် မဖြစ်တော့တဲ့ အခြေအနေဖြစ်၍ အခြားစာများကို ခေတ္တဘေးချထားကာ ရေးသားလိုက်၍ စာအုပ်အဖြစ် ရောက်လာပါပြီ။

မိမိမှာ ကြာလေ အလုပ်များလေ ဖြစ်လာရကား ယခုကဲ့သို့ အလုပ်တစ်ခုကို ဘေးချထားကာ အလုပ်တစ်ခုကို ကောက်ယူလုပ်မှသာ ပြီးနိုင်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ မှန်ပါသည်။ အလုပ်နှစ်ခုကိုမူ ပြိုင်တူ မလုပ်နိုင်ပါ။

ယခု မိမိအားမေး၍ မိမိကဖြေပြီး ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာအများမှ မိမိကြိုက်ရာများကိုသာ ရွေးချယ် တင်ပြလိုက်သည်များကို စာရှုသူ ဖတ်ရှု၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် အပိုင်းသို့ ရောက်လာပါပြီ။

အားမနာတမ်း ဝေဖန်ဆန်းစစ်နိုင်ပါသည်။ ဝေဖန်ဆန်းစစ်ပြီး မိမိထံသို့ တင်ပြနိုင်ပါသည်။

ဤဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၁၀)နှင့် ပတ်သက်၍ စာရှုသူတွင်

၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အကျိုးကျေးဇူးရပါလျှင် မိမိရောက်လေရာ တရားဌာနများမှ
စာရေးသားနိုင်ရန် ကူညီကြသော ဒကာဒကာမ၊ ဆရာတော်များ
နှင့် စာရေးကိရိယာများ လှူဒါန်းကြသော ကျောင်းဆရာ ဆရာမ
များ၊ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ၊ ယောဂီများအား လည်း
ကောင်း၊ အထူးသဖြင့် ဤကျမ်းစာမူကြမ်းကို မူချောရေးပေး
သော ပေါင်မြို့ အ.ထ.က မှ ဆရာမ ဒေါ်ရှုယဉ်အားလည်း
ကောင်း ကျေးဇူးတင်ကြပါ။

မိမိအနေနှင့် စာရှုသူတို့ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများနှင့် ပတ်သက်
၍ အမြင်လင်းပြီး အကျိုးရခြင်းသည်ပင်လျှင် အကျိုးအမြတ်ဖြစ်
ပါတော့သတည်း။

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ

ဓမ္မဒူတ တောရ၊

၁၃၅၃-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ၁၄ ရက်။

(၂၆.၄.၉၁)

ဓမ္မဒူတ ပညာဇောတ ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ အကျဉ်းချုပ်

ဓမ္မဒူတ အရှင် ပညာဇောတသည် ၁၂၉၆ခုနှစ်၊ နတ်တော်
လပြည့်ကျော် ၁၄ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့၊ နံနက် ၁၀:၁၅-
နာရီအချိန်တွင် ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ လက်ပံလှကျေးရွာအုပ်စု ပဲခူး
စုရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးတွတ်၊ မယ်တော်ဒေါ်ငွေတင်တို့မှ ဖွားမြင်
သော သားရတနာဖြစ်ပါသည်။

၁၂-နှစ်သား အရွယ်မှ ကျောင်းနေ၍ ၁၃-နှစ်သား အရွယ်
၌ ရှင်သာမဏေ ဝတ်ခဲ့သည်။ ၁၃၁၆ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်း
လပြည့်နေ့၊ နံနက် ၉:၁၅-နာရီအချိန်၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ စမ်းချောင်း
မြို့နယ်၊ အောင်မင်္ဂလာသိဒ္ဓိ ကျောင်းတိုက်၊ ဗုဒ္ဓသိမ်တော်၌

၆ ဝ

ဓမ္မစူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဇေယျဝတိဆရာတော် အရှင်ဥက္ကံသမဟာ
ထေရ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါသည်။

ရန်ကုန်၊ အမရပူရ၊ မန္တလေး၊ ပခုက္ကူ၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး
တို့၌ ပရိယတ်ပညာများ သင်ယူခဲ့ပြီး 'သာသနဓဇသီရိပဝရ
ဓမ္မာစရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်၊ ဗုဒ္ဓသာသန ဝိသိဋ္ဌ ဒီဃဘာဏက ဘွဲ့တံ
ဆိပ်နှင့် အဘိသီရိပဝရ သာသနာလင်္ကာရ ဒီဃနိကာယဓရ ဘွဲ့
တံဆိပ်' တို့ကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ သံဃတက္ကသိုလ်၌ သုံးနှစ်
တိုင်တိုင် ခေတ်ပညာနှင့် သာသနာပြုနည်းများကို သင်ယူခဲ့ပါ
သည်။

ရန်ကုန်တိုင်း၊ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရွှေဥမင်တောရ
ဆရာတော်ထံ၌ ပဋိပတ်ကျင့်နည်းများကို လေးဝါတိုင်နည်းယူ
ကျင့်သုံးခဲ့ပြီး တောရကျောင်းများ၌ လှည့်ပတ်နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ တိပိဋကဓရ ဓမ္မ
ဘဏ္ဍာဂါရိက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု အရှင်
ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ၊ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု
ပဋ္ဌာန်းဆရာတော် အရှင်ဝိသုဒ္ဓါဘိဝံသနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးတို့၏ အဆုံးအမ သြဝါဒများ၊
တရားတော်များကို နာခံမှတ်သားရာမှ တရားဟောတတ်ခဲ့ပါ
သည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၇

ကျမ်းပြုအကျော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသနှင့် နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာကြီး ဦးသော်ဇင်တို့၏ နည်းညွှန်မှု ကြောင့်စာပေရေးသားတတ်ခဲ့ပါသည်။

၁၃၃၁-ခုနှစ်မှ စတင်၍ 'ဧတဒဂ် အရှင် ပညာဇောတ' ဟူသော ကလောင်အမည်ဖြင့် ရေးသားပြုစုခဲ့သော ကျမ်းများမှာ

(၁) ဒါနဝတ္ထု	၃-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၂) သီလဝတ္ထု	၃-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၃) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၁)	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၄) ဘာဝနာဝတ္ထု	၃-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၅) ဒေါသဖြေဖျောက်နည်း	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၆) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၂)	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၇) ဗုဒ္ဓ၏ သတ်သတ်လွတ်	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၈) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၃)	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၉) ရှင်လောင်းသင် ရှင်ကျင့်ဝတ်	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၁၀) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ(၄)	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၁၁) အယူဝါဒရှင်းတမ်း	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၁၂) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၅)	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
(၁၃) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ ပြဿနာများ (၆)	၂-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ
- တို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၃၄၂-ခုနှစ်မှ စတင်၍ 'ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ' ဟူ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၉

၏ဘုရားရှိခိုးများ

။

(၃၁) သက်ရှင်ဆွမ်းကျွေး

။

(၃၂) ဗုဒ္ဓ ဓမ္မပြဿနာများ(၁၀)

။

(၃၃) မဲ့သေ ပြုံးသေ

၁-ကြိမ်ရိုက်ဆဲ

(၃၄) ဝိဇ္ဇာနှင့် စရဏ

။

(၃၅) သည်းခံမှ နိဗ္ဗာန်ရ

။

(၃၆) ဝေဒနာရှင်းတမ်း

။

တို့ဖြစ်ပါသည်။

ယခုအခါ ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတသည် မွန်ပြည် နယ်၊ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ တောင်စွန်း၌ ဓမ္မဒူတ တောရ တည် ထောင်ကာ ရှင်ရဟန်း ၉၀-ကျော်တို့အား ပရိယတ် အဓိက၊ ပိဋိပတ်များ သင်ပြလျက် ကျောင်းတိုက် ပဓာန နာယက၊ ဂဏ ဝါစက၊ ဂန္ထကာရက၊ ကမ္မဋ္ဌာနာစရိယ၊ ဓမ္မကထိက အဖြစ်ဖြင့် သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လျက် ရှိပါသည်။

မေတ္တာဖြင့် လက်နက်ဘေးကို ကာကွယ်နိုင်ပါသလား ဘုရား

(၁)

တကယ့်ဖြစ်ရပ်တို့သည် ဒဏ္ဍာရီဇာတ်လမ်းတို့ထက် ဆန်းကြယ်ကုန်၏။ အထူးသဖြင့် လက်ဖျစ်တီးပြီး အံ့သြဖွယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ယင်းတို့ကို ကိုယ်တွေ့မတွေ့မမြင်ရသော် တကယ့်အဖြစ်အပျက်ဟု မထင်၊ ဒဏ္ဍာရီပဲဟု ထင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ တကယ်ဆိုသော် တကယ့်ဖြစ်ရပ်တို့သည် ဒဏ္ဍာရီတို့ထက် ဆန်းကြယ်ပါဘိကုန်၏။

ဆန်းကြယ်သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို တွေ့ရ၏။ သို့သော် ယင်းဖြစ်ရပ်ကို အဘယ်သို့ စာပေအဖြစ်တင်ပြရမည်ကို မိမိမသိခဲ့၊ စာပေအဖြစ် တင်ပြဖို့လည်း မစဉ်းစားခဲ့၊ ပြဿနာတစ်ရပ်အနေနှင့်လည်း မဖြစ်ခဲ့။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၁

ယခုမူကား စာပေအဖြစ် ရောက်လာ၏။ ပြဿနာအဖြစ် ရောက်လာ၏။ အဘယ်သို့ ရောက်လာသနည်း။ ဆယ်ရက် စခန်း တစ်ခုဝယ် တရားဟော တရားပြနေစဉ် တစ်နေ့ဝယ် ဒကာတစ်ယောက် ရောက်လာပြီး ရှိခိုးဦးချကာ လျှောက်ထားပါ သည်။

‘အရှင်ဘုရား မေတ္တာဖြင့် လက်နက်ဘေးကို ကာကွယ်နိုင် ပါသလား ဘုရား’

‘ကာကွယ်နိုင်ပါတယ်’

‘ကာကွယ်နိုင်ကြောင်း အရှင်ဘုရား လက်တွေ့သာကေပြ နိုင်ပါသလား ဘုရား’

‘ပြနိုင်ပါတယ်’

‘ပြနိုင်ရင် ယခုပြစမ်းပါ ဘုရား’

‘ဒကာဥစ္စာကလဲ မြန်လွန်းလှချည်လား၊ ယခုချက်ချင်းချည်း ဆိုတော့ အခက်သားပဲ’

‘မြန်ဆို သိပ္ပံခေတ်ကို ဘုရား’

‘ဪ သတိရပြီ၊ ဘုန်းကြီးသိမ်းထားတဲ့ စာတစ်စောင်ရှိ တယ်၊ အဲဒီစာကိုဖတ်ကြည့်ရင် ဒကာကြီးရဲ့ ပြဿနာအဖြေဟာ ရှင်းသွားပါလိမ့်မယ်၊ ကဲ . . . ရော့ ဖတ်ကြည့်’

*

သို့

နောင်တော် . . .

နောင်တော် အရှင်သူမြတ် ကျန်းမာရွှင်လန်းပါစေ၊ ညီမောင်
မေတ္တာရဲ့အကျိုးအာနိသင်တစ်ခုကို ညီမောင်ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရပ်
တစ်ခုအဖြစ် ရိုသေလေးစားစွာ လျှောက်ထားတင်ပြအပ်ပါသည်
ဘုရား။

ညီမောင်တို့ စာရင်းစစ် ထွက်တော့မယ့်ဆိုရင် ထွက်ရမယ့်
မြို့တွေကို ကြိုတင်သိထားပြီးသား ဖြစ်လေတော့ မထွက်ခင်က
တည်းက သွားရမယ့်ခရီးလမ်းကို ကြိုပြီးတော့ မေတ္တာပို့ထားတဲ့
အလေ့အကျင့်လဲ အမြဲလုပ်ထားပါတယ်။

ယခု ညီမောင်တို့ လွိုင်ကော်ဘဏ်ခွဲနဲ့ လက်အောက်ခံငွေ
တိုက်ခွဲဖြစ်တဲ့ ဖားဘောင်ငွေတိုက်ခွဲကို စစ်ဆေးရေး သွားခဲ့ရ
ပါတယ်။

ညီမောင်တို့ စာရင်းစစ်အဖွဲ့ မော်လမြိုင်ဘဏ်ကိုစစ်စဉ် မုဒုံ
မြို့မှာ နောင်တော်ရဲ့ (၁၀)ရက်စခန်းနှင့် ကြုံခဲ့စဉ်က ညီမောင်
ဟာ နောင်တော်ရဲ့ မေတ္တာပို့အကျဉ်းချုပ်ကို စွဲစွဲလမ်းလမ်း ကြည်
ကြည်နူးနူး မေတ္တာပို့မှုဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။

ယခင်တုန်းကတော့ အဲဒီမေတ္တာပို့ကို အမှုမဲ့အမှတ်မဲ့ပါပဲ၊
မုဒုံက ပြန်လာမှ အဲဒီမေတ္တာပို့အကျဉ်းချုပ်ကို ညီမောင်ပါးစပ်

ဖျားမှာ သီချင်းလိုဖြစ်နေပါတယ်။

ညီမောင်ဟာ ယခုအချိန်ထိ သီချင်းတစ်ပုဒ်မှ မရလေတော့ သူများတွေ သီချင်းညည်းသလို ညီမောင်ကတော့ မေတ္တာပို့နဲ့ အခြားညီမောင်ရတဲ့ ဂါထာတွေပဲ ညည်းလေ့ရှိပါတယ်။

အဲဒီမေတ္တာပို့အကျဉ်းချုပ် အဖြစ်အပျက်ကတော့ ၁၃၄၉ခု၊ နယုန်လပြည့်ကျော် ၁၃ရက်နေ့က ရန်ကုန်မှ လွိုင်ကော်သို့ ခရီး ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ လွိုင်ကော်၌ခြောက်ရက်ရပ်နားပြီး စစ်ဆေးပြီး သောအခါ ဖားဘောင်ငွေတိုက်ခွဲသို့ ခရီးဆက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

လွိုင်ကော်မှ ဖားဘောင်ကတော့ (၇၅)မိုင်ဝေးတဲ့ အန္တရာယ် ထူပြောတဲ့ ရှေ့တန်းစစ်မြေပြင် ခရီးစဉ်ဖြစ်ပါတယ်။ ယခင် ယခင် စာရင်းစစ်အဖွဲ့တွေတုန်းက အန္တရာယ်များလို့ မသွားခဲ့ ကြပါဘူး။

စစ်တပ်အင်အား အပြည့်အစုံပါတဲ့ ယာဉ်တန်းရှိမှ ခရီး ထွက်လို့ ရပါတယ်။ ညီမောင်တို့ လွိုင်ကော်ရောက်ပြီး ငါးရက် အကြာမှာ လွိုင်ကော်မှဖားဘောင်ထွက်မယ့် ယာဉ်တန်းနဲ့ကြုံတာ နဲ့ ညီမောင်တို့အဖွဲ့ လိုက်ဖို့စီစဉ်ပါတယ်။

လွိုင်ကော်က လူတွေကတော့ အန္တရာယ်များတဲ့ ခရီးဖြစ်လို့ မသွားဖြစ်အောင် တားကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ညီမောင်လဲ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်တာက တစ်ကြောင်း၊ အတွေ့အကြုံရ အောင် တစ်ကြောင်းကြောင့် သွားဖို့ဆုံးဖြတ်ပြီး ယာဉ်တန်းနဲ့

၁၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

လိုက်ခဲ့ပါတယ်။

ယာဉ်တန်းက ကားစုစုပေါင်း (၂၁) စီး ပါ၊ပါတယ်။ စစ်သားတွေ လက်နက်အပြည့်အစုံနဲ့ ကားတစ်စီးပျံ့ကားပေါ့၊ ကျန်ကား အစီး(၂၀)မှာ တစ်စီးလျှင် လက်နက်အပြည့်အစုံနဲ့ စစ်သား ငါးယောက် ပါ၊ပါတယ်။

ညီမောင်တို့ ခရီးထွက်မယ့်နံနက် ယာဉ်တန်းကားတွေ တန်းစီနေတုန်း အကြမ်းဖက်သောင်းကျန်းသူတွေက ညီမောင်တို့ ယာဉ်တန်းကို လမ်းကဖြတ်တိုက်မယ်လို့ သတင်းရရှိခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် စစ်တပ်ကလဲ ချက်ချင်းအစည်းအဝေးထိုင်ပြီး အစီအစဉ်လုပ်ပြီး ခရီးစဉ်မဖျက်ဘဲ ထွက်ခဲ့ပါတယ်။ ညီမောင်တို့ အဖွဲ့လဲ မနေခဲ့ဘဲ လိုက်လာခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီ ခရီးစဉ်မထွက်ခင် ညကတည်းကရော နံနက်ခရီး မထွက်ခင်မှာရော သွားလမ်းခရီးတစ်လျှောက်ကို မှန်းဆအာရုံ ပြုပြီး ညီမောင်ကြုံတင်မေတ္တာပို့ ထားခဲ့ပါတယ်။

‘ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား . . . အကျွန်ုပ်နှင့်တကွ ခရီးသွားအပေါင်း သတ္တဝါအပေါင်းတို့ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ၊ ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ၊ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ’

ကားပေါ်မှာလဲ မေတ္တာပို့ပြီးတော့ လိုက်ပါခဲ့ပါတယ်။ နံနက် ၉:၃၀နာရီက ထွက်ခဲ့တာ ၁၂:၃၀နာရီမှာ ဖရူးဆိုးမြို့သို့

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၅

အလွန် မော်ကရော်ရှစ်ဆိုတဲ့ တောရွာကလေးအနီးမှာ အကြမ်းဖက်သောင်းကျန်းသူတွေ ထောင်ထားတဲ့မိုင်းကို ညီမောင်တို့ ကားက နင်းမိပါတယ်။

မိုင်းပုံးက ညီမောင်ထိုင်တဲ့ အောက်တည့်တည့်မှာ ပေါက်ပါတယ်။ ရှေ့က ကား(၈)စီးကျော်သွားပြီး ညီမောင်တို့ (၉)စီး မြောက်ကားမှာ လာပြီးပေါက်ပါတယ်။

ညီမောင်တို့ အားလုံးရဲ့စိတ်ထဲမှာ မိုင်းပေါက်တဲ့အသံလို့ မထင်ဘဲ ကားဘီးပေါက်ပြီး ရပ်သွားတယ်ပဲထင်ကြတော့ တုန်လှုပ်သူလဲမရှိပါ။ ကြောက်လန့်ရမှန်းလဲ မသိပါ။ မီးခိုးတွေထွက်မှောင်သွားတော့မှ ကားပေါ်ကလူတွေက ကားမီးလောင်တယ်ဆိုပြီး ခုန်ဆင်းကြပါတယ်။

အောက်ရောက်မှ မိုင်းပုံးထိမှန်းသိပြီး လူတွေလန့်ကြပါတယ်။ မိုင်းပုံးက ပြင်းထန်သလားဆိုတာ မပြောပါနဲ့၊ လေးပေပတ်လည်လောက် တွင်းကြီးဖြစ်သွားပြီး ကုန်တင်ကားကြီးနောက်ဘီးနှစ်ဘီးတွဲမှာ တစ်ဘီးကတာယာတွေ လုံးဝရှာမတွေ့တော့ပါ။ ကျန်ဘီးက တာယာတစ်ဝက်ကျန်တယ်၊ သံခွေတွေလဲ လိမ်သွားတယ်၊ ဝင်ရိုးလဲ ကွဲသွားတယ်၊ ဘော်ဒါအိမ် ဘာမှမဖြစ်ဘဲ ညီမောင်တို့ အားလုံး အန္တရာယ်ကင်းပါတယ်။

ညီမောင်တို့ ကျန်တဲ့ကားတွေမှာ ပြောင်းစီးပြီး ခရီးထွက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီ ကားကတော့ ထွက်မရတော့ပါ။

ရန်ကုန်ရုံးချုပ်ပြန်ရောက်တော့ ရုံးချုပ်က လူကြီးတွေက သိနှင့်နေပြီး . . .ပါရဲ့သားနဲ့ ဘာဖြစ်လို့ ဒီလိုဖြစ်ရတာလဲလို့ ပြောကြပါတယ်။ အချို့လူကြီးတွေက သူ့ပါလို့ ဒီလောက် သက်သာတာပေါ့လို့ ပြောကြပါတယ်။ သူငယ်ချင်းအချို့ကလဲ နောက်ကြပါတယ်။ မင်းကိုခုံရုံးတင်ပြီး စစ်ဆေးမယ်၊ မင်းဒီ လောက် ပုတီးစိပ်မေတ္တာပို့နေရဲ့သားနဲ့ မိုင်းထိခံရတာ မင်းဘာ တွေ့ မဟုတ်တာလုပ်သလဲ၊ မင်းတစ်ခုခုချွတ်ယွင်းလို့ ဖြစ်ရတာ ပဲတဲ့။

ညီမောင်က ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ တို့ရှေ့ကားရှစ်စီးမှာ ဘယ်အစီးထိထိ အားလုံးသေကြမှာပဲ၊ တို့ကားကျော်ပြီး နောက် ကား (၁၂)စီးလဲ ဘယ်အစီးထိထိ အားလုံးသေကြမှာပဲ၊ ငါသာ မေတ္တာပို့လိုက်လို့ ငါတို့ကားထိလို့ အားလုံးမသေတာလို့ ပြော လိုက်တော့မှ ငြိမ်သွားကြပါတယ်။

အဲဒီ မိုင်းဒဏ်က လွတ်ခဲ့တာ မေတ္တာစွမ်းအင်ကြောင့်လို့ ဘာကြောင့်ပြောနိုင်ပါသလဲဆိုရင် ညီမောင်တို့မပြန်ခင် တစ်ရက် မှာ ရုံးချုပ်က ညီမောင်သူငယ်ချင်းရဲ့ ကလေးမလေး လှလှခင် တဲ့၊ သူက ညဘက်မှာ အိမ်မက်မက်တယ်။

ညီမောင်က သူ့အနားမှာလာပြီး သူ့ကိုလက်ညှိုးနဲ့ထိုးပြီး တော့ လှလှခင် နင်ငါပေးတဲ့ ပုတီးစိပ်နဲ့ မေတ္တာပို့ကို ဘာဖြစ် လို့ မစိပ်လဲ ဘာဖြစ်လို့ မေတ္တာမပို့လဲ။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၇

ငါ့ကို သေသေချာချာကြည့်စမ်း၊ ငါဟာ မိုင်းဖုံးနင်းမိတာ
တောင် မသေဘူး၊ ငါ ခုပြန်လာတာ နင်မြင်တယ်မဟုတ်လား၊
အဲဒါ မေတ္တာစွမ်းအင်ပေါ့၊ နင် ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ မေတ္တာပို့ပါ
လို့ ပြောလဲပြီးရော လန့်နိုးသွားပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်
နောင်တော်။

ညီမောင် အဲဒီမနက် ရုံးရောက်တော့ လှလှခင်က ဝမ်းသာ
အားရနဲ့ ပြောပြပါတယ်၊ အဲဒီမေတ္တာပို့ကိုလဲ အလေးအနက်
ယုံကြည်ပြီး ပို့နေကြပါတယ် နောင်တော်။

ညီမောင်

‘ကဲ . . .ဒကာကြီးရဲ့ မေတ္တာဖြင့် လက်နက်ဘေးကို
ကာကွယ်နိုင်ပါသလား ဘုရားဆိုတဲ့ အမေးဟာ ပြေလည်သွား
ပြီလား’

‘ကိုယ်တွေ့ဆိုတော့ ပြေလည်ရတာပေါ့ ဘုရား’

‘မေတ္တာစွမ်းအင်ဟာ လက်နက်ဘေးကိုသာမက အကျိုး
(၁၁)ပါးတောင် ရပါတယ်၊ များစွာသော လူတွေဟာ အမှတ်မဲ့
သာနေကြပါတယ်၊ မေတ္တာပွားများမှုဆိုတာ သမထပါ၊ ပုတီးစိပ်
တယ်ဆိုတာလဲ သမထပါ၊ အဲဒီသမထမျှအောင် မပွားကြလျှင်
ဝိပဿနာဆိုတော့ ပိုပြီးဝေးကြတာပေါ့နော်’

‘မှန်ပါဘုရား၊ အရှင်ဘုရား အမိန့်ရှိတဲ့မေတ္တာအကျိုး (၁၁)
မျိုး ရှင်းပြပါဦး ဘုရား’

၁၈၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘အင်း . . အင်း . . ရှင်းပြမယ်၊ မှတ်ထားပါ၊ ရေထဲမှာ
ရေတဲ့ အရေးအသားလိုတော့ မဖြစ်ပါစေနဲ့၊ သေသေချာချာမှတ်
ပါ၊ ကျက်ထားပါ၊ မေတ္တာလဲပို့ပါ၊

(၁) အိပ်ချမ်းသာ၊

(၂) ချမ်းသာစွာနိုး၊

(၃) အိပ်မက်ဆိုးပျောက်

(၄) စောင့်ရှောက်နတ်များ၊ ရင်ဝယ်သားသို့၊

(၅) လူများလည်းခင်၊

(၆) နတ်လည်းခင်၏။

(၇) မီးလျှင်မပူ၊ အဆိပ်ဟူလည်း၊ ထိုတူပြေပျောက်၊
လက်နက်ရောက်လည်း၊ မပေါက်မဝင်၊ ပြီးသည်လျှင်တည်း၊

(၈) အစဉ်စိတ်တည်

(၉) မျက်နှာကြည်၍

(၁၀) သေသည်ကာလ၊ မတွေ့ရရှင့်

(၁၁) သေကဗြဟ္မာပြည်သို့သာလျှင်၊ လားရာဆယ့်တစ်မျိုး
ဤအကျိုးသည်၊ တန်ခိုးမေတ္တာ ပွားမှုတည်း တဲ့’

‘အဲဒီ အကျိုး(၁၁)မျိုးထဲမှာ ခုနက မိုင်းဗုံးပေါက်သော်လဲ
မထိရောက်ဘူးဆိုတာ (၇)နံပါတ်အကျိုးမဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘မေတ္တာဖြင့် လက်နက်ဘေးကို ကာကွယ်နိုင်တယ်ဆိုတာ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၉

မေတ္တာအကျိုးထဲမှာကို တိုက်ရိုက်ပါနေတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘မေတ္တာပို့ဆိုတာ သေသေချာချာစဉ်းစား သူတစ်ပါးကို
စောင့်ရှောက်တာ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သူတစ်ပါးစောင့်ရှောက်တဲ့ မေတ္တာပို့ဟာ မိမိကိုယ်လဲ
စောင့်ရှောက်ရာ မရောက်ဘူးလား’

‘ရောက်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဥပမာ ပြောပြမယ်၊ ဥပမာနဲ့ပြောပြရင် ဤလောကရှိ အချို့
ပညာရှိတွေ နားလည်ကြပါတယ်၊ မင်းစိုးရာဇာ အရာရှိကြီးတွေ
ရဲ့ နေရာအရပ်တွေမှာ အစောင့်တွေ မရှိဘူးလား’

‘ရှိပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒီအစောင့်တွေဟာ ဘယ်သူ့ကိုစောင့်တာလဲ’

‘မင်းစိုးရာဇာ အရာရှိကြီးတွေကို စောင့်တာပါ ဘုရား’

‘မင်းစိုးရာဇာ အရာရှိကြီးတွေကို စောင့်ရင်းနဲ့ သူတို့ကိုယ်
လဲ စောင့်ရာ မရောက်ဘူးလား’

‘ရောက်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒီအတူပါပဲ မေတ္တာဆိုတာ ကိုယ်မှတစ်ပါး အများကို
စောင့်ရှောက်တာပါ၊ အများနဲ့အတူ မိမိလဲဘေးကင်းရန်ကင်း
အန္တရာယ်ကင်းပါတယ်၊ ဒါကြောင့် မေတ္တာမပို့ထိုက်ဘူးလား’

၂၀ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘ပို့ထိုက်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒီ မေတ္တာအကျိုး(၁၁)မျိုးဆိုတာ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
တိုင် ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ကောဒသက နိပါတ်အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိ
တော်မှာ တိုက်ရိုက်လာပါတယ်’

‘ပြီးတော့ အဲဒီ မေတ္တာရဲ့ စွမ်းအင်ဖြင့် လက်နက်ဘေးကို
ကာကွယ်ပုံကို တစ်နည်းသာကေ ပြဦးမယ်၊ သေသေချာချာ မှတ်
ထားပါ’

‘မှန်ပါ့ဘုရား’

‘ဘုရားရှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်း
သုံးတော်မူခိုက်မှာပေါ့၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ရှင် ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရ
မင်းကြီးက ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားမေးမြန်းတယ်’

‘မြတ်စွာဘုရား၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ သည်သာလျှင် အကာ
အကွယ် အစောင့်အရှောက်ကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသလား၊ သို့မဟုတ်
ဓမ္မာနုဿတိ စသည်တို့သည်လဲ အကာအကွယ် အစောင့်အ
ရှောက်ကို ဖြစ်စေနိုင်ပါသလား လို့ မေးလျှောက်ပါတယ်’

‘အဲဒီမှာ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဆိုတာ အများနားလည်အောင်
ပြောရင် အရဟံဂုဏ်တော်ပုတီးစိပ်တာတို့ ဣတိပိသော ပုတီး
စိပ်တာမျိုးစတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ဂုဏ်တော်နဲ့ စပ်သွယ်ပြီး ရွတ်တာ
မျိုးကို ခေါ်တယ်နော်’

‘မှန်လှပါ့ဘုရား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၁

‘အဲဒီလိုလျှောက်တဲ့အခါ ဘုရားရှင်က . . . မြတ်သော
မင်းကြီး၊ သက်သက်သော ဗုဒ္ဓါ နုဿတိ သည်သာလျှင်
အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ကို ဖြစ်စေနိုင်တာ မဟုတ်ပါ၊
အကြင်သူတို့သည် . . .

(၁)နေ့ညဉ့်မပြတ်	ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ပွားကြတယ်၊
(၂) “	ဓမ္မာနုဿတိ ပွားကြတယ်၊
(၃) “	သံဃာနုဿတိ ပွားကြတယ်၊
(၄) “	ကာယဂတာ သတိ ပွားကြတယ်၊
(၅) “	ကရုဏာဘာဝနာ ပွားကြတယ်၊
(၆) “	မေတ္တာ ဘာဝနာ ပွားကြတယ်၊

အဲဒီသူတွေမှာ အခြားသော အစောင့်အရှောက် မန္တာန်
ဆေးဝါးတို့ဖြင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပါလို့
မိန့်ပါတယ်။ ကဲ . . . အဲဒီ ခြောက်ပါးထဲမှာလဲ မေတ္တာ
မပါဘူးလား’

‘ပါ ပါတယ်အရှင်ဘုရား’

ကဲ . . . ဒါဖြင့် အရှင်ဘုရား မေတ္တာဖြင့် လက်နက်ဘေးကို
ကာကွယ်နိုင်ပါသလားဘုရား။ ဆိုတဲ့ ပြဿနာ ရှင်းပြီလား’

‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား’

၂၂ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

- * ဘုရားဂုဏ်မြတ် အာရုံကပ် မပြတ်အောက်မေ့နေသူမှာ
- * နေ့ရောညဉ့်ပါ ခါခပ်သိမ်း ရန်ဘေးကင်းငြိမ်းနေရမှာ။
- * တရားဂုဏ်မြတ်အာရုံကပ် မပြတ်အောက်မေ့ နေသူမှာ။
- * နေ့ရောညဉ့်ပါ ခါခပ်သိမ်း ရန်ဘေးကင်းငြိမ်းနေရမှာ။
- * သံဃာ့ဂုဏ်မြတ် အာရုံကပ် မပြတ်အောက်မေ့နေသူမှာ။
- * နေ့ရောညဉ့်ပါ ခါခပ်သိမ်း ရန်ဘေးကင်းငြိမ်းနေရမှာ။
- * ကာယဂတာသတိဓာတ် အာရုံကပ် မပြတ်အောက်မေ့
နေသူမှာ
- * နေ့ရောညဉ့်ပါ ခါခပ်သိမ်း ရန်ဘေးကင်းငြိမ်း နေရမှာ။
- * ကရုဏာဓာတ် အာရုံကပ် မပြတ်အောက်မေ့ နေသူမှာ။
- * နေ့ရောညဉ့်ပါ ခါခပ်သိမ်း ရန်ဘေးကင်းငြိမ်း နေရမှာ။
- * အေးမေတ္တာဓာတ် အာရုံကပ် မပြတ်အောက်မေ့ နေသူမှာ။
- * နေ့ရောညဉ့်ပါ ခါခပ်သိမ်း ရန်ဘေးကင်းငြိမ်း နေရမှာ။

ဧကိဏသာခါဘူရား အဘယ်ကြောင့်အရှုပ်ဆိုးပါသလဲဘူရား

(၂)

အိမ်ထောင်မှုဘူရားတည်
ဆေးမင်ရည်စုတ်ထိုး။
ဤသုံးခု ချက်မပိုင်လျှင်
နောင်ပြင်နိုင် ခက်တဲ့အမျိုး။ ။

ဟူသော အချိုးကို ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းကားသော
မြန်မာပြည်သူ ပြည်သား လူအများတို့ နှုတ်ဖျားတွင် အရများကြ၊
အရွတ်အဖတ် များကြ၏။

ယင်းအချိုးကို အထူးလိုက်နာပြီး၊ အထူးစဉ်းစားပြီး ဆောင်
ရွက်သူများ ရှိကြသလို၊ ဘာမှမစဉ်းစားဘဲ အမှတ်မဲ့ ပြုမူဆောင်
ရွက်သူများလည်း ရှိကြပါသည်။

မှန်ပါသည်။ ဤလောကကြီးသည် အထူးထူးသော အလို
ဆန္ဒရှိသော လောကကြီး မဟုတ်ပါလား။ အထူးထူးသော အလို
ဆန္ဒရှိသည့် အားလျော်စွာ မိမိတို့ အလိုဆန္ဒရှိသလိုသာ မိမိတို့
အလိုဆန္ဒအတိုင်းသာ ပြုမူဆောင်ရွက်ကြသည် မဟုတ်ပါလား။

‘ထိုတွင် လူဦးရေအများစုမှာ ဘာကိုမျှစဉ်းစား တွေးခေါ်
လေ့မရှိဘဲ အမှတ်မဲ့သာ ပြုမူလေ့ရှိသည် မဟုတ်ပါလား’

အိမ်ထောင်မှုမှာ မစဉ်းစားလို့မှားလျှင်၊ တစ်ဘဝသာ
မှားနိုင်သည်။ ဆေးမင်ရည်စုတ်ထိုး မှားလျှင်လည်း တစ်ဘဝ
သာ မှားနိုင်သည်။ ဘုရားတည် မှားလျှင်တော့ ဘဝများစွာ
မှားတော့သည်။

သို့ဖြစ်၍ အိမ်ထောင်မှု၊ ဘုရားတည်၊ ဆေးမင်ရည်စုတ်ထိုး
သုံးမျိုးတို့တွင် ဘုရားတည်အတွက် အထူးသတိပြု စဉ်းစား
သင့်သည်။

ယင်းသို့ စဉ်းစားသင့်သည်ကို မစဉ်းမစား ဘုရားတည်
တတ်၍ နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကမှ ညွှန်ကြားလွှာများ
ထုတ်၍ပင် ညွှန်ကြားပေးနေရသည်။

ယင်းသည့်အကြားမှပင် လစ်လျှင်လစ်သလို၊ ချောင်လျှင်
ချောင်သလို အခွင့်ကောင်း အမျိုးမျိုးယူကာ ဘုရားများ တည်ကြ
တုန်းပင် ရှိသေးသည်။

စဉ်းစားသူက နည်းပါးလှ၏။ အလွန်တရာမှပင် နည်းပါး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၅

လှ၏။ တွေးခေါ်မြော်မြင်သူကား ရှားပါးလှ၏။ အလွန်တရာမှ
ပင် ရှားပါးလှ၏။ ထိုမျှနည်းပါး ရှားပါးလှသူ တစ်ယောက်နှင့်
မိမိမှာလည်း ကြံကြံဖန်ဖန် ဆုံဆည်းမိခဲ့ဖူး၏။

ထိုသည့်ဒကာသည် လူမှုရေး၊ ဘာသာ၊ သာသနာရေး
ဆောင်ရွက်ရာတွင် မှန်ကန်၏။ တိကျပြတ်သား၏။ သာသနာ
ရေး ယုံကြည်ချက်၊ ကိုးကွယ်မှုယုံကြည်ချက် လေးနက်၏။

ကိုးကွယ်ယုံကြည်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ သူပြော လူပြော
အများပြောကို ယုံကြည်ပြီး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လေ့ မရှိ။ ယုံ
ကြည်လေ့မရှိ။

မကိုးကွယ် မဆည်းကပ်မီ အလေးအနက် တွေးတွေး
တောတော ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် တွေးတောစဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြီး
ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ထိုက်ပါမှ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်လေ့ ရှိသူ
ဖြစ်၏။

ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ထိုက်မှန်း သိ၍ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်
ပြန်လျှင်လည်း အပေါ်ယံမျှသာ မဟုတ်ချေ။ လေးနက်လှ၏။
သူသည် မိမိထံသို့ တစ်နေ့ရောက်လာသည်။ ပထမဆုံး အကြိမ်
လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ရောက်လာပြီးလျှင် အရိုအသေ အလေးအမြတ် ရှိခိုး
ဦးတင်ပြီး ထိုင်ကာ လျှောက်ထား၏။

‘အရှင်ဘုရား၊ ဒက္ခိဏသာခါဘုရား အဘယ်ကြောင့် အရပ်

၂၆ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဆိုးပါသလဲ ဘုရား'

အို . . စာရှုသူ အမေးကို စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ။ မိမိ အနေနှင့် ဒီလိုအမေးမျိုးကို မေးဖို့ရာ စဉ်းစားကြစည်မိခဲ့မှုမျိုး ဖြစ်ခဲ့ပါသလားလို့ ပြန်လည်ဆန်းစစ် ကြည့်စမ်းပါဘိ။ စဉ်းစား မိဦးတော့ ယခုလို နှုတ်မြွက်၍ မေးသည်အထိ ရောက်မှာ မဟုတ် ချေ။ အရေးမကြီးသည့် ပြဿနာသဖွယ် ထားလိုက်မည် ဖြစ် သည်။

ယခု သည်ဒကာမှာမူ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ပြဿနာကို အလေးအနက် စဉ်းစားသည်။ အရေးကြီးသည်ဟု ခံယူသည်။ ခံယူချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ပြီး မေးလျှောက်သည်။

'အင်း . . . ဒကာကြီးလို အမေးမျိုး ဒီတစ်ခါပဲ ကြုံဖူးပါ တယ်၊ အမေးကလဲ ဆန်းလိုက်တာ'

'ဟုတ်လား ဘုရား'

'ဟုတ်တယ်၊ ဒကာကြီးပဲ အဆန်းတကြယ် အံ့သြဖွယ်လို့ ဆိုရလောက်အောင် မေးဖူးပါတယ်၊ မေးလဲ မေးထိုက်ပါတယ်၊ ဘုရားဆိုတာ အဆင်းတော်ကလဲ အတုမရှိ မဟုတ်လား'

'ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား'

'ယခုတော့ အတုမဲ့ အဆင်းတော်ရှိတဲ့ ဘုရားကို အတုမဲ့ အဆင်းလှအောင် ထုလုပ်ရမှာ မထုဘဲ အရပ်ဆိုးဆိုးကြီး ထု ထားတယ်ဆိုတော့ စဉ်းစားစရာ ဖြစ်နေတာပေါ့၊ တွေးတောစရာ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၇

ဖြစ်နေတာပေါ့၊ မေးမြန်းစရာဖြစ်နေတာပေါ့’

‘အေး . . . ဖြေရတာပေါ့၊ အဖြေကတော့ နည်းနည်း ရှည်မယ်နော်၊ နားထောင်နိုင်ပါ့မလား’

‘မှန်ပါဘုရား၊ သိလိုလို့ သက်သက်မယ့် လာရောက်ပြီး လျှောက်ထားတာပါဘုရား၊ အမိန့်ရှိပါဘုရား၊ နားထောင်နိုင်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာပြည်မှာ ကြေး၊ ကျောက်၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ သစ်သား၊ သတ္တု စသည်များဖြင့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်များကို ထုလုပ်ကိုးကွယ်လေ့ ရှိကြပါတယ်၊ အဲဒီ ရုပ်ပွားတော်တွေထဲ မှာ ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားတော်ကို ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ဝင်တွေ အထူးကြည်ညိုလေးစား ကိုးကွယ်ကြတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒီလို ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားတော်ကို အမြတ်တနိုး ကိုးကွယ်ကြပေမယ့် အဲဒီ ဒက္ခိဏသာခါဆိုတဲ့ ဘွဲ့မည်ကိုမျှ အတိအကျ မသိသူတွေ များတယ်မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကိုးကွယ်ကြသူများရဲ့ ယုံကြည်ချက်က ဒီ ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားတော်ကို ကိုးကွယ်ရခြင်းဖြင့် လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွားများ ဒီမျက်မှောက်ဘဝမှာပဲ တိုးတက် ဖြစ်ထွန်းနိုင်တယ်၊ ဘေးအမျိုးမျိုး၊ အန္တရာယ် အမျိုးမျိုးကို ကာကွယ်နိုင်

၂၈ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

တယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး ကိုးကွယ်ကြတာ မဟုတ်လား'

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အများအားဖြင့် စူဠဂန္ဓာရီ ထွက်ရပ်ဂိုဏ်း ဆရာများရဲ့ အစီအရင်နဲ့ ထုလုပ်တဲ့ ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားတော်ကို ယခု အများက ဒက္ခိဏသာခါဘုရား ခေါ်နေကြတာပါ။ တကယ် အစစ် ဒက္ခိဏသာခါဆိုတာ ဗောဓိပင်ရဲ့ တောင်ကိုင်းကို ခေါ်တာပါ’

‘ဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ ဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီး နောက် သာသနာတော် သက္ကရာဇ် ၂၁၈-ခုနှစ်၊ မင်း အဖြစ် ရောက်တဲ့ သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် သာသနာတော် သက္ကရာဇ် ၂၃၆-ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လပြည့် မဟာပဝါရဏာနေ့ ညနေချမ်း အချိန်တွင် မဟာဗောဓိပင်မြတ်သို့ ရောက်ပြီး ကြည်ညိုတော်မူရင်းနှင့် ဒီလို သစ္စာဓိဌာန် ပြုပါတယ်’

ဤမဟာဗောဓိပင်သည် သီဟိုကျွန်း၌ အကယ်၍ တည်တော်မူသည် ဖြစ်အံ့၊ ဘုရား တပည့်တော် သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ အကယ်၍ ယုံမှားကင်းသည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဤ မဟာဗောဓိပင်သည် ဤရွှေဖျဉ်းအိုး၌ တည်တော်မူပါစေသတည်း။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

⊙ ၂၉

ဟု သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီးလျှင် မဟာဗောဓိပင်၏ တောင်ဘက် ကိုင်းကို ဆေးဒန်းမြင်းသီလာဖြင့် ပိုင်းခြား၍ အရေးအကြောင်း ပြုလုပ်ပါတယ်'

'အဲဒီလို ပြုလုပ်တဲ့ခဏမှာပင် (၁၀)တောင်မျှ အမြင့်ရှိတဲ့ ကိုင်းမကြီးတွင် (၄)တောင်စီရှိတဲ့ ခက်မကြီး (၅)ခက်နှင့် တကွ တစ်ခက် တစ်ခက်လျှင် အသီး (၅)လုံးစီ ပါဝင်သော မဟာဗောဓိပင်ရဲ့ တောင်ကိုင်းဟာ အလိုအလျောက် ရွှေဖျဉ်းအိုး၌ တည်လာပါတယ်'

'အရှင်ဘုရား အံ့ဩဖွယ်ကြီးပါလား ဘုရား'

'အံ့ဩဖွယ်ပေါ့၊ အဲဒါ ဘုန်းကြီးတို့ သာသနာဝင်ကျမ်းပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာမှာကို လာပါတယ်'

'ဆက်အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား'

'အဲဒီအချိန်မှ အစပြုပြီး သာသနာတော်နှစ် ၂၃၆-ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော် ၁-ရက်နေ့တွင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းသည် သီဟိုကျွန်း တိဿမင်းထံသို့ သာသနာတော် ပြန့်ပွားရေးကို ရည်သန် တောင့်တပြီး ပါဠိလိပုတ်ပြည်မှ တာမလိတ္တိ ပင်လယ်သင်္ဘောဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်ပါတယ်'

'အဲဒီနှစ် နတ်တော်လဆန်း ၁-ရက်နေ့တွင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးရဲ့ သမီးတော် သဗ္ဗမိတ္တာထေရီသည် သီဟိုကျွန်းသို့ သင်္ဘောဖြင့် ပင့်ဆောင်တော် မူခဲ့ပါတယ်'

၃၀ ဇ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘နတ်တော်လဆန်း ၇-ရက်နေ့တွင် သီဟိုကျွန်း၊ ဇမ္ဗူ
ကောလ သင်္ဘောဆိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှ နတ်တော်
လဆန်း ၁၀-ရက်နေ့တွင် ကြီးကျယ်သော ပူဇော်ပွဲကြီး ပြုလုပ်
ပြီး အနုရာဓမြို့သို့ ပင့်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်’

‘နတ်တော်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့တွင် မြို့တော်သို့ ရောက်၍
မြို့မြောက်ဘက်တံခါးမှ ဝင်ပြီးလျှင် မြို့တောင်ဘက်တံခါးမှ
တစ်ဖန်ထွက်၍ ကုလားလေးတာ အပြန်ငါးရာ ကွာဝေးသော
မဟာမေဃဝန် မင်းဥယျာဉ်သို့ ပင့်ဆောင်တော်မူပါတယ်’

‘အဲဒီ ဥယျာဉ်အရပ်ဟာ ကကုသန်မြတ်စွာဘုရား စသည်
တို့ရဲ့ ရေသဖန်း ဗောဓိပင် ဒက္ခိဏသာခါ (တောင်ကိုင်း) နှင့်
ကဿပဘုရားရှင်၏ ပညောင်ပင် ဗောဓိပင် ဒက္ခိဏ သာခါ
(တောင်ကိုင်း)တို့ရဲ့ တည်ရာဌာန ဖြစ်ပါတယ်’

‘အဲဒီ တောင်ကိုင်း (ဒက္ခိဏသာခါ) ပင်မကြီး၌ ပါလာခဲ့
သော ဗောဓိသီးများ အနက် တစ်ကိုင်း တစ်လုံးကျစီ ကြွေကြ
သဖြင့် ဗောဓိသီး (၅)လုံးမှ တစ်လုံးလျှင် (၄)ပင်ကျစီ ပေါက်၍
 $၅ \times ၄ = ၂၀$ ပင် ပေါက်လာပါတယ်’

‘အဲဒီ ဗောဓိပင်များကို အနုရာဓမြို့၌ စိုက်ပျိုးထားပါတယ်။
အဲဒီ သီဟိုဠ်ရောက် မဟာဗောဓိပင်၏ တောင်ဘက်ကိုင်းမှ
အဆင့်ဆင့် ပေါက်ပွားသော ဗောဓိပင်များကို တောင်ကိုင်း
(ဒက္ခိဏသာခါ)လို့ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ကြပါတယ်’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၁

‘ဪ . . ဒါဖြင့် အရှင်ဘုရား ဒက္ခိဏသာခါ ဆိုတာ တောင်ကိုင်းပဲ ဘုရား၊ ဘယ်မှာ အရပ်ဆိုးဘုရား ဟုတ်လို့လဲ ဘုရား’

‘နေဦးလေ ဒကာကြီးကလဲ၊ စကားမှ မဆုံးသေးတာဘဲ၊ ဆက်ပြီးတော့ နားထောင်ပါဦး’

‘မှန်ပါဘုရား၊ ဆက်အမိန့်ရှိပါဘုရား’

‘အဲဒီ ဗောဓိပင်များဟာ ကြီးရင့် အိုမင်းပြီး ဆွေးမြည့် လာကြတယ်၊ ဗောဓိပင်ဆိုတာ ပရိဘောဂစေတီ မဟုတ်လား’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အေး . . . ပရိဘောဂ စေတီထိုက်တဲ့ ဆွေးမြည့်နေတဲ့ ဗောဓိသားတွေကို ဥဒ္ဓိဿစေတီ အဖြစ် ရုပ်ပွားစေတီများ ထုလုပ်ကြတယ်။ အဲဒီ ရုပ်ပွားစေတီတော်ကိုပဲ ဒက္ခိဏသာခါလို့ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်ကြတာပါ။ အရပ်ဆိုးဘုရား မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒက္ခိဏသာခါဘုရား အရပ်မဆိုးပါဘူး’

‘တပည့်တော် တွေဖူးတဲ့ ဒက္ခိဏသာခါ ဘုရားတွေဟာ အရပ်ဆိုးတွေချည်းပါပဲ ဘုရား’

‘နေဦး . . နေဦး၊ ဆက်ပြောဦးမယ်၊ အဲဒီ ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားတော် ရုပ်တုတော်တွေကို သီဟိုဠ်ကျွန်း ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း လက်ထက်တော်တွင် ရှင်ဗုဒ္ဓရက္ခိတထေရ် ပင့်ဆောင် ပူဇော် တယ်လို့ သီဟိုဠ် မှတ်တမ်းများအရ သိရပါတယ်’

၃၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘အဲဒီမှ နောက် ဘုန်းကြီးတို့ မြန်မာပြည် သထုံပြည်၊ သရေ
ခေတ္တရာပြည်နဲ့ ပေါက်ပြည် အနော်ရထာမင်းကြီး ထံသို့ ရှင်
အရဟံ ပင့်ဆောင်ခဲ့ပါတယ်’

‘အဲဒီနောက် ကျန်စစ်မင်း၊ မဏိစည်သူမင်းတို့ လက်ထက်
တွင် ကရဝိက် ဖော်တော်ဦးမှာ တင်၍ အမြဲမပြတ် ကိုးကွယ်တော်
မူကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်’

‘အဲဒီနောက် သက္ကရာဇ် ၇၈၈-ခုနှစ်တွင် အင်းဝမိုးညှင်း
ဘုရင်ထံသို့ ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားတော် အကြီးအငယ် ဆူရေ
၃၀၀-ကျော် ရောက်လာတယ်လို့ သမန္တစက္ခုကျမ်းမှာ တွေ့ရ
ပါတယ်’

‘အဲဒီမှနောက် သားတော် မင်းရဲကျော်စွာ၊ ညီတော် ထူပါရုံ
ဒါယကာ နရပတိကြီး၊ သားတော် မင်းကြီး မဟာသီဟသူရတို့
လက်ထက်တိုင် အဆက်မပြတ် သီဟိုဠ်မှ ရဟန်းတော်များ
ရောက်ရှိလာကြသဖြင့် ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားတော်များကို အနှံ့
အပြား ပူဇော်တာကို တွေ့ရပါတယ်’

‘အရှင်ဘုရား အမိန့်ရှိတဲ့ အတိုင်းဆိုရင် ဒက္ခိဏသာခါ
ဆိုတာ ဗောဓိပင်ရဲ့ တောင်ကိုင်းကို ခေါ်တယ်ပေါ့နော်’

‘အင်းပေါ့’

‘အဲဒီ ဗောဓိပင်ရဲ့ တောင်ကိုင်းကို ထုတဲ့ ရုပ်ပွားတော်ကိုလဲ
ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားတော် ဆင်းတုတော် ခေါ်တယ်ပေါ့နော်’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၃

‘အင်းပေါ့’

‘ဒါဖြင့် ရုပ်ပွားတော် အနေနဲ့ လျောင်းတော်မူ၊ ရုပ်တော်မူ စသည့် ပုံအမျိုးမျိုးလဲ ထုလုပ်နိုင်တာပေါ့နော်’

‘ထုလုပ်နိုင်တာပေါ့’

‘ဒါဖြင့် ယခု အများကိုးကွယ်နေတဲ့ ဒက္ခိဏသာခါ ပုံတော်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အရှင်ဘုရား သိသမျှ ရာဇဝင်ခင်းပြီး ရှင်းပြပါဦး ဘုရား’

‘အမယ်လေး . . ရာဇဝင်ခင်းပြီး ရှင်းရမယ်ဆိုရင် အရှည် ကြီးပါပဲ’

‘ရှည်ချင် ရှည်ပါစေဘုရား၊ တပည့်တော်နဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာဝင် အားလုံးတို့အတွက် အကျိုးများလှပါတယ် ဘုရား’

‘ကဲ . . ဒါဖြင့် နားထောင်၊ အဲဒီ သီဟိုဠ်မှ ဒက္ခိဏသာခါ ရုပ်ပွားတော်များကို မိုးညှင်းမင်းတရား၊ ထိုနောက် ပင်းယ၊ မြင်းစိုင်း၊ စစ်ကိုင်း၊ အင်းဝ၊ အမရပူရမှ မန္တလေးမြို့တော် အထိ ဘုရင် အဆက်ဆက် ကိုးကွယ်ခဲ့ရာမှ မြို့ရွာလူထုအများ ကိုးကွယ်ခဲ့ကြပါတယ်’

‘အဲဒီ ပုံတော်တွေကြည့်ရင် ကြာဖက် ဆောင်းထားတာ တွေ ရပါတယ်၊ အဲဒါက ဘုရားရှင် မုဉ္ဇလိန္ဒာအိုင်ဝယ် သီတင်းသုံး တော်မူခိုက် နတ်များက အပူရှိန်ကို ကာကွယ်ပေးသောအားဖြင့် ကြာဖက် မိုးပေးခြင်းကို အကြောင်းပြုပြီး ကြာဖက်ဆောင်း

၃၄ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သဏ္ဌာန် ထုလုပ်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်’

‘ဒါဖြင့် အရှင်ဘုရား နဂါးမိုးပေးလို့ နဂါးမိုးဒက္ခိဏသာခါ
ထုလုပ်ရင် မရနိုင်ဘူးလား ဘုရား’

‘ရနိုင်တာပေါ့’

‘ဆက်ရှင်းပါဦး ဘုရား’

‘တင်ပျဉ်ခွေတော်မူတဲ့ ပုံက ဘုရားရှင်ရဲ့ ခြေဖဝါးတော်မှာ
ရှိတဲ့ စက်လက္ခဏာကို စုံစမ်းတဲ့ သူတို့အား သံသယ ကင်းရှင်း
အောင် ထင်ရှားပြသတဲ့ အနေနဲ့ ခွေတဲ့ပုံပါပဲ။ အဲဒီပုံကတော့
အများပုံတွေနဲ့ တူပါတယ်နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘သူ့ကျမ်းတွေမှာ ဗောဓိသားကို ဆေးဒန်း မြင်းသီလာနှင့်
ဖြတ်၍ ဉာဏ်တော် ၆-သစ်ခန့် ထုလုပ်ရန် ဗောဓိသားကို
စီရင်ရာ၏လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါကတော့ အသား အနေအထား
ကြည့်ပြောတာနဲ့ တူပါတယ်နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ထုလုပ်သောအခါ မဇ္ဈိမတိုင်းသား ကျေးကုလားပုံဟန်
မျက်နှာသွင်ဖြင့် ကြည်လင်သော ဣန္ဒြေတော် ရှိစေရမည်တဲ့’

‘ဟာ . . ဒါဖြင့် အရုပ်မဆိုးစေရဘူးပေါ့နော် ဘုရား’

‘ဘုရားပါ ဆိုမှပဲ ဘယ်မှာ အရုပ်ဆိုးရမလဲ၊ အဆင်းတော်
ကလဲ လှလွန်းလို့ အတုမဲ့ အဆင်းတော်ပဲ’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၅

‘မှန်ပါဘုရား၊ ဆက်ရှင်းပါဦး ဘုရား’

‘ဆက်ရှင်းမနေနဲ့တော့၊ ဒါလောက်ဆိုရင် ဒကာကြီးရဲ့ အမေးဟာ ပြေလည်ပြီ၊ ဆက်ရှင်းရင် လောကီ အစီအစဉ်တွေ ဖြစ်ပြီး ရှုပ်ကုန်လိမ့်မယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ရုပ်တုတော် ထုလုပ်ပြီး သစ်စေး ၃-ထပ်၊ ရွှေ ၃-ထပ် ချရမည်တဲ့၊ ပြီးတော့ ဂါထာရှိသေးတယ်၊ အဲဒီ ဂါထာနဲ့ ၇-အုပ် သို့မဟုတ် ၃၇-အုပ် စုပ်ရမည်တဲ့’

‘ဒီလိုဆိုတော့ လောကီ ဆန်သွားပြီပေါ့ ဘုရား’

‘အင်းပေါ့၊ အဲဒါကြောင့် မရှင်းချင်တာပေါ့၊ ပြီးတော့ သစ္စာရ၊ ရွှေရင်ကပ်၊ အနောမဒဿီ၊ မဟာစေတီ၊ ဈေးတော်ဦး၊ တုဘောဂ၊ မဟာဒိန်ရယ်လို့ နေ့စဉ်အလိုက် ဘွဲ့တော်မှည့်ပြီး ကိုးကွယ်ရမယ်တဲ့’

‘ပြီးတော့ မိမိတို့ရဲ့ မူလ၊ ပရိဝါရအရပ်၊ အာယုအရပ်၊ တေအေရပ်၊ သီရိအရပ်တို့၌ တည်ထား ကိုးကွယ်ရမယ်တဲ့’

‘အမယ်လေး မလွယ်ပါလား ဘုရား’

‘မလွယ်ဘူး၊ အဲဒီလို ကိုးကွယ်ရင် လောကီ အကျိုးတရား မှာ ပယောဂဘက်တွင် အထူး အသုံးဝင်တယ်တဲ့၊ စုံးရူး၊ နတ်ရူး၊ မှော်ရူးတို့ကို ကြာ၊ ငါးကြင်း မြုပ်ရုံလောက် ရေသပ္ပာယ်၍ လူနာ ကို တိုက်လျှင် ချက်ချင်း ပျောက်တယ်တဲ့’

၃၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘ပြီးတော့ ဦးခေါင်းတော် ဘက်မှ ရေသပ္ပာယ်၍ အဲဒီ ရေကို နံ့သာရေ ဆွတ်ပြီး သောက်သုံးသော် နားကြပ်ပေးသော် အနာပေါက်တယ်တဲ့၊ နတ်ကဲ့သို့ ဟောပြောနိုင်တယ်တဲ့၊ အဲဒီရေကို မျက်နှာသစ်သော် လူနတ်ချစ်ခင် အမြင် ပေါက်တယ်တဲ့’

‘အမယ်လေး . . . တယ်ဆိုပါလား ဘုရား’

‘ဒါတွင် မကသေးဘူး၊ ဉာဏ်ယှဉ်၍ သုံးနိုင်သည် . . .တဲ့၊ အဲဒါ လောကီနည်းတွေပါ၊ လောကုတ္တရာ အနေနဲ့ကတော့ ဇောဓိသားရရင် ကြိုက်တဲ့ပုံထုပြီး အနေကဇာတင်ပြီး ကိုးကွယ် ရုံပဲပေါ့နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘နောက် ရှင်းရရင် လောကီနည်းတွေ အများကြီး ရှိသေးတယ်၊ ထွက်ရပ်ပေါက် ဆရာတို့ ဒက္ခိဏသာခါ စီရင်နည်း အင်းများ၊ စမများကို ၁၀-ဌာန၌ သွင်းရတယ်၊ ပြီးတော့ ပွဲ ၇-ပွဲ တင်ပြီး ထုရတဲ့ နည်းလဲ ရှိသေးတယ်’

‘ကျေနပ်ပါပြီ၊ ရှင်းပါပြီ ဘုရား၊ သိပ်ပြီးတော့ လောကီဆန် သွားတော့ မကောင်းတော့ပါ ဘုရား’

‘အေး . . . အချုပ် ပြောရရင် ဗောဓိပင်ရဲ့ တောင်ကိုင်း (ဒက္ခိဏသာခါ)ရရင် ကြိုက်တဲ့ပုံထု၊ အနေကဇာတင် ကိုးကွယ်ရင် မိမိလိုချင်တဲ့ လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးတွေ ပြီးပါ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၉၇

တယ်၊ ယုံကြည်စွာ ကိုးကွယ်ပါနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အခြား အခြား ကြေး၊ ကျောက်၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ သတ္တု၊ သစ်သား၊
စသည်များဖြင့် ထုလုပ်ရာမှာလဲ အဲဒီ သဘောပါပဲနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ကိုးကွယ်သူရဲ့ ယုံကြည်မှု အပေါ်မှာ မူတည်ပါတယ်၊
ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

* မြတ်စွာဘုရား ရုပ်ပွားအားခေါ်ငြား ဥဒ္ဓဿစေတီသာ၊

* မြတ်စွာဘုရား ဓာတ်တော်အား ခေါ်ငြား ဓာတုစေတီသာ၊

* မြတ်စွာဘုရား ဟောတရား ခေါ်ငြား ဓမ္မစေတီသာ၊

* မြတ်စွာဘုရား သုံးဆောင်အား ခေါ်ငြား ပရိဘောဂ
စေတီသာ၊

* စေတီလေးဖြာ လောကမှာ ရှိပါ ထင်ရှားစွာ၊

* စေတီတွင်းဝယ် ဂုဏ်တော်ခြယ် ကိုးကွယ်ပူဇော်ပါ၊

* လောကုတ် လောကီ ကျိုးနှစ်လီ အောင်မည် သေချာပါ၊

* ဘုရားတည်ထား ပစ်၍ထား ကျိုးကား မများပါ။

ပါဠိပါဌ်ဆင့်ပတ်နည်း ပုံသေနည်းရှိပါသလားဘူးရား

(၃)

မြန်မာတို့၏ မြန်မာစာပေသည် ပါဠိစာပေနှင့် မကင်းပါ။ မှန်ပါသည်။ မြန်မာစာ၊ မြန်မာစကားထဲ၌ ပါဠိစာပေ၊ ပါဠိစကားများ အများအပြား ပါဝင်နေပါသည်။ ယင်း ပါဠိစာပေ၊ ပါဠိစကားတို့ကို မြန်မာစာပေ၊ မြန်မာစကားဟု ထင်မြင်ယူစွဲပြီး ကျွမ်းကျင်စွာ အသုံးပြုနေကြပါသည်။

ယင်းသို့ မြန်မာစာပေ၊ မြန်မာစကားသည် ပါဠိစာပေ၊ ပါဠိစကားနှင့် မကင်းရကား မြန်မာစာပေ၊ မြန်မာစကား ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ပါဠိစာပေ၊ ပါဠိစကားကို မသိချင်ယောင် ဆောင်ထား၍ မရပါ။ အနည်းဆုံး ပါဠိကို ကျွမ်းကျင်စွာ ဖတ်နိုင်သည့် တိုင်အောင် လေ့လာရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

⊙ ၃၉

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပါဠိစာပေ၊ ပါဠိစကားတို့သည် မြန်မာစကား၊ မြန်မာစာ အရေးအသား၊ အခေါ်အဝေါ်၊ အသုံး အနှုန်းများ ကြားညှပ်ကာ အမြဲ ပါလျက်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်နည်းဆိုသော် မြန်မာတို့ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို ကောင်းကောင်း နားလည်လိုပါလျှင် ပါဠိကျမ်းကျင်မှ ဖြစ်ပါမည်။ မကျမ်းကျင်သော်လည်း မှန်မှန် ဖတ်တတ်ရုံလောက်မျှကတော့ တတ်မှ ဖြစ်ပါမည်။

ပါဠိမဖတ်တတ်၍ မြန်မာစာမကျမ်းကျင်ဘဲ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဝေးနေသူများလည်း အများကြီး ရှိပါသည်။ အမှန်တကယ်တော့ ပါဠိဖတ်နည်းမှာ ပုံသေနည်းရှိ၍ မခက်ပါ။ ပုံသေနည်းကို မိနစ်ပိုင်းမျှ လေ့လာဖတ်ရှုပြီး ပါဠိကို ဖတ်ကြည့်လျှင် ကျမ်းကျင်စွာ ဖတ်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ပါဠိဖတ်နည်းကို သင်္ကေတနည်းဟု ထင်နေကြသည်။ ပါဠိဖတ်နည်းသည် ပုံသေနည်း ရှိပါသည်။ ပုံသေနည်း ဖြစ်ပါသည်။ သင်္ကေတနည်း မဟုတ်ပါ။ ယင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခေတ်ပညာတတ် လူငယ်တစ်ယောက်က မိမိကို မေးလျှောက်၏။

‘အရှင်ဘုရား၊ ပါဠိဖတ်နည်း ပုံသေနည်း ရှိပါသလား

၄၀ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဘုရား’

‘ဟာ . . . ရှိတာပေါ့’

‘တပည့်တော် တွေဖူးတာကတော့ ပုံသေနည်း မတွေဖူးဘဲ သင်္ကေတနည်းတွေနဲ့ ပြတာတွေပဲ တွေဖူးပါတယ် ဘုရား၊ ပုံသေနည်းရှိလျှင် ရှင်းပြပေးပါဘုရား၊ တပည့်တော် တတ်ချင် ပါတယ်’

‘အေး . . . ဘုန်းကြီးကလဲ ရှင်းပြချင်နေတာ ကြာပြီ၊ မေးမည့်သူ မရှိလို့ မရှင်းပြရဘူး၊ အခုတော့ အတော်ပဲ၊ ကဲ . . ရှင်းပြပါဆိုရင် အက္ခရာ ၃၃-လုံးကို ဦးစွာ ဒီလို အစီအစဉ် အတိုင်း ရေးချပါ။

က	ခ	ဂ	ဃ	င
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ
တ	ထ	ဒ	ဓ	န
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
	ဟ	ဠ	အ	

အဲဒီလို အက္ခရာ ၃၃-လုံးကို ရေးပြီး အဲဒီလို အမှတ်အသား မျဉ်းခွဲထားပြီး -

(၁) က အတန်းကို က အုပ်စုလို့ မှတ်ထားပါ။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၄၁

(၂) စ	။	စ	။	။
(၃) ဋ	။	ဋ	။	။
(၄) တ	။	တ	။	။
(၅) ဝ	။	ဝ	။	။

အဲဒီလို အုပ်စု ၅-စု ခွဲမှတ်ပြီးတော့ မျဉ်းသားထားတဲ့ အောက်က (ယ-ရ-လ-ဝ-သ-ဟ-ဠ-အ) ရှစ်လုံးတို့ကို အုပ်စုလွတ် အက္ခရာများလို့ မှတ်ထားပါ။

ပြီးတော့ အုပ်စု ၅-စုရဲ့ နောက်ဆုံး မျဉ်းသားထားတဲ့ (င-ည-ဏ-န-မ) ငါးလုံးတို့ကို အုပ်စုအဆုံး အက္ခရာတွေလို့ မှတ်ထားပါ။

ပြန်ပြောပြမယ်၊ အုပ်စုက ၅-အုပ်စု ရှိတယ်။ အက္ခရာက ၂၀-ရှိတယ်။ အုပ်စုလွတ် အက္ခရာက ၈-လုံး ရှိတယ်။ အုပ်စုအဆုံး အက္ခရာက ၅-လုံး ရှိတယ်။ ပြန်ပေါင်းလိုက်တော့ အက္ခရာ ၃၃-လုံးရှိတယ်။ ပါဠိပါဠိဆင့်ဖတ်နည်း ပုံသေနည်း ကို ရှင်းပြရမယ်ဆိုရင် . . .

(၁) နှစ်လုံးဆင့်ထားသော အက္ခရာတွင် အပေါ်အက္ခရာ သည် အမြဲတမ်း အသတ်ဖြစ်၍ အောက်အက္ခရာသည် ပင်ကို အသံထွက်သည်။ လုံးကြီးတင်၊ ချောင်းငင်၊ ရေးချ၊ သဝေထိုး၊ သေးသေးတင်တို့သည် အောက်က အက္ခရာနှင့် ဆိုင်၍ အောက်

၄၂ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

က အက္ခရာ မူလအသံအတိုင်းထွက်တယ်လို့ မှတ်ထားပါ။

(၂) ရှေ့ကအက္ခရာ တစ်လုံးနေ၍ ၎င်း အက္ခရာ၌ လည်း လုံးကြီးတင်၊ ချောင်းငင် တစ်ခုခု မပါဘဲ အုပ်စု ၅-စုမှ မည်သည့် အက္ခရာချင်း ဆင့်ဆင့် အုပ်စုခေါင်းဆောင်တို့၏ အသတ်သံအတိုင်း ထွက်တယ်လို့ မှတ်ပါ။ ရှင်းပြရသော်-

(၃) ရှေ့၌ ၁-လုံး အက္ခရာနေ၍ နောက်မှ က-အုပ်စု အချင်းချင်း ဆင့်ချင်တာနဲ့ဆင့် အုပ်စုခေါင်းဆောင် 'က သတ်သံ ထွက်တယ်' လို့ မှတ်ပါ။

ဥပမာ- အ+က္ကာ =အက္ကာ (အက်ကာ) လို့ဖတ်ပါ။

အ+က္ခု =အက္ခု (အက်ခု) ။

အ+ဂ္ဂံ =အဂ္ဂံ (အက်ဂံ) ။

အ+ဂ္ဂေါ =အဂ္ဂေါ (အက်ယော)။

(၄) ရှေ့၌ ၁-လုံး အက္ခရာနေ၍ နောက်မှ စ-အုပ်စု အချင်းချင်း ဆင့်ချင်တာနဲ့ ဆင့် အုပ်စုခေါင်းဆောင် 'စ- သတ်သံထွက်တယ်' လို့ မှတ်ပါ။

ဥပမာ က+စု =ကစု (ကစ်စ)လို့ ဖတ်ပါ။

အ+စ္ဆု =အစ္ဆု (အစ်ဆု)လို့ ။

အ+ဇ္ဇု =အဇ္ဇု (အစ်ဇု) လို့ ။

အ+ဇ္ဈော =အဇ္ဈော(အစ်ဇျော)လို့ ။

(၄-၅)ရှေ့၌ ၁-လုံး အက္ခရာနေ၍ နောက်မှ ဋအုပ်စု တ-

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

⊕ ၄၃

အုပ်စုအချင်းချင်း ဆင့်ချင်တာနဲ့ဆင့် အုပ်စုခေါင်းဆောင် ဋီ-
သတ်၊ တ-သတ်သံ ထွက်တယ်လို့ မှတ်ပါ။ ဋီ-သတ်သံမှာ
တ-တသတ်သံနဲ့ အတူတူပင် ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာ- အ+ဋီ =အဋီ (အဋီတ အတ်တ)လို့ ဖတ်ပါ။

အ+တ္တ=အတ္တ(အတ်တ)လို့။ ။

အ+ဋ္ဌ =အဋ္ဌ (အဋ္ဌဋ္ဌ =အတ်ထ)လို့။ ။

အ+တ္ထ=အတ္ထ (အတ်ထ)လို့။ ။

အ+ဉ္စ =အဉ္စ (အဉ္စဉ္စ =အတ်ချ)လို့။ ။

က+ဒ္ဒ =ကဒ္ဒ (ကဒ်ဒ=ကတ်ဒ)လို့။ ။

အ+ဗု =အဗု (အဗ်ဗ=အတ်ဗ)လို့။ ။

အ+ဒ္ဓါ=အဒ္ဓါ (အဒ်ခါ =အတ်ခါ)လို့။ ။

(၆) ရှေ့၌ ၁-လုံး အက္ခရာနေ၍ နောက်မှ ပ-အုပ်စု
အချင်းချင်း ဆင့်ချင်တာနဲ့ဆင့် အုပ်စုခေါင်းဆောင် ‘ပ-သတ်သံ
ထွက်တယ်လို့ မှတ်ပါ။

ဥပမာ က+ပွံ =ကပွံ (ကပ်ပံ)လို့ ဖတ်ပါ။

က+ပွေါ=ကပွေါ (ကပ်ဖော)လို့။ ။

အ+ဗ္ဗာ =အဗ္ဗာ (အပ်ဗာ)လို့။ ။

အ+ဗ္ဗာ =အဗ္ဗာ (အပ်ဘာ)လို့။ ။

အဲ . . . ယခုပြောခဲ့တာဟာ ရှေ့၌ ၁-လုံး၊ အက္ခရာနေ၍
လုံးကြီးတင် ချောင်းငင်မပါဘဲနှင့် အုပ်စု ၅-ခုမှ ဆင့်ချင်တာနှင့်

၄၄ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဆင့် ဆင့်ရာ၌ ပုံသေနည်း စည်းမျဉ်းပါ။

ယခု မှတ်သားရမှာက ရှေ့ ၁-လုံး အက္ခရာ၌ လုံးကြီးတင်
ချောင်းငင် တစ်ခုခုပါ၍ နောက်မှ အုပ်စု ၅-စု အချင်းချင်း
ဆင့်ချင်တာနှင့် ဆင့် ၅-အုပ်စုလုံး၏ အပေါ်လုံး အသတ်လုံးများ
သည် (တ-သတ်သံ ပ-သတ်သံ)သို့ အားလုံး ပြောင်းလဲသွား
တယ်လို့ မှတ်ပါ။

ပုံသေနည်းကို မပြောမီ ဦးစွာ မှတ်ထားရမည်မှာ (အိနှင့်
ဣ) (အုနှင့် ဥ) ညီမျှသည် တူညီသည်ဟု မှတ်ပါ။ ပါဠိစာပေ၌
ဣနှင့် ဥ ကိုသာ အသုံးများပါသည်။

(၇) ရှေ့၌ ၁-လုံး အက္ခရာတွင် လုံးကြီးတင် ချောင်းငင်
တစ်ခုခုပါ၍ က အုပ်စု အချင်းချင်း မည်သည့် အက္ခရာနှင့်
ဆင့်ဆင့် တ-သတ်သံ ပ သတ်သံ)ထွက်တယ် လို့ မှတ်ပါ။

ဥပမာ	ဣ+ဣ	ဣဣ(အိတ်က = ဣက်က)
	ဘိ+က္ခ	=ဘိက္ခ (ဘိတ်ခု = ဘိတ်ခု)
	ဥ+ဣ	=ဥဣ (အုတ်ကံ = ဥက်ကံ)
	ဣ+က္ခ	=ဣက္ခ(အိတ်ခါ = ဣခါ)
	ဣ+ဂေါ	=ဣဂေါ(အိတ်ဂေါ = ဣဂ်ဂေါ)
	ဥ + ဂေါ	=ဥဂေါ (အုတ်ဂေါ=ဥဂ်ဂေါ)
	ဣ+ဃ	=ဣဃ (အိတ်ဃံ = ဣဂ်ဃံ)
	ဥ + ဃော	=ဥဃော (အုတ်ဃော=ဥဂ်ဃော)

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀.

၈၄၅

(၈) ရှေ့၌ ၁=လုံး အက္ခရာတွင် လုံးတင် ချောင်းငင် တစ်ခုခုပါ၍ စ-အုပ်စုမှ အချင်းချင်း ဆင့်ချင်တာနှင့် ဆင့် 'က-သတ်သံ ပ-သတ်သံ ထွက်တယ်လို့ မှတ်ပါ။

ဥပမာ က+စွ = ကုစွ (အိတ်စ = ကုစိစ)

က+ဆွ = ကုဆွ (အိတ်ဆာ = ကုစိဆာ)

ဥ + စွ = ဥစွ (အုတ်ခ = ဥစိစ)

ဥ + ဆွ = ဥဆွ (အုတ်ဆာ = ဥစိဆာ)

က+ဇ္ဇာ = ကုဇ္ဇာ (အိတ်ဇာ = ကုစိဇာ)

ဥ + ဇ္ဇာ = ဥဇ္ဇာ (အုတ်ဇာ = ဥစိဇာ)

က + ဇ္ဈာ = ကုဇ္ဈာ (အိတ်ဈာ = ကုစိဈာ)

ဥ + ဇ္ဈာ = ဥဇ္ဈာ (အုတ်ဈာ = ဥစိဈာ)

(၉) ရှေ့၌ ၁-လုံး အက္ခရာတွင် လုံးတင် ချောင်းငင် တစ်ခုခုပါ၍ ဋ-တ အုပ်စုအချင်းချင်း ဆင့်ချင်တာနှင့် ဆင့် 'တ-သတ်သံ ပ-သတ်သံ ထွက်တယ်လို့ မှတ်ပါ။

ဥပမာ က+ဋ က+တ္တ (အိတ်ဋ=ကုတ်တ)

ဥ + ဋ ဥ + တ္တ (အုတ်ဋ=ဥတ်တ)

က + ဋ က + တ္တ (အိတ်ဋ=ကုတ်တ)

ဥ + ဋ ဥ + တ္တ (အုတ်ဋ=ဥတ်တ)

က + ဋ က + ဒ္ဒ (အိတ်ဋ=ကုတ်ဒ)

ဥ + ဋ ဥ + ဒ္ဒ (အုတ်ဋ=ဥတ်ဒ)

၄၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဣ + ဗ ဣ + ဒ (အိတ်ပ=ဣဒ်ပ=ဣဒ်ဒ)

ဥ + ဗ ဥ + ဒ (အုတ်ပ=ဥဒ်ပ)

(၁၀) ရှေ့၌ ၁-လုံး အက္ခရာတွင် လုံးတင် ချောင်းငင် တစ်ခုပါ၍ ပ-အုပ်စု အချင်းချင်း ဆင့်ချင်တာနှင့် ဆင့် အုပ်စု ခေါင်းဆောင် 'ပ သတ်သံ ထွက်တယ်'လို့ မှတ်ပါ။

ဥပမာ ဓိ + ပ = ဓိပ္ပ (ဓိပ်ပ)

ဣ + ပ = ဣပ္ပ (ဣပ်ပ)

ဥ + ပ = ဥပ္ပ (အုတ်ပ=ဥပ်ပ)

ဣ + ပ = ဣပ္ပ (အိတ်ပ=ဣပ်ပ)

ဥ + ပ = ဥပ္ပ (အုတ်ပ=ဥပ်ပ)

ဣ + ဗ = ဣဗ္ဗ (အိတ်ဗ=ဣဗ်ဗ)

ဥ + ဗ = ဥဗ္ဗ (အုတ်ဗ=ဥဗ်ဗ)

ဣ + ဋ = ဣဋ္ဌ (အိတ်ဋ=ဣဋ်ဋ)

ဥ + ဋ = ဥဋ္ဌ (အုတ်ဋ=ဥဋ်ဋ)

(၁၁) အုပ်စု ၅-စုတို့၏ အဆုံးအက္ခရာ ၅-လုံးတို့သည် တစ်လုံးစီ သီးခြားမူလ အသတ်သံများအတိုင်း အသံထွက် ပါသည်။ 'င' အသတ်နှင့် ပတ်သက်၍-

ဥပမာ အ + င် = အင် (အင်)

က + ခါ = ကခါ (ကင်ခါ)

အ + ဂါ = အဂါ (အင်ဂါ)

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၄၇

မ+ဂံလာ =မဂံလာ(မင်ဂလာ)

စသည်ဖြင့် 'င' သတ်၍ ထွက်နေကျ အသံအတိုင်း ထွက်ပါသည်။

'ည' အသတ်နှင့် ပတ်သက်၍မူ ထူးခြားချက် ရှိပါသည်။
'ည' အစစ်မှာ 'ဥ' ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းမှာ တစ်လုံးတည်း နေသော
'ဥ' ဖြစ်ပါသည်။ ည-နှင့် ဥ- မှာ မှားတတ်ပါသည်။ ဒီလို
'ည'မှာ နှစ်လုံးဆင့် 'ည' ဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့ အက္ခရာ လုံးတင် ချောင်းငင် မပါလျှင် တစ်လုံးတည်း
ဖြစ်မှု နောက်မှ 'ည' နှစ်လုံးဆင့်ရာ၌ တစ်လုံးသည် 'င' သတ်သံ
ထွက်၍ တစ်လုံးသည် ပင်ကို 'ဥ' သံ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ က+ည =ကညာ (ကင်ည=ကဉ်ညာ)

အ+ည+မ+ည=အညမည (အဉ်ဥ မဉ်ဥ)

ပ+ည = ပညာ (ပဉ်ညာ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့အက္ခရာတွင် လုံးတင် ချောင်းငင် တစ်ခုခု ပါသော်
နောက်မှ ည-နှစ်လုံးဆင့်တွင် တစ်လုံးသည် န-သတ်သံ၊ မ-
သတ်သံ ထွက်၍ တစ်လုံးမှာ ပင်ကို 'ဥ' သံ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ အဘိ+ ညာ= အဘိညာ(အဘိန်ညာ = အဘိဉ်ညာ)

ဝိ+ ညာ=ဝိညာ (ဝိန်ညာ = ဝိဉ်ညာ)

ကိ+ညာ =ကိညာ (ကိန်စာ = ကိဉ်စာ)

၄၈ ဝ

ဓမ္မဒူတ - စာရှင်ပညာဇောတ

ကိ+ခွိ = ကိခွိ (ကိန်စိ=ကိဉ်စိ)

ပု+ည = ပုည (ပုန်ဥ=ပုဉ်ဥ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

‘ဏ၊ န၊ အ’ အသတ်သံတို့မှာ ရှေ့အက္ခရာတွင် တစ်လုံး တည်းဖြစ်စေ၊ လုံးတင် ချောင်းငင်ပါသည်ဖြစ်စေ၊ မူလအသံ မပြောင်းသွားဘဲ မူလ အသတ်သံအတိုင်း ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ အ+ဏ္ဍဝါ = အဏ္ဍဝါ (အဏ်ဏဝါ)

ပိ + ဣ = ပိဣ (ပိဏ်ဥ)

က+ဣက = ကဣက (ကဏ်ဋက)

ပု+ဣ = ပုဣ (ပုဏ်ဏ)

ကု+ဣလ = ကုဣလ (ကုဏ်ဥလ)

ကု+ဣ = ကုဣ (ကုဏ်ဋ)

အ+န = အန (အန်န)

ကိ+နရာ = ကိနရာ (ကိန်နရာ)

ဓ+မ္မ = ဓမ္မ (ဓမ်မ)

ဥ+မ္မာ = ဥမ္မာ (ဥမ်မာ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ကဲ . . . အဲဒါလောက်ဆိုရင် အုပ်စု ငါးစု အက္ခရာများနဲ့ အုပ်စုငါးစုရဲ့ အဆုံးအက္ခရာများရဲ့ ပါဠိ ပါဠိဆင့်ပုံများ သဘော ပေါက်လောက်ပါပြီ၊ ယခု ဆက်လက်ပြီး အုပ်စုလွတ် အက္ခရာ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၄၉

ရှစ်လုံးတို့ရဲ့ ပါဠိပါဠိဆင့် ဖတ်နည်းကို ရှင်းပြပါမယ်။

အုပ်စုလွတ် အက္ခရာများဟာ တစ်လုံးစီ သီးခြားအသတ်၊
သီးခြားအသံ ထွက်ပါတယ်။ အုပ်စုလွတ် အက္ခရာများမှ . . .

‘ယ’ နှစ်လုံးဆင့်ရင် ‘ယျ’ လို့ ဆင့်ပါတယ်။ ယ-တစ်လုံး
သည် န-သတ်သံ မ-သတ်သံ ထွက်၍ ယ-တစ်လုံးသည်
မူလအသံ ထွက်ပါတယ်။

ဥပမာ-ဟိ+ယျော=ဟိယျော (ဟိယံယော ဟိနံယော)

ဘိ+ယျော=ဘိယျော (ဘိတံယော ဘိနံယော)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ရ-နှင့် ရ-အချင်းချင်း မဆင့်ဘဲ ရ-နှင့် တ-ဆင့်ရာ၌
‘တြ’လို့ ဆင့်ပါသည်။

ဥပမာ အ+တြ=အတြ (အတ်တရ)

တ+တြ=တတြ (တတ်တရ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

လ-နှင့် လ-အချင်းချင်း ဆင့်ရာ၌ လ-တစ်လုံးသည် န-
သတ်သံ မ-သတ်သံ ထွက်၍ လ-တစ်လုံးသည် မူလအသံ
ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ကောသ+လ္လ=ကောသလ္လ (ကောသလံလ

ကောသနံလ)

ဝေပု+လ္လ=ဝေပုလ္လ (ဝေပုလံလ ဝေပုနံလ)

၅၀ ①

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဗာဟု+လ္လ=ဗာဟုလ္လ(ဗာဟုလ်လ ဗာဟုန်လ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဝနှင့် ဝ-အချင်းချင်း မဆင့်ဘဲ သ-နှင့် သ-အချင်းချင်း
ဒဆင့်ရာ၌ 'သ'လို့ မဆင့်ဘဲ 'ဿ'လို့ ဆင့်ပါသည်။
သ-တစ်လုံးသည် တ-သတ်သံ ပ-သတ်သံထွက်၍ သ-
တစ်လုံးသည် မူလအသံ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ ယ+ဿ=ယဿ (ယသ် ယတ်သ)

တ+ဿ=တဿ (တတ်သ တတ်သ)

အ+ဿ=အဿ (အသ်သ အတ်သ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလောက်ဆိုလျှင် အုပ်စုလွတ် အက္ခရာများရဲ့ ပါဠိ
ပါဠိဆင့်ပုံကို သိလောက်ပါပြီ။ ယခု ဆက်လက်ပြီး ကျန်ရှိနေတဲ့
ရောပြွမ်း ပါဠိဆင့်များ အကြောင်းကို ရှင်းပြပါမယ်။

(၁) ရှေ့မှ သဝေထိုးနေ၍ အက္ခရာတစ်လုံးလုံး နေပြီး
၎င်းနောက်၌ အက္ခရာ တစ်လုံးလုံးနေအံ့၊ စ-သတ်သံ ထွက်ပါ
သည်။

ဥပမာ ခေ+တ္တ=ခေတ္တ (ခေတ်တ =ခစ်တ)

မေ+တ္တ=မေတ္တာ (မေတ်တာ=မစ်တာ)

သေ+ဋ္ဌ=သေဋ္ဌ (သေဋ္ဌ်ဋ္ဌ = သစ်ဋ္ဌ)

စေ+တ္တ=စေတ္တ (စေတ်ထ = စစ်ထ)

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၅၁

(၂) ရှေ့မှ သဝေထိုးနေ၍ အလယ်၌ ရေးချပါသော အက္ခရာ တစ်လုံး လုံးနေပြီး ၎င်းနောက်၌ န-နှင့် တ-ဆင့်၍ လုံးတင်ပါအံ့။ ဝ-ဆွဲ န-သတ်သံ မ-သတ်သံ ထွက်ပါတယ်။

ဥပမာ ဟော + နှိ = ဟောနှိ (ဟောန်တိ = ဟွန်တိ)

သက္ကော + နှိ = သက္ကောနှိ (သက္ကောန်တိ = သက်ကွန်တိ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

(၃) ရှေ့မှ သဝေထိုးနေ၍ အလယ်၌ ရေးချမပါသော အက္ခရာ တစ်လုံးလုံးနေပြီး ၎င်းနောက်၌ န-နှင့် တ-ဆင့်၍ လုံးတင်ပါအံ့။ 'င-သတ်သံ' ထွက်ပါတယ်။

ဥပမာ သေ + နှိ = သေနှိ (သေန်တိ = သင်တိ)

ဒဿေ + နှိ = ဒဿနှိ (ဒသ်သေန်တိ = ဒသ်သင်တိ)

အာနေ + ဉ္စ = အာနေဉ္စ (အာနေဉ်ဇ = အာနင်ဇ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

(၄) အက္ခရာ တစ်လုံးလုံးကို လုံးတင်၍ ၎င်းအပေါ် သေးသေးတင်အံ့။ လုံးတင် န-သတ်သံ မ-သတ်သံ ထွက်ပါတယ်။

ဥပမာ တာဝတိံသာ (တာဝတိန်သာ တာဝတိမ်သာ)

သင်္ကမတာ (သင်္ကန်မတာ သတိမ်မသာ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

(၅) ရှေ့မှ အက္ခရာ တစ်လုံးလုံးနေ၍ နောက်၌ တ-ကို

၅၂ ဇ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

၀-ဆွဲရေးချသော် တ-သတ်သံ ထွက်ပါတယ်။

ဥပမာ ဒ + တွာ = ဒတွာ (ဒတ်တဝါ)

က + တွာ = ကတွာ (ကတ်တဝါ)

ဟု + တွာ = ဟုတွာ (ဟုတ်တဝါ)

ဘု + တွာ = ဘုထွာ (ဘုတ်တဝါ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

(၆) ရှေ့မှ အက္ခရာ တစ်လုံးလုံးနေ၍ နောက်၌ မ-နှင့် ယ-ကို ဟ-ထိုးထားသော် မ-သတ်သံ၊ န-သတ်သံ ထွက်ပါတယ်။

ဥပမာ တု + မှ = တုမှ (တုမ်မှ)

အ + မှ = အမှ (အုမ်မှ)

တု + ယု = တုယု (တုမ်ယု)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

(၇) ရှေ့မှ အက္ခရာ တစ်လုံးနေ၍ နောက်၌ သ-နှင့် မ-ကို ဆင့်ရာ၌ တ-သတ်သံ၊ ပ-သတ်သံ ထွက်ပါတယ်။

ဥပမာ က+ကသွာ = တသွာ (ကသ်သမာ ကတ်သမိ)

က+သွိ = ကသွိ (ကသ်သမိ = ကတ်သမိ)

အ+သွိ = အသွိ (အသ်သမိ = အတ်သမိ)

ယ+သွာ = ယသွာ (ယသ်သမာ ယတ်သမာ)

စသည်တို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၅၃

ကဲ... ဒီလောက်ဆိုရင် အတွေ့အကြုံများတဲ့ ပါဠိပါဌ်ဆင့်
တွေ အတော်စုံသွားပြီ၊ ပရိတ်ကြီး စာအုပ်ကို ဖတ်ကြည့်ပါ။
ဖတ်တတ်သွားပြီး ကျန်တဲ့ ပါဠိဆင့်တွေလဲ ဖတ်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

- * ပါဠိဖတ်နည်း ပုံသေနည်း အပြီးလေ့လာပါ။
- * လေ့လာပြီးကာ ပါဠိစာ သေချာ ဖတ်ကြည့်ပါ။
- * ပါဠိကျမ်းလာ မြန်မာစာ ကျမ်းကာ လာလေမှာ၊
- * ပါဠိကင်းကွာ မြန်မာစာ ဘယ်ခါ မကျွမ်းပါ။
- * မြန်မာစာသာ မကျွမ်းလာ မြန်မာ မပီသလေပါ။
- * ထို့ကြောင့်ပါဠိ ဖတ်နည်းကြည့် ဖတ်ဘိပါဠိစာ။

သရဏဂုံ ပျက်တတ်ပါသလား ဘုရား

(၄)

‘ဗုဒ္ဓဘာသာအစ သရဏဂုံ က’ ဟူ၍ ဆိုရိုးရှိသည့်အတိုင်း သရဏဂုံသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ အတွက် မည်မျှ အရေးကြီးသည်ကို ဖော်ပြဖွယ်ရာပင် မလိုတော့ပါပြီ။

သို့သော် သရဏဂုံ နှင့်စပ်၍ သေသေချာချာ သိသူကား နည်းပါးလှပါသည်။ မသိသူများသည် အမှတ်မဲ့သာ နေတတ်၍ သိချင်သူများသည် အမှတ်မဲ့ မနေတတ်ပေ။ အမှတ်မဲ့ မနေတတ်သည့် အားလျော်စွာ သိချင်သူ တစ်ယောက်က မေးလျှောက်၏။

‘အရှင်ဘုရား . . . သရဏဂုံ ပျက်တတ်ပါသလား ဘုရား’

‘ပျက်တတ်ပါတယ်’

‘ပျက်တတ်ပုံကို ရှင်းပြပါဦးဘုရား’

‘ရှင်းရမယ်ဆိုရင် ဘုန်းကြီးက အစအဆုံးရှင်းရမှ ရှင်းချင်တယ်၊ မှတ်သားနိုင်ပါ့မလား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၈၅၅

‘သိချင်တော့ မှတ်သားရတာပေါ့ ဘုရား’

‘ကဲ . . . မှတ်ရင် ရွတ်ပြမယ်၊ သေသေချာချာ မှတ်ပါ၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာမြတ်သုံးပါး အပေါင်းသည် ကိုးကွယ် ဆည်းကပ် သရဏာဂုံတည်သူ ဟူဟူသမျှတို့၏ ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၊ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်း၊ အပါယ် ဘုမ္မိ၊ ဒုဂ္ဂတိ၌ ညစ်နွမ်းပင်ပန်း ဆင်းရဲခြင်း အမျိုးမျိုးကို ပယ် ဖျောက်တတ်သောကြောင့် သရဏာ မည်ပါတယ်’

‘အရှင်ဘုရားကလဲ သရဏာဂုံ မေးပါတယ်၊ သရဏာ လာပြောနေတယ်’

‘ဪ . . . ပြောတဲ့စကားကို ဆုံးအောင် နားထောင်ပါဦး၊ သရဏာ နားလည်မှ သရဏာဂုံ နားလည်မှာမို့ သရဏာကို စ၊ ပြောရတာပါ’

‘မှန်ပါ၊ ဒီလိုဆိုရင် ဆက်အမိန့်ရှိပါဘုရား’

‘ကဲ . . . နားထောင်၊ ဒီတစ်ခါကြားဝင် မပြောနဲ့နော်’

‘မှန်ပါ၊ မပြောတော့ပါ ဘုရား’

‘မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် အစီးအပွား ချမ်းသာကြောင်း တရား၌ ဖြစ်စေခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အစီးအပွားမဲ့ ဆင်းရဲ ကြောင်း တရားမှ တားမြစ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါ တို့၏ ဘေးအမျိုးမျိုးကို ပယ်ဖျောက်တတ်ပါတယ်’

တရားတော်သည် ဘဝခရီးခဲမှ လွတ်မြောက်စေသော အား

၅၆ ဇ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဖြင့် လည်းကောင်း၊ သက်သာရာကို ပေးသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါတို့၏ ဘေးအမျိုးမျိုးကိုပယ်ဖျောက် တတ်ပါတယ်။

သံဃာတော်သည် အနည်းငယ်မျှသော ကောင်းမှုများ၏ သော်မှလည်း ပြန့်ပြောကြီးကျယ်သော အကျိုးကို ရအောင် ပြုတတ်သောအားဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ ဘေးအမျိုးမျိုးကို ပယ်ဖျောက်တော် မူတတ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာမြတ် သုံးပါးသည် သရဏ မည်ပါတယ်၊ သတ္တဝါတို့၏ ဘေးဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဝတ္ထုမှန် သုံးပါးကို 'သရဏ'လို့ ဆိုပါတယ်။

အဲဒီ သရဏလို့ ခေါ်တဲ့ ရတနာသုံးပါး၌ ကြည်ညိုခြင်း၊ အဲဒီရတနာသုံးပါး၌ အလေးပြုခြင်းတို့ဖြင့် ညစ်ညူးကြောင်း၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရှားလျက် အဲဒီ ရတနာသုံးပါး၌ ညွှတ်ကိုင်ရှိုင်းသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရဟန္တာတို့ အဖို့ရာ မဟာကြိယာစိတ်၊ စေတသိက်၊ မဂ်၌တည်သော အရိယာတို့အဖို့ရာ မဂ်စိတ်စေတသိက် အဲဒီတရား အစုသည် သရဏဂုံ မည်ပါတယ်။

အချုပ်ပြောရရင် ဘေးဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ဝတ္ထုမှန် သုံးပါးဟူ၍ သိကြောင်း

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၈၇၇

ဆည်းကပ်ကြောင်း ဖြစ်သော စိတ်စေတသိက် တရား အစုသည် သရဏဂုံ မည်ပါတယ်။

ဘေးဒုက္ခအမျိုးမျိုးကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ဝတ္ထုမှန် သုံးပါးဟူ၍ သိတတ်သောသူ၊ သိသော စိတ်စေတသိက် တရားအစုနှင့် ပြည့်စုံသောသူကို သရဏဂုံ တည်သူလို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီ သရဏဂုံသည် . . .

(၁) လောကုတ္တရာ သရဏဂုံ၊

(၂) လောကီ သရဏဂုံ၊

ဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိပါတယ်။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် . . .

(၁) လောကုတ္တရာ သရဏဂုံသည် သစ္စာလေးပါး တရား သိမြင် အရိယာအရှင်တို့၏ သန္တာန်၌ ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ မဂ် ခဏဝယ် သရဏဂုံ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသ အကုသိုလ် တရားတို့ကို အကြွင်းမထား ပယ်ဖြတ်သောအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုလျက် ကိစ္စသိဒ္ဓိအားဖြင့် ရတနာသုံးပါး၌ပင် စိတ္တက္ခဏ တစ်ချက်တည်း၌ ပြည့်စုံပါတယ်။

(၂) လောကီ သရဏဂုံသည် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ သရဏဂုံ ညစ်ညူးကြောင်း ဥပက္ကိလေသ အကုသိုလ် တရားတို့ကို ပယ်ခွာသောအားဖြင့် ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊

၅၈ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သံဃာဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်၍ ပြည့်စုံပါတယ်။

အဲဒီ လောကီသရဏဂုံသည် . . .

(၁) ဉာဏသမ္ပယုတ် သရဏဂုံ၊

(၂) ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သရဏဂုံ၊

ဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားရှိပါတယ်။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် . . .

(၁) အဓိအဖ အစရှိသော သူတို့ တိုက်တွန်းသဖြင့် ကလေးသူငယ် အစရှိသော သူတို့၏ ခံယူနှုတ်မြွက် ဆောက်တည်အပ်သော သရဏဂုံသည် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သရဏဂုံ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ သရဏဂုံမှာ သဒ္ဓါစေတသိက်ကို အရ ကောက်ယူရပါတယ်။

(၂) ရတနာသုံးပါး၏ ကျေးဇူးဂုဏ်ကို သိရှိ၍ နှုတ်မြွက် ဆောက်တည် ခံယူအပ်သော သရဏဂုံသည် ဉာဏသမ္ပယုတ် သရဏဂုံ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီ သရဏဂုံမှာ သဒ္ဓါ၊ ပညာ နှစ်ပါးကို အရကောက်ယူရပါတယ်။

ထို လောကီ သရဏဂုံသည် . . .

(၁) မိမိကိုယ်ကို ရတနာသုံးပါးအား အပ်နှင်းသော အခြင်း အရာအားဖြင့် ဖြစ်သော 'အတ္တသန္နိယျာတန သရဏဂုံ'၊

(၂) ရတနာသုံးပါး၌ လဲလျောင်း ညွှတ်ကိုင်းရှိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော 'တပ္ပရာယဏ သရဏဂုံ'၊

(၃) တပည့်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော ‘သိဿဘာဂူပဂမန သရဏဂုံ’၊

(၄) ရတနာသုံးပါး၌ အလွန်အမင်း အရိုအသေပြုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော ‘ပဏိပါတ သရဏဂုံ’၊
ဟူ၍ လေးပါးပြားပြန်ပါသည်။

ထိုလေးပါးတို့တွင် . . .

(၁) ‘ငါသည် ယနေ့မှစ၍ မိမိကိုယ်ကို မြတ်စွာဘုရားအား အပ်နှင်း ပေးလှူပါ၏၊ တရားတော်အား အပ်နှင်း ပေးလှူပါ၏၊ သံဃာတော်အား အပ်နှင်း ပေးလှူပါ၏’ လို့ မိမိကိုယ်ကို ရတနာ သုံးပါးအား အပ်နှင်းလှူဒါန်းသော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော သရဏဂုံသည် ‘အတ္တသန္နိယျာတန သရဏဂုံ’ မည်ပါတယ်။

(၂) ‘ငါသည် ယနေ့မှစ၍ မြတ်စွာဘုရား၊ တရားတော်၊ သံဃာတော်သာလျှင် လဲလျောင်း ကိုင်းညွတ်ရာ ရှိသူဖြစ်၏ ဟူ၍ အကျွန်ုပ်ကို မှတ်ပါကုန်လော့’ လို့ ရတနာ သုံးပါး၌ လဲလျောင်း ကိုင်းညွတ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သော သရဏဂုံသည် ‘တပ္ပရာယဏ သရဏဂုံ’ မည်ပါတယ်။

(၃) ‘ငါသည် ယနေ့မှစ၍ မြတ်စွာဘုရား၊ တရားတော်၊ သံဃာတော်၏ အန္တောသိက တပည့်ရင်းဖြစ်သူဟူ၍ အကျွန်ုပ် ကို မှတ်ပါကုန်လော့’ လို့ ရတနာသုံးပါး၏ တပည့်အဖြစ်ကို ခံယူသောအားဖြင့် ဖြစ်သော သရဏဂုံသည် ‘သိဿဘာဂူပဂမန

၆၀ ဇ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သရဏဂုံ' မည်ပါတယ်။

(၄) 'အကျွန်ုပ်သည် ယနေ့မှစ၍ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးတို့အားသာလျှင် ရှိခိုးခြင်း၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ အရိုအသေပြုခြင်း၊ အမှုကို ပြုလုပ်သောသူ ဟူ၍ အကျွန်ုပ်ကို မှတ်ပါကုန်လော့' လို့ ဘုရားအစရှိသော ရတနာသုံးပါးတို့၌ အလွန်အမင်း အရိုအသေပြုသော အခြင်း အရာဖြင့် ဖြစ်သော သရဏဂုံသည် 'ဟပဏိပါတသရဏဂုံ' မည် ပါတယ်။

အဲဒီ အခြင်းအရာ လေးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အခြင်း အရာကို ပြုလုပ်သူသည် 'သရဏဂုံ ခံယူအပ်သူ' မည်ပါတယ်။ အဲဒီ ပဏိပါတခေါ်သော အရိုအသေပြုမှု ရှိခိုးမှုသည် . . .

(၁) ဆွေမျိုးဖြစ်၍ ရှိခိုးခြင်း၊

(၂) ကြောက်သဖြင့် အရိုအသေပြုခြင်း၊ ရှိခိုးခြင်း၊

(၃) ဆရာဖြစ်၍ အရိုအသေပြုခြင်း၊

(၄) မြတ်သော အလှူကို ခံယူထိုက်သည့် ရတနာသုံးတန် ဝတ္ထုမှန် အနေဖြင့် အရိုအသေပြုခြင်း၊ ရှိခိုးခြင်း ဟူ၍ လေးမျိုး ပြားပြန်ပါသည်။ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် (၄)အမှတ်ပြ မြတ်သော အလှူကို ခံထိုက်သည့် ရတနာသုံးတန် ဝတ္ထုမှန် အနေဖြင့် အရို အသေပြုမှု၊ ရှိခိုးမှသာလျှင် ပဏိပါတ သရဏဂုံ မြောက်ပါ တယ်။ ကျန် သုံးမျိုးဖြင့် ရိသေ့ရှိခိုးမှုကား သရဏဂုံ မမြောက်ပါ။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၆၁

မှန်ပါတယ်။ ချီးမွမ်းအပ် မြတ်သော ရတနာမှန် အနေဖြင့် ရီသေမြတ်နိုး ရှိခိုးမှသာလျှင် သရဏဂုံ မြောက်ပါတယ်။

စစ်မှန်သော ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာမြတ် သုံးပါး ကို စွန့်ပယ်၍ အခြား မစစ်မှန်သည့် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ အမည်ခံများကို စစ်မှန်သော ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာ အနေဖြင့် ရီသေမြတ်နိုး ရှိခိုး ကိုးကွယ်မှသာ သရဏဂုံ ပျက်ပါတယ်။

ဆိုပါတော့ မင်းသား မင်းသမီးတွေ အနေနဲ့ 'မြတ်စွာဘုရား သည် ငါတို့၏ မဟာဆွေတော် မျိုးတော် ဖြစ်သည်'လို့ အောက် မေ့ကာ ရှိခိုးလျှင် သရဏဂုံ ခံယူအပ်သည် မမည်ပါ။

အမှတ်မထင် အကြင်သူ အနေနှင့် 'ရဟန်းဂေါတမသည် မင်းအပူဇော်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်၊ တန်ခိုး အာနုဘော်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ် လေသည်။ သူ့ကို ရှိခိုးမှု ငါမပြုခဲ့လျှင် ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို သော် လည်း ပြုလေရာ၏' လို့ အောက်မေ့ ကြောက်ရွံ့သဖြင့် ရှိခိုးလျှင် သရဏဂုံ ခံယူအပ်သည် မမည်ပါ။

အမှတ်မထင် အကြင်သူအနေနှင့် 'ဤမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ နောက်နောက်ဘဝ အကျိုးပေးရအောင် ပျိုးချတုံလတ် မြတ်သောအလှူကို ခံယူတော်မူထိုက်သော ရတနာစစ် ရတနာ မှန်ဖြစ်တော်မူ၏'လို့ အောက်မေ့ကာ ရှိခိုးမှသာလျှင် 'သရဏဂုံ' ခံယူသည် မည်ပါတယ်။

၆၂ ၈

ဓမ္မဇ္ဇတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဲဒီလို သရဏဂုံ ခံယူပြီးသော သူသည် သာသနာပြင်ပ တိတ္ထိတို့၌ 'ဤသူကား ငါ၏ ဆွေမျိုး ဖြစ်တယ်'လို့ အောက် မေ့ကာ ရှိခိုးသော်လည်း သရဏဂုံ မပျက်ပါ။

အဲဒီလို သရဏဂုံ ခံယူပြီးသော သူသည် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်သူကို ရှိမခိုးလျှင် အကျိုးမဲ့ကို ပြုမည်စိုး၍ ရှိခိုး သော်လည်း သရဏဂုံ မပျက်ပါ။

'ဒီလိုဆိုရင် နတ်တွေကို ရှိမခိုးရင် ဖမ်းဆီးမှာ ကြောက်လို့ ရှိခိုးရင် သရဏဂုံ မပျက်ဘူးပေါ့နော် ဘုရား'

'အင်း . . . မပျက်ဘူးပေါ့'

'နေဦး . . . ပြောဦးမယ်၊ အတတ်ပညာ တစ်စုံတစ်ရာ သင်ကြားပြသပေးသော ဆရာဖြစ်ဖူးသည့် တိတ္ထိကို သော်လည်း ဤသူသည် ငါ၏ဆရာ ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်လို့ အမှတ်ရကာ ရှိခိုးရင် သရဏဂုံ မပျက်ပါဘူး'

သရဏဂုံ နှစ်ပါးတို့တွင် လောကုတ္တရာ သရဏဂုံမှာ ဘယ် သောအခါမှာမှ ပျက်စီးတယ်လို့ မရှိပါဘူး၊ လောကီ သရဏဂုံ မှာသာ ပျက်စီးခြင်း ရှိပါသည်။ ထိုလောကီသရဏဂုံ၏ ပျက်စီး ခြင်းသည် . . .

(၁) အပြစ်ရှိသော ပျက်စီးခြင်း၊

(၂) အပြစ်မရှိသော ပျက်စီးခြင်း၊

ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၆၃

ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်

(၁) ရတနာ သုံးပါးအမှ အခြား တိတ္ထိဆရာ စသည်တို့၌ သရဏဂုံ လေးပါးတို့အနက် တစ်ပါးပါးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်လျှင် သရဏဂုံလည်း ပျက်၍ တဏှာ ဒိဋ္ဌိ အစရှိသော အကုသိုလ် အပြစ်တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော ကြောင့် မကောင်းသော ဆင်းရဲဒုက္ခ အကျိုးပေးပါတယ်။

‘ဒါဖြင့် သရဏဂုံ ပျက်မှုဟာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ပုံ အပေါ် မှာ မူတည်နေတယ်ပေါ့နော် ဘုရား’

‘အင်းပေါ့၊ နေဦး၊ ပြောဦးမယ်’

(၂) ဒီဘဝ ကိုယ်ခန္ဓာပြတ်ကြွေ စုတေသောအခါ ခံယူပြီး လောကီသရဏဂုံ ပျက်သွားပါတယ်။ သို့သော်လည်း သရဏဂုံ ပျက်ရုံသာဖြစ်၍ တစ်စုံတစ်ခု အကုသိုလ် မဟုတ်သောကြောင့် အပြစ် မရှိပါဘူး။

‘ကဲ . . . ဒီလောက်ဆိုရင် သရဏဂုံ ပျက်-မပျက် သိ လောက်ပြီပေါ့နော်’

‘မှန်ပါ သိပါပြီ ဘုရား’

‘ဒါဖြင့် သရဏဂုံတော့ မပျက်ပါဘူး၊ သရဏဂုံ ညစ်နွမ်း ခြင်းကို ပြောဦးမယ်၊ အဲဒီ သရဏဂုံ နှစ်ပါးတို့တွင် လောကီ သရဏဂုံသည် . . .

(၁) ရတနာသုံးပါးတို့၌ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို မသိခြင်း၊

၆၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

(၂) ယုံမှားခြင်း၊

(၃) အလွဲလွဲ အမှားမှား စွဲယူ မှတ်ထင်ခြင်း၊

စသည်တို့ကြောင့် ညစ်နွမ်းပါတယ်။ အရောင်မလက်
မပြန့်ပြူး မကြီးကျယ်ပါဘူး။

လောကုတ္တရာ သရဏဂုံမှာကား ညစ်နွမ်းမှုဟူ၍ မရှိပါ။
အမြဲတစေ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်လျက် ရှိပါတယ်။

အဲဒီလို ပြောဆိုခဲ့တဲ့ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ သရဏ
ဂုံနှစ်မျိုးတို့တွင် အရိယမဂ် လေးပါးတို့ဟာ လောကုတ္တရာ
သရဏဂုံ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အကျိုးရင်းတို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သံသရာ
ဝဋ်ဒုက္ခ၏ ကုန်ခန်းချုပ်ငြိမ်းခြင်းသည် အကျိုးဆက်၊ အကျိုး
ဖျား အာနိသံသ မည်ပါတယ်။

တစ်နည်း ပြောရရင် အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဖြစ်သော ရုပ်၊
နာမ်၊ ဓမ္မ၊ သင်္ခါရတို့ကို ဘယ်သောအခါမှာမှ နိစ္စ၊ သုခ၊
အတ္တဟူ၍ မစွဲယူခြင်း စသည်ဟာ လောကုတ္တရာ သရဏဂုံရဲ့
အကျိုးဆက်၊ အကျိုးဖျား၊ အာနိသံသ မည်ပါတယ်။

သုဂတိဘဝသို့ ကပ်ရောက်ရခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံ
ရခြင်း စသည်တို့ဟာ လောကီသရဏဂုံရဲ့ အကျိုးမည်ပါတယ်။

‘သရဏဂုံ အကျိုးတွေကလဲ အစုံပါပဲလား ဘုရား’

‘အဲဒီလောက် စုံတဲ့ အကျိုးတွေကို လိုချင် ရချင်ရင်
သရဏဂုံ ကိုယ်လုံးခြုံအောင် ထိန်းပေါ့နော်’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၆၅

‘မှန်ပါဘုရား’

- * သရဏဂုံ, ကိုယ်လုံးခြုံ, လုံအောင် စောင့်ထိန်းပါ။
- * သရဏဂုံ, ကိုယ်လုံးခြုံ, လူ့ဘုံ နတ်ရွာ မခံပါ။
- * သရဏဂုံ, ပျက်လေကုန်, ပါယ်ဘုံ ရောက်လေမှာ။
- * သက်ရှိစဉ်ပျက်, သောကပျက်, အပျက်နှစ်မျိုး ရှိလေရာ။
- * သက်ရှိစဉ်ပျက်, အပြစ်တက်, သေပျက် ပြစ်ကင်းကွာ။

အရှင်ဘုရား အဘယ့်ကြောင့် ဘုရားပွင့်ဖို့ရာ ခဲယဉ်းပါသလဲ ဘုရား

(၅)

လောက၌ မြတ်စွာဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား ဟူသော အသံ
ကိုမျှ ကြားရဖို့ရန် အလွန်တရာ ခဲယဉ်းလှပါ၏။ မြတ်စွာ ဘုရား
မြတ်စွာဘုရားရှင်တို့ ဖြစ်တော်မူ ပွင့်တော်မူဖို့ရန်မှာမူ ဆိုဖွယ်ရာ
မရှိ အလွန်ထက်အလွန် ခဲယဉ်းပါပေ၏။

ယင်းအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တို့ နား၌ အထပ်ထပ်
ကြားဖူး နေကြလေပြီ၊ ယင်းသို့ ကြားဖူးနေကြသော်လည်း ယင်း
အကြောင်း စပ်စုသူ ဦးရေမှာ သိပ်ပြီး များလှမည် မဟုတ်ပါပေ။
မများသူများမှ တစ်ယောက်နှင့် မိမိ တွေ့ရ၏။ သူက မေး
လျှောက်၏။

‘အရှင်ဘုရား အဘယ့်ကြောင့် ဘုရားပွင့်ဖို့ရာ ခဲယဉ်း ပါ
သလဲ ဘုရား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၆၇

‘ဒကာကြီး ဘုရားဆိုတာ ပွင့်ချင်တိုင်း ပွင့်လို့ ရတာမှ မဟုတ်တာဘဲ၊ ပါရမီပြည့်မှ ပွင့်ပေါ်ရတာဖြစ်လို့ ဘုရားပွင့်ဖို့ရာ ခဲယဉ်းရတာပါ’

‘အရှင်ဘုရား . . နေပါဦးဘုရား၊ အဲဒီ ပါရမီဆိုတာလဲ ပြောဆိုသာ နေပါတယ်ဘုရား၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကတော့ မသိပါဘုရား၊ ပါရမီ အဓိပ္ပာယ် ရှင်းပြပါဦး ဘုရား’

‘အင်း . . မေးစဉ်က ဘုရားပွင့်ဖို့ ခဲယဉ်းတာ၊ ယခု ရောက်သွားတော့ ပါရမီ’

‘ဪ . . အရှင်ဘုရားကလဲ ဆက်စပ်လို့ ရောက်သွားတာ ပါဘုရား၊ သည်းခံပါဘုရား’

‘သည်းခံပါတယ်၊ ကဲ . .ကဲ. . နားထောင်ပါ၊ ဘုရား အလောင်းတော်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို ပါရမီလို့ ခေါ်ပါတယ်’

‘ဒီလိုဆိုရင် အရှင်ဘုရား ပါရမီဆိုတာ ကျင့်ရမည့် အကျင့် တစ်မျိုးလို့ အဓိပ္ပာယ် ပေါက်တာပေါ့နော်’

‘အင်းပေါ့၊ ကဲ . . . နားထောင်ဦး၊ အဲဒီပါရမီကို တစ်နည်း ပြောရရင် ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ ပြုလုပ်အပ်သော အမှု ကိစ္စမျိုးကို ပါရမီလို့ ခေါ်ပါတယ်’

တစ်နည်း ပြောရရင် ဘုရားအလောင်းတော် ဟူ၍ အသိ ဉာဏ်ဖြစ်ကြောင်း အလုပ်ကိစ္စများကို ပါရမီ ဟူ၍ ခေါ်ပါတယ်။

၆၈ ဓ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဲဒီ အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်လင်းအောင် ထပ်ပြီး ဖော်ပြရပါလျှင် ဘုရားအလောင်းတော်များ ကျင့်ကြံပြုလုပ် အားထုတ်အပ်သော ဒါနအစရှိသော တရားအစုကို ပါရမီလို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီ အကြောင်းကို ထပ်ပြီးရှင်းရရင် သံသရာ၏ တစ်ဘက် ကမ်းဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဒါန စေတနာ၊ သီလစေတနာ၊ စသည်တို့ကို ပါရမီလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကဲ . . . ပါရမီ အဓိပ္ပာယ်ကို သဘောပေါက်ပြီလား’

‘မှန်ပါ၊ သဘောပေါက်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကဲ . . ဘယ်လို သဘောပေါက်ပါသလဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး’

‘မှန်ပါ၊ ပြောရမယ်ဆိုရင် နိဗ္ဗာန်ကို လိုလားတဲ့ အမျိုး ကောင်းသား၊ အမျိုးသမီးကောင်းတို့သည် နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်းပြီး ဒါန၊ သီလ အစရှိသော ကုသိုလ်တွေကို ပြုလုပ်နေရင် ပါရမီ ဖြစ်နေပြီ၊ ရှိနေပြီလို့ သဘောပေါက်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒီလို ပါရမီကုသိုလ်တွေ ဆည်းပူးတဲ့နေရာမှာ ဘုရား အလောင်းတော်တို့၏ ပါရမီတော် ဖြည့်တဲ့နေရာမှာ ဇနီး မယားကို စွန့်ခြင်း၊ သားသမီးကို စွန့်ခြင်း ဆိုတာတွေ ပါနေ တော့ ပြည့်ဖို့ရာ အတော်ခက်တယ်၊ ခက်ပုံကို ဘုန်းကြီး လက်တွေ့ သာဓက တစ်ခုနှင့် ပြောပြမယ်’

မြို့တစ်မြို့မှာ ဘုန်းကြီးနဲ့ အလွန်တရာ ရင်းနှီးတဲ့ ဇနီး မောင်နှံ နှစ်ယောက်ရှိတယ်၊ သူတို့ ဇနီးမောင်နှံဟာ သာသနာ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၆၉

ရေးကို အသက်ပေးပြီး ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေကြသူ တွေပါ။
အရွယ်နဲ့ မလိုက်အောင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ဆည်းပူး နေသူ
တွေပါ။ ပြောရမယ်ဆိုရင် ရှာမှရှားထဲက ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်
ပါ’

‘အမယ်လေး . . . အရှင်ဘုရားကလဲ ချီးမွမ်းလိုက်တာ၊
တပည့်တော် နီးသာနီးရင် ခုတောင် သွားကြည့်ချင်တယ်’

‘အင်း . . . ချီးမွမ်းထိုက်ရင် စိစစ်ပြီး ချီးမွမ်းရပါတယ်။
ကဲ ကဲ . . . နားထောင်၊ အဲဒီ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်ဟာ
အဲဒီ သူတို့မြို့မှာ ဘုန်းကြီး တရားပြနေတဲ့ အခိုက် နှစ်ယောက်
စလုံး ရောက်လာပြီး ရှိခိုးဦးချကာ သင်္ကန်းနှင့် စာရေးကိရိယာ
များ လာလှူကြပါတယ်’

‘အဲဒီလို ကပ်လှူပြီးတဲ့အခါ ဘုန်းကြီးက မ(. . .)ရေ၊
မောင်(. . .)ကို ဘုန်းကြီးအား လှူလိုက်ပါလားလို့ ဇနီးမောင်နှံ
နှစ်ယောက်အနက် ဇနီးကို ပြောလိုက်ပါတယ်’

‘အဲဒီလို ပြောတဲ့အခါ ဇနီးဖြစ်သူ မ(. . .)က ဆရာတော်
ဘုရား တပည့်တော်က လှူပါတယ်ဘုရား၊ လှူဖွယ်ပစ္စည်းက
ငြင်းဆန်နေလို့ပါ ဘုရား . . . လို့ လျှောက်ထားတယ်။’

‘အဲဒီလို လျှောက်ထားတဲ့အခါ မောင်(. . .) က ရယ်တယ်၊
ဘုန်းကြီးကတော့ အတော် ထိတ်လန့်သွားတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ
ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးက ဘုရားဆုပန်ထားသူပါ၊ ဪ . . . မြတ်စွာ

၇၀ ဇ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဘုရား ပွင့်ဖို့ရာ အဘယ့်ကြောင့် ခဲယဉ်းရပါသလဲ ဘုရား ဆိုတာ နဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရရင် ကိုယ်တစ်ဦးတည်း ပြီးတဲ့ကိစ္စ မဟုတ် ပါလား၊ ဇနီးမယား၊ သမီးသားတွေ စွန့်ရတဲ့ ကိစ္စတွေပါနေ ပါလား၊ လှူဖွယ်ပစ္စည်းဖြစ်တဲ့ သူတို့က ငြင်းဆန်နေရင် မခက် ပါလား၊ မခဲယဉ်းပါလားလို့ . . . သဘောပေါက်သွားတယ်’

‘ဟုတ်တယ်လေ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်တဲ့ သက်မဲ့ ပစ္စည်းတွေ လှူ ချင်သလောက် အဲဒီ လှူဖွယ်ပစ္စည်းတွေက အကျွန်ုပ် အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်နောက်သို့ လိုက်မသွားနိုင်ပါဘူးလို့ ငြင်းဆန်နေဦး မလား’

‘မငြင်းဆန်ပါဘုရား’

‘ကဲ . . . သက်ရှိ ဇနီးမယားနဲ့ သမီးသားတို့ကို စွန့်လှူမယ် ဆိုရင် သူတို့က မငြင်းဆန်ဘူးလား’

‘ငြင်းဆန်နိုင်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒီလို ငြင်းဆန်တော့ ငါးပါးကိုစွန့်မှ ဖြစ်နိုင်တဲ့ ဘုရား အဖြစ်ဆိုတာ ကိုယ်တစ်ဦးတည်း ပါရမီဖြည့်လို့ မရဘဲ ဇနီး မယား၊ သမီးသားတွေနဲ့လဲ ပတ်သက်နေတော့ ဘုရား တစ်ဆူ တစ်ဆူ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်ဖို့ရာ မခဲယဉ်းဘူးလား’

‘ခဲယဉ်းပါတယ် ဘုရား’

‘အေး . . . ပြောရမယ်ဆိုရင် သုံးလ၊ လေးလ၊ ငါးလ လွန်မှ ရင့်ရိုး မှည့်ရိုးရှိသော ကောက်စပါးမျိုးသည် အဲဒီ(၃,၄,၅) လ အချိန်သို့ အရောက်သေးဘဲ နေ့စဉ်၊ နေ့စဉ် အကြိမ်ပေါင်း

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၇၁

ရာထောင် ရေလောင်းခြင်း၊ ပေါင်းသင်ခြင်း၊ မြေဩဇာကျွေးခြင်း၊ စသည်ဖြင့် ပြုပြင်စေကာမူ ကောက်သား မဝင်နိုင်ခြင်း၊ အခက် အရွက်တွေ စိတ်ရှိသလောက် မကြီးပွား၊ မပြန့်ပြောနိုင်ခြင်း၊ မရင့်ကျက်နိုင်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် (၁၅)ရက်၊ တစ်လ အတွင်း မည်သည့်နည်းနဲ့မျှ စပါးအသီး မပြီးစီးနိုင်ပါဘူး’

‘အဲဒီ အတူပါပဲ၊ ဘုရားအလောင်းတော်တို့မှာလဲ ဗျာဒိတ်ရပြီးသည့် နောက်ပိုင်းမှာ နေ့စဉ် နေ့စဉ် ဝေဿန္တရာမင်းကြီး၏ အလှူနဲ့တူသော အလှူကြီးမျိုးကို ပေးလှူတော်မူကြစေကာမူ အဲဒီ အလှူဒါနအား လျှောက်ပတ်တဲ့ သီလစတဲ့ ပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်စေကာမူ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ပညာ အသားမဝင်နိုင်ခြင်း၊ မပြန့်ပြောခြင်း၊ မရင့်ကျက်နိုင်ခြင်းတို့ ကြောင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း အလွန်ရှိသော (၄)အသင်္ချေ၊ (၈)အသင်္ချေ၊ (၁၆)အသင်္ချေ မပြည့်မီအတွင်း အဘယ်နည်းနဲ့မျှ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ပညာတော်အသီး ပြီးစီးအောင်မြောက် ရင့်ကျက်ပြည့်စုံခြင်းတည်းဟူသော ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက်နိုင် လို့ ဘုရားပွင့်ဖို့ ခဲယဉ်းပါတယ်လို့ မှတ်ပါ’

‘နိယတ ဗျာဒိတ် ရပြီးတဲ့နောက် ပြည့်ရတဲ့ အပိုင်းအခြားတောင် အဲဒီလိုပါဆိုရင် နိယတ ဗျာဒိတ်မရမီ ဖြည့်ရတဲ့ အပိုင်းအခြားကတော့ ဘယ်ရွေ့ ဘယ်မျှလို့ ပိုင်းခြားလို့ မရနိုင်လောက်

၇၂ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အောင်ကို များပြားလှပါတယ်၊ အဲဒါကြောင့်မို့လို့ ဘုရားပွင့်ဖို့
ရာ ခဲယဉ်းပါတယ်လို့ မှတ်ပါ'

- * ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်ဖို့ရာ၊ လွန်စွာခဲယဉ်းသည်၊
- * ခဲယဉ်းလှစွာ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓါ၊ ခုခါပွင့်နေပြီ၊
- * ဘုရားပွင့်ခိုက်၊ တရားကြိုက်၊ အမြိုက် ရသင့်သည်။

မပူပ်မသိုးလျှင် ရဟန္တာပါလား ဘူရား

(၆)

ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တို့သည် ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ကို အလွန် တရာမှပင် ကြည်ညို မြတ်နိုးကြကုန်၏။ ရဟန္တာ ဟူ၍ ကျော် ကြားလာလျှင် ပရိသတ်မှာ ဝင်လာမစဲ တသဲသဲပင် ဖြစ်လေ သလို အလှူမှာလည်း မစဲ၊ တသဲသဲပင် ဖြစ်တော့သည်။

ရဟန္တာတစ်ပါးကို ရဟန္တာဟူ၍ သိဖို့ရာ မလွယ်ကူလှပါ။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည် မိမိတို့ ကိုယ်ကို ရဟန္တာဟူ၍ အများမသိအောင် အလွန်လျှို့ဝှက်တော် မူကြကုန်၏။ ရဟန္တာဟူ၍ အကျော်ကြား မခံပါ။ အသိမခံပါ။ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာ အရှင်မြတ် တစ်ပါးကို ရဟန္တာဟူ၍ သိဖို့ရာ မလွယ်ကူပါ။

ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့သည် မိမိတို့ သိထားသော သစ္စာ လေးပါး တရားတော်ကို သတ္တဝါအများတို့အား အထူးအားဖြင့် သိစေလိုကြကုန်၏။ မိမိတို့ကိုမူ ရဟန္တာဟူ၍ မသိစေလိုကုန်။

ရဟန္တာဟူ၍ ကျော်ကြားအောင် အရိပ်အယောင်လဲ မပြကုန်၊ အကျော်ကြားလဲ မခံကုန်ရကား ရဟန္တာတစ်ပါးကို ရဟန္တာဟူ၍ သိဖို့ရာ မလွယ်ကူပါ။

အချို့သော သူတို့က ပျံလွန်တော်မူတဲ့အခါ မပုပ်မသိုးလျှင် ရဟန္တာဟူ၍ ယူစွဲကြပြန်ကုန်၏။ ယင်းသည်မှာလဲ မမှန်ကန်နိုင်ပါ။ ယင်းမပုပ်မသိုး ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိကို ပြဿနာမေးဖူး၏။

ဆရာတော်ဘုရား . . .

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည်၊ (. . .) မြို့နယ်၊ (. . .) ဆရာတော်ဘုရား (. . .) သည် ပျံလွန်တော် မူသွား ပါသည် ဘုရား။

ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ သပိတ်အိုင်တောရ (၁၀)ရက် စခန်း တရားကျင့်သုံးပွဲတွင် တရားကျင့်နေသော ကိုကြီး(. .) သည် ထိုဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

သူ့ကို အမြန်ပြန်လာဖို့ မှာခိုင်းသူက မှာခိုင်းပါသည်၊ ကိုကြီး (. . .) သည် ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့်အရင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်ကြီး၏ ဝေယျာဝစ္စကို ကိုယ်ဖိရင်ဖိ ဆောင်ရွက်သူ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ ကျေးဇူးကြောင့်ပင် မကောင်းမှု

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၇၅

အတော်များများကို စွန့်ခွာကာ လူကောင်း သူကောင်း စာရင်း
ဝင်လာသူ ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်ကြီး၏ နောက်ဆုံး ဈာပန ပြာကျသည်ကို
မြင်စေချင်သည်ဟု မှာခိုင်း သူတို့က ပြောကြပါသည် ဘုရား။

တပည့်တော် စဉ်းစားသည်မှာ ကိုကြီး(...) သည်တရား
ကျင့်သုံးနေသော ယောဂီဖြစ်ပါ သည်။ သူ့ကို သွားခေါ်လိုက်
ပါက သဂ္ဂန္တရာယ်၊ မဂ္ဂန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစာရင်း ဝင်သွားမည်၊ မနော ဒုစရိုက်
သုံးပါးတွင် ပါဝင်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် ဒုစရိုက် ၁၀-ပါးတို့တွင်
အပြစ်အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ သို့ပါ၍ ယနေ့တိုင် မခေါ်ခြင်း
ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

တပည့်တော်၏ အတွေးသည် မှန်ပါ သလား
ဘုရား၊ ခေါ်သင့်ပါသလား ဘုရား၊ အဆုံးအဖြတ် ပေးတော်မူပါ
ဘုရား။

ကိုကြီး(...)၏ ဇနီးမယား သမီးသားတို့ တပည့်တော်
ကို အမြန်ဆုံး ခေါ်ပေးရန် တောင်းဆိုကြပါသည် ဘုရား။
မခေါ်ပေးပါက နောင်အခါ အပြစ်တင်စရာ ဖြစ်လာပါမည်
ဘုရား။

အစွန်းနှစ်ဖက်မှ လွတ်ရန် အသိပေးရုံမျှ ဆိုလျှင် သင့်
သည်ဟု တပည့်တော် ယူဆ စဉ်းစားမိပါသည် ဘုရား။

1. What is the purpose of the study?
 2. What are the research questions or hypotheses?
 3. What is the study design?
 4. What are the variables?
 5. What are the results?
 6. What are the conclusions?
 7. What are the limitations?
 8. What are the implications?
 9. What are the strengths?
 10. What are the weaknesses?
 11. What are the contributions?
 12. What are the future directions?
 13. What are the ethical considerations?
 14. What are the funding sources?
 15. What are the conflicts of interest?
 16. What are the acknowledgments?
 17. What are the references?
 18. What are the appendices?
 19. What are the tables?
 20. What are the figures?
 21. What are the footnotes?
 22. What are the glossary?
 23. What are the abbreviations?
 24. What are the symbols?
 25. What are the units?
 26. What are the scales?
 27. What are the tests?
 28. What are the statistics?
 29. What are the formulas?
 30. What are the equations?
 31. What are the diagrams?
 32. What are the charts?
 33. What are the graphs?
 34. What are the plots?
 35. What are the maps?
 36. What are the photos?
 37. What are the videos?
 38. What are the audios?
 39. What are the interviews?
 40. What are the focus groups?
 41. What are the surveys?
 42. What are the experiments?
 43. What are the simulations?
 44. What are the models?
 45. What are the theories?
 46. What are the concepts?
 47. What are the definitions?
 48. What are the explanations?
 49. What are the descriptions?
 50. What are the analyses?
 51. What are the interpretations?
 52. What are the conclusions?
 53. What are the implications?
 54. What are the limitations?
 55. What are the strengths?
 56. What are the weaknesses?
 57. What are the contributions?
 58. What are the future directions?
 59. What are the ethical considerations?
 60. What are the funding sources?
 61. What are the conflicts of interest?
 62. What are the acknowledgments?
 63. What are the references?
 64. What are the appendices?
 65. What are the tables?
 66. What are the figures?
 67. What are the graphs?
 68. What are the plots?
 69. What are the maps?
 70. What are the photos?
 71. What are the videos?
 72. What are the audios?
 73. What are the interviews?
 74. What are the focus groups?
 75. What are the surveys?
 76. What are the experiments?
 77. What are the simulations?
 78. What are the models?
 79. What are the theories?
 80. What are the concepts?
 81. What are the definitions?
 82. What are the explanations?
 83. What are the descriptions?
 84. What are the analyses?
 85. What are the interpretations?
 86. What are the conclusions?
 87. What are the implications?
 88. What are the limitations?
 89. What are the strengths?
 90. What are the weaknesses?
 91. What are the contributions?
 92. What are the future directions?
 93. What are the ethical considerations?
 94. What are the funding sources?
 95. What are the conflicts of interest?
 96. What are the acknowledgments?
 97. What are the references?
 98. What are the appendices?
 99. What are the tables?
 100. What are the figures?

1. Identify the author's purpose.
 2. Identify the author's main idea.
 3. Identify the author's supporting details.
 4. Identify the author's conclusion.
 5. Identify the author's tone.
 6. Identify the author's style.
 7. Identify the author's audience.
 8. Identify the author's point of view.
 9. Identify the author's bias.
 10. Identify the author's credibility.

1. Die Bedeutung der Sprache
 Die Sprache ist das wichtigste Mittel der Kommunikation zwischen Menschen. Sie ermöglicht es, Gedanken und Empfindungen auszudrücken und zu verstehen. Ohne Sprache wäre das Leben in der Gesellschaft unmöglich.
 2. Die Entwicklung der Sprache
 Die Sprache hat sich im Laufe der Jahrhunderte entwickelt. Von einfachen Lauten und Gesten zu komplexen Satzstrukturen. Diese Entwicklung wurde durch soziale Interaktion und kulturelle Überlieferung ermöglicht.
 3. Die Rolle der Sprache in der Gesellschaft
 Die Sprache spielt eine zentrale Rolle in der Gesellschaft. Sie ist das Werkzeug, um Wissen zu übertragen, Normen zu setzen und Konflikte zu lösen. Sie ist auch ein Spiegelbild der Kultur und des Lebens einer Gemeinschaft.
 4. Die Sprache als Kunstform
 Die Sprache ist nicht nur ein Mittel der Kommunikation, sondern auch eine Kunstform. Die Gestaltung von Texten, die Verwendung von Metaphern und die Schöpfung neuer Ausdrücke sind Beispiele für die künstlerische Dimension der Sprache.
 5. Die Sprache und die Identität
 Die Sprache ist eng mit der Identität eines Menschen verbunden. Sie prägt das Denken und das Empfinden. Die Muttersprache ist oft ein zentraler Bestandteil der kulturellen Identität.

[illegible]

၇၈ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

နလုံးသွင်းတာမျိုးမှ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်တာပါ။ ယခုက ဝတ္တရားအရ တစ်ဆင့် အကြောင်းကြားစာ ပေးတာပဲဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စာရင်းဝင် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။

အဲဒီအကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သကေ တစ်ခု ပြောပြပါ မယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ ဘုရားရှင် ဝေသာလီပြည်မှာ သီတင်းသုံး စဉ်ကပေါ့။

‘ရဟန်း တို့... ငါဘုရားသည် ဤလံမှ နောက် လေး လကြာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့မယ်’

လို့ အမိန့်ရှိလိုက် ပါတယ်။ အဲဒီလို အမိန့်ရှိတဲ့အခါ ဘုရားရှင်ရဲ့ အနီးအပါးရှိ ရဟန်းတော် ၇၀၀-တို့ဟာ ထိတ် လန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကြပါတယ်။ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ဟာ ဓမ္မသံဝေဂ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ပုထုဇဉ် ရဟန်းတို့ဟာ မျက်ရည် မဆည်နိုင်ကြပါ။ ရဟန်းတို့သည် ဟိုတစ်စု သည်တစ်စုနှင့် အစု လိုက် အစုလိုက်ဖြစ်ပြီး...

‘ငါ့ရှင်တို့ ဘယ်လို လုပ်ကြကုန်အံ့နည်း’

လို့ တိုင်ပင်ကြကုန်လျက် လှည့်လည်ကြတယ်။

အဲဒီ ရဟန်းတော်တွေ အများထဲမှ တိဿ ရဟန်းတော် တစ်ပါးက မြတ်စွာဘုရားသည် လေးလ လွန်သဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့မည်တဲ့ ငါ့မှာလဲ ရာဂ မကင်းသေး၊ မြတ်စွာဘုရား ထင်ရှားရှိစဉ်ပင်လျှင် ငါသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရယူသင့်တယ်’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၈၇၉

လို့ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပြီး တစ်ပါး တည်း လျောင်း၊ ထိုင်၊ ရပ်၊
သွား၊ ကြိုးစားအား ထုတ်နေတယ်၊ ဘယ်သူနှင့်မျှ စကား
မပြောဘူး။

အခြား ရဟန်းတော်တွေက အဲဒီ ရှင်တိဿ ရဟန်း
တော်ကို . . .

‘ငါ့ရှင် တိဿ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ပြုရသနည်း’

ဟုမေးကြတယ်။ ရှင်တိဿ ဟာ အဲဒီရဟန်းတော်တွေ
ကို ဘာမျှ ပြန်မပြောပါဘူး။

အဲဒီအခါမှာ အဲဒီ ရဟန်းတော်တွေက ရှင်တိဿရဲ့
ဖြစ်ပုံ၊ နေထိုင်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားထံ သွားပြီးတော့ . . .

‘မြတ်စွာဘုရား . . . ရှင်တော်မြတ် ဘုရားတို့၌ ရှင်
တိဿ သည် ချစ်ကြည်ညိုခြင်း မရှိပါ ဘုရား’

လို့ လျှောက်ထားပါတယ်။

အဲဒီလို လျှောက်တဲ့အခါ ဘုရားရှင်သည် ရှင်တိဿကို
ခေါ်ပြီး

‘တိဿ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ ပြုသနည်း’

လို့မေးတဲ့အခါ သူ့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကို လျှောက်ထားပါ
တယ်။ အဲဒီလို လျှောက်ထားတဲ့အခါ ဘုရားရှင်က . . .

‘ကောင်းတယ် . . . ကောင်းတယ် . . . တိဿ’

လို့ ကောင်းချီး ပေးပြီးတော့ . . .

၈၂ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

(၄) မျက်လှန်ကြောဆွဲ၊ မရှိဘဲနှင့်၊

(၅) သေလဲမကင်း၊

(၆) သုံးရက်တွင်း၌၊ ပုပ်ခြင်းကင်းသည်၊ ကျိုးရင်း ဝိပဿနာ တန်ခိုးတည်း . . . တဲ့။

အဲဒီလင်္ကာ (၆) နံပါတ် အကျိုး ကြည့်ပါ။ သုံးရက်၊ ခုနစ်ရက်၊ ဆယ်ရက် စသည် မပုပ်တာဟာ ဝိပဿနာ အကျိုး မှာလဲ ပါ၊ ပါတယ်။ အဲဒီလို ဝိပဿနာပွားလို့ မပုပ်တာတွေလဲ လက်တွေ့၊ မျက်တွေ့ အများကြီး တွေ့ရပါတယ်’

လို့ပြောတော့ . . .

‘ဟုတ်ရဲ့လား ဘုရား’ . . . တဲ့။

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးလည်း . . .

‘ဟုတ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ တောင်စွန်း၊ ဓမ္မဒူတတောရမှာ သီတင်းသုံးသွားတဲ့ ဆရာတော်ကြီးဟာ ၉၂-နှစ်မှာ ပျံလွန်တော် မူတာ မပုပ်ရုံတင် မဟုတ်ပါ။ မီးသဂြိုဟ်တော့ လုံးဝ , မညှော် တောင် မညှော်ပါဘူး’

လို့ပြောတော့ သူ အတော် အံ့သြသွားတယ်။ ဒါနဲ့ ဘုန်းကြီး က . . .

‘ဘုရားရှင် ဟောကြားတဲ့ မဟာ သမယသုတ်၊ ဓမ္မစကြာ၊ မင်္ဂလသုတ် စတဲ့ ပရိတ်တော် တစ်ပုဒ်၊ ပုဒ်ကို နှစ်ရှည်လများ အမြဲမပြတ် ရွတ်သူဟာလည်း သေရင် မပုပ်ပါဘူး’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

⊕ ၈၃

ဆိုတော့ . . .

‘ဟုတ်လား ဘုရား’ တဲ့။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးက . . .

‘သေလို့မပုပ်ခါမှ ရဟန္တာလုပ်ပြီး အလောင်းကြီး ဒီအတိုင်း ထားတာထက် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ် မသေခင်က ဟောထားတဲ့ တရား တော်တွေကို ကြိုးစားကျင့်ကြံခြင်းဟာ ခုနက ရှင်တိဿတို့နဲ့ လျော်လို့ အကောင်းဆုံးပါ။ ဘုရားရှင် ရဲ့ အလောင်းတော်ကို တေဇောဓာတ် လောင်မြိုက်ရသေးတာ ယခု ရဟန်းတော် တစ် ပါးပါး ပျံလွန်တော် မူလို့ မပုပ်မသိုးရုံနဲ့ အလောင်းကို ရဟန္တာ လုပ်ပြီး ကိုးကွယ်ထားတာဟာ အစွဲအလန်း ကြီးရာတောင် မရောက်ဘူးလား’

ဆိုတော့ . . .

‘စဉ်းစားစရာပါပဲ ဘုရား’ တဲ့။

အေး . . . တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ တော်တော်များများဟာ ပျံလွန်တော်မူကာမှ အရေးပါကြသူတွေ၊ ဂရုစိုက်ကြသူတွေ များပါတယ်။ အသက်ထင်ရှား ရှိစဉ်ကတော့ ဂရုမစိုက်ဘူး၊ စကားလည်း နားမထောင်ဘူး၊ တရားလည်း အားမထုတ်ဘူး၊ ပျံလွန် တော်မူခါမှ အကြီးအကျယ် အကုန်အကျခံပြီး ဈာပန ပြာချတယ်။

အချို့လည်း အလောင်းအတိုင်းပြထားတယ်၊ အချို့လည်း

၈၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သင့်၏။ ယင်းအလှူနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိကို ဒကာတစ်ယောက်
က လျှောက်ထားမေးမြန်း၏။

‘အရှင်ဘုရား၊ လှူချင်သူက လှူလိုတိုင်း အလှူခံသင့်ပါသ
လား ဘုရား’

‘အင်း... ဒကာက ဘယ်လို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်နဲ့များ တွေ့လို့
ဘယ်လို မကျေနပ်ချက်ကြောင့် မေးမြန်းနေတာလဲ မသိပါဘူး’

‘တွေ့တာတော့ အမျိုးမျိုး တွေ့ပါတယ်ဘုရား၊ မကျေနပ်
ချက်ရယ်တော့ မရှိပါဘူး။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ညွှန်ကြားချက်၊ သတ်
မှတ်ချက်များ ရှိသလားလို့ သိချင်လို့ပါ ဘုရား’

‘အင်း... အင်း... ကောင်းတာပေါ့၊ မိမိလည်း သိရ၊
အများလည်း သိနားလည်ရပေါ့၊ အဲဒီလို အလှူပေး အလှူခံနဲ့
ပတ်သက်ပြီးတော့ သိထားစရာတွေ ရှိပါတယ်’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘အလှူခံဖြစ်တဲ့ ရဟန်း၊ သာမဏေများဟာ ဆွေမျိုးမတော်
တဲ့ အလှူရှင်၊ သို့မဟုတ် အလိုရှိရာ အလှူခံတော်မူပါလို့ ဖိတ်
မန် လျှောက်ထားခြင်း မရှိဖူးတဲ့ အလှူရှင်အား ဘာပစ္စည်းကိုမျှ
အလှူခံခြင်းငှာ မအပ်ပါဘူး’

‘ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တယ်၊ အယုတ်သဖြင့် ရေကိုမျှတောင် အလှူခံပြီး
မသောက်ကောင်းဘူး’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၈၇

‘ဪ... ဒီလောက်တောင်ပဲလား ဘုရား’

‘အင်း... အဲဒီလောက်ပဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့ သာသနာတော်မှာ ဘုရားရှင် မိန့်ကြားချက်အတိုင်းသာ လိုက်နာပြီး သီတင်းသုံး၊ နေထိုင်မယ်ဆိုရင် မကြည်ညိုသေးသူတွေဟာ ကြည်ညိုလာပါတယ်။ ကြည်ညိုပြီးသားလူတွေဟာ အတိုင်းထက်အလွန် ကြည်ညိုပါတယ်’

‘ဆက်ပြီး အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘ဒီလို အလှူပေး အလှူခံနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ဒီနေရာမှာ သိထားဖို့ရာက ...’

(၁) အလှူခံကောင်းတဲ့ ဆွေမျိုး ဉာတိ၊

(၂) ဖိတ်ထားတဲ့ ပဝါရိတ ပုဂ္ဂိုလ်၊

(၃) ဆွမ်းခံသလို ရပ်၍ အလှူခံရတဲ့ အလှူရှင်ရယ်လို့ အလှူရှင်သုံးမျိုးရှိပါတယ်။ အဲဒီ အလှူရှင်သုံးမျိုးအပေါ်မှာ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တဲ့ ရဟန်း၊ သာမဏေတွေ အလိုက်သိရမယ့် အချက်သုံးချက်တို့တွင် ...

(၁) အလှူရှင်ရဲ့ အလိုဆန္ဒ

(၂) ပစ္စည်းရဲ့ အနည်းအများ၊

(၃) မိမိမှာ အသုံး လိုသလောက်၊

အဲဒီသုံးချက်ဟာ အလိုက်သိရမယ့် အချက်သုံးချက်ပါပဲ။

အဲဒီ အချက်သုံးချက်တို့တွင် ...

၉၀ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘အေး . . . ပြောဦးမယ်၊ ခုနက ချန်ထားခဲ့တဲ့ သေက္ခမုျိုးလို့ သမုတ်ထားရတဲ့ အလှူရှင်အကြောင်းကို’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးတို့ သာသနာတော်မှာ သောတာပန်၊ သကဒါ ဂါမ်၊ အနာဂါမ် အရိယာဖြစ်ပြီး သူများကို သေက္ခလို့ခေါ်ပါ တယ်၊ အဲဒီ သောတာပန် စသူတို့ဟာ အစစ်အမှန်သေက္ခဖြစ်သူ များ ဖြစ်ပါတယ်’

အဲဒီကဲ့သို့ သေတာပန်စသည့် အရိယာ ဖြစ်ပြီးသူတွေဟာ အလှူဒါန ပေးလှူရာ၌ လွန်စွာမှ မွေ့လျော်ကြပါတယ်၊ အစစ် အမှန် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်က သူတို့နဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ပစ္စည်းကို အလှူခံ လာရင် မိမိမှာရှိတဲ့ ပစ္စည်းကို မပေးမလှူဘဲ မနေနိုင်ကြပါဘူး၊ အဲဒီ သဘောဟာ သောတာပန်စသည့် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ ထုံး စံသဘောပါ’

‘ဒီလိုဆိုရင် သောတာပန်စတဲ့ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အလှူ ရက်ရောတဲ့ သဘောရှိတယ်ပေါ့နော် ဘုရား’

‘အင်းပေါ့’

‘ဒါဖြင့် ပစ္စည်းနှမြော တွန့်တိုရင် သောတာပန်မဟုတ်သေး ဘူးလို့ ပြောရမှာပေါ့နော် ဘုရား’

‘အင်းပေါ့၊ ကဲ . . . ဆက်နားထောင်၊ ပြောဦးမယ်၊ ဘုရား ရှင်လက်ထက်က အိမ်တစ်အိမ်မှာ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက်လုံး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၉၁

ပင် သောတာပန်စသူ သေက္ခအရိယာ မဖြစ်သေးသော်လဲ သဒ္ဓါ
တရားကတော့ သေက္ခအရိယာတို့ကဲ့သို့ပင် ထက်သန်ကြပါ
တယ်။ ပစ္စည်းဥစ္စာကမူ ရှားပါတယ်။ အဲဒီလို အိမ်သူအိမ်သားများ
ကို သံဃာအများစုက စုဝေးကာ ဉာတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် သေက္ခ
မဟုတ်သော်လဲ သေက္ခလို့ သမုတ်စေရပါတယ်’

‘သာဓကသွင်း၍ ရှင်းပါဦး ဘုရား’

‘သာဓက အတိအကျသွင်းပြီး ရှင်းရမယ်ဆိုရင် ဘုရားရှင်
လက်ထက်အခါက သာဝတ္ထိပြည်မှာ ဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်လုံး
သဒ္ဓါတရား အလွန်ထက်သန် ကောင်းမွန်လှပါတယ်။ သို့သော်
သူတို့မှာ ပစ္စည်းဥစ္စာကတော့ ရှားပါးလှပါတယ်’

သူတို့အိမ်မှာ သူတို့စားဖို့ နံနက်စာအဖြစ်ဖြင့် ချက်ပြုတ်
ထားတဲ့ စားသုံးဖွယ် ခဲဖွယ်များကို နေ့စဉ် ဆွမ်းခံကြွလာကြတဲ့
ရဟန်းတော်တို့အား တစ်ပါးပြီးတစ်ပါး လောင်းလှူနေရာ တစ်
ခါတစ်ရံမှာမူ သူတို့စားဖို့ပင် မကျန်အောင် ကုန်သွားတတ်ပါ
တယ်။

သူတို့မှာ နောက်ထပ်ချက်ပြုတ်ဖို့ရာလည်း မဝယ်နိုင်ရကာ
အဲဒီနေ့ နံနက်စာအဖို့ မစားသုံးရဘဲသာ သူတို့ သက်ဆိုင်ရာ
အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ကြရှာပါတယ်။

အဲဒီ အကြောင်းကိုသိတဲ့ အိမ်နီးချင်းတို့က ရဟန်းတော်များ
ကို ဒီရဟန်းတော်တွေဟာ အလိုက်မသိ အလှူခံကြတယ်လို့

၉၂ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ကဲ့ရဲ့ကြလေရာ တစ်ဆင့်စကား ဘုရားရှင်ကြားတော်မူ၍ အဲဒီ အိမ်သူ အိမ်သားများကို သေကွလို့ သမုတ်ထားဖို့ရာ ပညတ် တော်မူရပါတယ်။ ကမ္မဝါစာနဲ့ သမုတ်ပုံတော့ မပြောတော့ဘူး နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အဲဒီလို ပညတ်တော်မူပြီးနောက် သာဝတ္ထိပြည်၌ ဘုန်းကြီး တို့ မြန်မာပြည်က သင်္ကြန်ပွဲစတဲ့ ပွဲမျိုးလို ပွဲသဘင်ဖြစ်တဲ့အခါ များစွာသောပြည်သူပြည်သားတွေဟာ ရဟန်းတော်များကို ပင့် ဖိတ်၍ ဆွမ်းကျွေးကြပါတယ်။

အဲဒီလို အများက ကျွေးတော့ သေကွလို့ သမုတ်ထားတဲ့ ထိုအိမ်ကလည်း ရဟန်းတော်များကို ပင့်ဖိတ်ပါတယ်။ ရဟန်း တော်များက အဲဒီအိမ်မှ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို မစားကောင်းလို့ အယူ ရှိကြသောကြောင့် အဲဒီအိမ်မှ ပင့်ဖိတ်သည်ကို လက်မခံကြပါ။’

အဲဒီကဲ့သို့ ဆွမ်းစားပင့်၍ မရတဲ့အခါ ‘ငါတို့ရဲ့ ဆွမ်းကို ရဟန်းတော်များက မခံယူရင် ငါတို့မှာ အသက်ရှင်နေလို့ အဘယ် အကျိုးရှိတော့မှာလဲ’ လို့ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ကာ ရဟန်းတော်များ အပေါ်မှာ မကျေနပ်တဲ့စကား ပြောရှာကြပါ တယ်။

အဲဒီ စကားကို ဘုရားရှင် တစ်ဆင့်ကြားတော်မူတဲ့အတွက် ‘တမင်တကာ ပင့်ဖိတ်လျှင် ထိုသေကွလို့ သမုတ်ထားတဲ့ အိမ်မှ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၉၃

ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို ကိုယ်တိုင်ခံယူ၍ သုံးဆောင်ကောင်းတယ်’
လို့ အနုပညတ်ထပ်ဆင့်ပြီးတော့ ပညတ်တော်မူပါတယ်။

အဲဒီလို ပညတ်ပြီးနောက် ရဟန်းတော် တစ်ပါးဟာ မကျန်း
မမာ ဖျားနာပါတယ်။ သေကွလို့ သမုတ်ထားတဲ့ အိမ်ကလဲ အဲဒီ
ရဟန်းနဲ့ ရင်းနှီးပြီး အဲဒီရဟန်းတော် ဝင်ထွက်နေကျအိမ် ဖြစ်နေ
တယ်။

အဲဒါကြောင့် ဆွမ်းခံဝင်ချိန်မှာ အဲဒီအိမ်သို့ ဝင်သွားတဲ့အခါ၊
အိမ်ရှင်များက ဆွမ်းကပ်ကြပါတယ်။ အဲဒီရဟန်းတော်က
ပညတ်ထားတဲ့ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ရိုသေသောအားဖြင့် အဲဒီ
သေကွလို့ သမုတ်ထားသူတို့ ကပ်လှူတဲ့ဆွမ်းကို လက်မခံဘဲ
နေလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီ ရဟန်းတော်မှလည်း မကျန်းမမာ ဖျားနာနေသော
ကြောင့်၊ အခြား အိမ်တို့သို့လည်း လှည့်လည်၍ ဆွမ်းခံမကြွနိုင်ရ
ကား အဲဒီနေ့အဖို့ ဆွမ်းမစားရရှာတော့ပါ’

‘ဪ... သိက္ခာပုဒ်တော်ကို အတော်လေးစားတယ်နော်’

‘အဲဒါ ပုထုဇဉ်ပဲရှိသေးတယ်။ အရိယာတွေဆိုရင်တော့
ဆိုဖွယ်ရာ မရှိတော့ပါဘူး၊ ကဲ... ထားတော့၊ အဲဒီအကြောင်း
ကို သိကြသူ ရဟန်းများက ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားတဲ့
အတွက် ဘုရားရှင်က ဂီလာနဖြစ်ရင် သေကွဟု သမုတ်ထားတဲ့
အိမ်မှ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို ကိုယ်တိုင်ခံယူ၍ သုံးဆောင်ကောင်း

၉၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - စာရှင်ပညာဇောတ

၏လို့ အနုပညတ် ခွင့်ပြုတော်မူရပြန်ပါတယ်။ အဲဒီ သိက္ခာ ပုဒ်ကို အပြည့်အစုံ ဘာသာပြန်ရရင် . . .

သေက္ခဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော အကြင်အမျိုးတို့သည် ရှိကုန်၏။ အကြင်ရဟန်းသည် ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော သေက္ခဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော အမျိုးတို့၌ အိမ်ဥပစာ မရောက်မီ ရှေ့အဖို့က ပင့်လည်း မပင့်အပ်၊ ဂိလာနလည်း မဟုတ်ဘဲ ခဲဖွယ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဘောဇဉ်ကိုဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ် တိုင် ခံယူ၍ ခဲမှုလည်းခဲအံ့၊ စားမှုလည်း စားအံ့။ ထိုရဟန်းသည် 'ငါ့ရှင် တပည့်တော်သည် ကဲ့ရဲ့ ထိုက်သော နတ်ပြည် နိဗ္ဗာန်အား မလျှောက်ပတ်သော ပါဠိ ဒေသနီယ မည်သောအာပတ်သို့ ရောက်ပါပြီ၊ ထိုပါဠိ ဒေသနီယ အာပတ်ကို သီးခြားဒေသ နာ ပြောကြားပါ ၏'ဟု သီးခြားဒေသနာ ပြောရမည်လို့ အဲဒီလို ဘာသာ ပြန်နိုင်ပါတယ်။

ကဲ . . . ဒီနေရာမှာ သဘောပေါက်ရမှာက သေက္ခ လို့ သမုတ်ရလောက်အောင် သဒ္ဒါတရားကောင်းပြီး ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှားပါးနေတဲ့အတွက် အလှူခံ၊ ဆွမ်းခံလာသမျှကို လှူနေရင် အဲဒီလူတွေ သာ၍ ပင်ပန်းသွားမှာစိုးလို့ ရှေးဦးစွာ သေက္ခလို့ သမုတ်ရတာနော်'
'မုန်ပါဘုရား'

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၉၅

‘သူတို့က သမုတ်ခိုင်းတာ မဟုတ်ပါ။ သူတို့ကတော့ အလှူခံလာရင် လှူမှာပဲ၊ ငတ်ငတ်ဆိုတဲ့ သဘောပဲ၊ အဲဒီအိမ်၌ ဆွမ်းခံခြင်းစတဲ့ အလှူခံမှု မပြုရလို့ ပညတ်တော်မူပြီး သူတို့ တတ်နိုင်သမျှ ပင့်ဖိတ်တဲ့အခါမှာတော့ သူတို့သဒ္ဓါတရား မပျက် အောင် အလှူခံတော့လို့ ခွင့်ပြုတော်မူခြင်းပဲနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အေး . . . ဒီသိက္ခာပုဒ်တော်၌ ဘုရားရှင်ရဲ့ မဟာကရုဏာတော်၊ မေတ္တာတော်နဲ့ မြော်မြင်တော်မူပုံများကို စဉ်းစား ကြည့်ညို့ ပြီးလျှင် သဒ္ဓါတရား ကောင်းလွန်း၍ ပစ္စည်းရှားပါး သူတို့ကို သူတို့ လှူလိုတိုင်း အလှူမခံသင့်ဘဲ အရာရာမှာ အလိုတော်ကို နားလည်ကြည့်ညို့ကြပါစေလို့ ပြောရင်းအဆုံး သတ်ကြပါစို့’

‘ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ် ဘုရား’

- * သဒ္ဓါများပြား၊ သူတို့ကား၊ မစားမသောက် လှူလေသည်၊
- * လှူခံသူမှာ၊ ချင့်ချိန်ကာ၊ တိုင်းတာသိ၍၊ ခံရမည်။
- * ဘုရားဆုံးမ၊ ဩဝါဒ၊ တိကျ လိုက်နာပေရမည်၊
- * ဆုံးမလိုက်နာ၊ ထိုသူဟာ၊ လွယ်စွာ နိဗ္ဗာန်ရပေမည်၊
- * နိဗ္ဗာန်ရောက်မှ၊ ဘေးဒုက္ခ၊ လုံးဝ အကုန်အေးလိမ့်မည်၊

၉၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အိမ်မှာ ဘုန်းကြီး
ဝါဆိုကောင်းပါသလား ဘုရား။

(၈)

‘ဘုန်းဘုန်း ဘုရား ၊ တပည့်တော်ကို မှတ်မိပါသလား
ဘုရား’

ဥပါသိကာ တစ်စုမှ တစ်ယောက်က ရောက်ရောက်ချင်း
ရှိခိုးပြီး လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

‘အေး . . . မှတ်မိပါတယ်’

‘တပည့်တော်က ဘုန်းဘုန်းကို ဖူးလည်းဖူးချင် မေးလည်း
မေး လျှောက်ချင်လို့ လာခဲ့တာပါ ဘုရား။’

‘အေး . . . ဒါဖြင့် အခု ဖူးပြီးပြီပဲ၊ မေးချင်တာက ဘာမေး
လျှောက်ချင်တာလဲ။’

‘မေး လျှောက်ချင်တာက အိမ်မှာ ဘုန်းကြီး ဝါဆိုကောင်း
ပါသလား ဘုရားလို့ မေးလျှောက်ချင်တာပါ ဘုရား။’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၉၇

‘အမယ်လေး... ဘယ်က ဘုန်းကြီးကများ ဘယ်သူ့အိမ်မှာ ဝါဆိုနေတာကို မြင်တွေ့လို့ မေးနေတာလဲ မသိပါဘူး’

‘အခြားအိမ်မှာ မဟုတ်ပါ ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့အိမ်မှာ တပည့်တော်အစ်ကိုက ပင့်လာတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ဝါဆိုနေလို့ ပါဘုရား၊ တပည့်တော်ကတော့ အဲဒီဘုန်းကြီးကို မကြည်ညိုလို့ ရှိခိုးဦးချခြင်း မပြုပါဘူး ဘုရား။’

‘အိမ်က အလွတ်သတ်သတ်လား၊ အိမ်သူအိမ်သားတွေနဲ့ တစ်အိမ်တည်း ရောနေတာလား’

‘တစ်အိမ်တည်း ရောနေတာပါ ဘုရား’

‘အဲဒါဆို ဘယ် ဝါဆိုကောင်းမလဲ’

‘အဲဒါကြောင့် တပည့်တော် အစ်ကိုကိုပြောတာ၊ အစ်ကိုကလည်း သူ့ဘုန်းကြီးကို အတော်အထင်ကြီးတယ်၊ တပည့်တော်ကတော့ အထင်လည်း မကြီးဘူး၊ ကြည်လည်း မကြည်ညိုဘူး၊ ရှိလည်း မခိုးဘူး’

‘ဘုန်းဘုန်းဘုရား၊ အိမ်မှာ ဘုန်းကြီး ဝါဆိုကောင်းတဲ့ အကြောင်းကို ရှင်းပြပါ ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ အစ်ကိုကို ပြန်ပြောချင်လို့ပါ ဘုရား။’

‘တို့ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်အခါက အာဠဝိမြို့၌ ဥပါသကာတို့သည် ညဉ့်အခါ တရားနာဖို့ရာ ကျောင်းသို့လာကြပါတယ်၊ တရားတော် နာပြီးတဲ့အခါ ထေရ်ကြီးဖြစ်တဲ့ ရဟန်းတော်

၉၈ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

တွေဟာ မိမိတို့ဆိုင်ရာ ကျောင်းသို့ ကြွရောက်တော်မူကြပါတယ်’

‘ရဟန်းငယ်များကတော့ တရားဟောရာ ဓမ္မာရုံမှာပင် သတိလွတ်ကင်းပြီး ဉာဏ်အဆင်ခြင်လည်း မရှိကြဘဲ ဥပါသကာတို့နဲ့အတူ အိပ်ကြတယ်။

အချို့ ရဟန်းငယ်များကိုယ်မှာ သင်းပိုင်မကပ်ကြဘူး။ အချို့ ရဟန်းငယ်များကား ယောင်ယမ်းပြောဆိုနေကြတယ်။ အချို့ရဟန်းငယ်များက ဟောက်နေကြတယ်။

နံနက်စောစော၌ ရှေးဦးစွာနှိုးတဲ့ ဥပါသကာတို့က အဲဒီအခြင်းအရာကို မြင်၍ ကဲ့ရဲ့သဖြင့် ဘုရားရှင်က ‘အကြင်ရဟန်းသည် လူသာမဏေနှင့်အတူ အမိုးအကာ တူသောနေရာ၌ အိပ်ငြားအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ပါစိတ် အာပတ်သင့်တယ်’ လို့ ပညတ်လိုက်ပါတယ်။

အဲ . . . ဘုရားရှင်သည် အဲဒီလို သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ပြီး အာဠဝီမြို့မှ ဝေသာလီမြို့သို့ ကြွတော်မူပြီး ဆီးတောကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူပါတယ်။

အဲဒီအခါမှာ ရဟန်းတော်များက ဘုရားရှင်ရဲ့ သားတော်ကိုရင်ရာဟုလာကို ‘ငါ့ရှင် ရာဟုလာ လူသာမဏေနှင့်အတူ မအိပ်ရဟု ဘုရားရှင် သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူထားတယ်။ ကိုရင် အိပ်ဖို့နေရာ ရှာပါ’ လို့ မိန့်တော်မူကြတယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၉၉

ကိုရင် ရာဟုလာဟာ ဘုရားရှင် အထံတော်သို့ ဖြစ်စေ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာ အထံတော်သို့ ဖြစ်စေ သွားပြီးတော့ နေရာတောင်းရင် ရလောက်သော်လည်း သွားမ တောင်းဘဲ မြတ်စွာဘုရားအတွက် သီးခြားထားအပ်တဲ့ ကုဋီအိမ် မှာ သွားပြီးအိပ်ရှာပါတယ်’

‘ဘုရားရှင်ရဲ့ သားတော် ကိုရင် ရာဟုလာလေး မတော် ဘူးလား၊ မလိမ္မာဘူးလား’

‘တော်ပါတယ်၊ လိမ္မာပါတယ် ဘုရား’

‘အေး . . . တပည့်တော်က ကလေးပဲ၊ ဘုရားသားတော်ပဲ၊ နေရာရှာမယ့်ရှာရင် အရှင်ဘုရားတို့ ရှာပါ၊ တပည့်တော် ဒီမှာပဲ အိပ်မယ်လို့ မပြောဘဲ ကုဋီထဲသွားအိပ်တာ ချီးမွမ်းဖွယ် ကောင်း လိုက်တာနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အေး . . . နောက်နေ့ နံနက်စောစော၌ အဲဒီကုဋီသို့ ဘုရားရှင် ကြွတော်မူတဲ့အခါ ‘အဟမ်း’ လို့ ချောင်းဟန့်တော်မူ လိုက်တယ်။ အဲဒီလို ကုဋီဝင်ကာနီး ချောင်းဟန့်တယ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးတို့ ရဟန်း သာမဏေတို့ရဲ့ ဝတ္တရားပဲလို့ မှတ်ထားနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အဲဒီလို အပြင်ဘက်က မြတ်စွာဘုရားက ချောင်းဟန့် တော့ အတွင်းက ရှင်ရာဟုလာကလည်း ပြန်ပြီးတော့ ချောင်း

ဟန့်တယ်။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက သင် ဘယ်သူလဲလို့ မေးပါတယ်။ ဒီအခါ ရာဟုလာက 'တပည့်တော် ရာဟုလာပါ ဘုရား' လို့ လျှောက်ထားတယ်။

အဲဒီလို ကွယ်ရာကနေ သင် ဘယ်သူလဲလို့ မေးတဲ့အခါ 'တပည့်တော်ပါ ဘုရား' လို့ ကိုယ့်နာမည်မပါဘဲ ဖြေရင် မလိမ္မာ သူတဲ့။ အခု ရှင်ရာဟုလာ ဖြေသလို တပည့်တော် ရာဟုလာပါ ဘုရားလို့ ဖြေမှ လိမ္မာသူတဲ့နော်'

မှန်ပါ ဘုရား'

'အဲဒီလို ရှင်ရာဟုလာက ပြန်ဖြေတော့ ဘုရားရှင်က ဘာကြောင့် ဒီမှာနေရသလဲလို့ မေးမြန်းတဲ့အခါ ရဟန်းတော်များနဲ့အတူ အိပ်ခွင့်မရ၍ အိပ်စရာနေရာမရှိသောကြောင့် ကုဋီထဲမှာ အိပ်ရပါတယ် ဘုရားလို့ လျှောက်ထားလိုက်တယ်။

အဲဒီလို တစ်ညဉ့်ကလေးမျှ ရဟန်းတော်များနှင့် အတူ မအိပ်ရရင် သာမဏေများ ဒုက္ခရောက်ဖွယ် ရှိသောကြောင့် ဘုရားရှင်က . . . 'အကြင်ရဟန်းသည် လူသာမဏေနှင့်အတူ နှစ်ညဉ့်ယံ သုံးညဉ့်ထက်ပို၍ အိပ်အံ့၊ ထိုရဟန်းသည် ပါစိတ်အာပတ်သင့်တယ်' လို့ သိက္ခာပုဒ်ထပ်ပြီး ပညတ်လိုက်ပါတယ်။

ကဲ . . . အဲဒီသိက္ခာပုဒ်အရ ကျောင်းမှာတောင် လူသာမဏေနဲ့အတူ နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက်ပိုပြီး မအိပ်ကောင်းပါဘူး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၀၁

ဆိုတာ အိမ်မှာလာပြီး ရဟန်းကောင်း တစ်ပါးအနေနဲ့ ဝါဆို နေပါ့မလား’

‘ဘယ်ဆိုမှာလဲ ဘုရား’

‘အေး...အဲဒီသိက္ခာပုဒ်အရ သုံးညဉ့်အထိသာ လူသာမဏေနဲ့ ရဟန်း အတူတူ အိပ်ကောင်းတယ်၊ အတူတူအိပ် ဆိုရာ မှာလည်း အမိုးတူ၊ အကာတူသော နေရာတွင် အိပ်ခြင်းကို ဆိုလို တယ်၊ အိပ်ဆိုရာမှာလည်း ဦးခေါင်းချပြီးအိပ်မှ အိပ်ရာ ရောက် တယ်၊ ထိုင်ပြီး အိပ်နေရင် အိပ်ရာမရောက်လို့ အာပတ် မသင့်ဘူး လို့ မှတ်နေနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အေး... ရဟန်းဟာ သုံးညဉ့်အထိ လူသာမဏေနဲ့အတူ အိပ်ပြီး လေးညဉ့်မြောက် နေဝင်ရင် လူဝတ်ကြောင်ဖြစ်စေ၊ လူ သာမဏေဖြစ်စေ၊ ရှိသောနေရာ၌ ဦးခေါင်းမချမိစေရပါဘူး၊ ဦး ခေါင်းချမိသည်နဲ့ တစ်ပြိုက်နက် အာပတ်သင့်ပါတယ်’

‘အေး... တစ်ညဉ့် နှစ်ညဉ့် အရုဏ်တက်အောင် အတူ အိပ်ပြီးနောက် သုံးညဉ့်မြောက်၌ အရုဏ်မတက်ခင် ထ၊နိုင်ရင် လေးညဉ့်မြောက်၌ အိပ်သော်လည်း အာပတ်မသင့်ပါဘူး’

‘ဘုန်းကြီးတို့ ကျောင်းတွေမှာ နံနက်လေးနာရီမထိုးခင် အိပ်ရာမှ ထ၊ရတဲ့ အလေ့ဟာ အဲဒီသာမဏေတွေ ရှိနေတဲ့ အတွက်ပေါ့၊ အဲဒါက လူသာမဏေတို့နဲ့ ရဟန်းအတူတူ မအိပ်

၁၀၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ကောင်းတာနော်'

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘ပြောဦးမယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ မြတ်စွာဘုရားရှင် လက်ထက် တော်အခါက အရှင်အနုရုဒ္ဓါဆိုတာ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်ဘူး၊ လူ့ဘဝမှာ နေစဉ်က ထမင်းဆိုတာ ပွဲတော်အုပ်ထဲ၌သာ ဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ထင်လောက်အောင် လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေကို မသိခဲ့ရတဲ့ အလွန်ချမ်းသာစွာ ကြီးပြင်းလာခဲ့ရသော သာကီဝင် မင်းသားဖြစ်ပါသည်။

ရဟန်းပြုသည့်အခါ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ် အရာဝယ် ဧတဒဂ်ရသော ရဟန္တတစ်ပါးလည်း ဖြစ်တယ်။ ထိုအရှင်မြတ် သည် အခါတစ်ပါး၌ သာဝတ္ထိမြို့ကို ကြွတော်မူလာစဉ် လမ်းခရီးအကြားရှိ ရွာတစ်ရွာဝယ် အများတည်းခိုရာ ဧည့်ရိပ်သာ၌ ညဉ့်အိပ်ဖို့ရန် သီတင်းသုံးတော်မူရရာပါတယ်။

အဲဒီ ဧည့်ရိပ်သာဟာ ပစ္စည်းရှိတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရဲ့ ကောင်းမှုကို လိုလားသဖြင့် သူ့အိမ်နဲ့ကပ်လျက် အများတည်းခိုဖို့ရာ ဆောက်လုပ်ထားအပ်တဲ့ ဧည့်ရိပ်သာပါ။

အရှင် အနုရုဒ္ဓါအရှင်မြတ် ရောက်ပြီးနောက် အခြားခရီးသွားတို့လည်း အဲဒီတည်းခိုရိပ်သာ၌ တည်းခိုဖို့ရန် ထိုဧည့်ရိပ်သာ ပိုင်ရှင်မထံ ခွင့်တောင်းကြတဲ့အခါ ... ‘ရဟန်းတော်တစ်ပါး ပထမ ရောက်နေပြီ၊ ထိုအရှင်က ခွင့်ပြုရင် နေကြတာပေါ့’ ဟု

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၀၃

ဧည့်ရိပ်သာ ပိုင်ရှင်မက ပြောသဖြင့် အရှင်အနုရုဒ္ဓါထံ ခွင့်ပန်၍ တည်းခိုကြပါတယ်။

အဲဒီ တည်းခိုရိပ်သာ ပိုင်ရှင်မကား အရှင်အနုရုဒ္ဓါကို မြင်လျှင်မြင်ချင်း ချစ်ခင်စွဲလမ်းစိတ် ဖြစ်ခဲ့ပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက်ကြောင့် အရှင်အနုရုဒ္ဓါထံလာ၍ . . . 'အရှင်ဘုရားမှာ ဒီလူတွေနဲ့ ရောနေထိုင်လို့ ချမ်းသာလိမ့်မယ် မထင်ပါ။ အရှင်ဘုရားအဖို့ရာ ခုတင်ကို အိမ်အတွင်းမှာ ခင်းလိုက်ပါရစေဘုရား' လို့ လျှောက်ထားတယ်။

အရှင် အနုရုဒ္ဓါကလည်း ခွင့်ပြုသည့် လက္ခဏာဖြင့် တိတ်ဆိတ်နေလိုက်သောကြောင့် အိမ်အတွင်း၌ ခုတင်ပြင်ဆင် ခင်းပါတယ်။ အရှင်မြတ်လည်း ပြောင်းနေပါတယ်။

ဧည့်ရိပ်သာပိုင်ရှင်မဟာ တံခါးများ အလုံပိတ်ပြီးနောက် သူ့ကိုယ်သူ အစွမ်းကုန်ပြင်ဆင်ကာ နဲ့သာမျိုးစုံလိမ်းကျံလျက် ခုတင်ပေါ်၌ သီတင်းသုံးနေသော အရှင်အနုရုဒ္ဓါထံ လာပြီးလျှင် 'အရှင်ဘုရားလည်း အလွန်လှ၍ ရှုချင့်စဖွယ် တင့်ထယ်ပါတယ်၊ တပည့်တော်မလည်း အလွန်လှ၍ ရှုချင့်စဖွယ် တင့်တယ်ပါတယ်၊ တပည့်တော်မသည် အရှင်ဘုရားရဲ့ ဇနီးဖြစ်ပါရစေ' လို့ လျှောက်ထားပါတယ်။

'အမယ်လေး . . . အဲဒီလိုတောင် လျှောက်ထားသလား ဘုရား'

၁၀၄၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘အေး . . . အဲဒီလို လျှောက်ထားတဲ့အခါ အရှင်မြတ်ဟာ ဘာစကားမှ ပြန်မပြောဘဲ ငါတော့မှားပြီပေါ့ဆိုပြီး ဆိတ်ဆိတ် နေ၊ နေရပါတယ်။’

ဧည့်ရိပ်သာပိုင်ရှင်မဟာ အလျော့မပေးဘဲ သုံကြိမ်တိုင် တိုင် ဇနီးဖြစ်ဖို့ရာ တောင်းပန်ပါတယ်။ မရတဲ့အဆုံး မိန်းမတို့ မာယာအမျိုးမျိုးပြပြီး ဖြားယောင်းပါတယ်။ အရှင်မြတ်လည်း စက္ခုန္တရဈာန သူမကို လုံးလုံးမကြည့်ဘဲ နေပါတယ်’

‘အတော် အံ့ဩစရာ အမျိုးသမီးပဲနော် ဘုရား’

‘အေး . . . အံ့ဩစရာပဲ၊ ယောက်ျားကြိုက်တော့ စိုက်စိုက် လာ၊ မိန်းမကြိုက်တော့ မျှော်ရတာဆိုတဲ့စကားဟာ ဒီနေရာမှာ မှားတာပဲ’

အဲဒီလို အမျိုးမျိုးဖြားယောင်းလို့ မရတဲ့အခါ ဧည့်ရိပ်သာ ပိုင်ရှင်မဟာ . . .

‘သိပ်ပြီး အံ့ဩစရာကောင်းတာပဲ၊ ငါ့ကို လူပေါင်းများစွာ က သူတို့ကိုနှစ်သက်ဖို့ရန် လက်ဆောင်ပို့ကြရတယ်၊ ဒီအရှင် မြတ်မှာတော့ ငါ့ကိုယ်တိုင်က ခေယတောင်းပန်ပါလျက် ငါနဲ့ ငါ့ဥစ္စာတွေလက်မခံဘဲ ငြင်းဆန်နေတယ်’ လို့ကြံပြီးလျှင် ဣန္ဒြေ ကို ပြင်ဆင်စောင့်စည်းပြီး အရှင်မြတ်ရဲ့ခြေပေါ်၌ ဦးခေါင်းတင် ပြီး လွန်သမျှအပြစ်ကို သည်းခံပါရန် တောင်းပန်ရှာတယ်။

အဲဒီအခါ အရှင်မြတ်က . . .

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၀၅

‘ယခုလို တောင်းပန်ခြင်းသည် နောင်အခါ ကြီးပွား
ကြောင်း ဖြစ်ပေတယ်၊ နှမရဲ့အပြစ်များကို သည်းခံပါတယ်’
လို့ အမိန့်ရှိလိုက်ပါတယ်။

နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်တဲ့အခါ ဧည့်ရိပ်သာ
ပိုင်ရှင်မဟာ ကောင်းမွန်စွာချက်ပြုတ်ပြီး ရိုသေစွာ ဆွမ်းကပ်
ပါတယ်။

အရှင်မြတ်လည်း ဆွမ်းစားပြီး ဧည့်ရိပ်သာပိုင်ရှင်မအား
တရားဟောပြဆုံးမတော်မူရာ လွန်စွာကြည်ညိုပြီး ရတနာသုံးပါး
ကို လေးစားတဲ့ ဥပါသိကာမတစ်ယောက်အဖြစ်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကို
အသိအမှတ်ပြုဖို့ရန် လျှောက်ထားလိုက်ပါတယ်’

‘ဒီလိုဆိုတော့လည်း အတော်သားပဲနော် ဘုရား’

‘အေး . . .တော်သေးတာပေါ့၊ ဒါနဲ့ . . . အရှင်သူမြတ်
လည်း အဲဒီဧည့်ရိပ်သာမှ ဖဲခွာခဲ့ပြီးနောက် သာဝတ္ထိပြည်သို့
ရောက်သော အခါ ရဟန်းတို့အား မိမိတွေကြုံခဲ့ရပုံကို ပြောပြ
လေလျှင် ‘အရှင် အနုရုဒ္ဓါသည် အမိုးအကာတူသောနေရာ၌
အမျိုးသမီးနှင့်အတူ ဘာကြောင့် အိပ်ရသလဲ’ ဟုအချို့က ကဲ့ရဲ့
ကြ၍ ဘုရားရှင်ထံ လျှောက်ကြသဖြင့် . . .

‘အကြင်ရဟန်းသည် အမျိုးသမီးနှင့်အတူ အမိုးအကာတူ
သောနေရာ၌ အိပ်ခြင်းကိုပြုအံ့၊ ထိုရဟန်း ပါစိတ်အာပတ်သင့်
၏’

၁၀၆ ၉

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

လို့ ဘုရားရှင်က အဲဒီသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီသိက္ခာပုဒ်အရ ရဟန်းတော်များဟာ အမျိုးသမီးများ ရှိတဲ့ အမိုးတူအကာတူတဲ့ နေရာ၌ တစ်ည၌မျှတောင် မအိပ်ရပါဘူး။ အဲဒါကြောင့် ဘုန်းကြီး၊ အိမ်မှာဝါမဆိုကောင်းဘူးလို့ မှတ်ထားနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘လူ အမျိုးသမီးမပြောနဲ့၊ ရဟန်းတော်တွေဟာ ဘီလူးမ၊ ပြိတ္တာမ၊ ပဏ္ဍုက်မ၊ ခွေးမစတဲ့ သတ္တဝါများနဲ့တောင် အမိုးအကာတူတဲ့နေရာမှာ မအိပ်ကောင်းပါဘူး။ အိပ်ရင် ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်ပါတယ်’

‘အဲဒီသိက္ခာပုဒ်ဟာ အတော်ပြင်းထန်ပါတယ်။ ရဟန်း အိပ်ပျော်နေခိုက် အမျိုးသမီး၊ ဘီလူးမ၊ ပြိတ္တာမ၊ ခွေးမစသည်တို့ ဝင်လာပြီး အိပ်ရင် ရဟန်းမသိသော်လည်း ပါစိတ် အာပတ် ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်ပါတယ်’

‘အမယ်လေး . . . မလွယ်ပါလား ဘုရား’

‘မလွယ်ဘူး အမိုးရှိသော်လည်း အကာလုံးလုံးမရှိလျှင် လည်းကောင်း၊ အကာရှိသော်လည်း လေးဘက်တွင် နှစ်ဖက်သာသာ အမိုး မရှိလျှင်လည်းကောင်း အာပတ် မသင့်ပါဘူး’

‘အကာလေးဘက်ရှိသော်လည်း အမိုးလုံးလုံး မရှိလျှင် လည်းကောင်း၊ လေးပုံနှစ်ပုံသာသာ အကာမရှိလျှင် လည်းကောင်း’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၉ ၁၀၇

ကောင်း အာပတ်မသင့်ပါဘူး၊ အဲဒါက ညဉ့်အိပ်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောတာနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ရဟန်းတို့၊ နေ့အခါ၌အိပ်တဲ့ရဟန်းသည် တံခါးပိတ်၍ ကိန်းအောင်းခြင်းငှာ ခွင့်ပြုတော်မူတယ်’လို့ ဘုရားရှင်ပညတ်ခဲ့တာလည်း ရှိပါသေးတယ်။

အဲဒီ ပညတ်ချက်အရ နေ့အခါတံခါးရှိတဲ့ ကျောင်းရဲ့ အတွင်းခန်း၌ အိပ်ရတဲ့ ရဟန်းဟာ မိမိနဲ့သက်ဆိုင်ရာ ထွက်ပေါက် ဝင်ပေါက် တံခါးကို ပိတ်ရမယ်။

အခန်းတွင်းအိပ်ရင် အခန်းတံခါးကိုပိတ်ရမယ်၊ တစ်ပါးနေ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း စသည်၌အိပ်ရင် ကျောင်းတံခါးပိတ်ပြီး အိပ်ရမယ်၊ မပိတ်ဘဲအိပ်ရင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်သင့်ပါတယ်’

‘အမယ်လေး . . . နေ့အိပ်တာတောင် ဒီလိုပညတ်ချက်ရှိနေပါသေးရင် ဘယ်မှာရဟန်းတော်များ အိမ်မှာဝါဆိုကောင်းပါ့မလဲဘုရား’

‘အေး . . .ဟိုရောက်ရင် မ . . .ရဲ့အစ်ကိုကို ပြန်ပြီး ဟောပြော ဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’

၁၀၈ န

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

- * ရဟန်းဆိုတာ ဝါတွင်းမှာ ဝါဟာဆိုရမည်၊
- * ဝါဆိုသောခါ သင့်လျော်ရာ ကျောင်းမှာ ဆိုရမည်၊
- * မိန်းမယောက်ျား ရောပြွမ်းငြား အိမ်များ ဝါဆိုရှောင်ရမည်။
- * မသင့်လျော်ရာ ဝါဆိုရှာ ဘယ်ခါသီလ မစင်ပြီ။
- * သီလမစင် သေပါလျှင် ပါယ်ခွင်ဆင်းလိမ့်မည်။

ဘုရားအလောင်းနှင့်
 ဘုရားအလောင်း အမျိုးအစား
 ရှင်းပြပေးပါဘုရား

(၉)

ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တို့သည် ဘုရားရှင်ကို အမြတ်တနိုး
 ကိုးကွယ်ကြ၏။ ဘုရားရှင်တို့၏ ပါရမီတော် ဖြည့်ကျင့်ခဲ့စဉ်
 ဘုရားအလောင်းတော်များကိုလည်း မြတ်နိုးကြည်ညိုကြ၏။
 ယင်းသို့ ကြည်ညိုမြတ်နိုးသည့် အားလျော်စွာ ဘုရား အလောင်း
 တော်များနှင့် ဘုရားရှင်များ၏ နောက်သို့ အတုလိုက်ကာ
 အချို့မှာ ဘုရားဆုကို ပန်ဆင်ကြ၏။ အချို့မှာ ပန်ဆင်လို
 ကြ၏။

သို့သော် ဘုရားအလောင်း ဆိုတာ ဘယ်လို၊ ဘယ်နှစ်မျိုး
 ရှိတယ် စသည်ဖြင့် မသိကြ။ သိလိုကြသည်။ သိလိုသူ ဒကာ
 တစ်ယောက်က မိမိအား လျှောက်ထား၏။

၁၁၀၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘အရှင်ဘုရား ဘုရားအလောင်းနှင့် ဘုရားအလောင်း
အမျိုးအစား ရှင်းပြပေးပါ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ၊ ဒကာကြီးက ဘုရားဆု ပန်မလိုလား’

‘ဒီလိုတော့လဲ မဟုတ်ပါဘုရား၊ သိချင်၊ ကြည်ညိုချင်
လိုပါ ဘုရား’

‘ကဲ . . .ကဲ . . . ရှင်းပြမယ်၊ နားထောင်ပါ၊ မဂ်ဉာဏ်
လေးပါး သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်တို့ကို ဗောဓိလို့ ခေါ်ပါတယ်၊

ဆရာမကူ မိမိကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါးကို သိသော
ဝါသနာနှင့် တကွ ကိလေသာတို့ကို ပယ်စွမ်းနိုင်သည့် သတ္တိထူး
ရှိသော မဂ်ဉာဏ်လေးပါး၊ ခပ်သိမ်းသော ညေယျတရားတို့ကို
အကြွင်းမရှိ သိမြင်နိုင်သော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တို့ကို သမ္မာ
သမ္မောဓိဉာဏ်လို့ ခေါ်ပါတယ်’

‘အရှင်ဘုရားကလည်း ဘုရားအလောင်းနဲ့ ဘုရားလောင်း
အမျိုးအစား ရှင်းပြပေးခိုင်းပါတယ် ဗောဓိတွေ၊ သမ္မာသမ္မောဓိ
ဉာဏ်တွေ ရှင်းပြနေတယ်’

‘အို . . . ဒကာကြီးကလည်း နားထောင်မယ်မှ မကြံ
သေးဘူး ဆင်ခြေတက်တာက စောလှတယ်’

‘ကဲ . . . ဒီလိုဆို ဆက်ပြီး ရှင်းပြပါဘုရား’

‘အဲ . . . ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်၌ လိုလား
တောင့်တသော ကုသိုလ်ဆန္ဒ ပြင်းထန်လှသည့် ပုဂ္ဂိုလ် သူမြတ်

၁၁၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဲဒီကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ပညာဓိကခေါ်တဲ့ ဉာဏ်ပညာ လွန်ကဲသည့် ဘုရားအလောင်းတော်များသည် ပါရမီဖြည့်ရာ၌ အမြဲပင် ပညာဉာဏ်ပါရှိပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် လေးအသချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်လျှင် ဘုရား ဖြစ်တော်မူကြပါတယ်။

အချို့သော အလောင်းတော်တို့သည်ကား 'ပါရမီဖြည့်လျှင် ဘုရားဖြစ်နိုင်သည်' ဟူ၍ ယုံကြည်ကြပါတယ်။ အဲဒီဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ စိတ်၌ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရား လွန်ကဲ၍ နေပါတယ်။ ပညာကား သဒ္ဓါတရားအောက် နည်းပါးပါတယ်။

အဲဒီလို ဘုရားအလောင်းတော်ကြီးများကို သဒ္ဓါဓိက ဘုရားအလောင်းတော် သဒ္ဓါတရား သာလျှင် လွန်ကဲခြင်းရှိသော ဘုရားအလောင်းတော်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီ သဒ္ဓါဓိက ဘုရားအလောင်းတော်များမှာ ပညာက ရှေ့မဆောင်နိုင်ပါ။ သဒ္ဓါတရားကသာ ရှေ့ဆောင်ကာ ပါရမီဖြည့်ရသည့်အတွက် လေးအသချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတွင် ဘုရားမဖြစ်နိုင်သေးဘဲ ရှစ်အသချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီဖြည့်မှ ဘုရားဖြစ်တော်မူကြပါတယ်။

အချို့သော အလောင်းတော်တို့သည်ကား ဝီရိယကိုသာ အားကိုးအားထား ပြုကြပါတယ်။ မြော်မြင်ဆင်ခြင်မှု ပညာကိုကား အဓိကအားဖြင့် အသုံးမပြုနိုင်ကြပါ။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၉ ၁၁၃

ပါရမီဖြည့်နိုင်ရင် ဘုရားဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတရားကိုလည်း ဂရုမထားပါ။ ကြိုးစားရင် ဘုရားဖြစ်နိုင် တယ်ဆိုတဲ့ ဝီရိယကိုသာ ရှေ့ထားပြီး ပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့် ကျင့်တော်မူသည့် အတွက် ၁၆-သင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ် သိန်းကြာမှ ဘုရားဖြစ်တော်မူကြသည့် ဘုရား အလောင်းတော် ကြီးများကို ဝီရိယာဓိက ဘုရားအလောင်းတော်၊ ဝီရိယသာလျှင် လွန်ကဲ ခြင်းရှိသော ဘုရားအလောင်းတော်လို့ ခေါ်ဆိုပါတယ်။

အဲဒီကဲ့သို့လျှင် ပညာဓိက၊ သဒ္ဓါဓိက၊ ဝီရိယဓိက ဆိုတဲ့ အမည်သုံးပါးဟာ ဘုရားအလောင်းတော်တို့ရဲ့ အမည်လို့ သတ်ပြုရပါတယ်။

အလောင်းတော်ဘဝ၌ ပညာဓိက၊ သဒ္ဓါဓိက၊ ဝီရိယ ဓိကရယ်လို့ အမည်သုံးပါး ကွဲပြားကြသော်လည်း ဘုရားအဖြစ် သို့ ရောက်သွားကြတဲ့အခါ အလုံးစုံ တူညီကြပါတယ်။ မည် သည့် ဘုရားက ဂုဏ်ကျေးဇူး ပိုတယ်၊ လိုတယ်ရယ်လို့ မရှိ တော့ပါဘူး။

အထူးမှတ်ရန်မှာတော့ ပညာဓိက ဘုရားအလောင်း တော်တို့မှာ သဒ္ဓါနုန့်၍ ပညာထက်ပါတယ်။ သဒ္ဓါဓိက ဘုရား အလောင်းတော်တို့မှာ သဒ္ဓါ အားကြီး၍ ပညာ အလယ် အလတ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဝီရိယဓိက ဘုရားအလောင်းတော်တို့မှာ ဝီရိယ အားကြီး၍ သဒ္ဓါ ပညာ နှစ်ပါး နုန့်ပါတယ်။

၁၁၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဲဒီ ဘုရားအလောင်းတော်တို့ ပါရမီဖြည့်ရခြင်းသည် မိမိတို့၏ ဆုတောင်းသို့ လိုက်ပြီး အစဉ်အတိုင်း ပညာဓိက၊ သဒ္ဓါဓိက၊ ဝီရိယဓိက ရယ်လို့ အမည်သုံးပါး ကွဲပြားလျက် ကျွတ်ရာ ဘုရားဖြစ်ရာ အချိန်ကာလလည်း သုံးမျိုးပင် ကွဲပြား ပါတယ်။

ပါရမီ ဖြည့်စဉ် ‘ပညာဓိက ဘုရား ဖြစ်ရပါလို၏’လို့ ဆုတောင်းက ပညာဓိကဘုရား ဖြစ်ပါတယ်။ လေးအသချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းကြာအောင် ပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်ရပါတယ်။

ပါရမီဖြည့်စဉ် ‘သဒ္ဓါဓိက ဘုရား ဖြစ်ရပါလို၏’လို့ ဆုတောင်းက သဒ္ဓါဓိကဘုရား ဖြစ်ပါတယ်။ ရှစ်အသေချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းကြာအောင် ပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်ရပါတယ်။ ပါရမီ ဖြည့်စဉ် ‘ဝီရိယဓိက ဘုရား ဖြစ်ရပါလို၏’လို့ ဆုတောင်းက ဝီရိယဓိကဘုရား ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၆-အသချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကြာအောင် ပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်ရပါတယ်။ ဘုရားဆုပန် နိယတ ဗျာဒိတ်ခံစဉ်ကပင် အလောင်းတော်ကြီး များသည် ...

(၁) ဥဂ္ဂါဠိတညူ။ အလောင်းတော်၊

(၂) ဝိပဇ္ဇိတညူ။ အလောင်းတော်၊

(၃) နေယျ အလောင်းတော်

ရယ်လို့ သုံးမျိုး ပြားကြပါတယ်။ အဲဒီသုံးမျိုးတို့တွင် ...

(၁) ဥဂ္ဂါဠိတညူ။ ဘုရားအလောင်းတော်မှာ အကယ်၍

သာဝက ဗောဓိဉာဏ်ကို ထိုဘဝ ရယူလိုပါက မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ လေးပါဒရှိသော တရားဂါထာကို ကြားနာစဉ် တတိယပါဒ မဆုံးမီပင် အဘိညာဉ် ခြောက်ပါး၊ ပဋိသန္ဓိဒါ လေးပါးတို့နှင့် တကွ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း၊ ရခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်တဲ့ ဥပနိဿယ အကြောင်းရှိသူ ဖြစ်ပါတယ်။

(၂) ဝိပဋ္ဌိတညူ ဘုရားအလောင်းတော်မှာ အကယ်၍ သာဝက ဗောဓိဉာဏ်ကို ထိုဘဝ ရယူလိုပါက မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ လေးပါဒရှိသော တရားဂါထာကို ကြားနာစဉ်၊ စတုတ္ထပါဒ မဆုံးမီ၊ ဂါထာမဆုံးမီပင် အဘိညာဉ် ခြောက်ပါး တို့နှင့်တကွ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း၊ ရခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ဥပနိဿယ အကြောင်းရှိသူဖြစ်ပါတယ်။

(၃) နေယျ ဘုရားအလောင်းတော်မှာ အကယ်၍ သာဝက ဗောဓိဉာဏ်ကို ထိုဘဝ ရယူလိုပါက မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ လေးပါဒရှိသော တရားဂါထာကို ကြားနာ၍ ထိုဂါထာ ဆုံးလျှင်ပင် အဘိညာဉ် ခြောက်ပါးတို့နှင့် တကွ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း၊ ရခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော ဥပနိဿယ အကြောင်းရှိသူ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲ . . . ယခု ပြောဆိုအပ်ပြီးသော အတိုင်း ဥဋ္ဌါဋီတညူ ဘုရားအလောင်းတော်မှာ ဝိမုတ္တိပရိ ပါစနိယ တရားများ ထက် သန်လှသဖြင့် ဗျာဒိတ်ရပြီးနောက် လေးအသချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်

၁၁၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သိန်းကြာအောင်သာ ပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်ရပါတယ်။ ဝိပဉ္စိတညူ ဘုရားအလောင်းတော်မှာ ဝိမုတ္တိပရိ ပါစနိယ တရားများ အလယ်အလတ် ရှိသဖြင့် ဗျာဒိတ်ရပြီးနောက် ရှစ်အသေချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလကြာအောင် ပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်ရပါတယ်။

နေယျ ဘုရားအလောင်းတော်မှာ ဝိမုတ္တိ ပရိ ပါစနိယ တရားများ နန့်သည်ဖြစ်၍ ဗျာဒိတ်ရပြီးနောက် ၁၆-အသေချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလကြာအောင် ပါရမီတော်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်ရပါတယ်။

ဥဏ္ဍါဋီတညူ ဘုရားအလောင်းတော်နှင့် ပညာဓိကဘုရား အလောင်းတော် အတူတူပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဝိပဉ္စိတညူ ဘုရား အလောင်းတော်နှင့် သဒ္ဓါဓိက ဘုရားအလောင်းတော် အတူတူပင် ဖြစ်ပါတယ်။ နေယျဘုရားအလောင်းတော် နှင့် ဝီရိယဓိက ဘုရားအလောင်းတော် အတူတူပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ကဲ . . . ရှင်းပြီလား’

‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား’

* ဘုရားအလောင်း၊ သူတော်ကောင်း၊ အကောင်းတို့ချည့်သား။

* အလောင်းအလျာ၊ အကောင်းသာ၊ ဖြစ်ငှာကြိုးစားပါ။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၁၇

- * အကောင်းကိုရွယ်၊ ကြိုးစားကွယ် လွဲဖယ်သော်လည်း
မယုတ်ပါ။
- * ကြိုးစားသမျှ၊ အကျိုးရ၊ ရသမျှ အမြတ်သာ။

ဆရာကောင်း၊ ဒကာကောင်းဆိုတာ ဘယ်လိုဆရာ၊ ဒကာကို ခေါ်ပါသလဲဘူးရား

(၁၀)

ဆရာ၊ ဒကာ ဟူသော အသုံးအနှုန်းသည် ဗုဒ္ဓသာသနာ
တော်၏ အသုံးအနှုန်း ဖြစ်ပါသည်။ မှန်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာ
နယ်ပယ်တွင် ကျောင်းနေ ဆရာတော်များ၊ ရွာနေဒကာ၊ ဒကာမ
များ ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိကြပါသည်။

ကျောင်းနေ ဆရာတော်တို့သည် ရွာနေ ဒကာ၊ ဒကာမတို့
အတွက် အရေးကြီးသလို ရွာနေ ဒကာ၊ ဒကာမတို့သည်လည်း
ကျောင်းနေ ဆရာတော်တို့ အတွက် အရေးကြီးလှပါသည်။
မှန်ပါသည်။ ကျောင်းနေ ဆရာတော်တို့ အပြစ်ကင်းသော
ပစ္စည်းလေးဖြာကို သုံးဆောင်ပြီး နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် ရောက်ရေးသည်
ရွာနေ ဒကာ၊ ဒကာမတွေအပေါ် မှီနေပါသည်။ ရွာနေ ဒကာ၊
ဒကာမတွေ၏ မှန်ကန်သော အယူဝါဒနှင့် ကောင်းမြတ်သော
ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ တရားများကို ကြိုးစားအားထုတ်ကာ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၁၉

နတ်ရွာနိဗ္ဗာန် ရောက်ရေးသည် ကျောင်းနေ ဆရာတော်များ အပေါ် မှီနေပါသည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ရွာနေဒကာနှင့် ကျောင်းနေ ဆရာတော်တို့ သည် ကိုင်းကိုကျွန်းမှ၊ ကျွန်းကိုင်းမှသို့ အချင်းချင်း တရားနှင့် ပစ္စည်း အပြန်အလှန် မှီးတင်းနေကြပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဆရာ အတွက် ဒကာကောင်း လိုသလို၊ ဒကာအတွက်လည်း ဆရာ ကောင်း လိုပါသည်။ ယင်းသို့ လိုသော်လည်း ဆရာ ကောင်းဆို တာ အဘယ်လို၊ ဒကာကောင်းဆိုတာ အဘယ်နည်း ဟု သိသူ ကား နည်းပါးလှ၊ နည်းပါးသည့် အထဲမှ တစ်ယောက်နှင့် တွေ့ ရ၏။

‘အရှင်ဘုရား . . . ဆရာကောင်း ဒကာကောင်း ဆိုတာ ဘယ်လို ဆရာ ဒကာကို ခေါ်ပါသလဲ ဘုရား’

‘အမယ်လေး . . . ဒါများ ခက်ခက်ချည်းလုပ်လို့ မေး နေရသေးလား၊ ဆရာဝတ္ထရားနဲ့ ညီညွတ်ရင် ဆရာကောင်း၊ ဒကာ ဝတ္ထရားနဲ့ ညီညွတ်ရင် ဒကာကောင်းပေါ့’

‘ဪ . . . အရှင်ဘုရားကလည်း ပြောတော့ လွယ်လိုက် တာ၊ အခုခေတ်မှာက ဆရာဝတ္ထရားကို ဆရာကလည်း မသိ၊ ဒကာကလည်း မသိသလို ဒကာဝတ္ထရားကို ဒကာကလည်း မသိ၊ ဆရာကလည်း မသိသူက များပါတယ် ဘုရား’

‘အင်း . . . အဲဒီလို မသိတာ ဘုန်းကြီးက ဘာလုပ်ပေး

၁၂၀၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ရမှာ လဲ’

‘ဪ . . . အရှင်ဘုရားကလည်း မသိတာ သိအောင် ရှင်းပြပေးပါ ဘုရား’

‘အင်း . . . အင်း . . . ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ်၊ ဒကာ ကြီးတို့ ဝတ္တရားမကျေတာ ဘုန်းကြီးအတာ လာချတယ်၊ ကောင်းတယ်’

‘ဪ . . . အရှင်ဘုရားက ဟောပြတတ်၊ ရေးပြတတ်လို့ မေးရတာ သည်းခံပါဘုရား’

‘ကဲ . . . ကဲ . . . ကောင်းပါပြီ၊ ဘုန်းကြီးမှာ ဆရာ ဝတ်ရှိနေပါတယ်၊ ပြောပြပါမယ်၊ သေသေချာချာ မှတ်ထားပါ’
မကောင်းအမှု၊ တားမြစ်ပြု၍၊ ကောင်းမှုကိုကား၊ ညွှန်းပြ ထား၏၊ ရွာသားနယ်သူ၊ အားလုံးလူကို၊ ကြည်ဖြူ မေတ္တာ၊ စောင့်ရှောက်ကာဖြင့်၊ ဒေသနာ အထူး၊ မကြားဖူး လည်း၊ ကြားဖူးအောင်ပြ၊ ကြားပြီးကမူ၊ ကျနသေချာ၊ ကျင့်စေကာဖြင့်၊ နောင်လာအကြောင်း၊ ဂတိကောင်းဖို့၊ ထပ်လောင်း ဟောဖွယ်၊ ဤခြောက်သွယ်သည်၊ ကျောင်း ဝယ် ဘုန်းတို့၊ ကျင့်ဝတ်တည်း . . . တဲ့။

အဲဒီခြောက်ပါးဟာ ဆရာကောင်း ကျင့်ဝတ်ပဲ၊ အဲဒီ ခြောက်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံရင် ဆရာကောင်းပဲ’

‘အဲဒီခြောက်ပါး အဓိပ္ပာယ် ရှင်းပြပါဦး ဘုရား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၂၁

‘အမယ်လေး . . . လာလာသေးတော့တယ်၊ ကဲ . . .ကဲ.
မှတ်ထားပါ’

(၁) ကျောင်းနေ ဆရာတော်တို့သည် မိမိတို့ နေထိုင်
သီတင်းသုံးရာ ကျေးရွာ ရပ်ကွက်ရှိ ဒကာ ဒကာမ၊ လူငယ်
လူလတ်၊ လူကြီးအားလုံးတို့ သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာ
ခိုးခြင်း၊ စသော အကောင်းမှုများ ပြုနေလျှင် လည်းကောင်း၊
အသောက်အစား လောင်းကစားနှင့် အပျော်အပါး လိုက်စားမှု
များ ပြုနေလျှင် လည်းကောင်း တရားသဖြင့် ဟောပြောပြသ
ဆိုဆုံးမ တားမြစ်ရမယ်တဲ့’

‘ဒါဖြင့် ကျောင်းနေ ဆရာကောင်းဆိုတာ မိမိ ဒကာ
ဒကာမများကို ဟောပြောပြသ ဆိုဆုံးမတတ်ရမယ်ပေါ့’

‘အင်းပေါ့ အဲဒီလို မကောင်းအမှု တားမြစ်ဟောပြ ဆို
ဆုံးမရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။

(၂) ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာစသော ကုသိုလ်ကောင်းမှု
များ၌လည်းကောင်း၊ တရားသဖြင့် စီးပွားဥစ္စာကို ကြိုးစားရှာဖွေ
မှုများ၌ လည်းကောင်း ကုသိုလ်ကောင်းမှုလည်းဖြစ်၊ လောက
အကျိုးစီးပွားလည်း ရှိသော ရေတွင်း၊ ရေကန်တူးမှု၊ လမ်းများကို
ပြုပြင်မှု၌ လည်းကောင်း၊ ဖြစ်သင့် ဖြစ်ထိုက်သော အခြား
ကုသိုလ်မှုများ၌ လည်းကောင်း စွဲမြဲစွာ လုပ်ကိုင်နိုင်စေရန်
ဟောကြား ညွှန်ပြ တည်စေရမည်။

၁၂၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

(၃) ပြီးတော့ မိမိ သီတင်းသုံး နေထိုင်ရာ ကျေးရွာ ရပ်ကွက်ရှိ လူငယ်၊ လူလတ်၊ လူကြီး ဟူသော ဒကာ ဒကာမ အသီးသီးတို့ကို ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာစေရန် မေတ္တာရေချမ်း သွန်းဖျန်းပေးရမယ်။

မေတ္တာ ကာယကံ၊ မေတ္တာဝစီကံ၊ မေတ္တာမနောကံ ရှေ့ထားပြီး မိမိနေထိုင်ရာ ရွာသူရွာသား၊ ရပ်ကွက်သူ ရပ်ကွက်သား၊ ကလေးသူငယ်များကို သူတို့နှင့် လျော်စွာ ပညာများ သင်ကြားပေးရမယ်။ လိမ္မာယဉ်ကျေးအောင် ပြောဆို ဆုံးမရမယ်။

ခေတ်အလိုက် အတွေ့အကြုံများအောင် နည်းပေးလမ်းပြ ခြင်း စသည်ဖြင့် ရွာသူရွာသား၊ ရပ်ကွက်သူ ရပ်ကွက်သား၊ နယ်သူနယ်သား အားလုံးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ကောင်းသော စိတ်ထားဖြင့် တိုးတက်စေရန် စောင့်ရှောက်ရပါမယ်’

‘အရှင်ဘုရား . . .ဆရာကောင်းရရင် အဘက်ဘက်က ပြည့်စုံတာပေါ့ ဘုရား’

‘အင်းပေါ့။ ပြီးတော့ . . .

(၄) ရှစ်သောင်းလေးထောင် များမြှောင်လှစွာသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၊ ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ဒေသနာ အထူး မိမိ ဒကာ ဒကာမများ မကြားဘူး၊ မနာဘူးသေးတဲ့ တရားဓမ္မ များကို ကြားနာဖူးအောင် အခါအားလျော်စွာ ဟောပြောပြသ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၂၃

ဆုံးမရမယ်။

(၅)ပြီးတော့ မိမိ ဒကာ ဒကာမများ ကြားနာဖူးပြီးသော တရားဓမ္မများကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ နားလည်အောင် ထပ်မံပြီး ဟောပြောပြသ ဆိုဆုံးမကာ အဲဒီတရားတော်အတိုင်း လိုက်နာ ကျင့်ကြံစေရမယ်။

(၆) ပြီးတော့ တမလွန်ဘဝ၊ နောက်လောက၌ မိမိ ဒကာ ဒကာမများ လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန် သုံးတန်သော ချမ်းသာများ ရစေရန် သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ စာဂ၊ ပညာဆိုတဲ့ အဲဒီလေးဖြာသော တရားတို့ကို လက်တွေ့ ကျင့်ကြံစေရမယ်။ အဲဒီ ဝတ္တရား ခြောက်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံရင် ဆရာကောင်းပဲ’

‘အရှင်ဘုရား . . ဆရာကောင်း တစ်ပါးနဲ့ တွေ့ဆုံကြုံ ကြိုက်ရပါရင် အလုံးစုံ အကုန်ပြည့်စုံ နိုင်ပါတယ်လို့ ယုံကြည်ပါ တယ်ဘုရား။ ဆရာကောင်းတစ်ပါး ရဖို့လည်း မလွယ်ဘူးလို့ ထင်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ် . . . ဟုတ်တယ်။ ဆရာကောင်းနဲ့ ဆုံရရင် အလုံးစုံ အကုန်ပြည့်စုံတယ်။ ဆရာကောင်းရဖို့လည်း မလွယ် ပါဘူး။ ဒါ့ကြောင့် ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိတဲ့ ဉာဏ်ပညာကို ရဖို့ရန် ဆရာကောင်းကို ရှာလို့ အခါခါ မှာကြားခဲ့ပါတယ်’

‘အရှင်ဘုရား။ ဆရာကောင်း အကြောင်းတော့ သိရပါပြီ

၁၂၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဘုရား၊ ဒကာကောင်း အကြောင်းကို ဆက်ပြီး ရှင်းပြပါဦး
ဘုရား၊

‘အတိုချုပ် ပြောရရင် ဒကာ ဝတ္တရား ငါးပါးနဲ့ ညီညွတ်
ပြည့်စုံတဲ့ ဒကာဟာ ဒကာကောင်းပေါ့။ အဲဒီ ဒကာဝတ္တရား
ငါးပါးက ဘာလဲဆိုတော့ . . .

ရဟန်းသံဃာ၊ မြတ်ဆရာကို၊ မေတ္တာမကင်း၊ ပြု၊
ပြောခြင်းနှင့်၊ စိတ်တွင်းမေတ္တာ၊ ပို့လျက်သာတည်း၊
တစ်ဖြာလှူဖွယ်၊ ခံယူလွယ်အောင်၊ အိမ်ဝယ်တံခါး၊
ဖွင့်၍ထားသို့၊ ဖိတ်ကြားလိုရာ၊ နံနက်ခါသော်၊ ကြွ
လာဆွမ်းလှူ၊ ဤငါးဆူသည်၊ မှတ်ယူ ဒါယကာ
ကျင့်ဝတ်တည်း . . . တဲ့။

အဲဒီငါးပါးဟာ ဒကာကျင့်ဝတ်ပဲ၊ အဲဒီကျင့်ဝတ်ငါးပါးနဲ့
ပြည့်စုံရင် ဒကာကောင်းပဲ။

အကျယ်ရှင်းပြရမယ် ဆိုရင် . . .

(၁) ရွာနေ ဒကာ ဒကာမများသည် ကျောင်းနေ ဆရာ
ရဟန်းများ အတွက် ကိုယ်ဖြင့် ပြုလုပ်ပေးရမည့် ကိစ္စတိုင်းဝယ်
မေတ္တာကာယကံ ရှေ့သွားပြုကာ ဂရုစိုက်သော အသွင်အပြင်
ပါရှိသောအားဖြင့် ပြုရပါမယ်။

(၂) ရွာနေ ဒကာ ဒကာမများသည် ကျောင်းနေ ဆရာ
ရဟန်းများအတွက် နှုတ်ဖြင့်ပြောရမည့် အမှုကိစ္စတိုင်းဝယ် ချိုချို

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၂၅

သာသာဖြင့် မေတ္တာဝစီကံ ရှေ့သွားပြုကာ မေတ္တာပါရှိသော စကားကို ပြောဆိုရပါမယ်။

(၃) ရွာနေ ဒကာ ဒကာမများသည် ကျောင်းနေ ဆရာ ရဟန်းများ၏ ပစ္စည်းလေးပါး ပြည့်စုံရေးကို တွေးတော ကြံစည် ခြင်း ကျန်းမာပါစေ၊ ချမ်းသာပါစေ စသည်ဖြင့် မနောက် မေတ္တာပို့သရပါမယ်။

(၄) ပြီးတော့ ဒကာ ဒကာမများသည် ကျောင်းနေ ရဟန်းများအတွက် အလှူခံစရာရှိလျှင် ကြွလာနိုင်အောင် 'အရှင် မြတ်ဘုရား . . . အလိုရှိတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးကို အလှူမတော် မူပါဘုရား'လို့ ပစ္စည်းလေးပါး ဖိတ်မံ ထားခြင်းကို အိမ်တံခါး ဖွင့်ထားသလို ဖြစ်ခြင်းလို့ ဆိုပါတယ်။

'အရှင်မြတ်ဘုရား အလိုရှိတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးကို အလှူမတော်မူပါ ဘုရား'လို့ ပစ္စည်းလေးပါး ဖိတ်မန်မထားရင် ကျောင်း နေရဟန်းတော်များက ဆွေမတော်၊ မျိုးမတော်သူ၊ သူစိမ်းပြင်ပ ရွာနေ ဒကာ ဒကာမများကို မည်သည့်ပစ္စည်းမျှ မတောင်း ကောင်း၊ အလှူမခံကောင်းပါဘူး၊ ယုတ်စွအဆုံး ရေကိုမျှ တောင်းပြီး မသောက်ကောင်းပါဘူး။ အဲဒါကြောင့်မို့ ရွာနေ ဒကာ ဒကာမများသည် မိမိတို့ ကြည်ညိုသော ဆရာ ရဟန်း များကို ပစ္စည်းလေးပါး ဖိတ်ထားရပါမယ်။

(၅) ပြီးတော့ ရွာနေ ဒကာ ဒကာမများသည် ကျောင်း

၁၂၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

နေဆရာရဟန်းများအား ဆွမ်းလောင်းလှူချိန်မှာ လောင်းခြင်း၊
လှူခြင်း၊ ဆွမ်းပို့ချိန်မှာ ပို့ခြင်းသည် စားဖွယ် လှူခြင်း၊ ကြွလာ
ဆွမ်းလှူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအမှု ပြုရပါမယ်။။ အဲဒီဝတ္တရား
ငါးပါးနဲ့ ပြည့်စုံညီညွတ်ရင် ဒကာကောင်း ပါပဲ’

‘အရှင်ဘုရား . . . ဒကာကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်ဖို့
လည်း မလွယ်ပါလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ် . . .ဟုတ်တယ်၊ ကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ
ကိုးကွယ်သူ ဦးရေများပေမယ့် ဒကာကောင်းဆိုတာ သုံးလေး
ငါးယောက် လောက်တောင် ရှိချင်မှ ရှိတယ် ဒကာကြီး၊ အဲဒီ
လောက် ဒကာကောင်း ရှားပါတယ်’

‘ဒကာမကောင်းရင် ကျောင်းနေ ဆရာကောင်းများမှာ
ပစ္စည်းလေးပါး ချို့တဲ့ ဆင်းရဲပါတယ်။ သာသနာ့ တာဝန်
အားသွန်ပြီး မထမ်းဆောင်နိုင်ပါဘူး။ အဲဒီတော့ သာသနာတော်
မစည်ပင် မပြန့်ပွား မထွန်းကား မတည်တန့်ဘူးပေါ့’

‘မှန်ပါ၊ ဘုရားတပည့်တော် ဒကာကောင်း တစ်ယောက်
ဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါ့မယ် ဘုရား’

‘ကောင်းပြီ . . .ကောင်းပြီ’

* ဆရာကောင်းဟာ၊ လောကမှာ၊ များစွာ ရှားပါးသည်။

* ဒကာကောင်းဟူ၊ ထို့အတူ၊ ရှာမှု ရှားလေသည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၂၇

- * ဆရာအကောင်း၊ ဒကာကောင်း၊ အကောင်းနှစ်ခုတွဲရမည်။
- * အကောင်းနှစ်ဖြာ၊ တွဲမှသာ၊ သာသနာစည်ပင်မည်။
- * သာသနာစည်ကား၊ လူနတ်များ၊ ကျိုးများ ကြီးပေမည်။

သာသနာကွယ်ကြောင်း တရားပေါင်းကို ရှင်းပြပါဘုရား

(၁၁)

ဤကမ္ဘာလောကကြီး၌ မီးရထားခေါင်းတွဲ ပမာ ရှေ့ကနေ လှုပ်ရှားဆွဲဆောင်နိုင်သူ ဦးရေမှာ အနည်းငယ်မျှသာ ရှိပါသည်။ မီးရထား နောက်တွဲများပမာ သူတစ်ပါးဆွဲရာပါသူ လူဦးရေသာ များပါသည်။

ယနေ့ ဤကမ္ဘာလောကကြီး တင့်တောင့် တင့်တယ် ဖြစ်နေသည်မှာ သူတစ်ပါးဆွဲရာပါ လူတွေကြောင့် မဟုတ်ပါ။ မီးရထားခေါင်းတွဲပမာ လှုပ်ရှား ဆွဲဆောင် နေသူတွေကြောင့် သာ ဖြစ်ပါသည်။

အသိ ဉာဏ်ပညာ အရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း သိရ လည်း အရေးမကြီး၊ မသိရလည်း အရေးမကြီး သူတို့ အတွက်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၂၉

အသိ ဉာဏ်ပညာသည် တန်ဖိုးမရှိပါ။ သိရမှဖြစ်မည်၊ မသိရလျှင် မဖြစ်ပါ ဆိုသူတို့ အတွက်မူ အသိဉာဏ်ပညာ တန်ဖိုးကြီးလှပါသည်။ ‘တန်ဖိုးကြီးသလောက် သိစရာများကို ရှာကြံကြသည်။ တစ်နေ့ အသိဉာဏ်ပညာ တန်ဖိုးသိ၍ ရှာနေ သူတစ်ယောက် မိမိထံမှောက် ရောက်လာပြီး ရှိခိုးဦးချကာ မေးလျှောက်သည်။

‘အရှင်ဘုရား၊ သာသနာ ကွယ်ကြောင်း တရားပေါင်း၊ ဘယ်လောက် ရှိပါသလဲ ဘုရား၊ သိချင်ပါတယ် ဘုရား၊ သိပါရင် ရှင်းပြပေးပါ ဘုရား’

‘အင်း . . . ရှင်းပြတာတော့ ဟုတ်ပါပြီ၊ ရှင်းပြပြီး မှတ်မထားဘဲ ဖျောက်ပစ်လိုက်ရင် အလကားပဲ၊ ရှင်းပြရကျိုး နပ်အောင် မှတ်ထားပါ . . .

အင်္ဂုတ္တိုရ်လာ၊ သာသနာကွယ်ကြောင်း၊ တရားပေါင်းကား၊ ရဟန်းများတို့၊ တရားမနာ၊ စာပေမသင်၊ နှုတ်တွင် မဆောင်၊ သိအောင်မပြု၊ ဓမ္မာနုဓမ္မတ်၊ ပဋိပတ်ကွာ၊ ဤငါးဖြာတည်း . . . တဲ့။

အဲဒါ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် , ပဉ္စကနိပါတ်, ပထမသဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ်ကို လင်္ကာစီထားတာပါ။ ရှေးဦးစွာ သူတော်ကောင်း တရားကွယ်ကြောင်း, သာသနာ ကွယ်ကြောင်း ငါးပါးပဲ ပေါ့။

၁၃၀၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

(၁) အဲဒီ လင်္ကာကို ရှင်းပြရရင် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
၏ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းရှင်တို့သည် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
ဟောကြားသည့် တရား ဒေသနာတော်တို့ကို ဟောကြားတော်မူ
သည့်အခါ နာယူမှု မပြုခြင်းဟာ သာသနာ့ကွယ်ကြောင်းပဲ’

‘ဟင် . . . ဒီလိုဆိုရင် ခက်ပြီပေါ့၊ တရားပွဲမှာ ရှင်ရဟန်း
တွေ နာကြားကာ အတော်နည်းပါတယ် ဘုရား’

‘အင်းပေါ့ . . မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော် အခါက
တရားပွဲဆိုရင် ရှင်ရဟန်းတော်တွေက ရှေ့ဆုံးကပါ၊ အဲဒါ
ကြောင့် ဘုရားရှင် ခေါ်တဲ့အသံ၊ မေးတဲ့အသံကို ကြည့်ပါ
လား . . . ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခဝေနဲ့ပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ပြီးတော့ ရှင်သာရိပုတ္တရာတို့၊ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်တို့
တရားပွဲမှာလည်း ငါ့ရှင်တို့ . . . ငါ့ရှင်တို့နဲ့ ရဟန်းတော်တွေကို
ပဲ မေးပါတယ်’

ယခု ဘုန်းကြီးတို့ ဟောတဲ့ တရားပွဲတွေကျ ‘အို . .
ဒကာ ဒကာမ အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့’လို့ပဲ မေးရတယ်၊
ခေါ်ရတယ်။

တရားတော် မနာတော့ ကိုယ်ကပြန်ပြီး မဟောတတ်ပါ၊
မဟောတတ်လို့ မဟောတော့ ဒကာ ဒကာမတွေ မသိပါ၊ မသိ
တော့ သာသနာတော်ကို မကြည့်ညို တတ်တော့ပါ၊ သာသနာ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၃၁

တော် မကြည်ညိုတတ်တော့ သာသနာတော် ကွယ်တာပေါ့’

‘အင်း . . . ခက်ပြီ . . . ခက်ပြီ’

‘ခက်မနေနဲ့၊ ပြီးတော့ . . .

(၂) ရဟန်းတော်များ ပရိယတ် စာပေများကို သင်ကြားမှု မပြုခြင်းတဲ့။

ပရိယတ် သာသနာတည်မှ ပဋိပတ် သာသနာတည်မှာ၊ ပဋိပတ်တည်မှ ပဋိဝေဓတည်မှာ၊ ယခု ပရိယတ် သာသနာ အားပျော့လာပြီ ဆိုတော့ . . .

‘အင်း . . . ခက်ပြီ၊ ခက်ပြီ’

‘ခက်မနေနဲ့၊ ပြီးတော့’

(၃) ဘုရား ဟောကြားခဲ့တဲ့ ပရိယတ် စာပေများကို စွမ်းနိုင်သလောက် နှုတ်တက်ရအောင် ကျက်မှတ် ဆောင်ထားမှု မပြုခြင်းတဲ့။

‘ဪ . . . တိပိဋကဓရ စာမေးပွဲတို့လို အာဂုံပြန် စာမေးပွဲတွေ ကျင်းပရတာ ဒါ့ကြောင့်ကိုး’

‘အမယ်လေး . . . ခုမှ သိတယ်ပေါ့၊ ကဲ . . . နားထောင်ဦး’

(၄) ဆောင်ထား ကျက်မှတ်ထားသော ပရိယတ် စာမေးပွဲ၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို သိအောင် မစူးစမ်း၊ မလေ့လာခြင်းတဲ့’

‘ဪ . . . ဒါ့ကြောင့် ရေးဖြေစာမေးပွဲတွေ ကျင်းပရတာ

၁၃၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ကိုး’

‘အမယ်လေး . . . ဒီဒကာကြီးမှာ အခုမှ အသစ်အဆန်းတွေ ဖြစ်နေလိုက်တာ၊ နားထောင်ပါဦး၊ ပြီးတော့. . .

(၅) ရဟန်းတော်များဟာ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ရရာ ရကြောင်း အကျင့်ပဋိပတ်ကို မကျင့်ခြင်းတဲ့’

‘ဪ . . ဒါကြောင့် ဆယ်ရက်စခန်း တရားပွဲတွေ ကျင်းပပြီး တရားတွေပြ၊ ရိပ်သာတွေ တည်ထောင်ပြီး တရားပြ၊ တောရဆောက်တည်ပြီး တရားကျင့်ကြိရတာကိုး’

‘ကဲ . . ကဲ . . နားထောင်ဦး၊ နောက်တစ်မျိုး ရှိသေးတယ်၊ ရှင်းပြဦးမယ်. . .

ထဝါ- ထို့ပြင်၊ စာသင်ပယ်လျော၊ ကျယ်မဟောကြ၊ ကျယ်မချနှင့်၊ ကျယ်စွမအံ၊ မကြံမစည်၊ ဤငါးမည်တည်း. . . တဲ့။

အဲဒါက အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ်၊ ပဉ္စကနိပါတ်၊ ဒုတိယ သဒ္ဓမ္မသမ္မောသသုတ်ကို လင်္ကာစီထားတာပါ၊ ဒုတိယ သူတော်ကောင်းတရား ကွယ်ကြောင်း၊ သာသနာကွယ်ကြောင်း ငါးပါးပဲပေါ့။

အဲဒီလင်္ကာကို ရှင်းပြရရင် . . .

(၁) ရှင်မြတ်ဘုရား၏ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းတော်များသည် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဟောကြားသည့် စာပေ

ပရိယတ် သင်ကြားမှုကို လုံးဝ ဖယ်ရှားထားခြင်း။

(၂) ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဟောကြား မြတ်တရား တော်များကို ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် မဟောကြားခြင်း။

(၃) စာပေပရိယတ် ပို့ချ သင်ကြား ပြသောအခါ သဘော၊ သဘာဝ ကုန်စင်အောင် မပို့ချ မသင်ပြခြင်း။

(၄) စာပေ ပရိယတ်ကို ရွတ်ဖတ် ပြန်အံသောအခါ အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ကာ စာကုန်အောင် မရွတ်မအံ မပြန်ခြင်း။

(၅) စာပေ ပရိယတ်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို မကြံ မစဉ်းခြင်း။

ဆိုတဲ့ ငါးပါးဟာ ဒုတိယ သာသနာ ကွယ်ကြောင်းပဲ ပေါ့၊ အဲဒါ ပရိယတ် သာသနာ အရေးကြီးတယ် မဟုတ်လား’

‘မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က ပရိယတ်သာသနာ အရေးကြီးမှန်း မသိပါဘုရား၊ အခု သာသနာကွယ်ကြောင်းတွေ သိရတော့မှ ပရိယတ် သာသနာတော် အလွန်အရေးကြီးမှန်း သိရပါတယ် ဘုရား’

‘ကဲ . . . ကဲ . . . နားထောင်ပါဦး၊ နောက်တစ်မျိုး ရှိ သေးတယ်၊ ပြောပြဦးမယ်’

ဝါ-တစ်နည်းမှာ၊ အက္ခရာပုဒ်ပျက်၊ လေ့ကျက် သင်ကြ၊ ဒုဗ္ဗစမူ၊ စာချသူရှား၊ လာဘ်များအောင် ဖန်၊ ခိုက်ရန်ကွဲပြား၊ ဤငါးပါးသည်၊ ဘုရားသာ

၁၃၄ ဝ

ဓမ္မဋ္ဌတ - အရှင်ပညာဇောတ

သနာ ကွယ်ကြောင်းတည်း . . . တဲ့။

အဲဒါက အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ပဉ္စကနိပါတ်၊ တတိယသဒ္ဓမ္မသမ္မောသ သုတ်ကို လင်္ကာစီထားတာပါ။ တတိယ သူတော်ကောင်းတရား ကွယ်ကြောင်း သာသနာကွယ်ကြောင်း ငါးပါးပဲပေါ့။

အဲဒီလင်္ကာကို ရှင်းပြရရင် . . .

(၁) ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်းတော်တို့သည် အက္ခရာပုဒ်၊ ပါဠိ မမှန်ကန်သော ပရိယတ်စာပေကို လေ့ကျက် သင်ကြားကြခြင်း။

(၂) ထေရ်ဝါကြီးမား၊ ဆရာသမား၊ လေးစားအပ်သူများက ဆိုဆုံးမသောအခါ အဆုံးအမကို မနာခံဘဲ နှုတ်လှန်ထိုးလျက် ဆိုဆုံးမခက်ခြင်း။

(၃) ဘုရားရှင် ဟောကြား ပရိယတ် စာပေများကို ပို့ချသော စာချဆရာ ရှားခြင်း။

(၄) ပရိယတ်စာပေ ပို့ချရေးနှင့် ပဋိပတ် အကျင့်မြတ်ကျင့်ကြံရေးကို အလေးဂရုမထားဘဲ လာဘ်သပ်ပကာ ပေါများအောင် ပစ္စည်းလေးပါး ရလှိမ့်မှုကိုသာ ကြိုးစားနေခြင်း။

(၅) ရှင်တော်မြတ် ဘုရား သားတော် ရှင်ရဟန်းတော်တို့ အချင်းချင်း ငြင်းခုံခိုက်ရန်ဖြစ်၍ ကွဲပြားနေခြင်း ဆိုတဲ့ အဲဒီ ငါးပါးဟာလည်း သာသနာကွယ်ခြင်းပါပဲ’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၃၅

‘အမယ်လေးဘုရား သာသနာအတွက် ရတက်မအေးဖွယ်
ပါလားဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အဲဒီ ၁၅-ငါးပါးဟာ ယခုအခါ ၁၅-ငါးပါးလုံးလို
အထင်အရှား မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်နေရလို့ပါ ဘုရား’

‘အဲဒါကြောင့် အမြင်ကျယ်ကြတဲ့ ဆရာတော်များနဲ့ ဒကာ
ဒကာမများက ပရိယတ် သာသနာတော်ကို အားပေးနေကြ
တာပေါ့’

‘ဘုန်းကြီးတို့လည်း ပရိယတ် သာသနာတော်ကို အားပေး
သောအားဖြင့် စာသင်တိုက် တည်ထောင်ပြီး စာချ၊ စာရေး၊
တရားဟော၊ တရားပြနေတာပေါ့။ အခု ဘုန်းကြီးရဲ့ ဓမ္မဒူတ
တောရမှာ သံဃာတော် ခြောက်ဆယ်ကျော် ရှိပါတယ်’

‘သာဓုပါ ဘုရား၊ သာဓုပါ’

- * ပရိယတ်သာသနာ၊ တည်တံ့ငှာ၊ လွန်စွာရေးကြီးသည်။
- * ပရိယတ်သာသနာ၊ ပြန့်ပွားငှာ၊ လွန်စွာရေးကြီးသည်။
- * ပရိယတ်တည်လတ်၊ ပဋိပတ်၊ တည်လတ်ပေလိမ့်မည်။
- * ပရိယတ် ကွယ်လတ်၊ ပဋိပတ်၊ ကွယ်လတ် မတည်ပြီ။

၁၃၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဘာကြောင့် ကပ္ပိပြီးမှ ဘုဉ်းပေးရပါသလဲ ဘုရား

(၁၂)

မိခင် ဖခင်တို့ သွန်သင်ဆုံးမသည့် အတိုင်း မဝတ်မဆင်
မူ၍ ထဘီကို ပြောင်းပြန် ဇောက်ထိုးဝတ်သော အရူးမသည်
ပွဲကြည့်ပရိသတ် လေးပါးတို့၏ အလယ်၌ ပြက်ရယ်ပြုဖွယ်
ဖြစ်သကဲ့သို့ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဟောကြားသွန်သင်တော်
မူခဲ့သည့်အတိုင်း မဝတ်မရုံ မသုံးဆောင်သော ရဟန်း၊ သာ
မဏေသည် သီလဝန်၊ ပညာဝန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလယ်၌ အလွန်
အမင်း ဖြစ်တင် ကဲ့ရဲ့ဖွယ် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းလင်း တောက်ပတော်
မူသော ရှင်တော် မြတ်ဘုရားသည် သင်္ချေ လေးထပ် တစ်သိန်း
ကပ်ပတ်လုံး ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာဖြင့် ဆည်းပူးရှာမှီး၍ ရအပ်သော

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၃၇

သဗ္ဗညုတ ရွှေဉာဏ်တော်ဖြင့် မဖောက်မပြန် ဝေဖန်ပိုင်းခြား၍
ဟောကြား ပြသ ဆုံးမတော်မူခဲ့သည့် အတိုင်း ဝတ်ရုံတတ်၊
သုံးဆောင်တတ်အောင် အလွန် ကြိုးကုတ် အား ထုတ်သင့်လှ
ပါသည်။

သံသရာဘေးကို ရှုသဖြင့် ရဟန်းသာမဏေ ပြုတော်
မူကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့သည် နိဝရဏ တည်းဟူသော
ကိလေသာ ရန်သူသည် နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့် ဟုတ်မှန်လေတိုင်းသော သူတော်ကောင်း အကျင့်ကို
လိုက်နာ၍ မကျင့်နိုင်ကုန်၊ ပုထုဇဉ် ဗာလတို့၏ သဘောသည်
ပေါ့ပေါ့ လျော့လျော့ ဖြင့်သာ ဝတ်ရုံ စားသုံး၍ နေချင်တတ်၏။

တစ်နေ့ တစ်ရက် တစ်နံနက်မျှ အားထုတ်ပြုကျင့်သဖြင့်
ဘဝ အဆက်ဆက် နိဗ္ဗာန်ထုတ်ချောက် ရောက်သည့်တိုင်အောင်
သုခချမ်းသာကို ပြီးစေတတ်သော သူတော်ကောင်းတို့၏
သူတော်ကောင်း တရားကိုကား အဘယ်သို့လျှင် ငါ အား
မထုတ်ဘဲ ရှိအံ့နည်းဟု မိမိကိုယ်ကို မိမိ သွန်သင်သဖြင့် ဆုံးမ
သဖြင့် အမြတ်တရား အမြတ်အကျင့်များကို အားထုတ်ကျင့်ကြံ
သင့်ပါ၏။

ကျင့်ကြံသင့်၍ ကျင့်ကြံနေကြပါ၏။ အထူးသဖြင့် ဝိနည်း
သိက္ခာပုဒ်နှင့်စပ်၍ ကျင့်ကြံနေကြသူ ရဟန်းတော်တို့ အနေနှင့်
'တပည့်လိမ္မာ ဆရာအားပတ်လွတ်' ဆိုသည့် အတိုင်း တပည့်

၁၃၈ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

လိမ္မာများ လိုအပ်ပါ၏။

မြို့ထဲ ရွာထဲ ဆွမ်းစားကြသည့်အခါ ကပ္ပိပြီးမှ သုံးဆောင်သင့်သော အစာအဟာရများ ပါလာသည့်အခါ ကပ္ပိခိုင်းလျှင် မကပ္ပိတတ်သူတွေသာ များ၍ ယင်း အစာအဟာရများကို ဝိနည်းလေးစားသူ အရှင်မြတ်များသည် မစားသုံးဘဲ နေကြကုန်၏။

အလှူရှင် ဒကာ ဒကာမတို့သည် လှူချင်ကြလွန်း၍ အဝေးနိုင်ငံ မြို့ရွာများမှပင် အမြတ်တနိုး မှာယူ လှူဒါန်းကြ၏။ အရှင်မြတ်တို့ကို ဘုဉ်းပေးသုံးဆောင် စေလိုကြ၏။ မဘုဉ်းပေးမသုံးဆောင်သော် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြ၏။

သို့ဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ကြည်ညို၍ လှူလိုသော ဒကာ ဒကာမတို့သည် ရဟန်းတော်များနှင့် အပ်စပ်အောင် ကပ္ပိသင့်သော သုံးဆောင်ဖွယ်များကို ကပ္ပိနည်း သင်ထားသင့်၏။

အများအားဖြင့် အမှတ်မဲ့ နေတတ်ကြ၏။ အချို့မှာမူ မေးတတ် မြန်းတတ် ဗဟုသုတ ရှာတတ်ကြ၏။ တစ်ချိန်က ဆွမ်းစားခါနီး အသီးတစ်မျိုးကို ကပ္ပိခိုင်းနေစဉ် ဗဟုသုတ ရှာတတ်သူ ဒကာက . . .

‘အရှင်ဘုရား အဲဒီ အသီးကို ဘာ့ကြောင့် ကပ္ပိပြီးမှ ဘုဉ်းပေး သုံးဆောင်ရပါသလဲ ဘုရား’

‘အေး . . . ဒကာမေးတော့ သိပ်ကောင်းတယ်၊ ဘုန်းကြီး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၃၉

လည်း အဲဒီအမေးမျိုးကို သိပ်ပြီးတော့ ဖြေချင်တယ်။ ခုတော့ ဆွမ်းစားတော့မှာမို့ ဖြေချိန်မရသေးဘူး။ ဒကာလည်း ထမင်း စားပြီး ဘုန်းကြီးလည်း ဆွမ်းစားပြီးတဲ့အခါ အချိန် ရပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ လာခဲ့ပါနော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

ဆွမ်းစားပြီး၍ မိမိနား နေရာသို့ ပြန်ရောက်၍မှ မကြာ မြင့်မီ အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာ ဒကာ ရောက်လာသည်။

‘ဪ... ဒကာ ရောက်လာသကဲ့၊ ဘုန်းကြီးက မေ့မေ့ ပျောက်ပျောက် ဖြစ်သွားပြီလားလို့ ထင်နေတာ’

‘ဘယ်မေ့ပါ့မလဲ အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော် အဲဒီ အကြောင်းကို သိချင်နေတာ အတော်ကြာပါပြီ၊ မေးခွင့် မကြုံ လို့ပါ ဘုရား’

‘အေး . . . အခုတော့ ကြုံပြီပေါ့လေ၊ ကြုံတုန်းမှာ ဘုန်းကြီးကလည်း ကျယ်ကျယ်ဝန်းဝန်း သိသင့်တာတွေကို အစုံ ဖြေချင်တယ်၊ မှတ်နိုင်ပါ့မလား’

‘လိုချင်တော့ မှတ်ရတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒီလို ဒကာရဲ့၊ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော် အခါက အာဠဝီပြည်သား ရဟန်းအများတို့ဟာ နဝကမ္မခေါ်တဲ့ အမှုသစ် ကို ပြုလုပ်ကြစဉ် သစ်ပင်တွေလို ကိုယ်တိုင်လည်း ခုတ်ဖြတ် ကြပါတယ်၊ လူ၊ သာမဏေတို့ကိုလည်း ‘ခုတ်စမ်း၊ ဖြတ်စမ်း’လို့

ခိုင်းကြပါတယ်။

အဲ . . . ရဟန်းတော် တစ်ပါးဟာ သစ်ပင်တစ်ပင်ကို ခုတ်ဖြတ်နေစဉ် အဲဒီ သစ်ပင်၌ ရှိတဲ့ ရုက္ခစိုးမက 'အရှင်ဘုရား အရှင်ဘုရားရဲ့ ကျောင်းဗိမာန်ကို ပြုလုပ်ဖို့ရန်အတွက် တပည့် တော်ရဲ့ ဗိမာန်ဖြစ်တဲ့ ဒီသစ်ပင်ကို မဖြတ်ပါနဲ့'လို့ တားပါတယ်။

အဲဒီ ရဟန်းတော်က နားမထောင်ဘဲ ဖြတ်မြဲ ဖြတ်ပါ တယ်။ အဲဒီအခါမှာ ရုက္ခစိုးမက 'ကလေးကိုမြင်ရင် သနားသော အားဖြင့် မဖြတ်ဘဲ နေတန်ကောင်းရဲ့'လို့ ကြံစည်ပြီး သူ့ရဲ့ ကလေးကို အဲဒီ ဖြတ်နေတဲ့ ရဟန်းရဲ့ ရှေ့သို့ တိုး၍ ပြလိုက် ပါတယ်။

ဟို ရဟန်းတော်ကလည်း အရှိန်နဲ့ ရွယ်ချိန်ဖြစ်နေတဲ့ ဓား ကို မရပ်သိမ်းနိုင်တဲ့ အတွက် အားလွန်ပြီး အဲဒီ ရုက္ခစိုးကလေး ရဲ့ လက်မောင်းကို ဖြတ်မိပါတော့တယ်။

အဲဒီအခါမှာ ရုက္ခစိုးနတ်မက 'ကလဲ့စားချေသော အားဖြင့် အဲဒီရဟန်းကို သတ်မယ်'လို့ ကြံပါတယ်။ အဲဒီလို ကြံပြီးနောက် ဘုရားရှင်ရဲ့ မျက်နှာတော်ကို မြင်ယောင်လာလို့ ဘုရားရှင် ထံ သွားပြီး အကျိုးအကြောင်း လျှောက်ထားပါတယ်။

အဲဒီအခါမှာ ဘုရားရှင်က 'အဲဒီလို အမျက် ဒေါသကို အောင်နိုင်သူမှ အောင်နိုင်ခဲ့သော စစ်ပွဲကို အောင်သူ မည်တယ်' လို့ ချီးမွမ်းသာစုခေါ်ပြီး ဇေတဝန် ကျောင်းတိုက်၌ နတ်တစ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၄၁

ယောက် စုတေပြီးစ ဖြစ်၍ ပိုင်ရှင်မရှိတဲ့ သစ်ပင် တစ်ပင်ကို နေရာပေးလိုက်ပြီး . . . ဖြစ်ဆဲ၊ ကြီးပွားဆဲ၊ ဖြစ်ပြီး၊ ကြီးပွားပြီး ဖြစ်သော မြက်၊ သစ်ပင်အပေါင်း ‘ဘူတဂါမ်’ ကို ဖျက်ဆီးခြင်း ကြောင့် ပါစိတ် အာပတ်သင့်၏ လို့ အဲဒီသိက္ခာပုဒ်ကို ဘုရားရှင် က ပညတ်တော် မူလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ရှင်းပြစရာတွေ ရှိပါ သေးတယ်။ ရှင်းပြပါဦးမယ်။

ငယ်သေးသည်ဖြစ်၍ ကြီးပွားခြင်းကိစ္စ မကုန်သေးတဲ့ သစ်ပင်ကို ‘ဖြစ်ဆဲ၊ ကြီးပွားဆဲ’လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အစွမ်းကုန် ကြီးပွား၍ အဲဒီထက် တိုးပွားဖွယ်မရှိတဲ့ သစ်ပင်ကို ‘ဖြစ်ပြီး၊ ကြီးပွားပြီး’လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ သစ်ပင် နှစ်မျိုးလုံးကို ‘ဘူတဂါမ်’လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီ ‘ဘူတဂါမ်’ကို ဖြတ်မှု၊ ခွဲမှု၊ ခြစ်မှု၊ မီးတိုက်မှု စသောအားဖြင့် တစ်နည်းနည်းနဲ့ ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် ရဟန်းမှာ ပါစိတ်အာပတ် သင့်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် အဲဒီသစ်ပင်၌ တည်ရှိတဲ့ အသီး၊ အပွင့်၊ အရွက်၊ အခက်များကိုလည်း မခူးရ၊ မဆိတ်ရပါ။

သစ်ပင်မှ ဆွတ်ခူးပြီး၍ နောက်နောင်အခါ သစ်ပင် ပေါက်နိုင်တဲ့ မျိုးစေ့ဟူသမျှကို ‘ဗီဇဂါမ်=ဗီဇဂါမ်’လို့ ခေါ်ပါ တယ်။

ကဲ . . . ဒီနေရာမှာ နှစ်ခုပြန်ပြီး ခွဲပြောမယ်။ သေသေ

၁၄၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ချာချာ မှတ်ထားပါ။ မျိုးစေ့အပေါင်းကို 'ဗီဇဂါမ်' ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီ ဗီဇဂါမ်၊ ဘူတဂါမ် နှစ်ပါးတို့တွင် မူလ=အမြစ်၊ ခန္ဓ=ပင်စည်၊ ဖလ=အဆစ်၊ အဂ္ဂ=အညွန့်၊ ဗီဇ=အစေ့အားဖြင့် 'ဗီဇဂါမ်' ငါးမျိုး ပြားပါတယ်။ အဲဒီ မျိုးစေ့အဖြစ်၌ တည်ရှိတဲ့ 'ဗီဇဂါမ်' ကို ဖျက်ဆီးရင် ရဟန်းမှာ ဒုက္ကဋ္ဌိအာပတ် သင့်ပါတယ်။

အဲဒီမျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးလိုက်တဲ့အခါ အမြစ်သာ ထွက်ပြီး အညွန့် မတက်သေးလျှင် လည်းကောင်း၊ အညွန့်သာ ထွက်၍ အမြစ်မထွက်သေးလျှင် လည်းကောင်း 'ဗီဇဂါမ်'ပဲ ခေါ်ပါတယ်။ အမြစ်၊ အညွန့်၊ နှစ်မျိုးလုံး ထွက်လာရင်တော့ 'ဘူတဂါမ်' ခေါ်ပါတယ်။

ရဟန်းတော်တွေမှာ 'ဒီသစ်ပင်ကို ဖြတ်စမ်း၊ ခုတ်စမ်း၊ လှဲစမ်း၊ ချိုင့်စမ်း၊ ဒီသစ်သီးကို ဆွတ်စမ်း၊ ဒီငရုတ်သီးမှည့်ကို ထောင်းစမ်း၊ ချက်စမ်း၊ အပင်ပေါက်မည့် ကြံ စသည်ကို ဖြတ်စမ်း' စသော ခိုင်းခြင်းမျိုးဖြစ်၍ အာပတ်သင့်ပါတယ်။

အဲဒီမှာ သစ်ပင်ကတော့ ဘူတဂါမ်ပါ။ ငရုတ်သီးစတဲ့ အပင်မှ လွတ်ပြီး မျိုးစေ့ကတော့ ဗီဇဂါမ်ပါ။

ဒီသစ်ပင်ကို သီစမ်း၊ ကပ္ပိစမ်း၊ ဒီငရုတ်သီးကို ကပ္ပိစမ်း စတဲ့ ခိုင်းနည်းဟာ အပ်စပ်တဲ့ ခိုင်းနည်းပါ။

ဖျက်ဆီးလိုတဲ့ စိတ်မရှိဘဲ သစ်တုံးလိုမ့်ရာ၊ တောင်ဝှေးထောက်၍ စကြိုသွားရာ အခါစသည်တို့၌ မြက်သစ်ပင်တို့

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၄၃

ပျက်စီးသော်လည်း အာပတ်မသင့်ပါဘူး။

အပ်သောနည်းဖြင့် သစ်ပင်၊ သစ်သီး၊ ကြံ စသည်များကို ဆွတ်၍ ခူး၍ ပြီးတဲ့အခါ ဘူတဂါမ် အဖြစ်မှတော့ ကင်းသွားပါပြီ။

သို့သော်လည်း နောက်ထပ် အပင်ပေါက်ဦးမယ်ဆိုရင် ဗီဇဂါမ် ဖြစ်နေပါသေးတယ်။ အဲဒီ ဗီဇဂါမ်၊ နံနံ၊ ပူစီနံ၊ မာလကာသီး၊ ကြံ စသည်များကို ရဟန်းတော်များ သုံးဆောင်ကောင်းလောက်အောင် ဗီဇဂါမ်ကို ဖျက်ဆီးရာ မရောက်အောင် ကပ္ပိခြင်းခေါ်တဲ့ ဝိနည်းကံ တစ်မျိုးကို ပြုရပါတယ်။

‘အမယ်လေး . . . အခုမှ ကပ္ပိခြင်း၊ ရောက်တော့တယ်’

‘အမယ်လေး . . မတနဲ့ ၊ အဲဒီလိုမှ မပြောရင် သဘောပေါက်မှာ မဟုတ်လို့ ပြောနေရတာပါ။ အချိန်ကုန်ခံပြီး အကျိုးမရှိရင် ဘယ်ပြောမလဲ’

‘မှန်ပါ ဆက်အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ကပ္ပိဆိုတဲ့ ပါဠိ၌ ‘ကပ္ပ’ သဒ္ဒါဟာ ဒီနေရာမှာ ရဟန်းတို့ရဲ့ အပ်အောင် ပြုကြောင်းဖြစ်တဲ့ အသုံးအနှုန်း အနက်ကို ဟောပါတယ်။

အဲဒီ အသုံးအနှုန်း အနက်ဟာ . . .

(၁) မီးဖြင့် တိုက်ခြင်း၊

(၂) ဓားဖြင့် ခုတ်ခြင်း၊

၁၄၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

(၃) လက်သည်းဖြင့် ဆိတ်ဖြတ်ထိုးဖောက်ခြင်း၊

(၄) နဂိုအစေ့နု၍ အပင်မပေါက်နိုင်ခြင်း၊

(၅) သရက်သီးမှည့် စသည်ကဲ့သို့ အစေ့ကို

ထုတ်ပစ်ခြင်းများ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီ ငါးမျိုးလုံးပင် ရဟန်းတော်တို့အား အပ်စပ်တဲ့ အသုံး အနှုန်းများ ဖြစ်လို့ 'ကပ္ပ' လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ အစေ့နုနှင့် အစေ့ထုတ်တို့မှာ ကပ္ပိဖွယ် မလိုပါ။ နဂိုအတိုင်း ကပ္ပ ဖြစ်နေပါတယ်။ အပ်စပ်နေပါတယ်။

သူ့ရဲ့ မျိုးစေ့မှ အပင်ပေါက်တဲ့ သစ်သီး၊ ကြံ စသည်တို့ကို စားသုံးလိုရင် ရဟန်းတော်က 'ကပ္ပိယံ ကရောဟိ'လို့ ဆိုပြီး နောက် လူ သာမဏေ တစ်ဦးဦးက 'ကပ္ပိယံ ဘန္ဓေ'လို့ ဆိုလျက် (ဆိုတုန်းဖြစ်စေ၊ ဆိုပြီး ချက်ချင်းဖြစ်စေ) မီးဖြင့် သော်လည်းကောင်းထိုး၊ ဓားငယ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း ခုတ်လိုက်၊ ထိုးလိုက်၊ လက်သည်းဖြင့် သော်လည်း ဆိတ်လိုက်ရမယ်။

ဓား၊ လက်သည်းဖြင့် ထိုး၊ ခုတ်၊ ဆိတ်၊ ဖြတ်ရာ၌ ထက်ပိုင်း မပြတ်ဘဲ ဓားရာ၊ လက်သည်းရာ၊ အပေါက်အပြတ် ထင်ရှား ရင် ကပ္ပိခြင်း ကိစ္စ ပြီးသွား၍ စားသုံး ကောင်းပါတော့တယ်။ ထက်ပိုင်းပြတ်သွားရင်တော့ ဆိုဖွယ်ရာမရှိ အပ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ကပ္ပိရာ၌ သစ်သီးစတဲ့ ဝတ္ထုက ရဟန်းရဲ့ လက်ထဲ၌ ရှိနေမှ မဟုတ်ပါဘူး။ တောင်ပုံ၊ ယာပုံ၊ ပုံထားတဲ့ အကပ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၄၅

မခံရသေးတဲ့ သစ်သီးပုံ၊ ကြိပုံ စသည်တို့ကိုလည်း ရဟန်းတစ်ပါးက မထိမကိုင်ဘဲ 'ကပ္ပိယံ ကရောဟိ'လို့ ဆိုလိုက်ရင် လူ သာမဏေ တစ်ဦးဦးက တစ်စပ်တည်း စပ်နေတဲ့ သစ်သီးတစ်လုံးကို 'ကပ္ပိယံ ဘန္တေ'လို့ ဆိုပြီး မီးဖြင့်တို့၊ ထိုး၊ ဓားဖြင့်လှီးဖြတ်ထိုး၊ လက်သည်းဖြင့် ဆိတ်လိုက်တဲ့အခါ အားလုံးပင် ကပ္ပိပြီး ဖြစ်ပါတော့တယ်။

တစ်ကြိမ် ကပ္ပိပြီးဖြစ်တဲ့ အဲဒီ သစ်သီး၊ ကြိစသည်များကို အကပ်မခံရသေးရင် နောက်နောက် ရက်များ၌ပင် ထပ်၍ မကပ္ပိဘဲ အကပ်ခံ၍ စားသုံးနိုင်ပါတယ်'

'အရှင်ဘုရား... အဲဒီလောက် ကလေး ကပ္ပိလိုက်တာနဲ့ အသီး ကြိ စသည်တို့မှာ ဘာမှလည်း သိပ်မပျက်စီးသွားဘဲနဲ့ ကပ္ပိရတာ အရာထင်၊ အကျိုးရှိပါသလား ဘုရား'

'ဟာ...အရာ ထင်တာပေါ့၊ သိပ် အကျိုးကြီးတာပေါ့၊ ဘုရားရှင်ရဲ့ အာဇာနည်သနာတော်ပဲဟာ အရာထင် အကျိုးကြီးတာပေါ့'

'အရာထင်၊ အကျိုးကြီးပုံကို အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား'

'အဲဒီလို ကပ္ပိပြီးဖြစ်တဲ့ အစေ့၊ အမြစ်၊ အပင် စသည်တို့ကို ပြန်ပြီးတော့ စိုက်ကြည့်ပါ၊ အပင် မပေါက်တော့ ဘူး'

'အရှင်ဘုရား...အံ့ဩစရာပါလား ဘုရား'

'အမယ်လေး...အဲဒီမျှ မကသေးပါဘူး၊ အချို့ အဲဒီ

၁၄၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘ကပ္ပိယံ ကရောဟိ၊ ကပ္ပိယံ ဘန္တေ’ကို ဂါထာလုပ် ရွတ်ပြီး ထုံး၊ နန္ဒင်းနဲ့ အကြိတ်အဖု ကုကြတဲ့အခါ ပျောက်တယ်။ အချို့က ထုံး၊ နန္ဒင်း ရွတ်ပြီး စားတဲ့အခါ တစ်ပွဲ ပြန်ပြီးတယ် . . . တဲ့’

‘ဟုတ်လားဘုရား၊ အံ့ဩစရာပဲ၊ ဒါနဲ့ အဲဒီကပ္ပိယံ ကရောဟိ ကပ္ပိယံ ဘန္တေရဲ့ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြပါဦး ဘုရား’

“အင်း . . . အင်း . . . ပြောမယ်၊ ရှင်းမယ်၊ နားထောင်ပါ၊ ကပ္ပိယံ၊ ရဟန်း တို့အား အပ်ကြောင်း ဖြစ်သော အသုံး အနှုန်း အားလျော်သော အမှုကို၊ ဝါ-အပ်သည်ကို၊ ဝါ-ကပ္ပိခြင်းကို။ ကရောဟိ၊ ပြုလေ၊ ဝါ-ပြုလော့။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သည်ကို။ (ကရောမိ၊ ပြုပါ၏)လို့ အနက်ပေးရပါတယ်’

‘အရှင်ဘုရား . . . ကပ္ပိခိုင်းသူကလည်း ပါဠိမတတ်၊ ကပ္ပိ မယ့်လူသာမဏေကလဲ ပါဠိ မတတ်ရင် ဘယ်နှယ် လုပ်ပါ့မလည်း ဘုရား’

‘အင်း . . . အင်း . . . မေးလည်း မေးစရာပါပဲ၊ ကောင်းပါပြီ၊ ပါဠိလို မတတ်ရင် မြန်မာလိုပဲ ကပ္ပိခိုင်းသူက ‘ကပ္ပိစမ်း’ သို့မဟုတ် ‘အပ်အောင်ပြုစမ်း’လို့ ခိုင်းရပါတယ်၊ ကပ္ပိမယ့် သူက ‘ကပ္ပိပါ၏ဘုရား’ သို့မဟုတ် ‘အပ်စပ်အောင် ပြုပြီးပါပြီ ဘုရား’ လို့ ဆိုပြီး ဓား၊ စသည်ဖြင့် ထိုးခုတ်ဆိတ်ဆွရင် အပ်စပ်ပါတယ်။

‘အရှင်ဘုရား . . . အပ်စပ်ပါတယ် ဆိုတာ ဘယ်လို

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၄၇

အဓိပ္ပာယ် ပါလဲဘုရား'

‘ဪ . . . ဟုတ်ပြီ၊ ရဟန်း သံဃာတော်များ သုံးစွဲ
ကောင်းခြင်း၊ သုံးစွဲမှုကြောင့် အာပတ် အပြစ်မရှိခြင်းကို ‘အပ်စပ်’
တယ်လို့ ဝိနည်းတော်မှာ သုံးပါတယ်’

‘ပြီးပြည့်စုံပါပြီ ဘုရား’

- * ကပ္ပိယံ ကရောဟိ ဆိုလိုရှိ၊ ကပ္ပိယံ ဘန္ဓေ၊ ဆိုဆိတ်လေ၊
- * ဤသို့ ဆိုလေ၊ ဆို-ဆိတ်လေက၊ လှူဒါန်းသမျှ၊
အာဟာရ၊ အပ်စပ်ပါတော့လေ၊
- * အပ်စပ်ဖွယ်လှူ၊ စားသုံးသူမှာ၊ နှစ်ဖြာနှစ်ဝ၊ အကျိုးရ၊
လှူတတ် သုံးတတ်စေ။၏

အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာ ဆိုတာ ရှင်းပြပါဘုရား

(၁၃)

လူတိုင်း လူတိုင်း မတတ် မနေ တတ်သင့် တတ်ထိုက်
သော ပညာမှာ ဆေးပညာ ဖြစ်သည်ဟု မိမိ အနေနှင့် ယူဆ
ပါသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် လူတိုင်းမှာ ဇာတိ ပဋိသန္ဓေ
နေပြီးသည်မှ အိုခြင်း ဇရာဆီသို့၊ နာခြင်း ဗျာဓိမှသည် သေခြင်း
မရဏဆီသို့၊ အမြဲမပြတ် တရစပ် သွားနေကြရသောကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။

ဇာတိ ပဋိသန္ဓေ နေလာသူ မှန်သမျှ သေကြရမှာ
မလွဲမသွေ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း သေခြင်းဘေးကို ပစ္စည်းရှိ၊
ပစ္စည်းမဲ့၊ ရာထူးရှိ၊ ရာထူးမဲ့၊ တန်ခိုးရှိ၊ တန်ခိုးမဲ့၊ အခြွေအရံရှိ၊
အခြွေ အရံမဲ့ မည်သူမဆို မရှောင်မလွှဲသာ တွေ့ရမည်မှာ
မလွဲပါ။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၄၉

တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းနှင့် သေခြင်း၊ သို့မဟုတ်
မွေးခြင်းနှင့် သေခြင်းကြားတွင် အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ နှစ်မျိုး ရှိသေး
သည်။

ယင်း နှစ်မျိုးတို့တွင်လည်း အိုခြင်းဘေးကို ဘယ်လိုမှ
မရှောင်မလွှဲနိုင်ပါ။ မွေးပြီးလျှင် အိုရမည်မှာ ဓမ္မတာပင်
ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် ယင်းအိုခြင်းမှာ ထင်ရှားသော အိုခြင်း ပါကဋ
ဇရာနှင့် မထင်ရှားသော အိုခြင်း အပါကဋဇရာ ဟူ၍ နှစ်မျိုး
ရှိရာ ရသာယန ဆေးဖြင့် ထင်ရှားသော အိုခြင်း မဖြစ်၊ မထင်
ရှားသော အိုခြင်းဖြစ်အောင် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။ မှန်ပါသည်။
ရသာယနဆေးသည် အိုခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။
သေခြင်းကိုတော့ မကာကွယ်နိုင်ပါ။

ပကတိဝဋ်နာ၊ ကံနာ မဟုတ်သော် နာခြင်းကို သင့်လျော်
သော လေးပါး ဓာတ်စာတို့ဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။
ယင်းအကြောင်းကို မေးလျှောက်သူ တစ်ယောက်ကဲ့ ရှင်းပြရင်း
နှင့် ရှင်းပြပါမည်။ မေးလျှောက်သူက . . .

‘အရှင်ဘုရား အစာလည်းဆေး ဆေးလည်းအစာ ဆိုတာ
ရှင်းပြပါ ဘုရား’တဲ့။

‘အေး . . . ဒကာ ဥဇ္ဈာက ရှင်းရမှာတောင် ခပ်ခက်ခက်၊

‘ဘာဖြစ်လို့ ခက်တာလဲ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားပဲ ခဏ၊

၁၅၀ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ခဏ၊ ပြောနေတဲ့ စကားပဲ၊ အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်း အစာ
တဲ့’

‘ခက်တာက ခက်လို့ မဟုတ်ဘူး၊ ဒကာ ဥစ္စာက တောက်
တဲ့ . . တောက်တဲ့ အော်နေတာ ဘာကောင်လဲ မေးသလို
ဖြစ်နေလို့ပါ’

‘တောက်တဲ့ . . တောက်တဲ့ အော်တဲ့ အကောင်ကိုတော့
တောက်တဲ့အော်လို့ တောက်တဲ့ကောင်လို့ ပြောလိုက်ရင် အလွယ်
တကူ သိနိုင်ပေမယ့် အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာဆိုတဲ့
စကားမှာတော့ အစာက ဘယ်လို ဆေးဖြစ်လည်း၊ ဆေးက
ဘယ်လို အစာဖြစ်လဲလို့ မသိလို့ပါ ဘုရား’

‘အင်း . . ဒီလိုဆိုရင် ဒကာအဖြစ်က ဘုန်းကြီး ငယ်ငယ်
တုန်းက အဖြစ်နဲ့ တူနေပြီ’

‘အရှင်ဘုရား ငယ်ငယ်တုန်းကနဲ့ တူနေပြီ ဆိုတော့
တပည့်တော် အတော် အားရှိသွားပါတယ် ဘုရား၊ တပည့် တော်
က အရှင်ဘုရားနဲ့ ဘယ်လို တူပါသလဲ ဘုရား’

‘ငယ်ငယ် ဆိုပေမယ့် အသက် (၂၃)နှစ် ကပါ’

‘မှန်ပါ့ဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးမှာ မတ်တတ်နာပေါ့၊ ပြီးတော့ တစ်နှစ်မှာ
သုံးကြိမ်လည်း အမြဲဖျားတယ်၊ အဲဒီလို ဖျားတာကတော့ (၁၃)
နှစ်သား လောက်ကနေ (၂၃)နှစ်သား အထိ ကျန်းမာတယ်လို့ကို

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၅၁

မရှိပါဘူး၊ ဆေးနဲ့ လူနဲ့ စပ်ကြည့်ရင် ဆေးက များမယ်၊ ဆေးစားနေတဲ့ ကြားထဲက တစ်နှစ်လျှင် သုံးကြိမ် အကြီး အကျယ် ဖျားပါတယ်။

ဆရာတစ်ယောက်နဲ့ဆို ရင်းနှီးပြီး ဆေးကုစတောင်မယူတော့ပါဘူး။ နောက်ဆရာ တစ်ယောက်ရဲ့ ကုသချက်ကို သဘောကျပြီး ဆေးကုခံလိုက်တယ်။

နှစ်ပါးကုတာ၊ ရောဂါချင်း မတူဘူး၊ ဆေးချင်း တူတယ်၊ ဓာတ်စာတူတယ်၊ မကုခင်က သဘောကျပေမယ့် တကယ် ကုတော့ သိပ်သဘော မကျချင်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ရောဂါမတူသူ နှစ်ဦးကို ဆေးနဲ့ဓာတ်စာ အတူတူ ပေးထားလို့ သဘောမကျတာဘဲ၊ နောက် ဆရာက ပြောလိုက် သေးတယ်၊ တပည့်တော်က အရှင်ဘုရားတို့ ရောဂါကို တစ်ခါကုတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ တစ်သက်လုံးအတွက် ကုတာပါတဲ့’

‘တယ်ဆိုတဲ့ ဆရာပါလား ဘုရား’

‘အေး . . . ဘုန်းကြီးလည်း မကျေမနပ်တော့ ဟို ဦးပဉ္စင်းနဲ့ အတူတူ စားပေမယ့် သူခိုင်းတဲ့အတိုင်း အကုန် တိတိကျကျ မလိုက်နာဘူး၊ ဒီတော့ ရောဂါကလဲ မထူးခြားဘူး။

ဟို ဦးပဉ္စင်းကတော့ နဂိုထဲက ဘုန်းကြီးထက်လဲ ရောဂါ ကြီးတယ်၊ ဆေးဆရာအပေါ်မှာလည်း ယုံကြည်ချက်က အပြည့်

၁၅၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ရှိပြီးသားဆိုတော့ တိတိကျကျ လိုက်နာကုသတာ ခုနစ်ရက်နဲ့ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်လာတယ်'

အဲ . . .တစ်နေ့ အတူတူ ဆွမ်းစားနေစဉ် ဘုန်းကြီးက အဲဒီ ဦးပဉ္စင်းကို ဦးပဉ္စင်းရာ အစားတွေ ရှောင်မနေပါနဲ့၊ သူ့ ဆေးစွမ်းရင် စားချင်တာစား ပျောက်မှာပေါ့လို့ ပြောလိုက်တယ်။

အဲဒီလိုပြောတော့ အဲဒီ ဦးပဉ္စင်းက ဦးပဉ္စင်း . . .တပည့် တော်ကိုကြည့်၊ တပည့်တော် နဂိုက ရေလဲ မချိုးရဲဘူး၊ အစား လည်း မစားရဲဘူး၊ အခု ရေလည်းချိုးနိုင်၊ အစားလည်း စားနိုင် ပြီ၊ ဝလာပြီ၊ အားရှိလာပြီ အစားလည်း ဆေး၊ ဆေးလည်း အစာ ဆိုတာ အရှိသားပဲ မဟုတ်လားလို့ ဘုန်းကြီးကို ပြောလိုက် တယ်။

စားနေစဉ် အဲဒီလို ပြောလိုက်တော့ ဘုန်းကြီးလည်း ချက်ချင်း သဘောပေါက် သွားတယ်။ ဒါ့နဲ့ . . .ဟုတ်သားပဲ၊ တည့်တဲ့ အစာတွေ အများကြီး စားရင် ကိုယ်နဲ့ သင့်တင့် လျောက်ပတ်တဲ့ အစာတွေ အများကြီးစားရင် ဆေး စားစရာ ဘယ်မှာ လိုတော့မလဲ။

ဆေးဆိုတာ သင့်တင့်တဲ့ အမြစ်၊ အညှ၊ အသီးအရွက် တွေကို ထုထောင်း အမှုန့်ပြု အလုံးပြုပြီး အနည်းငယ် ကလေး စားရတာ၊ အဲဒါတောင် ရောဂါပျောက်ရင် တည့်တဲ့ အသီးအရွက် အပွင့်၊ အမြစ်၊ အညှတွေကို အစာအဖြစ် များများစားရင် ဘာဆေး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၅၃

စားစရာ လိုသေးလည်း၊ မလိုတော့ပါဘူး။

ပြီးတော့ . . .

မတည့်တဲ့ အစာတွေ အများကြီးစားထားပြီးမှ သင့် တင့်
တဲ့ ဆေးကလေး အနည်းငယ်စားတော့ အစာဖျက်နေရတာနဲ့
ရောဂါဆီတောင် ဆေးက ရောက်မှာ မဟုတ်တော့ဘူးလို့
သဘောပေါက်သွားတယ်။

အဲဒီလိုလည်း သဘောပေါက်သွားရော နောက်နေ့က
စပြီး တည့်တဲ့ အစာပဲစားပြီး ဆရာညွှန်ကြားချက် အတိုင်း
လိုက်နာ လိုက်တာ ရောဂါလည်း ရှင်းရှင်း ပျောက်သွားတယ်။

နောက်တော့ ဆေးမစားဘဲ တည့်တဲ့အစာတွေပဲ စား
နေရာ တစ်နှစ်မှာ တစ်ခါမှ မဖျားတော့ဘူး။

ဒါကြောင့် ဒကာ မှတ်ထားရမှာက အစာဆိုတဲ့ နေရာမှာ
မိမိနဲ့ သင့်မြတ်မယ့် အစာဟာ မိမိအတွက် ဆေးပဲ၊ ဆေးဆို
တာလည်း ဆေးတိုင်း မဟုတ်ဘူး၊ မိမိနဲ့ သင့်မြတ်တဲ့ ဆေးဟာ
မိမိအတွက် စားရတဲ့ အစာပဲလို့ မှတ်ပြီး ကြိုးစားပြီး စားရမယ်လို့
မှတ်ထား ဟုတ်လား၊

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘အဲဒီလို ကျန်းမာနေရာက အောက်ပိုင်း ချွေးမထွက်ဘဲ
အပေါ်ပိုင်း ချွေးအတွက် များနေတာနဲ့ ဆေးဆရာ တစ်ယောက်
ကို အကျိုးအကြောင်း ပြောပြတော့ ဆေးဆရာက သူ့ဆေးနဲ့

၁၅၄၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဲဒီ ကုသချက် အညွှန်းကို ပေးတယ်။ အဲဒီ အညွှန်း ဒကာပဲ ဖတ်ကြည့်ပေတော့ . . .

ဆရာတော်ဘုရား

၂၄-၃-၈၅

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားပါသည် ဘုရား၊ အနည်းငယ် လေ့လာထားသော ဒေသနာနယ ဆေးပညာကို အခြေခံ၍ ဆရာတော်ဘုရား၏ ကျန်းမာရေးကို ဘုရားတပည့်တော် လျှောက်ထားပါရစေ ဘုရား။

ဆရာတော်ဘုရား၏ မူလဘူတရုပ်ခံမှာ သင်္ဂဟိတ၊ ဝါ အကြောင်း သီတတေဇော၊ အဇ္ဈတ္တ ပထဝီလွန်၊ စားကောင်း ခြင်း၊ အိပ်ပျော်ခြင်း၊ ဓာတ်မှန်ခြင်း ဖြစ်၍ ဗဟိဒ္ဓ အာပေါ လွန်သော ရုပ်ဖြစ်ပါသည်။

အဇ္ဈတ္တ ပထဝီလွန်ကံမှုကြောင့် အားအင်လျော့ပါးခြင်း မရှိဘဲ လုပ်မြဲတိုင်း အလုပ်တို့ကို လုပ်နိုင်ပါသည်။ ပထဝီ ဓာတ်တွင် အသား ပထဝီတို့မှာ နူးညံ့ပါ၍ ပထဝီဓာတ်၌ တည်သော ဝါယော ဓာတ်သည်လည်း နူးညံ့ပါသည်။

ဥပမာ မြေပျော့တွင် အထက်သို့ ခုန်ခြင်းက မြေမာ တွင် အထက်သို့ ခုန်ခြင်းလောက် အမြင့် မတက်နိုင်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၅၅

သလို ဝါဂွမ်းချင်း ရိုက်ပါက သံ၊ သံချင်း ရိုက်သလောက် အသံ မမြည်နိုင်ပါ။

ဗဟိဒ္ဓ အာပေါ လွန်ကဲသည့် အတွက် နှာစေးခြင်း၊ အသံ မာမာ စူးစူး မထွက်ခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်ရပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲတွင် လွန်ကဲနေသော အရသာများမှာ အေး၊ ချို၊ ဆိမ့်၊ ဖန်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ခန္ဓာကိုယ် အတွင်း၌ အေး၊ ချို၊ ဆိမ့် အရသာ လွန်ကဲ၍ အရေထူ အရေပါးကြားတွင် ဖန်သော အရသာ လွန်ကဲ ပါသည်။ ယခု ဖြစ်ပွားနေသော အနာရောဂါ မှာလည်း ဗြူဟန အာပေါဓာတ် လွန်ကဲ၍ ဖြစ်ပွား ပါသည်။

ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ကျန်းမာစေရန် စားကောင်းခြင်း၊ အိပ်ပျော်ခြင်း၊ ဓာတ်မှန်ခြင်း တည်းဟူသော ပထဝီဓာတ် ၏ အင်္ဂါရပ်များ လိုအပ်သလို အာကာသဓာတ်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

အာကာသဓာတ် ရှိသူသည် ညောင်းညာခြင်း၊ ကိုက်ခဲခြင်း၊ ထုံကျဉ်ခြင်း၊ တင်းခြင်း၊ တောင့်ခြင်း၊ ခေါင်းအုံခြင်း၊ နှာစေးခြင်း၊ ဇက်လေးခြင်း၊ နားလေ ထွက်ခြင်း စသည်တို့ မဖြစ်နိုင်ပါ။

ဥတုရဲ့ အထောက်အပံ့ယူသော် နွေဥတုတွင် ဓာတ်

အနည်းငယ် ချုပ်ခြင်း၊ ပွင့်ကန်နေခြင်းကို နှစ်သက်ခြင်း၊
 အသားအရေ အေးနေ၍ ချွေးတစိုစို ထွက်နေခြင်းကို
 နှစ်သက်ခြင်း၊ ဆီးဝါခြင်း၊ သွားသည့်အကြိမ် နည်းခြင်း၊
 သွားသည့် အရည်ပမဏ နည်းခြင်းကို ဥတုက နှစ်သက်
 ခြင်း၊ စားမကောင်းခြင်း (ဆောင်းဥတုလောက် စား
 မကောင်းခြင်း) စသော အချက်များသည် နွေဥတုတွင်
 ဖြစ်ရမည့် အချက်များဖြစ်၍ ၎င်းနှင့် ဆန့်ကျင်ပါက ထို
 ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကျန်းမာရေး ချို့ယွင်းမည်မှာ သေချာပါသည်။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ အခိုးပွင့်ခြင်းကို နှစ်သက်ပါ၍
 အခိုးပွင့် လေကြေသော ဆေးကို ပေးရပါသည်။ ဆေး
 တစ်ခွက်စာမှာ မန်ကျည်းစေ့ သုံးစေ့ခန့် ဖြစ်ပါသည်။
 ဆေးကို နံနက်၊ နေ့လယ်၊ ည၌ သုံးကြိမ် သောက် ရပါ
 မည်။ ဆေးသောက်ပြီးတိုင်း ရေနွေးအဖြူ ပူပူ သောက်
 ပေးရပါမည်။

ဤဆေးသည် ဆေးပူမဟုတ်ပါ။ ဓာတ်မျှသော အခိုး
 အာကာသကို ရစေသော ဆေးဖြစ်ပါသည်။ အဖျား
 ၁၀၄°F ၁၅၀°F ခုဟဖျားများကို တိုက်၍ လက်တွေ့
 ပျောက်ကင်းစေသော ရှေးသမားတော်ကြီးများ၏ လက်စွဲ
 ဆေးကောင်းတစ်လက် ဖြစ်ပါသည်။ အနည်းဆုံး ယခု
 တစ်ပုလင်းကုန်အောင် သုံးဆောင်တော်မူပါ။

နှပ်ချိုပါသော ဆေးကို ဓာတ်အလွန် ချုပ်၍ ခေါင်းအုံ
ဧကံလေးသည့် အခါတွင်သာ စားသုံးပေးပါ။ နေ့တိုင်း
စားသုံးလိုက မိုးဥတုတွင် ဆားလှော်ထည့်၍ စားသင့်
ပါသည်။

ကုထုံးတွင် အောက်ပိုင်း ချွေးမထွက်သည့်နေရာကို
လိမ်းဆေး လိမ်းသင့်သော်လည်း ဆရာတော်၏ ခြေ
ထောက်တွင် အသားအရေ ကြည့်လင်ခြင်း၊ အက်ကွဲ
နေခြင်းကို မတွေ့ရသည့် အတွက် အခိုးအာကာသ ရှိ
သဖြင့် လိမ်းဆေးပေးရန် မလိုဟု ယူဆပါသည်။

ဆေးသောက်ပြီး တစ်နာရီ အတွင်း၌ ရေမချိုးပါနှင့်။
ဆရာတော်အနေနှင့် ရာသက်ပန် ရှောင်သင့်သော အစာ
များမှာ အုန်းသီး၊ အုန်းနို့၊ မြေပဲ၊ ကောက်ညှင်း၊ ထော
ပတ်၊ နွားနို့၊ ဝက်သား၊ ဘဲသား စသော အေးချိုဆိမ့်
သော အရသာရှိသည့် သီတ ပထဝီစာများ၊ လက်ဖက်စို၊
လက်ဖက်ရည်ချို၊ မန်ကျည်းသီးစိမ်း စသော ဖန်သော
အရသာရှိသည့် သီတအာပေါစာများ ဖြစ်ပါသည်။

နေ့ဥတုတွင် အဖွဲ့ဓာတ်၊ အဖိဓာတ် များသော
သင်္ဘောသီးမှည့်ကို ရှောင်သင့်ပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်
အောက်ပိုင်း တင်းခြင်း၊ တောင့်ခြင်းများပါက ဗြူဟာန
အာပေါဓာတ် များသော ငှက်ပျောသီးကို ရှောင်သင့်ပါ

သည်။

နေ့ဥတုနှင့် အလိုက်ဆုံး အစာမှာ ခူးရင်းသီးကို စားသင့်ရုံ စားကောင်းရုံ ထည့်၍ သုံးဆောင်သင့်ပါ သည်။ ဆားသည် အစာကြေ၊ လေကြေ၍ ခူးရင်းသီးသည် ဥဏှာပထဝီ အာကာသဓာတ် လွန်ကဲသောကြောင့် အာကာသ ရစေပါသည်။ ယခုအတိုင်း ခူးရင်းသီးနှင့် ဆားကို သုံးဆောင်ပေးပါက ၎င်း တစ်မျိုးတည်းနှင့်ပင် ဆရာတော်၌ ဖြစ်ပွားနေသော ကာယိက ဒုက္ခဝေဒနာ ပျောက်ကင်းနိုင်ပါသည်။

သရက်သီးမှည့်နှင့် နာနတ်သီး တို့သည်လည်း အလွန်သင့်သော အစာများ ဖြစ်ပါသည်။ ဟင်းလျာ အနေနှင့် ဒန့်သလွန်သီး၊ ဒန့်သလွန်ရွက်၊ ကြာဟင်း၊ ကန်းစွန်း၊ မုံလာ၊ မုံညင်း၊ ဆိတ်ဖူး၊ သရက်ကင်းဥ၊ ရှောက်သီး၊ ရှောက်ရွက်၊ သံပုရာ၊ ချဉ်ရည်ဟင်း စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ မန်ကျည်းဖျော်ရည် သင့်ပါသည်။

သို့ပါသော်လည်း အတ္တနော သဘာဝ ဓာရေတီတိ ဓာတု ဟူသော စကားအရ ဓာတ်လက္ခဏာ တို့သည် ဣရိယာပုတ်၊ အစာအာဟာရ၊ ဥတု၊ ရာသီ တို့သည် နံနက်နှင့် နေ့လည်၊ ညနေ သို့မဟုတ် ညနှင့် နေ့တို့ကို လိုက်၍ ပြောင်းလဲကြပါသည်။ သို့ပါ၍ သဗ္ဗကာလေ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၅၉

လက္ခဏာမေဝ လူ့စွဲတစ်ပါး ဘုရား။

ဆွမ်းစားစဉ် နှာရည် ယိုစီးခြင်းမှာ ပထဝီဓာတ် ဝင်
သဖြင့် ပထဝီဓာတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ဝါ
ယောဓာတ်တို့သည် ပြေးလွှားကြလေရာ သဘာဝ
အတိုင်း အထက်သို့ ဆောင်တက်ရာ အာဗန္ဓန အာပေါ
ဓာတ်၏ သတ္တိကြောင့် အကျဉ်းမိကာ အထက်ကိုယ်တွင်
နှာရည်ယိုခြင်း အကျိုး ထင်ရပါသည် ဘုရား။

‘အခု အရှင်ဘုရား ဘယ်လိုနေပါသလဲ ဘုရား’

‘အဲဒီလို အစာကို သတိပြုလိုက်တော့ မဖျား တော့ဘဲ
အစာစားတိုင်း နှာရည်ယိုတာ တစ်ခုပဲ ကျန်တယ်။ အဲဒါတော့
ဘယ်ဆရာနဲ့မှ အဆင် မပြေပါဘူး၊ သေမှ ပျောက်မယ်နဲ့ တူပါ
တယ်’

‘တပည့်တော် အစာလဲဆေး၊ ဆေးလဲအစာကို သဘော
ပေါက်ပါပြီ ဘုရား’

* အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာ၊ ဤနှစ်ဖြာ သေချာ
မှတ်သားပါ။

* တည့်သည့်အစာ၊ ဆေးကိုသာ၊ သေချာမှတ်ကာ၊ စား
လေပါ။

၁၆၀ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

- * မတည့်သည့်အစာ၊ ဆေးတို့မှာ၊ ဝေးစွာရှောင်ရှား နေလေပါ။
- * မတည့်လျှင်ဘေး၊ တည့်လျှင်ဆေး၊ ဘေး-ဆေး နှစ်ဖြာ ခွဲသိပါ။
- * တန်ဆေး-လွန်ဘေး၊ ဆေးနှင့်ဘေး၊ မြင်တွေ့ ခွဲသိနိုင်ရမှာ။

**အူနီး၊ ငှက်ပျော၊ ကန်တော့ပွဲများ
ဘူးရားမှာ အမြဲတင်ထားသင့်ပါသလား ဘူးရား**

(၁၄)

အလှူသည် အမျိုးမျိုးရှိ၏ ယင်းအမျိုးမျိုးသော အလှူကို လှူရာ၌ အပြစ်မဖြစ်၊ အကျိုးများအောင် လှူတတ်ဖို့ရာ အလှူနှင့် ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်သူ နားလည်သူနှင့် အလှူမီ တိုင်ပင် နှီးနှောပြီးမှ လှူပါလျှင် ပို၍ ကောင်းပါ၏။

အလှူဆိုသည်မှာ ဦးစွာပထမ လှူသူက အကုန် အကျခံပြီး၊ အပင်ပန်းခံပြီး၊ အလုပ်ပျက်ခံပြီး မိမိရှိတာကို ခြိုးခြံ ပြီး လှူရတာဖြစ်၍ အကျိုးရှိအောင် လှူတတ်ဖို့ အကျိုးများ အောင် လှူတတ်ဖို့ရာ အရေးကြီးလှပါသည်။

အလှူသည် အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် သူတော်ကောင်း အလှူ၊ မသူတော် အလှူစု၍ နှစ်မျိုး ရှိပါသည်။ အများအားဖြင့်

၁၆၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

လူတို့သည် လှူလျှင် သူတော်ကောင်း ဖြစ်သည်။ သူတော်
ကောင်းမို့လို့ လှူသည်ဟုပဲ ထင်မြင် ယူဆကြသည်။ ယင်းသို့
ယူဆပြီး အမှတ်မဲ့ လှူသူတွေကသာ များသည်။

‘နှိုင်းနှိုင်းချိန်ချိန် သုခမိန့်’ဆိုသလို သုခမိန့် အနေနှင့်
နှိုင်းချိန် စဉ်းစား၍ လှူသူတို့မှာ အတော်ပင် ရှားပါးပါသည်။
မရှားပါးသူ တစ်ယောက်နှင့် မိမိ တစ်ခါက တွေ့ခဲ့၏။

‘ဆရာတော်ဘုရား...ဘုရားတပည့်တော်၏ အခက်အခဲ
ရင်ဆိုင်ရသည်များကို ဆရာတော်ဘုရားထံ လျှောက်ထားလို
ပါတယ် ဘုရား။’

ဘုရား တပည့်တော်ရဲ့ အခက်အခဲကို ဆရာတော်ဘုရား
က ဖြေရှင်းပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယူဆယုံကြည်ပါတတ် ဘုရား။
ဘုရားတပည့်တော်မှာ တရားအားထုတ်ရန် များစွာ လိုသေး
တယ်လို့ သဘောပေါက်ပါတယ် ဘုရား။

ယခု လျှောက်ထားလိုသည်မှာ တရား အားထုတ်ရေးနဲ့
မပတ်သက်ပါဘုရား၊ ကိုးကွယ်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပါသည် ဘုရား။

အဲဒီ ကိုးကွယ်မှုကလည်း ဘုရားတပည့်တော်ရဲ့ အတွက်
မဟုတ်ဘဲ ကို(. . .)နဲ့ မ(. . .)တို့ အတွက် ဖြစ်ပါတယ်
ဘုရား။

အုန်းသီး၊ ငှက်ပျောသီး ကန်တော့ပွဲတို့ဖြင့် ဘုရားရှေ့မှာ
အမြဲတင်ထားသင့်ပါသလား ဘုရား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၆၃

‘မတင်ထားသင့်ဘူး’

‘မထားသင့်ကြောင်း ရှင်းပြပါဘုရား’

‘ရှင်းပြရမယ်ဆိုရင် နည်းနည်းတော့ ရှည်မယ်နော်၊ ဒကာနားထောင်နိုင်ပါ့မလား’

‘မှန်ပါ- ရှင်းပါဘုရား၊ နားထောင်လို၍ သက်သက်လာခြင်းပါ ဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးတို့ သာသနာတော် အလိုအားဖြင့် အစာအာဟာရ အကျိုးငှာ နှံ့စေတတ်တဲ့ အလုံးစုံသော ခဲဖွယ်၊ ဘောဇဉ်တို့ကို ယာဝကာလိကာလို့ ခေါ်တယ်၊ နေမလွဲမီ၊ မွန်းမတည့်မီ အတွင်းမှာ စားသုံးကောင်းတယ်။

သပြေ၊ သရက်၊ မုဒရက်၊ ဖက်သက်သစ်မည် စည်တော အိမ်ငှက်ပျော၊ ကြာစွယ်နှော၊ မှတ်လော ရှစ်ဖျော်ရည်။

ဆိုတဲ့ အတိုင်း သပြေသီး၊ သရက်သီး၊ တောငှက်ပျောသီး၊ အိမ်ငှက်ပျောသီး စသည်တို့ကို ရေအေးဖြင့် နယ်၍ စစ်၍ ပြုအပ်တဲ့ အဖျော်ရည် ရှစ်မျိုးကို ယာမကာလိကာလို့ ခေါ်တယ်၊ နေလွဲပြီးကနေ အရုဏ်တက်သည့် အတွင်းမှာသာ သောက်ကောင်းတယ်၊ အဲဒါတောင် ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်း၊ အကြောင်းရှိမှတဲ့ မဆာမမွတ်ရင် မသောက်ကောင်းဘူးတဲ့။

ထောပတ်၊ ဆီ၊ ဆီဦး၊ ပျား၊ တင်လဲတို့ကို သတ္တာဟကာလိကာလို့ ခေါ်တယ်၊ ဖျားနာခြင်း အကြောင်းရှိသော် ခုနစ်

၁၆၄၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ရက်အတွင်း သုံးဆောင်အပ်တယ်။ ခုနစ်ရက်ကျော်ရင် မသုံးဆောင်အပ်ဘူး။

အာဟာရကိစ္စကို မပြီးစေတတ်တဲ့ သစ်ဥ၊ သစ်မြစ်၊ သစ်ပွင့်၊ သစ်သီး စသည်တို့ကို ယာဝဇီဝကလို့ ခေါ်တယ်။ အကပ်ခံပြီးရင် ဖျားနာခြင်း အကြောင်းရှိသော် အသက်ထက်ဆုံး သုံးဆောင် အပ်ပါတယ်။

ဒီနေ့ အကပ်ခံတဲ့ ယာဝကာလိက၊ ယာမကာလိကတို့ကို နောက်နေ့မှစ၍ သုံးဆောင်ရင် ‘သန္နိမိ ပါစိတ်အာပတ်’ သင့်တယ်။

ကဲ . . . ဒီမှာကြည့်၊ အုန်းသီး၊ ငှက်ပျောသီး ဆိုတာ ယာဝကာလိက ခေါ်တယ်။ တစ်နံနက်သာ အပ်တယ်။ အကပ်ခံပြီးရင် မွန်းမလွဲမီ တစ်နံနက်သာ အပ်တယ်။ နောက်နေ့၊ နောက်နေ့ကားရင် ‘သန္နိမိ(သိုမှီး)မှု’ ဖြစ်သွားပြီး၊ သိုမှီးစားရင် ‘သန္နိမိ ပါစိတ်အာပတ်’ သင့်တယ်။

ဒါကြောင့် အဲဒီ အကပ်ခံပြီး ဘုရားကပ်ပြီး တစ်နံနက်သာ စားအပ်တဲ့ အုန်းသီး၊ ငှက်ပျောသီးလို ကန်တော့ပွဲမျိုးတွေဟာ ဘုရားရှေ့မှာ ခုနစ်ရက်၊ ခုနစ်လီ စသည်ဖြင့် တင်ထားသင့်လား၊ မသင့်လားဆိုတာ ဒကာ ဉာဏ်နဲ့ပဲ ဆုံးဖြတ်တော့’

‘မတင်ထားသင့်ပါ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ ဘုရားကို သိုမှီး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၈ ၁၆၅

သိမ်းဆည်းပြီး စားသုံးခိုင်းထားရာ မရောက်ဘူးလား’

‘ရောက်နေပါတယ် ဘုရား’

‘အသက်ထင်ရှား ဘုရားဆိုရင် ထားခွင့် ပြုမှာလား၊ မပြုဘူးလား’

‘မပြုပါဘုရား’

‘အေး . . . အဲဒီ သိုမှီး စားသုံးမှု အကြောင်းအရာကို အတ္ထုပ္ပတ္တိနဲ့တကွ ဘုန်းကြီး ပြောပြမယ်၊ ဘုရားရှင် လက်ထက် တော်ကပေါ့၊ ရသေ့ညီနောင် ရှင်တစ်ထောင်ထဲမှာပါတဲ့ အရှင် ဗေလဋ္ဌသီသဆိုတာ ရှိတယ်၊ သာမည မဟုတ်ပါဘူး၊ အရှင် အာနန္ဒာရဲ့ ဥပဇ္ဈယ် ဆရာကြီးပါ။

အဲဒီ အရှင်မြတ်ဟာ ဇေတဝန် ကျောင်းကိုက်ရဲ့ အနီး ဖြစ်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူလား၊ ပေးပို့ ပတ်ကို ဝင်စားတော်မူ မလေ့ရှိပါဘူး။

အဲဒါကြောင့် အရှင်မြတ်သည် ဆွမ်းများ ရလာပြီ ဆိုရင် ဟင်းမပါတဲ့ ပိုနေတဲ့ဆွမ်းကို အခြောက်လှန်းပြီးရင် သိမ်းထား တယ်၊ သမာပတ်မှ ထတဲ့အခါ ဆွမ်းခံမထွက်တော့ဘဲ အဲဒီ ဆွမ်း ခြောက်ကို ရေဖြင့်နှိုးပြီး ဘုဉ်းပေးကာ သမာပတ် ပြန်ဝင် စားနေ တယ်။

အဲဒီနည်းအတိုင်း ဆွမ်းခြောက်ကို ဘုဉ်းပေးကာ ရက် သတ္တပတ် အတော်များများ ကြာမှ ဆွမ်းခြောက် ကုန်မှပေါ့၊

၁၆၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဆွမ်းခံဝင်လေ့ရှိတယ်။

အခြား ရဟန်းတော်များက ကြာလှမှ တစ်ခါ၊ တစ်ခါ ဆွမ်းခံဝင်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းကို မေးလျှောက်ကြတဲ့အခါ ဆွမ်းခြောက်ကို သိုမှီးပြီး သုံးဆောင် စားနေကြောင်းကို ရိုးသားစွာ အမိန့်ရှိလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီလို အမိန့်ရှိလိုက်တဲ့ အခါမှာ အချို့သော ရဟန်းတော်တွေက ကဲ့ရဲ့ပြီး ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားကြတယ်။ ဘုရားရှင်က ဒီကိစ္စသည် ရသမျှနဲ့ ဖျတ်ရောင့်ရဲသော၊ မြိုးခြံသော အကျင့်ဖြစ်၍ အပြစ်မရှိသော်လည်း လူများသိလျှင် အပြစ်တင်စရာ ဖြစ်၍ . . .

‘အကြင် ရဟန်းသည် သိုမှီးသိမ်းဆည်းမှုကို ပြုခြင်း ရှိသော ခဲဖွယ်ကို ‘သော်လည်းကောင်း၊ ဘောဇဉ်ကို သော်လည်းကောင်း၊ ခဲမူလည်း ခဲအံ့၊ စာမူလည်း စားအံ့၊ ပါစိတ်အာပတ် သင့်၏’

လို့ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော် မူလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီ သိက္ခာပုဒ်ကြောင့် ဘုရားရှင်နဲ့ ရဟန်းသံဃာတော်တို့ဟာ နံနက်ပိုင်းမှာ အကပ်ခံပြီးတဲ့ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို သုံးဆောင်လို့ ပိုလျှံရင် လူ၊ သာမဏေတို့အား အာလယပြတ်စွန့်ပစ်ရပါတယ်။ အဲဒီလို အာလယပြတ် စွန့်ပစ်တာကို လူ၊ သာမဏေတို့က နောက်နေ့မှာ ပြန်ကပ်ရင်တော့ စားသုံးကောင်း

ပါတယ်။

အာလယပြတ် မစွန့်ဘဲနဲ့ နောက်နေ့ အတွက်ဆိုပြီး အာလယနဲ့ သိမ်းထားမယ်၊ သိမ်းထားခိုင်းမယ် ဆိုရင် သိုမှီးခြင်း ဖြစ်သွား၍ မစားထိုက်တော့ပါ။ စားသုံးရင် သန္နိဓိပါတ်စိတ် အာပတ် သင့်ပါတယ်။

အဲဒီလို သိမ်းထားတာ မပြောပါနဲ့၊ သပိတ်၊ ခွက်၊ ပန်း ကန်၊ လက်ဖက်ရည်ကရား စသည်များ၌ ထည့်၍ စား သောက် ပြီးနောက် အဲဒီ သပိတ် စသည်နဲ့တကွ အကြွင်းအကျန်ကို လူ၊ သာမဏေတို့အား မပေးစွန့်ဘဲ သပိတ် စသည်ကို ကိုယ်တိုင် ဆေးရာဝယ် မစင်ကြယ်၍ အာမိသ ကပ်ကျန်နေရင် နက်ဖြန် နံနက်၌ အခြား အာမိသနဲ့ ရောနှော၍ ဝမ်းတွင်းသို့ ဝင်သွား ပါက သန္နိဓိပါတ် အာပတ် သင့်တယ်၊ ကဲ . . . ဒီတော့ သိုမှီးမှုဟာ အပြစ် မကြီးဘူးလား’

‘ကြီးပါတယ် ဘုရား’

‘အေး . . . သိုမှီးမှု အပြစ်ဟာ ကြီးပါတယ်၊ အဲဒီအတွက် ရှေးပညာရှိအကျော် ဆရာတော်တို့က သိုမှီးမှု မဖြစ်စေရန် ဒီလို ဆုံးမခဲ့ကြတယ်။’

မိခင် ဖခင် တို့သည် အဆိပ်သီးကို စားဆဲ၊ စားလတ္တံ့ ဖြစ်သော သားငယ်၊ သမီးငယ်၊ မလိမ္မာသူတို့ကို မြင်လျှင် အလွန် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ မဟာကရုဏာတော်

၁၆၈ ခ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ရှင် ဘုရားရှင်သည် မအပ်မရာ သုံးဆောင် စားသောက်ကုန်
သော တပည့် သားတော်တို့ကို အလွန် ကြောင့်ကြတော် မူပါ
တယ်။

အဲဒါကြောင့် ရှင်တော်မြတ် ဘုရား၏ ရွှေမျက်နှာတော်ကို
ရှုမြော် ထောင်ထားသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ သံသရာ ဝဋ်
ဆင်းရဲကို အဖန်တလဲလဲ ရှုမြင်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရှင်တော်
မြတ်၏ ရွှေလုံးတော်ကို ချမ်းမြေ့စေတတ်သော လူ၊နတ်၊နိဗ္ဗာန်
သုံးဘန်သော ချမ်းသာတို့ကို ပြီးစေတတ်သော သူတော်ကောင်း
တို့၏ သူတော်ကောင်း အကျင့်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ကျင့်တော်မူနိုင်
ကြစေသတည်းလို့ ဆုံးမခဲ့ကြတယ်။

ပြီးကော ဘုရားသဖြင့် ရအပ်တဲ့ ပစ္စည်းဖြစ်လျက် သိုမှီး
မှုကို ဖြစ်စေ၍ သုံးဆောင်မိသဖြင့် အာပတ်သင့်ခြင်းသို့ ရောက်
သော ငါသည် မွန်မြတ်လှစွာသော ဝက်သားကို အဆိပ်နှင့်
ရော၍ သုံးဆောင်မှားသော ယောက်ျားနှင့် တူလေစွ တကား။

ဘုန်းတော်နေဝန်း ထွန်းတောက်ပသော ဘုရားသားတော်
ဖြစ်ထပြီးလျက် သိက္ခာ၊ သီလ၌ ရိုသေ လေးစားမှု မပြုခြင်း
ကြောင့် အပါယ်ဆင်းရဲကို တွေ့ရချေက အလွန် မသင့်လွန်းပါ
တကားလို့ မိမိကိုယ်ကို သွန်သင်ဆုံးမ၍ သိုမှီးသိမ်းဆည်း စား
သုံးခြင်းမှ လွတ်အောင် ကြိုးစားအားထုတ်တော် မူနိုင်ကြပါစေ
ကုန် သတည်းလို့ ဆုံးမခဲ့ကြတယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၆၉

အဲဒီလောက် ဘုရားရှင်လည်း စက်ဆုပ်၊ ဘုရား တပည့် ကြီးဖြစ်တဲ့ အကျော်အမော် ဆရာတော်ကြီးများလည်း စက်ဆုပ် တဲ့ သိုမှီးမှုကို ဘုရားရှင်အား ပြုခိုင်းသည့်ပမာ ဘုရားရှေ့မှာ အုန်းပွဲ၊ ငှက်ပျောပွဲများ၊ အခြား သစ်သီးပွဲများကို နေမွန်းလွဲသည့် တိုင်အောင် မကပ်ထားသင့်ဘူး ဆိုတာ ရှင်းပြီလား၊’

‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား၊’

‘အေး . . . အများကြီး မတတ်နိုင်ရင်လည်း တစ်နေ့ သုံးလုံး သုံးလုံးတင်၊ သို့မဟုတ် ငါးလုံး၊ ငါးလုံးတင်၊ စွန့်လိုက် လည်း မရဘူးလား၊’

‘ရပါတယ် ဘုရား၊’

‘အများကြီးပဲ တင်ထားပေမယ့် တစ်ခါလှူပဲ ဖြစ်၍ အကျိုးက တစ်ခါပဲ ရပြီးသားပါ၊ နောက်နေ့တွေဒေ့ ဥက် အကျိုး ထူးပြီး ရဦးမှာလား၊’

‘မရတော့ပါ ဘုရား၊’

‘အေး . . . အဲဒီလို ကန်တော့ပွဲ နည်းနည်း၊ များများ နံနက် ပိုင်းတင် မွန်းမလွဲမီ ပြန်ချ ဟုတ်လား၊’

‘မှန်ပါ ဘုရား၊’

* ဘုရားလှူရာ သေချာစွာ သိကာ လှူရမည်၊

* မအပ်အရာ ပေးလှူတာ သေချာ ရှောင်ရမည်၊

၁၇၀ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

- * အပ်ရာလှူလည်း ချိန်မလွဲ စွန့်ဖဲ ပစ်ရမည်၊
- * ချိန်လွန်လေက အပ်ရာက ဖြစ်စွ မအပ်မည်၊
- * မအပ်မရာ စားသုံးကာ ပမာအဆိပ် တူလေသည်၊
- * မအပ်မရာ စားသုံးကာ ပါယ်ရွာ လားလေမည်၊
- * ထို့ကြောင့် သူငါ များသတ္တာ အစ်တာမအပ်သိသင့်
သည်။

မပြုကောင်းတဲ့ ကုသိုလ် ရှိပါသလား ဘုရား

(၁၅)

အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာတို့သည် များပြားလှကုန်၏။ အဆုံးကို မမြင်နိုင်အောင် များပြား လှကုန်၏။ အမေး ပုစ္ဆာ ပြဿနာ မေးသူတို့သည်လည်း အမျိုးမျိုး ရှိကြကုန်၏။

အချို့မှာ မိမိအတွက် မရှင်းလင်း၍ သိချင်သည့်အတွက် မေးကြသည်။ အချို့မှာ မိမိအနေနှင့် ရှင်းလင်းသော်လည်း အများသိစေလို၍ မေးကြသည်။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် မေးမြန်းသူတို့၏ နှလုံးသွင်း အာဘော်တို့သည် အမျိုးမျိုး ရှိသလို အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာများလည်း အမျိုးမျိုးပင် ရှိကြပါသည်။ မဆုံးနိုင်အောင် များပါကုန်၏။

ထိုအမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာများမှ ဗုဒ္ဓဓမ္မနှင့် ဆိုင်ရာပြဿနာများကို မိမိသည် အများအတွက် ရေးသားခဲ့ရာ ယခု ဗုဒ္ဓဓမ္မ

၁၇၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ပြဿနာများ ၁၀-သို့ပင် ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ ယခုလည်း အမေးများ
ကို မေးဆဲပင် ဖြစ်ပါသည်။

တစ်နေ့ မိမိ၏ မိတ်ဟောင်း ဆွေဟောင်း အရှင်ကောင်း
တစ်ပါးနှင့် ဆုံမိ၏။ သူက တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း . . .

‘ဘာစာတွေ ရေးနေသလဲ’

ဟု နှုတ်ခွန်းဆက်လေ၏။

မိမိအကြောင်းကို သိသူ တော်တော်များများက မိမိကို
တွေ့လျှင် . . . ‘ယခု ဘာစာတွေ ရေးနေသလဲ’ ဟုသာ စတင်
မေးလေ့ရှိပါသည်။ ယခုလည်း မိမိ မိတ်ဆွေဟောင်းက ယင်း
အတိုင်းပင် မေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

‘ယခုတော့ ဘာစာမှ မရေးအားပါဘူး’

‘ရေးစမ်းပါ၊ ပြဿနာ မေးချင်လို့ပါ’

‘ပြဿနာ မေးချင်ရင်တော့ မေးပေါ့၊ ဖြေပြီး မှတ်ထား
မှာပေါ့၊ နောက်ရေးတော့ ထည့်ရေးလိုက်တာပေါ့’

‘ကဲ . . . မေးမယ်၊ ဒါဖြင့် ဖြေပေတော့၊ မပြုကောင်းတဲ့
ကုသိုလ် ရှိပါသလား’

‘အပြစ်ကင်း၍ ကောင်းသော အကျိုးပေးခြင်း လက္ခဏာ
ရှိတဲ့ ကုသိုလ်ဆိုရင် မပြုကောင်းတဲ့ ကုသိုလ်ရယ်လို့ ဘယ်ရှိပါ
မလဲ ဘုရား၊ ကုသိုလ်ဆိုရင် ပြုကောင်းတာချည်းပဲပေါ့-’

‘ပြဿနာဆရာကြီး သတိထား ပြောနော်၊ ကဲ . . . အရှင်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၇၃

ဘုရားတို့ တရားပွဲ ကြွတဲ့အခါ လမ်းမှာ အမျိုးသမီးများ ဝပ်ပြီး ဆံပင်ဖြန့်ခင်းတဲ့ ကုသိုလ်လုပ်တာ ကြုံဖူးပါသလား၊’

‘ဟာ . . . ကြုံဖူးတာပေါ့၊’

‘ကဲ . . . ဘုရားရှင် နင်းကြွသလား၊ ရှောင်ကြွသလား၊ ကျော်ကြွသလား၊’

“ဟာ . . . ဘယ်နင်းကြွမလည်း၊ ဘေးမှာလဲ ပရိသတ်တွေ ရှိနေတော့ ရှောင်ကြွလို့လည်း မဖြစ်ဘူး၊ ဒီတော့ သူ့ဆံပင်ကို မထိမိအောင် ကျော်ကြွရတာပေါ့၊’

‘ကဲ . . . အဲဒီ ကုသိုလ် ပြုကောင်းသလား၊’

‘ဟာ . . . ဒါက ကုသိုလ်မှ မဟုတ်ဘဲ၊ မအပ်မရာ လှူလို့ မသူတော် အလှူပဲ၊ လှူသူလည်း မလှူကောင်းဘူး၊ အလှူခံသူလည်း အလှူခံခြင်းငှာ မအပ်ဘူး၊’

‘ကဲ . . . ဒါဖြင့် အဲဒီ အကြောင်းကို အများပရိသတ် နားလည်အောင် အရှင်ဘုရား ရှင်းပြပါ၊’

‘ပြောရမယ် ဆိုရင် သိက္ခာပုဒ်နဲ့ ပြောပြပါမယ် ဘုရား၊ ဘုရားရှင် လက်ထက်တော် အခါက အရှင်ဥဒါယီသည် တောကျောင်း၌ နေပါတယ်၊ သူ၏ တောကျောင်းကား အလွန် လှပပါတယ်၊ သူ့ တောရကျောင်းကလေးဟာ သူ့နေရာနဲ့ သူ သပ်သပ်ယပ်ယပ်၊ သားသား နားနား ပြင်ဆင် ထားပါတယ်။

အဲဒီလို ပြင်ဆင်ထားတော့ အလွန် သာယာသော ဟောရ

၁၇၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ကျောင်းကလေးဖြစ်၍ လူအများပင် တမင်တကာ ကျောင်းကြည့်လာကြရပါတယ်။

အခါတစ်ပါး ပုဏ္ဏား ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦးတို့ ကျောင်းကြည့်လာပါတယ်။ ပထမတော့ ရှင်ဥဒါယိက ရှေ့၊ ပုဏ္ဏားက အလယ် ဇနီးက နောက်ပေါ့။ နောက်တော့ ကဏ္ဍားက ရှေ့၊ ဇနီးက အလယ်၊ ဥဒါယိက နောက်ဖြစ်ပြီး ပုဏ္ဏားမကလေးရဲ့ ကိုယ်အင်္ဂါကို အရှင်ဥဒါယိက ဆွဲငင်သုံးသပ်ပါတယ်။

အဲဒီအကြောင်းကို ပုဏ္ဏားမကလေးက သူ့ယောက်ျားကို 'အရှင်ဥဒါယိဟာ ကျွန်မရဲ့ ကိုယ်အင်္ဂါတွေကို ရှင်ကိုင်သလို ဟိုကိုင်၊ ဒီကိုင် ဆွဲကိုင် သုံးသပ်တယ်'လို့ ပြောပြပါတယ်။

အဲဒီလို ပြောတဲ့အခါ ပုဏ္ဏားက 'ဘုန်းကြီးတွေ မကောင်းကြောင်း၊ အမျိုးသမီးများနဲ့အတူ ကျောင်းသွားဖို့ မတော်ကြောင်း' ကဲ့ရဲ့သဖြင့် ဘုရားရှင် ကြားသိတော်မူလို့ အရှင်ဥဒါယိကို များစွာပြစ်တင် ရှုတ်ချတော်မူ၍ . . .

'အကြင်ရဟန်းသည် အမျိုးသမီးကို သုံးသပ်ကိုင်ဆွဲလိုသော ရာဂသည် ဘီလူးအသွင် ပူးဝင်နေသဖြင့် မရိုးမသား စိတ်ဖောက်ပြားပြီးလျှင် အမျိုးသမီးနှင့် အတူ ကိုယ်လက် နှီးနှောအံ့၊ လက်ကိုဆွဲအံ့၊ ဆံထုံး၊ ဆံပင် တစ်ခုခုကို ကိုင်အံ့၊ အင်္ဂါကြီးငယ် တစ်ခုခုကို သုံးသပ်ကိုင်ဆွဲအံ့၊ ထိုရဟန်းသည် သံဃာဒီသေသံ အာပတ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၇၅

သင့်၏’

လို့ သိက္ခာပုဒ်ကို ဘုရားရှင်က ပညတ်တော် မူလိုက်ပါ တယ်။ အဲဒီ သိက္ခာပုဒ်အရ ရဟန်းတော် တစ်ပါးဟာ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်အား ကိုင်တဲ့အခါ . . .

- (၁) လူမိန်းမဖြစ်ခြင်း၊
- (၂) မိန်းမမှန်း သိခြင်း၊
- (၃) ကိုယ်လက် နှီးနှောလိုမှု ရှိခြင်း၊
- (၄) နှီးနှောမိ၊ ထိမိအောင် လုံ့လပြုခြင်း၊
- (၅) လက် စသည်ကို ကိုင်မိခြင်း။

ဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ငါးချက်နဲ့ညီရင် ‘သံဃာဒိသေသိ အာပတ်’ သင့်ပါတယ်။’

‘ကဲ . . .အဲဒီမှာ ရဟန်းဟာ အမျိုးသမီးရဲ့ ဆံထုံး၊ ဆံပင်ကို မကိုင်ရဘူးလို့ ပညတ်ချက် မပါဘူးလား ဘုရား’
‘ပါ၊ ပါတယ်’

‘အဲဒီလို ပါတဲ့အတွက် ဖြန့်ခင်းတဲ့ ဆံပင်ကို နင်းရင် ရဟန်းတွေမှာ ဒုတိယ အပြစ်အကြီးဆုံး သံဃာဒိသေသိ အာပတ် သင့်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် အဲဒီကုသိုလ်မျိုးကို အမျိုးသမီးများက လည်း မပြုသင့် မပြုကောင်းပါဘူး၊ ရဟန်းတော်များကလည်း အလှူ မခံကောင်းပါဘူး’

‘ကဲ . . . ဆက်ရှင်းပါဦး၊ ပြဿနာ ဆရာကြီးရဲ့’

၁၇၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘ရှင်းဆိုရင် အမျိုးသမီး ကိုယ်ပေါ်မှာ ဝတ်ထားတဲ့ အဝတ် စသည်ကို ရဟန်းတော်မှာ ထုလွှဲစွဉ်းအာပတ် သင့်ပါတယ်။

အမျိုးသမီးတွေ ဝတ်ဖို့ထားတဲ့ အဝတ်တန်ဆာများကို ကိုင်ရင် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်ပါတယ်။

ရိုးသားသောစိတ်ဖြင့် အမိ၊ နှမ၊ အစ်မ စသူတို့ရဲ့ ကိုယ် အင်္ဂါကို ကိုင်ရင်တောင် ဒုက္ကဋ်အာပတ် သင့်ပါတယ်။

စာရွက်၊ သစ်သား စသည်တို့၌ ရေးဆွဲထားတဲ့ ထုလုပ် ထားတဲ့ မိန်းမရုပ်များကိုလည်း မကိုင်ကောင်းပါဘူး၊ ကိုင်ရင် ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်ပါတယ်။

အဲဒီ မိန်းမရုပ် စသည်များကို မကိုင်ရင် မဖြစ်၊ ကိုင်မှ ဖြစ်တော့မယ်ဆိုရင် အဲဒီ မိန်းမရုပ်ကို မထိစေဘဲ ဓားငယ်၊ ခဲတံ စသည်ဖြင့် ခြစ်၍ အနည်းငယ်မျှ ဖျက်ပြီးမှ ကိုင်ကောင်းပါ တယ်။

‘နေပါဦး ပြဿနာဆရာကြီးရဲ့၊ အမျိုးသမီးများက ရ ဟန်းတော်တွေကို ခြေသုတ် ပေးကောင်းပါသလား’

“ဒါကတော့ ပြေနေပါပြီ အရှင်ဘုရား၊ ဘယ်ကလာပြီး သုတ်ပေးကောင်းပါ့ မလည်း၊ ထိမိမှာလဲ သေချာပါတယ်၊ အမြင် လည်း မလျော် မလျှောက်ပတ်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီကုသိုလ် မျိုးဟာလည်း အမျိုးသမီးများ မပြုသင့်၊ မပြုကောင်းတဲ့ကုသိုလ် ပါ ဘုရား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၈ ၁၇၇

‘အဲဒီ အမျိုးသမီး မှတစ်ပါး ရဟန်းတော်များ မထိ မကိုင်
ကောင်းတာတွေ ရှိပါသေးလား၊ ရှိသေးရင် ပြောပြပါဦး’

‘အမယ်လေး . . . အရှင်ဘုရား အမေးကလည်း မီးခိုး
မဆုံး၊ မိုးမဆုံးကြီးပါလား’

‘သည်းခံဖြေပါ ဆရာကြီးရယ်၊ လောက၊ သာသနာ
နှစ်ဖြာအကျိုး ပွားတိုးပါတယ်’

‘ကဲ . . . ပြောပြပါမယ်၊ ရဟန်းတော်များသည် စပါး
အမျိုးမျိုးကို မထိရ၊ မကိုင်ရပါ၊ အခြားနေရာ၌ လမ်းမရှိ၊ လယ
ခင်း၌သာ လမ်းရှိ၍ သွားခွင့်ကြုံရင် စပါးအသီးများကို မထိ၊
မကိုင်မိအောင် သတိထားပြီး သွားရပါတယ်။

အိမ်ဝင်ပေါက် စသည်၌ စပါး ဖြန့်လှန်းထားရာဝယ်
နင်း၍သွားမှ ဖြစ်တယ်ဆိုရင် ‘လမ်း’ဟု သဘောထားပြီးတော့
နင်းသွားနိုင်ပါတယ်၊ စပါးပုံပေါ်မှာ နေရာခင်းပေးရင်လည်း
နေရာအနေနဲ့ ထိုင်ကောင်းပါတယ်။

ပြီးတော့ အပင်မှာ သီးနေတဲ့ ပဲမျိုးမျိုး၊ ထန်း၊ အုန်း၊
ငှက်ပျော စတဲ့ အသီးအမျိုးမျိုးကိုလည်း လက်ဆော့သော အား
ဖြင့် မထိရ မကိုင်ရပါ။

ရဟန်းတော်များ ပိုင်ဆိုင်တဲ့ သစ်သီးကိုလည်း အကပ်မခံ
ဘဲ မကိုင်ရပါ၊ ကိုင်မိရုံမျှဖြင့် အဲဒီရဟန်း မစားကောင်းပါ၊
နေရာရွေ့အောင် ကိုင်မိရင် အဲဒီသစ်သီးကို အခြား ရဟန်းများ

၁၇၈၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

လည်း မစားကောင်းပါ။

ပုလဲ၊ ပတ္တမြား၊မှစ၍ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပိုက်ဆံ၊ ငွေစက္ကူနဲ့ ရတနာ အမျိုးမျိုးကိုလည်း ရဟန်းတော်များ မထိ မကိုင်ရပါ။

ရွှေ၊ငွေဖြင့် ပြုလုပ်ထားတဲ့ စေတီ၊ ဆင်းတုတော်၊ ရွှေ၊ငွေ ကြုတ်များကို မထိမကိုင်ရပါ။ ဒါပေမယ့် ဆင်းတုတော်၊ စေတီ တော်ပေါ်မှာ တင်နေတဲ့ အမှိုက်အညစ်အကြေးကိုတော့ ရှင်း လင်းသုတ်သင် ကောင်းပါတယ်။

ပြီးတော့ စေတီတော်အတွက် လှူဒါန်းထားတဲ့ ရွှေ၊ငွေ လုပ် ပစ္စည်းများကိုမူ အဲဒီ စေတီတော်စောင့် ရဟန်းတော်ဟာ ကိုင်ပြီးတော့ ဟိုဟိုဒီဒီ ရွှေ၊ကောင်းပါတယ်။

ရွှေကျောင်းနဲ့ ကျောင်းသံဃာပိုင် သံဃိတ-ရွှေ၊ငွေ လုပ် ပစ္စည်းများကိုလည်း မထိ၊ မဖြစ်၍ ထိကောင်း၊ ကိုင်ကောင်းပါ တယ်။

လက်နက် အမျိုးမျိုးဖြစ်တဲ့ ဓား၊ လှံ၊ သေနတ်၊ စသည် တို့ကိုလည်း မထိ၊ မကိုင်ရပါ။ လက်နက်အဖြစ် အသုံးပြုနေ သမျှ နွားရိုက်တဲ့ ကြိမ်လုံး၊ နှင်တန်ကိုမျှ မထိရ၊ မကိုင်ရပါ။

လက်နက်အနေ မဟုတ်ရင်တော့ လက်သည်းလှီးဓား၊ ထင်းခုတ်၊ ထင်းဖြတ်ဓား၊ ထင်းခွဲဓား စသည်တို့ကို ကိုင်ဆောင် ကောင်းပါတယ်။

ပြီးတော့ ပိုက်ကွန်တို့၊ မြူးတို့ကိုလည်း မထိ၊ မကိုင်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၂၉

ကောင်းပါ။ အဲဒီ ပစ္စည်းများကို လှူလာရင်တော့ လက်နက် အဖြစ်၊ ပိုက်ကွန် အဖြစ်ကို ဖျက်ဆီးပြီး သင့်တော်တဲ့ နေရာမှာ သုံးစွဲ ကောင်းပါတယ်။

တီးခြင်း၊ မှုတ်ခြင်းနဲ့ စပ်ဆိုင်တဲ့ တူရိယာ အမျိုးမျိုးကို လည်း မထိ၊ မကိုင်ရပါ။ လှူလာရင်တော့ တူရိယာ အဖြစ်ကို ဖျက်၍ သင့်တော်တဲ့ နေရာမှာ သုံးစွဲကောင်းပါတယ်။ ကံ ကျေနပ် ပြီးလား။ ဘာမေးဦးမလဲ’

‘တော်ပါပြီ ဆရာကြီးရယ်၊ ကျေနပ်ပါပြီ’

- * အလှူဆိုတာ အပ်စပ်တာ သေချာရွေးချယ် လှူဒါန်းပါ။
- * အပ်စပ်ပစ္စည်း လှူဒါန်းမှ ကျိုးကကြီးလေမှာ၊
- * မအပ်မရာ လှူဒါန်းလာ ကျိုးဟာမကြီးပါ။
- * မအပ်မရာ လှူဖွယ်ရာ ပမာအဆိပ် တူလေပါ။
- * အဆိပ်စားက၊ တစ်ဘဝ၊ သေကြရလေမှာ၊
- * မအပ်ရာသုံး တစ်သံသရာလုံး လုံးလုံး မကောင်းစား တော့ပါ။
- * ထို့ကြောင့် သူငါ မအပ်ရာ လှူတာရှောင်လေပါ။

မြေနိုင်ငံက ရှိပါသလားဘုရား

(၁၆)

မြန်မာနိုင်ငံသည် မြေပေါများ၍ မြေကိုက်ခံရပြီး သေသော ဦးရေများသော နိုင်ငံများအတွင် တစ်နိုင်ငံ အနေနှင့် ပါဝင်လျက် ရှိပါသည်။ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကောက်စပါး သိမ်းချိန်တွင် မြေကိုက်ခံရ၍ သေသောသူများ အကြောင်းကို အမြဲတမ်း ကြားရပါ၏။

ထိုသို့ ကြားရသောအခါ မိမိအနေနှင့် အထူးပင် နှလုံးစိတ်ဝမ်း မချမ်းမြေ့ ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဘုရားရှင် ဟောကြားခဲ့သော ခန္ဓပရိတ်တရားတော်ဆိုတဲ့ တကယ့် မြေနိုင်ငံပရိတ်၊ မြေနိုင်ငံဆေး ရှိပါလျက် မြေကိုက်ခံရသေးသည်မှာ ဝမ်းနည်းစရာပဲဟု တွေးကာ နှလုံးစိတ်ဝမ်း မချမ်းမြေ့ ခဲ့ပါ။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၈၁

ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တရား တည်းဟူသော မြွေနိုင်ပရိတ်၊ မြွေ နိုင်ဆေးကို ဖယ်ထား၍ အခြားသော ဤ ပရိတ်ထက် သာသော မြွေနိုင်ဆေးကို ရှာပါ။ အဘယ်မှာမှ မတွေ့နိုင်ပါ။

ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တရားတော်သည် အထက်မြက်ဆုံးသော မြွေနိုင်ပရိတ်၊ မြွေနိုင်ဆေး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း အကြောင်းကို သိသူ အလွန်နည်း၍ ယင်း ပရိတ်ကို ဖယ်ထားပြီး အခြား ဆေး နည်းများကို ရှာနေကြ၏။ ယင်းသို့ ရှာနေသူ တစ်ယောက် နှင့် မိမိ တွေ့ရ၏။

‘အရှင်ဘုရား၊ အစွမ်းထက်မြက်တဲ့ မြွေနိုင်ဂါထာ ရှိပါ သလား ဘုရား’

ဒကာက မေးမြန်းသည်။ သူ့ ကြည့်ရသည်မှာ မြွေနိုင် ဂါထာ ကို အတော်လိုချင်နေဟန် ရှိပါသည်။

‘မြွေနိုင်ဂါထာဆိုတော့ သမ္ဗုဒ္ဓဂါထာ စသည်တို့လို ဂါထာမျိုး ပြောတာလား’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘ဪ . . . အဲဒီလို တစ်ပုဒ် တစ်ဂါထာ အနေနဲ့တော့ ဘုန်းကြီး မတွေ့ဘူးသေးပါ၊ မရဖူးသေးပါ၊ ပရိတ်အနေနဲ့တော့ ရှိပါတယ်’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ပရိတ်ကြီး ၁၁-သုတ်မှာပါတဲ့ ခန္ဓသုတ် ပရိတ်ဟာ မြွေမှ

၁၈၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

စ၍ အဆိပ်ရှိတဲ့ သတ္တဝါတွေ ကိုက်သမျှ အဆိပ်ကို ပယ်သတ်
နိုင်တဲ့ ပရိတ်ပဲ’

‘အရှင်ဘုရား လက်တွေ့ပါလား ဘုရား’

‘အမယ်လေး . . . လာလာသေးတယ် ဒကာကလဲ ၊ လက်
တွေ့လားတဲ့၊ လက်တွေ့မှ တစ်ခါမက အခါခါ တွေ့ခဲ့ပါတယ်’

‘ရွတ်ပုံ၊ အသုံးချပုံကို အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးက ၄၉-ရက် တိုင်တိုင် စားသမျှ သောက်သမျှ
အစားအသောက် အားလုံးကို ခန္ဓသုတ် ပရိတ် ၃-ခေါက်ရွတ်ပြီး
စားခဲ့တယ်။ အမြဲလည်းပဲ ခန္ဓသုတ်ပရိတ် ရွတ်တယ်၊ အဲ . .
အဆိပ် ရှိတဲ့ သတ္တဝါကိုက်ရင် ဆင်းဆင်း ဆိုပြီး အသားတောင်
မထိဘဲ လက်နဲ့ အပေါ်ကနေ ဆင်းခိုင်းကာ သပ်ချရင် ပျောက်
သွားတာပါပဲ’

‘ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား ဘုရား’

‘ဖြစ်နိုင်၊ မဖြစ်နိုင် ကျက်မှတ်ပြီး ၄၉-ရက် ဘာကြာမှာလဲ၊
ရွတ်စားပြီး စမ်းကြည့်ရင် ကိုယ်တွေ့ သိပါလိမ့်မယ်။’

‘တပည့်တော် စမ်းကြည့်ချင်ပါတယ် ဘုရား၊ အဲဒီ ခန္ဓ
သုတ်ကို အနက် အဓိပ္ပာယ်နဲ့ တကွ ရှင်းပြစမ်းပါ ဘုရား’

‘ဒကာက အမှန်တကယ် ကျက်မှတ်ပြီး စမ်းသပ် ကြည့်
မယ်ဆိုရင် ရှင်းပြပါ့မယ်၊ ကဲ . . . မှတ်ထားပါ။’

(၁) သဗ္ဗာ သီဝိသ ဇာတိနံ၊

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၈၃

ဒိဗ္ဗ မန္တာဂဒံ ဝိယ။

ယံ နာသေတိ ဝိသံ ယောရံ၊

သေ သဉ္ဇာပိ ပရိဿယံ။ ။

(၂) အာဏာ ခေတ္တမှီ သဗ္ဗတ္ထ၊

သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ။

သဗ္ဗ သောပိ နိဝါရေတိ၊

ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။ ။

ဟေ၊ အို သူတော်ကောင်းတို့။ ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ၊ နတ်မန္တန်ဆေးဝါးသည်။ သဗ္ဗာ သီဝိသ ဇာတိနံ၊ လျင်သော အဆိပ်ရှိသော မြွေမျိုး မှန်သမျှတို့၏။ ယောရံ၊ ပြင်းထန်လှစွာသော။ ဝိသံ၊ အဆိပ်ကို။ နာသေတိဝိယ၊ အလျင်းပျောက်ပြေ ပျက်စီးစေတတ် သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယံ ပရိတ္တံ၊ အကြင် ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။ အာဏာ ခေတ္တမှီ၊ အာဏာခေတ်အတွင်း၌။ သဗ္ဗပါ ဏိနံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏။ ယောရံ၊ ပြင်းထန်လှစွာသော။ ဝိသံစ၊ အဆိပ်ကိုလည်းကောင်း။ သေသံ၊ အဆိပ်မှ ကြွင်းသော။ ပရိဿယဉ္ဇာပိ၊ ဘေးရန်အမျိုးမျိုးကို လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါ ခပ်သိမ်း။ သဗ္ဗသောပိ၊ အကြွင်းမထင် အကုန်ပင်။ နိဝါရေတိ၊ မြစ်တားပယ်ရှင်းနိုင်ပေ၏။ တံ ပရိတ္တံ၊ ထိုခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်ကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ ရွတ်ကြကုန်စို့။

၁၈၄၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဲဒီ ဂါထာနှစ်ပုဒ်က ဘုရားရှင် ဟောကြားတဲ့ ဂါထာ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ရှေးဆရာတော်များက ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော် ၏ အာနုဘော် အစွမ်းသတ္တိ အဘယ်မျှ ရှိသည်ကို ပြလိုလို့ ထည့်သွင်းထားတာပါ။

အဲဒီမှာ ကြည့်ပါ။ အလွန်ထက်မြက် ပြင်းထန် လျင်မြန် သော အဆိပ်ရှိသော မြွေတို့၏ အဆိပ်ကိုပင် ပယ်နိုင်တယ်။ ဆိုတော့ သာမန် အဆိပ်ရှိတဲ့ မြွေတို့ရဲ့ အဆိပ်ဆိုရင် ဆိုဖွယ်ရာ မရှိနိုင်တာပါ။

ပြီးတော့ နတ်တို့၏ ဆေးဝါးမန္တာန်များဟာ လူသားတို့ရဲ့ ဆေးဝါးမန္တာန်များထက် အစွမ်းအာနိသင် ရှိပါတယ်။ အခု ဒီ ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်က အဲဒီ နတ်မန္တာန် ဆေးဝါးအတူ အစွမ်း ထက်တယ် ဆိုတာ ဒကာကိုယ်တိုင် စမ်းကြည့်ပြီးရင် သိပါ လိမ့်မယ်။

ပြီးတော့ ဒီပရိတ်တော်၏ အရှိန်အဝါမှာ ဘုရားရှင်၏ အာဏာခေတ်အတွင်း ပျံ့နှံ့မြဲ ဖြစ်လို့ ဘယ်အရပ်က ဘယ် မြွေမျိုး ကိုက်ရင် ဆေးမမီဘူးရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ဒီပရိတ်တော် ဖြင့် မပျောက်နိုင်တဲ့ ဒေသရယ်လို့ ချွင်းချက် မရှိပါဘူး။ ဘယ် အရပ်မှာ မဆို ပျောက်ကင်းနိုင်ပါတယ်။

ဘယ်နေ့ ညဘယ်အချိန်မှာ ကိုက်ကိုက် ကန့်သတ်ဖွယ် မရှိပါ။ ဘယ်အခါ၊ ဘယ်ကာလမှာ မဆို ပျောက်ကင်းနိုင်ပါ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၈၅

တယ်။ အခြား ဆေးများမှာ ရှင်းရှင်း မပျောက်တတ်ပါ။ အပခေါ်
ပယောဂမှီနေရင် ကုမရတတ်ပါ။

ဒီခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်ကား လုံးဝ ရှင်းရှင်း ပျောက်ပါ
တယ်။ အပခေါ်တဲ့ ပယောဂကိုလည်း ပယ်စွမ်းနိုင်ပါတယ်။

ဒီခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်ကား မေတ္တာပွားခြင်း၊ ဘုရား
ဂုဏ်တော် ပွားများခြင်း အစီအရင်ကို ပြသတဲ့ ဗုဒ္ဓဓန္တန် ကော်
ကြီးပါ။

သတ္တဝါများ အပေါ်၌ မေတ္တာအထူး ရောက်စေလျက်
ဘုရားရှင်ကို လွန်စွာကြည်ညို အားထားသူများ အဖို့ ဒီခန္ဓသုတ်
၏ အစွမ်းအာနုဘော်ကို ကိုယ်တွေ ခံစားနေကြရပါတယ်။

အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်များ အဖို့ မြေစတဲ့ သတ္တဝါများ ရန်မမူဘဲ
ရှောင်ရှားကြတဲ့ အပြင် မြေကိုက်ခံရသူများကို ဒီခန္ဓသုတ်ကို
ရတ်ပြီး သပ်ချ ကုသပေးခြင်းဖြင့် ကယ်ဆယ်နေတာ ဘုန်းကြီး
ကိုယ်တိုင် လက်တွေ့ပါ။

မြေကိုသာမကပါ။ အားလုံး သတ္တဝါများ အပေါ် မေတ္တာ
ပို့ခြင်း၊ ရတနာသုံးပါး ဂုဏ်ကို အာရုံပြုခြင်းတို့ ကြောင့် အခြား
ဘေးရန် အန္တရာယ် အသွယ်သွယ်ကို စောင့်ရှောက်တတ်တာကို
ဒကာ လက်တွေ့ စမ်းသပ်ပြီးမှ ယုံကြည်ပါ။ ဘုန်းကြီးပြောရင်
အပြောပဲ ဖြစ်နေမယ်။

(၃) ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊
 မေတ္တံ ဧရာပထေဟိ မေ၊
 ဆဗျာ ပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
 မေတ္တံ ကဏှာ ဂေါတမကေဟိစ။ ။

ဝိရူပက္ခေဟိ၊ ဝိရူပက္ခ နဂါးမျိုးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။
 မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း ကောင်းသော မေတ္တာ
 သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဧရာ ပထေဟိ၊ ဧရာ
 ပထနဂါးမျိုးတို့နှင့် ။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊
 မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော မေတ္တာသည်။ ဟောတု၊
 ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဆဗျာပုတ္တေဟိ၊ ဆဗျာပုတ္တ နဂါးမျိုးတို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း
 ကောင်းမြတ်သောမေတ္တာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။
 ကဏှာဂေါတမကေဟိစ၊ ကဏှာဂေါတမ နဂါးမျိုးတို့နှင့်လည်း။
 သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ကြောင်း
 ကောင်းမြတ်သော မေတ္တာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဒီဂါထာက ဝိရူပက္ခစသော မြွေမင်းလေးမျိုးတို့၏အမျိုး
 အဆွေတို့၌ မေတ္တာပွားပုံကို ပြခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဝိရူပက္ခ
 နဂါးမင်းတို့နဲ့ အမျိုးဇာတ်တူ မြွေနဂါးတို့သည် ဝိရူပက္ခ စသည်
 မည်ကြပါတယ်၊ ဒီနေရာမှာ မြွေမျိုးတို့ကို ပြောရရင်

(၁) ကဋ္ဌမုခ မြွေမျိုး အကိုက်ခံရသူမှာ တစ်ကိုယ်လုံး

တောင့်တင်း ခက်မာလာပါတယ်။

- (၂) ပူတိမုခ မြွေမျိုး အကိုက်ခံရသူမှာ အသားများမှ အရေများ ယိုထွက်လာပါတယ်။
- (၃) အဂ္ဂိမုခ မြွေမျိုး အကိုက်ခံရသူမှာ မီးမြှိုက်ခံရသကဲ့သို့ တစ်ကိုယ်လုံး ပူလောင်လာပါတယ်။
- (၄) သတ္တမုခ မြွေမျိုး အကိုက်ခံရသူမှာ အပိုင်းပိုင်း ပြတ်သွားပါတယ်။

တစ်ဖန် အဲဒီ မြွေလေးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုး၌ . . .

- (၁) အကိုက်ခံရသဖြင့် အဆိပ်တက်လာသော ဒဋ္ဌဝိသ မြွေ၊
- (၂) မြင်ရုံမျှဖြင့် အဆိပ်တက်လာသော ဒိဋ္ဌဝိသ မြွေ၊
- (၃) မြွေထိ ခံရသောအခါ အဆိပ် တက်လာသော ဖုဋ္ဌဝိသ မြွေ၊
- (၄) လေထိသဖြင့် အဆိပ်တက်လာသော ဝါတဝိသ မြွေရယ်လို့ လေးမျိုးစီ ရှိပြန်ပါတယ်။

အဲဒီ မြွေလေးမျိုးတို့တွင် ဝိရူပက္ခစသော မြွေလေးမျိုးမှာ ဒဋ္ဌဝိသမြွေမျိုးသာ ဖြစ်ပါတယ်။

မြင်ရုံမျှနှင့် အဆိပ်တက်စေသော ဒိဋ္ဌဝိသမြွေ စသည်မှာ လွန်စွာ အဆိပ် ပြင်းထန်လှပါတယ်။ အဲဒီမှာ ဒိဋ္ဌဝိသ၊ ဝါတဝိသ မြွေတို့၏ အစွမ်းကို မသိရသော်လည်း ထိရုံမျှဖြင့် အဆိပ်

၁၈၈ ၉

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

တက်တဲ့ ဖုဋ္ဌဝိသမြေ့ရဲ့ အစွမ်းကို တွေ့ရပါတယ်။

အရှင်သာရိပုတ္တထေရ်၏ ညီတော် အရှင် ဥပသေနထေရ်သည် သင်္ကန်းချုပ်နေစဉ် လိုဏ်ဂူအမှီးပေါ်တွင် ကစားနေကြသော မြွေငယ် နှစ်ကောင်မှ တစ်ကောင်သည် အရှင်မြတ်ပခုံးပေါ် ကျလာပါတယ်။

အဲဒီမြွေဟာ ဖုဋ္ဌဝိသမြေ့မျိုး ဖြစ်ရာ အဆိပ်တွေ ပြန့်ဆင်းလာသည်ကို တွေ့ရသော အရှင်မြတ်သည် တန်ခိုးဖြင့် မိမိကိုယ်ခန္ဓာ လိုဏ်ဂူအတွင်း မပျက်စီးရန် အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီးလျှင် ရဟန်းတို့အား မိမိကိုယ် ခန္ဓာမပျက်စီးမီ ခုတင်ပေါ်တင်လျက် အပြင်ထုတ်ရန် မိန့်တော်မူပါတယ်။ ရဟန်းများကလည်း အပြင်ထုတ်ခဲ့ရာ အပြင်ရောက်သော် ခုတင်ပေါ်မှာပင် ဖွဲ့ဆုပ်ပမာ ပြန့်ကျဲရှာတော်မူခဲ့ရပါတယ်။

(၄) အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊

မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။

စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ

မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။ ။

အပါဒကေဟိ၊ အခြေမရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ မိတ်ဆွေအဖြစ် ချစ်မေတ္တာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဒွိပါဒကေဟိ၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ မိတ်ဆွေအဖြစ် ချစ်မေတ္တာသည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၈၉

ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ စတုပ္ပဒေဟိ၊ အခြေလေးချောင်း ရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ မိတ်ဆွေအဖြစ် ချစ်မေတ္တာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ သတည်း။ ဗဟုပ္ပဒေဟိ၊ များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့်။ မေ၊ ငါ၏။ မေတ္တံ၊ မိတ်ဆွေအဖြစ် ချစ်မေတ္တာသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဒီဂါထာဖြင့် မြွေများသာမက သတ္တဝါ အားလုံးကို လေးပုံ၊ ပုံပြီး မေတ္တာပွားပုံကို ပြပါတယ်။ သတ္တဝါ အားလုံးကို မေတ္တာပို့တဲ့အတွက် မြွေမှတစ်ပါး အခြား ဘေးရန်တွေလည်း နိုင်တာပါ။

(၅) မာမံ ဝိရူပက္ခော ဟိံ သိ၊

မာမံ ဟိံသိ ဧရာပထော။

မာမံ ဆဗျာပုတ္တော ဟိံသိ၊

မာမံ ဟိံသိ ကဏှာ ဂေါတမကော ။ ။

ဝိရူပက္ခော၊ ဝိရူပက္ခ နဂါးမျိုးသည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ မာဟိံသိ၊ မညှင်းဆဲပါစေလင့်။ ဧရာပထော၊ ဧရာပထနဂါးမျိုးသည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ မာဟိံသိ၊ မညှင်းဆဲပါစေလင့်။ ဆဗျာပုတ္တော၊ ဆဗျာပုတ္တ နဂါးမျိုးသည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ မာဟိံသိ၊ မညှင်းဆဲ ပါစေလင့်။ ကဏှာ ဂေါတမကော၊ ကဏှာဂေါတမ နဂါးမျိုးသည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ မာဟိံသိ၊ မညှင်းဆဲပါစေလင့်။

ဒီဂါထာဟာ ရှေးက ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓရဲ့ ပရိတ်ကြီး

၁၉၀ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ပါဠိတော်မှာပါတဲ့ ဂါထာတဲ့၊ လက်ရှိမူတွေမှာ မပါ၊ ပါဘူး၊
အဲဒီဂါထာ ထည့်ရွတ်ပါ။ ဒီဂါထာက မြွေလေးမျိုးကို တောင်း
ပန်ချက်ဖြင့် မေတ္တာ ပြုပုံ ပြုနည်းကို ပြတဲ့ ဂါထာပါ။

(၆) မာမံ အပါဒကော ဟိသိ၊

မာမံ ဟိသိ ဒွိပါဒကော။

မာမံ စတုပ္ပဒေါ ဟိသိ၊

မာမံ ဟိသိ ဗဟုပ္ပဒေါ။

အပါဒကော၊ အခြေမရှိသော သတ္တဝါမျိုးသည်။ မံ၊ ငါ့ကို။
မာဟိသိ၊ မညှင်းဆဲပါစေလင့်။ ဒွိပါဒကော၊ အခြေနှစ်ချောင်း ရှိ
သော သတ္တဝါမျိုးသည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ မာဟိသိ၊ မညှင်းဆဲ
ပါစေလင့်။ စတုပ္ပဒေါ၊ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါမျိုး
သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ မာဟိသိ၊ မညှင်းဆဲပါစေလင့်။ ဗဟုပ္ပဒေါ၊
များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါမျိုးသည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ မာဟိသိ၊
မညှင်းဆဲပါစေလင့်။

ဒီဂါထာ မြွေလေးမျိုးမှ တစ်ပါး အားလုံးသော သတ္တဝါ
တို့ကို လေးပုံ၊ ပုံပြီး တောင်းပန်ချက်ဖြင့် မေတ္တာ ပြုပုံ ပြုနည်းကို
ပြတဲ့ ဂါထာပါ။။

(၅+၆) နှစ်ဂါထာလုံးဖြင့် 'ငါ့ကို မညှင်းဆဲပါစေလင့်'
ဆိုသည်မှာ တောင်းပန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် မေတ္တာပွားပုံ တစ်မျိုး
ဖြစ်ပါတယ်။ သတ္တဝါများ အပေါ်၌ စိတ်ထားကြမ်းသော သူတို့

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၁၉၁

မှာ ထိုသတ္တဝါများနဲ့ ခုခံရန် ရိုက်နှက် ညှင်းဆဲရန်သာ လိုလား
မည်ဖြစ်ရာ ထိုသူများကား ယခုကဲ့သို့ တောင်းပန်မှုမျိုး ကို မပြု
နိုင်ကြပါ။

‘ငါ့ကို မညှင်းဆဲပါစေလင့်’ ဆိုသည်မှာ အဲဒီ သတ္တဝါ
များက မေတ္တာထားရန် ကောင်းရန် လိုလားသော အာသီသပင်
ဖြစ်ရာ သတ္တဝါများ အပေါ် မေတ္တာ သက်ရောက်တဲ့ သဘော၊
သတ္တဝါတို့၌ စိတ်ဓာတ်နူးညံ့လျက်ရှိတဲ့ သဘောပင် ဖြစ်ပါ
တယ်။ အဲဒါကြောင့် (၅+၆) နှစ်ဂါထာသည် မေတ္တာ ဘာဝနာ
တစ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။

(၇) သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊

သဗ္ဗေ ဘူတာစ ကေဝလာ။

သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊

မာ ကဋ္ဌိ ပါပမာဂမာ။ ။

သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာ၊ ငါးခန္ဓာဝယ် တွယ်
တာတတ်စွာ သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံ
ကုန်သော၊ ပါဏာ၊ အသက်ရှူတတ်သော သတ္တဝါတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ကေဝလာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊
အလုံးစုံကုန် သော။ ဘူတာ၊ ဖြစ်လာ၊ ပေါ်လာသတ္တဝါတို့သည်
လည်း ကောင်း၊ သဗ္ဗေ၊ သတ္တဝါအကုန်အလုံးစုံတို့သည်၊
ဘဒြာနိ၊ ကောင်းမြတ်သော ဣဋ္ဌာရုံတို့ကို၊ ပဿန္တု၊ တွေ့ကြုံ

၁၉၂၈

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ကြရပါစေ ကုန်သတည်း။ ကဏ္ဍိ၊ ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သို့
သော်မျှ။ ပါပံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခသည်။ မာ အဂမာ၊ မကျမလာ
မရောက်ပါစေလင့်။

ဆိုခဲ့ပြီး (၃+၄) စတဲ့ ဂါထာတို့ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ထုတ်
ဖော်ရည်ညွှန်း၍ ပြုအပ်သော မေတ္တာဖြစ်၍ ‘ရည်ညွှန်းခြင်းဖြင့်
ဖြစ်သော=ဩဒိဿမေတ္တာ’ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်ကို သီးခြားဖော်ထုတ် ရည်ညွှန်းခြင်းမပြုဘဲ
သတ္တဝါအားလုံး သာမန်အဖြစ်ပေါင်းကာ အဲဒီသတ္တဝါ အားလုံး
၌ ပြုသော မေတ္တာကား ‘မရည်ညွှန်းဘဲဖြစ်သော=အနောဒိဿ
က မေတ္တာ’ ဖြစ်ပါတယ်။ ယင်း အနောဒိဿက မေတ္တာဘာဝနာ
ပြုပုံကို ဒီဂါထာဖြင့် ပြပါတယ်။

(၈) အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော၊
အပ္ပမာဏော သံဃော၊ ပမာဏဝန္တနိ၊ သရိသပါနိ။
အဟိဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ၊ ဥဏ္ဏနာဘီ သရဗူ မူသိ
ကာ။ ။

ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အပ္ပမာဏော၊ ဂုဏ်တော်အား
ဖြင့် ချင့်နှိုင်းတိုင်းတာမရ ပမာဏမရှိပါပေ။ ဓမ္မော၊ လောကုတ္တ
ရာတရားကိုးပါးသည်၊ အပ္ပမာဏော၊ ဂုဏ်အရဖြင့် ဤမျှသာပြ
တိုင်းတာမရ၍ ပမာဏမရှိပါပေ။ သံဃော၊ အရိယာသံဃာတော်
သည်၊ အပ္ပမာဏော၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးစုံညီဂုဏ်ရည်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၉၃

အရ တိုင်းတာ၍မရ၍ ပမာဏမရှိပါပေ။ အဟိ၊ မြွေလည်းကောင်း၊ ဝိစ္ဆိကာ၊ ကင်းမြီးကောက်လည်းကောင်း၊ သမာပဒိ၊ ကင်းခြေများလည်းကောင်း၊ ဥဏ္ဏနာဘိ၊ ပင့်ကူလည်းကောင်း၊ သရဗူ၊ အိမ်မြှောင်လည်းကောင်း၊ မူသိကာ၊ ကြွက်သည်လည်းကောင်း၊ ဣတိဣမာနိသရီသပါနိ၊ ရင်ဖြင့်တွား၍သွားတတ်သော ဤသတ္တဝါတို့ကား ပမာဏဝန္တာနိ၊ ကိလေသာဟု တိုင်းတာမှုပြုရာ ပမာဏရှိကြပေကုန်၏။

(၃+၄) အစရှိတဲ့ ဂါထာတို့ဖြင့် မေတ္တာဘာဝနာပြုနည်းကို ပေးတော်မူပြီးနောက် ယခုတစ်ဖန် ရတနာသုံးပါးဂုဏ်ကို ရင့်ကျူးကာ အန္တရာယ်ပြုတတ်သော သတ္တဝါများမှ အကာအကွယ်အရံအတားပြုရမည့်ပုံကို ဒီဂါထာဖြင့်ပြပါတယ်။

ပမာဏပြုတတ်သော ကိလေသာများမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်တော်များ၏ ပမာဏမရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ဘုရားရတနာကို 'အပ္ပမာဏ'ဟု ဆိုရပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား၌ လောကုတ္တရာ ဓမ္မဂုဏ်ရည်သည်ပင် မည်သို့မည်မျှတိုင်းတာကန့်သတ်၍ မရ၊ ပမာဏမပြုနိုင်၊ လောကုတ္တရာဓမ္မကြောင့် ရလာသောအသင်္ချေယျ၊ အပ္ပမေယျ၊ ဂုဏ်တော်များမှာ အခြားဘုရားတစ်ဆူက တစ်သက်လုံးဟောသော်လည်း မကုန်နိုင်ဟုဆိုရာ အဘယ်မှာကန့်သတ်နိုင်ဖွယ်ရှိပါ အံ့နည်း။

၁၉၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

လောကုတ္တရာတရားများကား ‘နက်နဲသည်၊ မြင်နိုင်ဖို့ခက်သည်’ စသည်ဖြင့် ချီးကျူးခံရသည်ဖြစ်ရာ အဘယ်မှာလျှင် ပမာဏပြုနိုင်ပါအံ့နည်း။ ယင်းသို့ပမာဏမရှိသော လောကုတ္တရာ ဓမ္မနှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့် သံဃာမှာလည်း အပ္ပမာဏ ဖြစ်ပါတော့တယ်။

မြေစသော သတ္တဝါများကား ပမာဏ ပြုတတ်သော ကိလေသာများရှိသောကြောင့် ‘ပမာဏ ဝန္တာနိ=အတိုင်းအရှည် ပမာဏရှိကြသည်’ ဟုဆိုပါတယ်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ သည် ပမာဏ မရှိပါ။

မြေစသော သတ္တဝါများ ပမာဏရှိကြ၏ ဟူသော စကားဖြင့် ဘာကိုဆိုလိုပါသနည်း။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၏ ဂုဏ်တော်တန်ခိုးတော်ကား အလွန်ကြီးမား၏။ ဤသတ္တဝါများကား အညံ့စား သတ္တဝါကလေးများသာ ဖြစ်ပါတယ်။

‘အပ္ပမာဏော’ စသည်ဖြင့် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ဂုဏ်တော်များကို အောက်မေ့သဖြင့် ယင်း ရတနာသုံးပါး၏ အာနုဘော်အရ ထို သတ္တဝါများ ဘာမျှမလုပ်နိုင်၊ ယင်း သတ္တဝါများမှ အကွယ်အကာရနိုင်သည်ဟု ဆိုပါတယ်။

(၉) ကတာ မေ ရက္ခာ၊ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊

ပဋိက္ခမန္တ ဘူတာနိ။

သော ဟံ နမော ဘဂဝတော၊

နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။ ။

မေ၊ ငါသည်။ ရုက္ခာ၊ အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်
ကို၊ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီးပေပြီ။ မေ၊ ငါသည်၊ ပရိတ္တံ၊ အရံအတား
ကို၊ ကတံ၊ ပြုခဲ့ပြီးပေပြီ။ ဘူတာနိ၊ အန္တရာယ်ပြုတတ်သော
သတ္တဝါတို့သည်၊ ပဋိက္ခမန္တု၊ ဖဲခွာရှောင်ရှားကြကုန်လော့၊
သောဟံ၊ ထိုငါသည်၊ ဘဂဝတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံခဲ့ကြ ရှေး
ဘုရားရှင်မှန်သမျှအား၊ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းကို။ (ကရောမိ၊ ပြုလုပ်
ပါ၏။) သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ဆူကုန်သော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဝိပဿီ အစ
ရှိသော ဘုရားရှင်တို့အား၊ နမော၊ ရှိခိုးခြင်းကို (ကရောမိ၊ ပြုလုပ်
ပါ၏။)

(၈) နံပါတ်ဂါထာဖြင့် အကာအကွယ်အရံအတား ပြုခဲ့ပြီး
နောက် ထို အကာအကွယ်အရံ သတ္တဝါများ ရှောင်ရှားရန်နှင့်
ပြီးလျှင် ‘ပဏာမ မင်္ဂလာ’ အကာအကွယ်တစ်ရပ်ကို ထပ်မံပြု
လုပ်ရန် ညွှန်ပြတော်မူလို၍ ၉-ဂါထာကို မိန့်တော်မူပါတယ်။

အကာအကွယ်ပြုပြီးဖြစ်၍ သင်တို့ရှောင်ကြဟု ဆိုပြီး
နောက် ‘သော ဟံ နမော ဘဂဝတော’ စသည်ဆိုရပြန်သည်မှာ
‘မြဲရာသံပတ်၊ ကျပ်ရာသပ်ပင်း’ ဆိုသကဲ့သို့ အကာအကွယ် မြဲ
မြဲခိုင်ခံ့သည်ထက် ခိုင်ခံ့ရန်ထပ်မံ၍ ပဏာမ မင်္ဂလာဖြင့် နိဂုံး
ချုပ် ကာကွယ်မှုပြုခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီခန္ဓသုတ်ပရိတ်တော်ကို မြတ်စွာဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည်

၁၉၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဇောတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ရဟန်းတော် တစ်ပါး မြွေကိုက်ခံရ၍ လျှောက်ထားတဲ့အခါ အဲဒီရဟန်းမှာ ဝိရူပက္ခစတဲ့ နဂါးမျိုးတို့၍ မေတ္တာမပို့၍ အကိုက်ခံရသည့် အကြောင်း၊ အကယ်၍ မေတ္တာပို့ရင် အကိုက်ခံရမည်မဟုတ်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူပြီး မိမိကိုယ်ကိုစောင့်ရှောက်ဖို့၊ မိမိ၏လုံခြုံရေး၊ မိမိ၏အကာအကွယ် အစောင့်အရှောက်ဖြစ်ရေးအတွက် ခွင့်ပြုတော်မူခဲ့တာပါ။

ဒီခန္ဓာသုတ်ပရိတ်တော်ကို ဘုန်းကြီးတို့ ဘုရားအလောင်းတော်သည် ရသေ့ရဟန်း ပြုကာ ရသေ့များစွာဖြင့် ဟိမဝန္တာတော၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ရသေ့တစ်ဦး မြွေကိုက်ခံရ၍ လျှောက်ထားတဲ့အခါ အဲဒီရသေ့ မြွေကိုက်ခံရခြင်း၊ သေရခြင်းမှာ မြွေတို့၌ မေတ္တာ မပို့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်ပြီးဟောခဲ့ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဒီ ခန္ဓာသုတ်ပရိတ်တော်ဟာ မြွေသာမက အဆိပ်ရှိတဲ့ သတ္တဝါကိုက်သမျှနဲ့ အခြား ဘေးရန်များ ပါနိုင်ကြောင်းကို များများရွတ်ပြီး စမ်းကြည့်ပါ’

‘မှန်ပါ တပည့်တော် စမ်းကြည့်ပါမယ် ဘုရား’

- * ဘုရားဟောကြား၊ ပရိတ်ကား၊ စွမ်းအားထက်လှ သည်။
- * အဆိပ်မျိုးစုံ၊ အလုံးစုံ၊ အကုန်ပယ်နိုင်သည်။
- * အဆိပ်ဖယ်ထား၊ ကြွင်းဘေးများ၊ ပယ်ရှားနိုင်လေ သည်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

◉ ၁၉၇

* ယုံကြည်သဒ္ဓါ၊ စိတ်ထားကာ၊ များစွာရွတ်ရမည်။

* များစွာရွတ်မှ၊ အထုံရ၊ စွမ်းက ထက်မြက်မည်။

နှိုးခွက်နှင့် ရေမသောက်ကောင်းဘူးဆို တူရား

(၁၇)

အသုံးအဆောင်တို့သည် အမျိုးမျိုးရှိကြကုန်၏။ ယင်း
အမျိုးမျိုးသော အသုံးအဆောင်တို့ကို တစ်ဖန်ခွဲသော် လူတို့
အသုံးအဆောင်၊ ရဟန်းတို့အသုံးအဆောင်ဟု နှစ်မျိုးရှိကုန်၏။

လူတို့ အသုံးအဆောင်ကို လူတို့သည် ကြိုက်နှစ်သက်သ
လို သုံးဆောင်နိုင်ခွင့်ရှိ၏။ ကြိုက်နှစ်သက်သည့် အသုံးအဆောင်
ကို သုံးဆောင်နိုင်ခွင့်ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ အသုံးအဆောင်မှာကား မများလှပါချေ။
အကျဉ်းအားဖြင့် ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေးဟူ၍ လေးမျိုး
တို့သာ ရှိပါ၏။

ယင်းတွင် ရဟန်းတော်တို့၏ စားသုံးခွက်မှာ သပိတ်သာ
ဖြစ်ပါ၏။ ယင်းသပိတ်နှင့် စပ်၍ အပ်၊ မအပ်သော ခွက်များ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၁၉၉

ရှိပါ၏။ ယင်း ခွက်အကြောင်းကို သိချင်သူ ဒကာတစ်ယောက်က မိမိအား မေးလျှောက်ပါ၏။

‘အရှင်ဘုရား နှီးခွက်နှင့် ရေမသောက်ကောင်းဘူးဆိုဘုရား’

‘ဒကာကြီး စကားကလည်း အရင်းမရှိ၊ အဖျားမရှိ၊ နှီးခွက်နဲ့ ဘယ်သူ ရေမသောက်ကောင်းတာလဲ’

‘ဪ . . . ဟုတ်ပါတယ်၊ တပည့်တော် အမေးနည်းနည်း လောကြီးသွားပါတယ် ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့ ရဟန်းသာ မဏောတွေဟာ နှီးခွက်နဲ့ ရေမသောက်ကောင်းဘူးဆို ဘုရား’

‘အင်း . . . မသောက်ကောင်းဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့ မသောက်ကောင်းတာလဲ ဘုရား၊ အကြောင်းကို အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘ဘုရားရှင်က အပ်၊မအပ် ပညတ်ထားတဲ့ ခွက်တွေရှိတယ် ဒကာကြီးရဲ့၊ အဲဒီခွက်တွေထဲမှာ နှီးခွက်ဟာ မအပ်တဲ့ခွက်ထဲမှာပါနေလို့ နှီးခွက်နဲ့ ရေမသောက်ကောင်းတာပါပဲ’

‘ဒါဖြင့် နှီးခွက်အပြင် အခြား မအပ်တဲ့ ခွက်တွေလည်း ရှိသေးသလား ဘုရား’

‘ရှိသေးတာပေါ့’

‘ရှိသေးရင် အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘ကြေးနီ၊ သံ၊မြေဖြင့်ပြုလုပ်ထားတဲ့ စားခွက်သောက်

၂၀၀၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ခွက်တို့ဟာ ရဟန်းတော်တွေ စားသောက်ကောင်းတဲ့ ခွက်တွေ ပါ။

ရဟန်း၊ သာမဏေတွေ ကိုယ်ပိုင်ပုဂ္ဂလိက ပစ္စည်းအဖြစ် ဖြင့် ထည့်ပြီး စားသောက်ကောင်းတဲ့ ခွက်ဟာ ကြေးနီခွက်၊ သံခွက်၊ မြေခွက်ပဲ။

‘သစ်သားခွက်၊ ရွှေခွက်၊ ငွေခွက်၊ ပတ္တမြားခွက်၊ ကြောင် မျက်ရွဲခွက်တွေဟာ မအပ်ပါဘူး။ ရွှေခွက် စသည်တို့ဟာ ကိုင် ရုံ၊ ထိရုံမျှတောင် မအပ်စပ်ပါဘူး။ သစ်သားခွက် ကတော့ ကိုင် ရုံ၊ ထိရုံမျှတော့ အပ်ပါတယ်။ ထည့်ပြီးတော့ မစားမသောက် ကောင်းပါဘူး။’

ယခုကာလ ကွမ်းအစ် စသည်ထဲမှာ ငွေထုံးဘူး၊ စသည် တို့ဟာ လူ့ဥစ္စာပင်ဖြစ်သော်လည်း ကိုင်ရုံ၊ ထိရုံမျှပင် မအပ်လို့ ထည့်ပြီးတော့ မစားကောင်းပါဘူး။

နီးခွက်၊ နီးကွမ်းအစ်တို့ဟာ သစ်သားခွက်နဲ့ အလားတူ လို့ သဘောထားပြီး လက်ဖက်၊ ကွမ်းစသည်ထည့်ပြီး စားသည် ကို ရှောင်ကြရပါတယ်။

ဖန်ခွက်၊ ချက်ကျောက်ခွက်၊ စဉ့်ခွက်၊ ကြေးဖြူခွက်နဲ့ ကြေးဝါခွက်တို့ဟာ လူ့ဥစ္စာ၊ သို့မဟုတ် သံဃာပိုင် သံဃိကဆို ရင် အပ်ပါတယ်။ အေး . . . ချက်ဖန်ခွက်၊ ချက်ကျောက် ခွက်၊ စဉ့်ခွက်၊ ကြေးဖြူ၊ ကြေးဝါခွက်တို့မှာ ကိုယ်ပိုင်ပုဂ္ဂလိက

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၀၀

အဖြစ်ဖြင့် မသုံးစွဲအပ်။ သံဃာပိုင် သံဃိက သို့မဟုတ် လူ့ဥစ္စာ ဖြစ်မှ ထည့်ပြီး စားသောက်ကောင်းလို့ ယခုကာလ ကြေးဝါ ဇွန်းနဲ့ ဖန်ခွက်၊ ဖန်ချိုင့် စသည်တို့မှာလည်း ကိုယ်ပိုင် ပုဂ္ဂလိက မအပ်ဘူးနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ဘူးခွက်၊ အိုးခွက်တို့ကိုတော့ တစ်ခဏမျှ ထည့်၍ စားသောက်ကောင်းပါတယ်။ သပိတ်ကဲ့သို့ သွားလေရာ ယူသွားပြီး အမြဲ မသုံးစွဲကောင်းပါဘူး။ ခဏလောက် ထည့်စားပြီး စွန့်ပစ်ရမယ်။ အဲဒီအတူပင် ဖက်ရွက်၊ သစ်ရွက်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားတဲ့ ဖက်ခွက်များလည်း တစ်ခဏမျှ ထည့်စားပြီး စွန့်ပစ်ရပါမယ်။

‘ထည့်၍မစားကောင်း’ လို့ ဆိုခဲ့တဲ့ သစ်သားခွက်၊ နှီးခွက် စသည်တို့၌ အချို့က ယာဝကာလိကဖြစ်တဲ့ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို သာ ထည့်၍ မစားကောင်း၊ ယာမကာလိက အဖျော်ရည် စသည်တို့ကား ထည့်၍သောက်ကောင်းတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ ဝိနယကောသလ္လ အလိုကတော့ မည်သည့်ကာလိကမဆို ထည့်၍မစားသောက်ကောင်းလို့ ယူလိုပါတယ်။

ဟုတ်ပါတယ်။ သပိတ်တို့၊ ခွက်တို့ဆိုတာ စားသောက်ဖွယ်အားလုံးကို ထည့်ပြီး စားသောက်ဖို့ရာဖြစ်လို့ ထည့်၍မစားကောင်းလို့ ဖယ်ရှားအပ်တဲ့ခွက်များ၌ မည်သည့်ကာလိကကိုမျှ ထည့်၍ မစားခြင်းသာ သင့်လျော်မယ်မဟုတ်လား’

၂၀၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒါကြောင့် ဝိနည်းစိုရ်ပုဂ္ဂိုလ်များသည် နှီးကွမ်းအစ်၌ ကွမ်းထည့်၍ မစားကြပါဘူး၊ နှီးကွမ်းအစ်ဖြင့် ကပ်ရင်လက်ပေါ် တစ်ဆင့်ပြောင်းပြီး စားကြပါတယ်။ နှီးခွက်ဖြင့်လည်း အဖျော် ရည် စသည်ကို မသောက်ကြပါဘူး။ ဒါကြောင့် နှီးခွက်ဖြင့် ရဟန်းတော်များ ရေမသောက်ကောင်းဘူးလို့ မှတ်နေရ်’

‘မှန်ပါဘုရား’

- * မပြုလုပ်ရ၊ တားမြစ်က၊ ရှောင်ကြ ဗုဒ္ဓသားတော် တွေ။
- * ပြုလုပ်လေကြ၊ တိုက်တွန်းက၊ ပြုကြ ဗုဒ္ဓသား တော် တွေ၊
- * ဗုဒ္ဓဆုံးမ၊ ဩဝါဒ၊ လုံးဝနာကြသားတော်တွေ၊
- * ဆုံးမနာမှ၊ ပါယ်မကျ၊ ရကြနိဗ္ဗာန်ပြည်၊
- * နိဗ္ဗာန်ရမှ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၊ လုံးဝလွတ်မြောက်ပေ။

ဘုရားရှင်ပေးမှ တရားရနိုင်တယ်ဆိုတာ မှန်ပါသလား ဘုရား

(၁၈)

ယခုခေတ်၌ တရားအားထုတ်သူ ဦးရေသည် အတော်များ
ပြားလှပါသည်။ တရားနည်းများလည်း အတော်များပြားပါ
သည်။ တရားပြသူဦးရေလည်း အတော်များပါသည်။

ယင်းသို့ အားထုတ်သူ၊ နည်းပြသူ ဦးရေများသည့်အ
လျောက် အပြောအဆို အမျိုးမျိုးပြောသံကြားရသည်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မ
အား လျော်သော အပြောအဆိုမျိုးများရှိသလို မလျော်သော အ
ပြောအဆိုမျိုးများလည်း ရှိလာသည်။ ယင်းသို့ရှိသည့် အပြော
အမျိုးမျိုးမှ မိမိထံသို့ အပြောတစ်မျိုးကို လာပြီးမေးလျှောက်၏။

‘အရှင်ဘုရား . . . ဘုရားရှင်ပေးမှ တရားရနိုင်တယ်ဆို
တာ မှန်ပါသလား ဘုရား’

‘ဒကာကြီး ဘယ်သူကပြောသလဲ’

၂၀၄ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘ဒီလိုပဲ ပြောကြတာ ကြားလို့ပါဘုရား’

‘ဘုန်းကြီးတို့ ဘုရားရှင် က နည်းပေးလမ်းညွှန် ဘုရားရှင် ပါ။ အဲဒီနည်းလမ်းကို တရားဟောပြီး တရားနဲ့ နည်းပေးလမ်း ညွှန်တာပါ။ ဘုရားက တိုက်ရိုက်တရားရအောင် မပေးပါဘူး၊ မပေးနိုင်ပါဘူး၊ ဘုရားရှင်ဟောပြတာကို နားထောင်ပါ . . .။’

‘သင် ချစ်သားတို့သည် ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ် သော လုံ့လကို ပြုသင့်ပြုအပ်ပေ၏။ ဘုရားရှင်တို့ သည် မဂ်ခရီးမှန်ကို ဟောကြားရုံမျှသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟောကြားသည့်အတိုင်း မဆိုင်းမလင့် ကျင့်ကြံကြကုန် သည်ဖြစ်၍ ကိလေသာ အမှိုက်တိုက်ကို ထိုက်ထုတ်၍၊ မြိုက်သော သူတို့သည်သာလျှင် မာရ်မင်း၏ အနှောင် အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်နိုင်ကြကုန်၏။’

လို့ ဟောခဲ့ပါတယ်။

ပြီးတော့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးကို ဆွမ်းခံကြွရင်း လမ်းခရီးအကြား၌ ရပ်တော်မူရင်းပင် . . .

‘ခမည်းတော်မင်းကြီး . . . ရဟန်းဖြစ်သော သူသည် ဒကာ ဒကာမတို့၏ အိမ်တံခါးဝဝယ် သပ္ပာယ်စွာရပ်၍ ရအပ်သော ဆွမ်း၌ မမေ့မလျော့ရာ၊ မအပ်စပ်သော ရှာမှီးမှုနှင့် မဆက်စပ် ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော ဆွမ်း ခံလှည့်လည်ခြင်း အကျင့်ကို ကျင့်ရာ၏။ ယင်းသို့

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၀၅

ဆွမ်းခံကျင့်ဝတ်ကို မချွတ်ပြုကျင့်လေ့ရှိသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရလေ၏။

လို့ ဟောကြားတော်မူလေလျှင် ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးသောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်ပါတယ်။ ရွှေနန်းတော်ရောက်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် . . .

‘ခမည်းတော်မင်းကြီး မအပ်စပ်သော ရှာမှီးမှုနှင့် မဖက်စပ်၊ ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော ဆွမ်းခံအကျင့်ကို ကျင့်ရာ၏။ ထိုဆွမ်းခံအကျင့်ကို မကျက်စားသင့်ရာ ဌာန၌ လှည့်လည်သော အားဖြင့် မကောင်းသဖြင့် မကျင့်ရာ။ ယင်းသို့ မအပ်စပ်သော ရှာမှီးမှုနှင့် မဖက်စပ်၊ ဖြူစင်သော ဆွမ်းခံ ကျင့်ဝတ်ကို မချွတ် ပြုကျင့်လေ့ ရှိသော ရဟန်းသည် ယခုဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝ၌ လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ရလေ၏’

လို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒီဂါထာရဲ့ အဆုံးမှာ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး သကဒါဂါမ်ဖိုလ်၌ တည်ပြီး မိထွေးတော် ဂေါတမီသောတာပတ္တိဖိုလ်၌ တည်ပါတယ်။

ကဲ . . . အဲဒါ ဘုရားပေးလို့ တရားရတာလား’
‘မဟုတ်ပါဘုရား’

၂၀၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘အေး . . . ပြောဦးမယ်၊ ပိုရှင်းသွားအောင်၊ အဲဒီနောက်
ဘုရားရှင် နန်းတော်သို့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး ကြွလာတော်မူတဲ့အခါ
ယသော်ဓရာက သားတော်ရာဟုလာကို လှပတင့်တယ်စွာ တန်
ဆာဆင်ပြီး . . .

‘ချစ်သား . . . ရဟန်းတော် အရှင်မြတ် အပေါင်း
နှစ်သောင်းခြံရံလျက် ရွှေအဆင်းကဲ့သို့သော အဆင်း
ရှိသည်ဖြစ်၍ ဗြဟ္မာမင်းအတူ ဖြောင့်စင်းသော ကိုယ်
ရှိတော်မူသော ထိုရဟန်း မြတ်ကြီးကို သင်ချစ်သား
ရှုစမ်းပါလော့။

ဤအရှင်မြတ်သည်ကား သင်ချစ်သား၏ ခမည်း
တော်ကြီး ဖြစ်ပေ၏။ ဤသားမောင့်ဖခင် အရှင်မြတ်
ဘုရားကြီးအား တောထွက်၍ ရဟန်းမပြုမီက ရွှေအိုး
ကြီးလေးလုံးတို့ ရှိကြသည်။

ထိုရွှေအိုးကြီး လေးလုံးတို့ပင် သားမောင့်ဖခင် အ
ရှင်မြတ်ဘုရား တောထွက်၍ ရဟန်းပြုသွားသော
အခါမှစ၍ ယခုတိုင် မွေးမိခင်တို့ မတွေ့မမြင်ရတော့
ကုန်။

ချစ်သား . . . သားမောင့်ဖခင် အရှင်မြတ်ဘုရား
ထံတော် ပါးသို့ သွားရောက်ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခမည်း
တော်ဘုရား . . . အကျွန်ုပ်ကား ပျိုမျှစ်နုနယ် ငယ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

© ၂၀၇

ရွယ်သူမင်းသား ဖြစ်ပါသည်။

သားတော်သည် မုဒ္ဒါဘိသိက်သွန်း၍ လေးကျွန်း
သနင်း စကြာမင်း ဖြစ်ရပါလိမ့်မည်။ သားတော်သည်
မင်းတို့ဖွယ်ရာ ဥစ္စာရတနာကို အလိုရှိပါ၏။ အ
ကျွန်ုပ်အား ခမည်းတော်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ရွှေအိုးကြီး
လေးလုံးကို ပေးတော်မူပါလော့၊ မှန်ပါသည်။ သား
ဖြစ်သူသည် ဖခင်၏အမွေကို ပိုင်ဆိုင်ခံယူရမြဲဓမ္မတာ
ဖြစ်ပါသည်ဟု လျှောက်ထားပြောဆိုကာ အမွေဥစ္စာ
ကို တောင်းခံပါချေလော့’

ဟူ၍ သင်ကြားပြီးလျှင် သားတော် ရာဟုလာကို မြတ်စွာ
ဘုရား အထံတော်သို့ စေလွှတ်လိုက်ပါတယ်။ သားတော် ရာဟု
လာလည်း သွားပါတယ်။ ဘုရားရှင် အနီးသို့ ရောက်တယ်ဆို
ရင်ပဲ ဖခင်ဆိုတဲ့ ချစ်ခြင်းကို ရရှိကာ လွန်စွာရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်
သောစိတ်ရှိလျက် . . .

‘ဖခမည်းနတ် ရဟန်းမြတ်ဘုရား . . . အရှင်မြတ်
ဘုရား၏ အရိပ်သည် လွန်စွာ အေးမြချမ်းသာလှပါ
ပေ၏’

ဟုလျှောက်ထား၍ ထိုမှတစ်ပါး မိမိနှင့် လျှောက်ပတ်
သည့် တိတိတာတာများစွာသော စကားကို ပြောဆိုလျက် မြတ်
စွာဘုရားအနီး၌ ရပ်တည်နေပါတယ်။

၂၀၈ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဘုရားရှင်သည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသော် ကျောင်းတော်သို့ ပြန်ကြွသွားပါတယ်။ သားတော် ရာဟုလာလည်း . . .

‘ဖေမည်းနတ် ရဟန်းမြတ်ဘုရား . . . အကျွန်ုပ် အား အမွေဥစ္စာ ပေးတော်မူပါဘုရား’

ဟု အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် လျှောက်ထားပြောဆို အမွေ တောင်းခံ ရင်းပင် မြတ်စွာဘုရား နောက်တော်ပါးသို့ လိုက်သွား ပါတယ်။ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်သောအခါ မြတ်စွာဘုရား သည် . . .

‘ဤသားတော် ရာဟုလာကား အဖ၏ ဥစ္စာဖြစ် သော အမွေအနှစ်ကို ရယူလို၏။ ဤလောကီဥစ္စာ အမွေအနှစ် ဟူသည်မှာ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌သာ စာရင်းအ ဝင်အပါဖြစ်၍ လွန်စွာ ဆင်းရဲဖို့သာ ဖြစ်ချေလေ၏။

သို့ဖြစ်၍ ငါဘုရားသည် သားတော် ရာဟုလာ အား မဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်အပြင်ဝယ် ငါးအင်သောမာရ် တွင်းပရန်ကို တွန်းလှန်ပြိုင်ဆိုင် အနိုင်တိုက်ကာ ရယူ ခဲ့သည့် အရိယာတို့ ဥစ္စာရတနာ ခုနစ်ပါးကို ပေး တော့အံ့။

သားတော် ရာဟုလာကို လောကုတ္တရာ အမွေ အနှစ်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်အောင် ပြုပေတော့အံ့’

လို့ ကြံဆင်ခြင်တော်မူပြီးလျှင် အရှင်သာရိပုတ္တ မထေရ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၂၉

ကိုခေါ်တော်မူပြီးလျှင် . . .

‘ချစ်သား သာရိပုတ္တ . . . သားတော် ရာဟုလာက
ငါ ဘုရားထံ အမွေတောင်းခံလာရကား သင်ချစ်သား
သည် သားတော်ရာဟုလာကို ရှင်သာမဏေ ပြုပေး
လိုက်လေတော့’

လို့ မိန့်တော်မူလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီအခါ အရှင်သာရိပုတ္တက
ဥပဇ္ဈယ်ဆရာပြု၊ အရှင် မောဂ္ဂလာန်ထေရ်က ပဗ္ဗဒ္ဓာစရိယပြု၊
အရှင်မဟာကဿပထေရ်က ဩဝါဒါစရိယပြုပြီး ရှင်သာမဏေ
ပြုပေးတော်မူကြပါတယ်။

‘ကဲ . . . အဲဒီမှာ သာသနာ့ အမွေပေးဖို့ ရှင်ပြုပေး
လိုက်တာ ခု ရှင်ပြုပြီးပြီ၊ တရားရပြီးပြီလား’

‘မရသေးပါ ဘုရား’

‘ကဲ . . . သားတော်ရာဟုလာက အမွေပေး သနား
တော်မူပါလို့ အမွေတောင်းခံလို့ အမွေပေးဖို့ ရှင်ပြု ခိုင်းပျှံး
လိုက်တာ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘ကဲ . . . ကဲ . . . ဆက်နားထောင်ပါ’

အဲဒီလို ရှင်ပြုပေးပြီးနောက် ဘုရားရှင်သည် . . .

‘ကလေးသူငယ်တို့မည်သည် သင့်သော စကား
မသင့်သော စကားထွေရာလေးပါး ပြောကြားတတ်

၂၁၀၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ကုန်၏။ သို့ဖြစ်၍ ရာဟုလာအား အဆုံးအမ သြဝါဒ
ပေးအံ့’

လို့ ဆင်ခြင် ဆုံးဖြတ်တော်မူပြီးလျှင် ရှင်ရာဟုလာကို ခေါ်တော်မူ
ပြီး . . .

‘ရာဟုလာ . . . သာမဏေ မည်သည် မဂ်ဖိုလ်အား
ကျေးဇူးမပြုသည့် မင်းစကား၊ အမတ်စကား အစ၊
ရှိသော တိရစ္ဆာန် ကထာ စကားကို မပြောကြားသင့်၊
သင်ချစ်သားသည် စကားပြောဆိုလျှင် ဤသို့
သဘောရှိသော တရားစကားကိုသာ ပြောကြားလော့’

လို့ မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ခပ်သိမ်းသော ဘုရားရှင်တို့ မစွန့်အပ်
သော ပုစ္ဆာ ၁၀ ချက်ရှိ၍ အဖြေပေါင်း ၅၅ပါးရှိ၍ ‘သာမဏေရ
ပညာ’ မည်တဲ့ တရားဒေသနာတော်ကို ဟောကြားပေးတော်မူပါ
တယ်။

အဲဒီနောက် မျက်စိဖြင့် ကြည့်၍လည်း မြင်လွယ်၊ သိ
လွယ်၊ မှတ်လွယ်ရန် အလိုငှာ ရှေးဦးစွာ ရေခွက် ဥပမာ လေးပါး၊
ထို့နောက် စစ်ဆေးခြား ဥပမာ နှစ်ပါး၊ ကြေးမုံမှန် ဥပမာတစ်ပါး
အားဖြင့် ဥပမာခုနစ်ပါးကို အစဉ်အတိုင်း ဖော်ပြကာ ‘အဗ္ဗလဋ္ဌိက
ရာဟုလောဝါဒ သုတ္တန်’ ကို ဟောကြားတော်မူ ပါတယ်။

ထို့နောက် ရောက်လေရာ ဌာနတိုင်းဝယ် ဘဝသုံးပါး၌
တပ်မက်နှစ်သက်သော တဏှာဆန္ဒကို မပြုရာလို့ ပြတော်မူခြင်း

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၁၁

ငှာ အလျဉ်းသင့်သလို ရာဟုလသံယုတ်ကို ဟောတော်မူပါတယ်။ အဲဒီမှာ ၂၂ သုတ်ပါဝင်ပါတယ်။

ပြီးတော့ အဘိဏ္ဍာ ရာဟုလောဝါဒသုတ်ကို ဤမည်သော အခါ၌ ဟောကြားတော်မူအပ်၏ဟု အချိန်ပိုင်းဖြတ်၍ သတ်မှတ်၍ မရနိုင်ဘဲ မပြတ်၊မပြတ် ဆုံးမတော်မူသောအားဖြင့် ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

‘ငါသည် တင့်တယ်၏။ ငါ၏ ရုပ်အဆင်းသည် သန့်ရှင်းကြည်လင်လှ၏ ဟူ၍ ခန္ဓာကိုယ် အတ္တဘောကို အမှီပြု၍ ဂေဟဿိတ ဆန္ဒရာဂကို မပြုရာ’ လို့ ပြတော်မူခြင်းငှာ မဟာရာဟု လောဝါဒသုတ်ကို ရှင်ရာဟုလာ ၁၈ နှစ်အရွယ်၌ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားရှင် ၁၄ ဝါအရ၊ ရှင်ရာဟုလာက ရဟန်းဖြစ်ပြီးစ ဝါမရမီ အချိန်ဝယ် အရတ္တဖိုလ်ပေါက်ချေချွတ်ရန် စူဠရာဟု လောဝါဒသုတ်ကို ဟောတော်မူပါတယ်။

ရှင်ရာဟုလာသည် အဲဒီ သုတ္တန် အဆုံး၌ အရဟတ္တဖိုလ်မှာ တည်တော်မူပါတယ်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း အချို့သောတာပန်၊ အချို့သကဒါဂါမ်၊ အချို့အနာဂါမ်၊ အချို့ရဟန္တာ အသီးသီး ဖြစ်ကြ ပါတယ်။

‘ကဲ . . . ဘုရားရှင်ပေးမှ တရားရနိုင်တယ်ဆိုရင် သားတော်ရာဟုလာကို ဘုရားရှင် တရားပေးဖို့ ကိုရင်ဝတ်ပေးထား

၂၁၂၈

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အခု သားတော်ရာဟုလာဟာ ၁၃ နှစ်ကြာမှ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး တရားရပါတယ်။ ဘုရားရှင်က တရားဟောပေး သားတော်ရာဟုလာဟာ သင်ကျင့်သောအားဖြင့် ကြိုးစားပြီး သင်ကျင့်ရာ ၁၃ နှစ်ကြာ ရဟန်းဖြစ်စေ အချိန်မှစ၍ တရားရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ပေးမှ တရားရတယ်ဆိုပြီး ဘုရားရှင်ထံ သွားပြီး၊ နားပူ နားဆာနဲ့ မတောင်းပါနဲ့၊ သူများတွေနဲ့ ဓာတ်မကူးပါနဲ့၊ ဓာတ်မဆက်ပါနဲ့နော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

- * ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ မြတ်ဓမ္မာ၊ ဟောကာပေးလေတာ၊
- * လူနတ်ဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါ၊ နာကာကြားပြီးကာ၊
- * ဆောင်ထား၊ စဉ်းစား၊ မြတ်တရား၊ ရှုပွားများရမှာ၊
- * ရှုပွားများမှ၊ တရားရ၊ ဒုက္ခဆုံးလေပါ၊
- * မရှုပွားက၊ တရားမရ၊ ဒုက္ခမဆုံးမှာ၊

ကျောင်းအမှတ် သီတင်းသုံးပါလို့
 လျှောက်ထားလျှင်
 သင်္ကန်းရုံ ဖျက်လို့ရတယ်
 မဟုတ်လား ဘုရား

(၁၉)

လူအများတို့သည် ရှင်ရဟန်းများအိမ်သို့ ဆွမ်းစားကြ
 သည့်အခါ မိမိတို့ ကျောင်းမှာလိုပဲ လွတ်လွတ် လပ်လပ် အားပါး
 တရ မြိန်မြိန်ရှက်ရှက် ဘုဉ်းပေးစေလို ကြသည်။ သို့အတွက်
 အိမ်သို့ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ‘ကျောင်းအမှတ် သီတင်းသုံး
 တော်မူပါဘုရား’လို့ လျှောက်ထားလေ့ ရှိကြ၏။

ယင်းသို့ လျှောက်ထားသည်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မရှင်းလင်း
 သည့် ဒကာတစ်ယောက်က မိမိအား မေးလျှောက်၏။

‘အရှင်ဘုရား ရွာထဲ ဆွမ်းစားကြတဲ့အခါ အိမ်ရှင်များက
 ကျောင်းအမှတ် သီတင်းသုံးပါလို့ လျှောက်ထားရင် သင်္ကန်းရုံ
 ဖျက်လို့ရတယ် မဟုတ်လား ဘုရား’

‘မရဘူး’

၂၁၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အိမ်ကို ကျောင်းအမှတ် သီတင်းသုံးပါဘုရား ဆိုတာနဲ့ အိမ်က ကျောင်းဖြစ်မသွားပါဘူး၊ အိမ်ဟာ အိမ်ပဲ၊ ရွာတွင်းဟာ ရွာတွင်းပဲ၊ ရွာတွင်းကလည်း ကျောင်းတွင်း ဖြစ်မသွားပါဘူး’

‘ဒီလိုဆိုရင် သင်္ကန်းရုံ မဖျက်ကောင်းဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘မဖျက်ကောင်းပါဘူး၊ အဲဒီလိုလျှောက်တာနဲ့ စာရင် . . . အရှင်ဘုရားများ သီတင်းသုံးသည့်အခိုက် ဤအိမ်ကို ကျောင်း အဖြစ် လှူဒါန်း၏ ဘုရား’ လို့ လျှောက်တာကမှ နီးစပ်သေး တယ်’

‘ဟင် . . . အရှင်ဘုရား ဥစ္စာကလည်း နီးစပ်သေးတယ် ဆိုတော့ အဲဒီလို လျှောက်ထားလို့လည်း သင်္ကန်းရုံ မဖျက်ရသေး ဘူးပေါ့ဘုရား’

‘မဖျက်ရသေးဘူး’

‘ဒါဖြင့် လျှောက်ထားပုံချင်း ဘာထူးလဲ ဘုရား’

‘ဪ . . . ဇီးကွက် ဇီးကွက် အော်နေပါတယ်၊ ဘာငှက် လဲ မေးနေသလို ဖြစ်နေပြီ၊ လျှောက်ထားတဲ့ အခြင်းအရာချင်းမှ မတူတာ ထူးတာပေါ့’

‘ထူးပုံ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ကျောင်းအမှတ် သီတင်းသုံးပါလို့ လျှောက်ထားတာက ကျောင်းအမှတ်ထားပြီး သီတင်းသုံးခိုင်းတာ ဒါန မမြောက်ဘူး၊

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၉၂၅

ကျောင်းလည်း မဖြစ်သွားဘူး’

‘ကျောင်းအဖြစ် လှူပါ၏ ဆိုတာက ဒါနမြောက်သွားတယ်၊ ကျောင်း ဖြစ်သွားတယ်၊ ကံ . . . မထူးဘူးလား’

‘ထူးပါတယ် ဘုရား’

‘အေး . . . ရှင်ရဟန်းများတွေမှာ လည်ပင်း၊ လက်ကောက်ဝတ် မှစ၍ ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းလျက် မြို့ရွာအတွင်း၌ သွားအံ့၊ နေထိုင်အံ့’ဟု သင်ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုအပ်ပြုထိုက်၏လို့ သိက္ခာပုဒ် ပညတ်ချက် ရှိပါတယ်။

အဲဒီ သိက္ခာပုဒ်အရ မြို့ရွာအတွင်း သွားလာတဲ့အခါ သင်္ကန်းရုံပြီး အနားပတ်သီး တပ်ကြရပါတယ်။

အဲဒီလို သင်္ကန်းရုံပြီး အနားပတ်သီး တပ်ထားရင် လည်မျို၊ စလုတ်၊ ဦးခေါင်းနဲ့ လက်ကောက်ဝတ် ပြင်ဘက် လက်၊ ခြေသလုံး အောက်ပိုင်းမှ တစ်ပါး၊ တစ်ကိုယ်လုံးကို ဖုံးပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ထိုတဲ့အခါမှာလည်း အဲဒီကဲ့သို့ပင် ကောင်းစွာ ဖုံး၍ ထိုင်ရပါတယ်။

ဖုံးဆိုပေမယ့် အသေအချာ သတိထားဦးနော်၊ လည်မျို၊ စလုတ်မှစ၍ ဦးခေါင်းကို လည်းကောင်း၊ လက်ကောက်ဝတ်မှစ၍ လက်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ခြေသလုံး အသားစိုင်း မှစ၍ ခြေတို့ကို လည်းကောင်း ဖွင့်ပြီး ထိုင်ရမယ် နော်’

‘ဟင် . . . တပည့်တော် ဇေတုပူပါတယ်၊ အချို့ ထိုင်တာ

၂၁၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ခြေဖျား၊ လက်ဖျား တို့ကိုပင် ဖုံးပြီး ထိုင်ကြပါတယ်။ ဒါဆိုရင် အပြစ်ရှိပြန်တာပေါ့’

‘ဪ...အဲဒီလို ထိုင်ခြင်းကို အပြစ်ရှိတယ်လို့ အခြား သိက္ခာပုဒ်အရ မတွေ့ရလို့ အပြစ်မရှိပါဘူး၊ အဲဒီလို ထိုင်လို့ ကြည်ညိုဖွယ် မဖြစ်ဘူးလို့လည်း မဆိုသာပါဘူး’

ဦးခေါင်းကိုတော့ မမြဲထားရပါဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ဦးခေါင်းမမြဲရဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ် ရှိနေလို့ပါ’

‘ဒီလိုဆိုရင် ရွာတွင်းမှာ နေသမျှ အခါခပ်သိမ်း သင်္ကန်း ရုံနေရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒီလိုတော့လည်း မဟုတ်သေးပါဘူး’

‘အမယ်လေး... အရှင်ဘုရားတို့ ကျင့်ရတဲ့ ဝိနည်းတရား ကလဲ တယ်ပြီး အသိခက်၊ အရာကျယ်ပါလား ဘုရား’

‘အေး... အဲဒါကြောင့် ရှင်ရဟန်းတွေဟာ ရွာတွင်းမှာ စားသုံးရတဲ့ ဆွမ်းတစ်လုတ်အတွက် မသက်သာလှပါဘူး’

‘ရွာတွင်းမှာ သင်္ကန်း မရုံဘဲ နေခွင့်ကို အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘အေး... ပြောမယ်၊ ရွာအတွင်း၌ ဆွမ်းခံ၊ ဆွမ်းစား တရားဟောခိုက် နေထိုင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ တည်းခိုတဲ့ အနေ မျိုးဖြင့် နေတဲ့ ရဟန်းဟာ သင်္ကန်းမရုံဘဲ နေထိုင်နိုင်ပါတယ်။

‘ဟာ... ဒီလိုဆိုရင် ဆွမ်းစားခိုက် ကျောင်းအမှတ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၁၇

သီတင်းသုံးတော်မူပါလို့ လျှောက်ရုံနဲ့ သင်္ကန်းရုံ မဖျက်ကောင်း
ဘူး ပေါ့နော် ဘုရား’

‘အင်းပေါ့၊ ဘယ်ဖျက်ကောင်းမလဲ’

‘ဆက်ရှင်းပါဦး ဘုရား’

‘ဆက်ရှင်းပါဦး ဆိုရင် ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ တည်းခိုတဲ့ အနေ
မျိုးဆိုတာဟာ အဘယ်မျှလောက် ကြာမှ တည်းခိုခြင်း ဖြစ်ပါ
သလဲလို့ စဉ်းစားဖွယ် မရှိဘူးလား’

‘ဟာ . . . ရှိတာပေါ့ ဘုရား’

‘ညဉ့်အိပ်မယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တည်းခိုမှ အတည်း
ခိုလို့ ဆိုလိုပါတယ်၊

အဲဒီလို တည်းခိုနေလိုတဲ့ ဆန္ဒ ရှိရင်တော့ ဓေတ္တပင် ဖြစ်
သော်လည်း အတည်းခိုပင် အဓိပ္ပာယ်ရတယ်နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ကဲ . . . ဒါဖြင့် ဒကာကြီးရဲ့ အမေးကို ပြန်ပြီး နိဂုံးချုပ်
ကြစို့၊ ကျောင်းအမှတ် သီတင်း သုံးပါလို့ လျှောက်ရုံနဲ့ ကျောင်း
ဖြစ်မသွားလို့ သင်္ကန်းရုံ မဖျက်ရဘူးလို့ မှတ်နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အဲဒီလို မလျှောက်ထားဘဲ အရှင်ဘုရားများ သီတင်းသုံး
ခိုက် ဤအိမ်ကို ကျောင်းအဖြစ် လှူဒါန်းပါ၏လို့ လျှောက်ထား
ရင် ညဉ့်အိပ် ညဉ့်နေ အတည်းခို ဆိုရင်တော့ သိပ်ကောင်း

၂၁၈ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သွားတယ်၊ သင်္ကန်းရုံ ဖျက်နေနိုင်တယ်’

‘ဆွမ်းခံ၊ ဆွမ်းစား၊ တရားဟောခိုက်မျိုးတို့၌ ကျောင်းမှာ
နေသလို သင်္ကန်းမရုံဘဲ နေခွင့်ရှိတယ်လို့ ဝိနည်း အဆိုအမိန့်
မရှိခြင်း၊ ခေတ္တ လှူခြင်းဟာလည်း အာလယ မပြတ်၊ အလှူ
မမြောက်၊ အငှားသာ ဖြစ်ခြင်း၊ အဲဒီလို လျှောက်ရုံမျှဖြင့်
ကျောင်းလို့ မဆိုနိုင်ခြင်းကြောင့် သင်္ကန်းရုံ မဖျက်ရလို့ မှတ်နော်’
‘မှန်ပါ ဘုရား’

- * ရဟန်းတော်များ မြတ်ဘုရား စကား လိုက်နာရပေမည်၊
- * ဘုရားစကား လိုက်နာငြား ဘုရားသားကောင်းမည်၊
- * သားကောင်းများသာ သာသနာ ကောင်းစွာပြုနိုင်သည်၊
- * မိမိကိုယ်မှာ သာသနာ ဦးစွာ တည်ရမည်၊
- * ကိုယ့်တည် သာသနာ သူ့ကိုပါ ဖြန့်ကာပြုရမည်။

**အရှင်ဘူရား ဓာရဏပရိတ်ကလည်း
တပည့်တော်ရတဲ့ ဓာရဏပရိတ်နှင့်
မတူပါဘူရား**

(၂၀)

ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တို့သည် ပရိတ်တော်ကို အထူးသဖြင့် အားထား ယုံကြည်ကြကုန်၏။ အားထား ယုံကြည်သည့် အလျောက် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း ကျက်မှတ်၍ ရွတ်ဖတ်ကြကုန်၏။ သံဃာတော် အရှင်မြတ်များကိုလည်း ပင့်ဖိတ်၍ ရွတ်ဖတ်စေကြကုန်၏။

ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင် ကျက်မှတ်၍ အမြဲ မပြတ် ရွတ်ဖတ်ခြင်းသည် သာ၍ အကျိုးကြီးမြတ်၏။ မိမိတို့ လိုချင်သော အကျိုးကို ပြီးစေနိုင်၏။ ယင်းကိုသိသော အချို့ သူတို့သည် ပရိတ်တော်များကို ရနိုင်သလောက် ကျက်မှတ်၍ ရွတ်နိုင်သလောက် ရွတ်ဖတ်ကြ၏။

၂၂၀ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ယင်းသို့ ရွတ်ဖတ်သော သူများမှ တစ်ယောက်နှင့် တွေ့ရ၏။ သူကား စိစစ်တတ်သူ စဉ်းစားတတ်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ သူသည် မိမိနှင့် တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း မိမိအား လျှောက်မေးတော့သည်။

‘အရှင်ဘုရား ဓာရဏပရိတ်ကလည်း တပည့်တော် ရတဲ့ ဓာရဏပရိတ်နဲ့ မတူပါဘုရား’

‘အေး . . . ဒကာရတဲ့ ဓာရဏပရိတ်က ဘယ်လိုလဲ၊ ဘုန်းကြီးကို ရွတ်ပြစမ်းပါဦး’

‘တပည့်တော်ရတဲ့ ဓာရဏပရိတ်က ဘုရားဟောပါဘုရား’

‘အေး . . . ဒကာကို ဘုန်းကြီး အဲဒီအကြောင်း အရှည်မရှင်းတော့ဘူး၊ ဘုန်းကြီးရေးတဲ့ ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿနာများ (၈)ကို ရှာပြီး ဖတ်ကြည့်ရင် မင်းသိသွားလိမ့်မယ်’

‘ဟင် . . . ဒါဖြင့် ဓာရဏပရိတ်က ဘုရားဟော မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘အရှင်ဘုရားရဲ့ ဓာရဏပရိတ်က တိုပါတယ်၊ တပည့်တော်ရတဲ့ ဓာရဏပရိတ်က ရှည်ပါတယ် ဘုရား’

‘အေး . . . ဒကာက အရှည် အတိုသာ သိတာ၊ လိုရင်းမှ မသိတာ’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၂၁

‘ဪ... ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿနာများ (၈)ကို ရှာပြီး ဖတ်ကြည့်ပါဆိုမှပဲ’

‘အရှင်ဘုရားရဲ့ ဓာရဏပရိတ်နဲ့ ပတ်သက်၍ ထူးခြားတဲ့ အကျိုးတရားတွေ တွေ့ဖူးပါသလား ဘုရား’

‘ဟာ . . . တွေ့ဖူးတာပေါ့၊ အများကြီး တွေ့ဖူးတာပေါ့’

‘တစ်ခုလောက် အမိန့်ရှိပါဘုရား’

‘အေး . . . အေး . . . နေဦး ၊ ဘုန်းကြီးကိုယ်တိုင် အမိန့် ရှိတာထက် ဒီမှာ ဘုန်းကြီးသိမ်းထားတဲ့ စာတစ်စောင် ရှိတယ်၊ အဲဒီစာကို ဒကာဖတ်ကြည့်ရင် ဓာရဏပရိတ် အကျိုးတရားကို ဒကာသိသွားလိမ့်မယ်၊ ရော့ . . . ဖတ်ကြည့်စမ်း’

သို့ . . .

ဓမ္မဒူတ ဆရာတော်

အရှင်ပညာဇောတ

၁၃၄၈-ခု၊ နယုန်လဆန်း (၁၀)ရက်။

ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား၊ ဆရာတော်၏ ကျေးဇူးကြောင့် ဘုရားတပည့်တော်သည် ဆရာတော်၏ ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿနာများ (၈)ကို ဖတ်ရပါသည် ဘုရား။

၂၂၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

၎င်းစာအုပ်တွင် ဓာရဏပရိတ် ပါရှိနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် အလွတ်ကျက်ကာ နေ့စဉ် နေ့စဉ် ပါဠိရေး၊ အနက်ပါတစ်နေ့ တစ်ခေါက်ကျ ရွတ်ဆို နေပါသည် ဘုရား။

နောက်ပြီး ဆရာတော် စီစဉ်ထားသော 'လိုရာ ပြည့်ဝ ဓာရဏပရိတ်တော်' အိတ်ဆောင် စာအုပ်ငယ် ကလေးကိုလည်း ဘုရားတပည့်တော် တစ်ဆင့်ယူ၍ ဝါသနာ ပါရှိသူများကို ဝေငှလှူဒါန်းနေပါသည် ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော်၏ စိတ်ထဲမှာ ဓာရဏပရိတ် ကြောင့် ဘေးရန် အန္တရာယ်တွေ ကွယ်ပနိုင်တယ် ဆိုတာကို အဓိက မရည်စူးပါဘုရား။

ဓာရဏပရိတ်ထဲမှာ ပါဝင်သည့် ဗုဒ္ဓ၏ အာဝေ ဣက ဂုဏ်တော် (၁၈)ပါးကို ကြည်ညိုလျက် ဝိပဿနာဉာဏ် ရင့်သန် နိုင်ရန်အတွက်သာ ရည်စူး ၍ ဓာရဏပရိတ်တော်ကို သဘောကျ နှစ်သက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

ဓာရဏပရိတ်ကို ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာပွားသည့် အနေနှင့် ရွတ်ပွားပြီး . . .

ပဇာ သဗ္ဗာ သုဿယန္တူ

ဝုဋ္ဌဟန္တူ သုမင်္ဂလာ၊

ဒူသေန္တူ ဒုဂ္ဂတိံ ဂါမိံ

ပူရေန္တူ သဗ္ဗပါရမီ။ ။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၂၃

ပဇာသဗ္ဗာ၊ ကိုယ်စီကိုယ်၎င်း ကိုယ့်ဒေသ၌ ပျော်ကြစပ်ရာ သတ္တဝါ မှန်သမျှတို့သည်။ သုဿယန္တု၊ အိပ်မက်ရာမက် ကောင်းစွာမက်၍ နှစ်သက်ကြည်သာ အိပ်မက် နိုင်ကြပါစေသတည်း။ သုမင်္ဂလာ၊ မင်္ဂလာ ကျက်သရေယှက်ဝေလန်းသဖြင့် စန်းပွင့်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝုဋ္ဌဟန္တု၊ ကောင်းစွာ မိုးသောက် အလင်းရောက် လျက် ထမြောက်နိုးကြားနိုင်ကြပါစေသတည်း။ ဒုဂ္ဂတိဂါမိ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိ ရောက်မည့်အကြောင်း မကောင်းညစ်ဆိုးဒုစရိုက်မျိုးကို။ ဒူသေန္တု၊ သူတော် လက်နက် တရားစက်ဖြင့် ဖြိုဖျက်နိုင်ကြပါစေသတည်း။ သဗ္ဗပါရမီ၊ အလောင်းအလျာဖြည့် ကောင်းရာသည့် သုံးဖြာဆယ်လီ ပါရမီ အပေါင်းအကျင့်ကောင်းကို။ ပူရေန္တု၊ တစ်ဆင့် ထက် တစ်ဆင့် ရင့်ထက်ရင့်အောင် မလင့်ပုံသေဖြည့်ကျင့် နိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဆိုတဲ့ အဲဒီ ဂါထာကိုတော့ မေတ္တာဘာဝနာ အနေနှင့် နေ့စဉ် ရွတ်ပွားပါသည် ဘုရား၊ အနီး အနားရှိ သစ်ပင်များမှ နတ်တွေကိုလည်း အမျှဝေလေ့ ရှိပါသည် ဘုရား။

ဘုရား တပည့်တော်၏ ခံယူချက်မှာ ယောဂီဟာ တရားအားထုတ်နေစဉ် တရားအမှတ်ဖြင့် အိပ်၍၊ အိပ်ရာမှ နိုးလျှင် နိုးခြင်း တရားအမှတ်နှင့် နိုးလို့ ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ထို့အတူ လူတွေအားလုံးဟာ အိပ်ရာဝင်စဉ် ဗုဒ္ဓနုဿတိ မေတ္တာ၊ အသုဘ၊ မရဏဿတိ ဤဘာဝနာ လေးမျိုးမှ အနည်း

ဆုံး တစ်မျိုးမျိုးကို ဆင်ခြင်ပွား များပြီးမှ အိပ်သင့်ကြပါတယ်။ အိပ်ရာမှနိုးလျှင် နိုးခြင်း ဗုဒ္ဓါ နုဿတိ၊ မေတ္တာ၊ အသုဘ၊ မရဏဿတိ တစ်ခုခုကို သတိရပြီးမှ နိုးသင့်ကြပါသည်။

ကုသိုလ်ကောင်းမှု၊ တွင်တွင်ပြု၊ ဆိုးမှုကြံသူမှာ၊ ကုသိုလ်ကံပေး၊ ကျိုးနှောင့်နှေး၊ တွေ့ရေးဆိုးမှုသာ ဆိုတဲ့ အနာထပိဏ် သူဌေးကြီးအား ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူသည့်အတိုင်း ဆင်ခြင်ပြီး . . .

‘ကောင်းမှုတွေကို ပြုနေစဉ် ကောင်းကျိုးတွေကို သာ ရရှိနေသောအခါ ငါ၏ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေက ယခုဘဝမှာပင် အကျိုးပေးနေသည်’ဟု ဆင်ခြင်သင့်ကြ ပါသည်။

၈-၆-၈၆၊ တနင်္ဂနွေနေ့၊ ယနေ့ နံနက် (၆) နာရီက ဘုရားတပည့်တော် ဓာရဏပရိတ်ရွတ်ပြီး နာနေသူများကို ဓာရဏပရိတ် ကျေးဇူးပြောပြီး တကယ် ကျက်ပြီး၊ ရွတ်မည့် သူများကို ဓမ္မဒူတ အရှင် ပညာဇောတ၏ ဓာရဏပရိတ် အိတ်ဆောင် စာအုပ်ကို ပေးမယ်လို့ ပြောပါသည်။

အဲဒီ ပြောတဲ့နေ့ ညဉ့် (၁)နာရီတိတိ အချိန်ဖြစ် ပါသည်။ အိမ်ခန်းတံခါးမကြီး၏ တံခါးရွက် ပတ္တာ မြည်သံ တကျိီကျိီနှင့် ရွေ့လျားပြီး တံခါးရွက်ကြီးက နံရံကို ကပ်တိုက်သည့် အသံဖြန်းဆိုသည့် အသံနှင့် အတူ အိပ်ရာမှ နိုးသွားပါသည်။

နိုးလျှင် နိုးချင်း နှုတ်က ဟ၊၍ ‘အဟမ်း . . . ဘာဖြစ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၂၅

နေတာလဲ၊ သေတော့မှာပဲဟု ရွတ်ဆိုမိလိုက်ပါသည်။ သူ့ခိုး
ဝင်ပြီဟု သိလိုက်တာနှင့်ထပြီး မီး ချောင်း မီးခလုတ်ကို ဖွင့်ကာ
သတိနှင့် လေ့လာ ကြည့်ရှု လိုက်ပါသည်။

သူ့ခိုးသည် အိမ်သာခန်းရှိ နောက်ဖေးပေါက်
တံခါး၏ မင်းတုပ်ပတ္တာရွက်ကို ကလန့်ဖွင့်ပြီး အထဲကို ဝင်
ရောက်လာပါသည်။ အိမ်သာအခန်းမှ တစ်ဆင့် ဝင်ကာ အိပ်ခန်း
သော့အိမ်ကို ဖွင့်ပြီး အဝင်မှာ တံခါး က ပတ္တာသံ တကျိကျိနှင့်
မြည်ကာ တံခါးရွက်ကြီး ကလဲ နံရံကို ကပ်တိုက်သည့် အသံ
ဖြန်းခနဲ ပေါ်ရတော့တာပါပဲ။

ပတ္တာသံ မမြည်အောင်လို့ ဆိုပြီး ရေနံချေးဆွတ်ဖျန်း
ထားလေ့ရှိပါသည်။ ယခုလည်း ဖွင့်နေ ပိတ်နေသမျှ နေ့ရော
ညပါ ပတ္တာသံ မြည်သံကို နားမှ တစ်ချက်မျှ မကြားရပါ။

ဆန်းကြယ်လိုက်ပါတီ၊ သူ့ခိုးဖွင့်သည့် အချိန်နှင့် ပတ္တာသံ
မြည်သည့်အသံကလည်း ဖြစ်မှဖြစ်ရတယ်၊ စဉ်းစားရင်း ဓာရဏ
ပရိတ်ကို သတိရသောအခါ ကြက်သီး ထပြီး ခေါင်းကြီးသလို
ဖြစ် သွားပါသည်။

ဘုရားတပည့်တော်၏ အိပ်ခန်းမှာ အဖိုးတန် ပစ္စည်းကား
ခပ်များများ ဖြစ်လို့ သူ့ခိုး တမြို့စာတော့ အားရပါးရ ဖြစ်ဖို့ပါပဲ။

သူ့ခိုးအတွက်တော့ လက်တစ်ကမ်း ကလေးမျှသာ လို
သောအချိန်မှာ အိပ်မောကျနေရာမှ မမြည်ဘူးသော တံခါးက

တက္ကသိုလ်မြို့၌ နှိုးလာရတာမို့ သူခိုးရင်ပူ ဘဝင်ဆူ၍ ဘာမျှ မယူနိုင်ဘဲ ထွက်ပြေးသွားရပါသည် ဘုရား။

သူခိုးထွက်ပြေးမှ နံနက်က အကြောင်းကို ပြန် ပြောင်း စဉ်းစားလိုက်မိပါသည် ဘုရား။ ငါမနက်က ဓာရဏပရိတ်ကို ရွတ်သည်။ ကျက်မှတ်မည့်သူကို စာအုပ်ပေးမည်။ မကျက်မှတ် နိုင်လျှင် တစ်ကျပ်ပြန် လျော်ရမည်ဟု အရွတ်အနောက် ပြောမိ သည်။

ဒါ့ကြောင့် သူခိုးက အိပ်ခန်း အဝအထိ ရောက် အောင်ဝင် နိုင်တာဖြစ်မည်ဟု စဉ်းစားမိပါသည်။ ဓာရဏပရိတ်၏ အာဝေ ဇာကဂုဏ်တော်အရ အကျိုးမဲ့စကား၊ အရွတ်အနောက် စကား ကို ပြောဆိုမိ၊ ပြုလုပ် မိသည့်အခါ . . .

- (၁) သူတစ်ပါး မုန်းလွယ်တတ်သည်၊
- (၂) သတိလွတ်ကင်းလျက် အမှားအယွင်းများတတ်သည်၊
- (၃) မိမိ၏ သက္ကာသုံးပါး အကျင့်များ ပျက်စီးတတ်သည်။

ဒါ့ကြောင့် 'အကျိုးမဖက် အပျက်အချော် အပျော်ပြုမှု သည်၊ ဘယ်ခါကာလ သမယမှ ခဏအနေ မရှိပါချေတကား'ဟု မြတ်စွာဘုရားအား ကြည်ညိုလိုက် ရပါသည် ဘုရား။

ဓာရဏပရိတ်ကို ကြည်ညိုလှသဖြင့် ရွတ်ရင်း အကျိုးရ၍ ဝါသနာ မပါသေးသူများကိုလည်း ဝါသနာ ပါအောင် ပြောပြ လျက် ဆရာတော်၏ 'လိုရာပြည့်ဝ ဓာရဏပရိတ်တော်'ကို

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၂

တပည့်တော်က ထပ်ဆင့် ဓမ္မဒါန ပြုလျက်ပါ ဘုရား။

ကံကောင်းခွင့်နှင့် ကြံ့ရသည့်
တပည့်တော် တစ်ဦး(. . .)

‘ကဲ . . . ထူးခြားတဲ့ အကျိုးတရား တွေပြီလား’

‘တွေ့ပါပြီ ဘုရား’

‘အဲဒါက စာပေအဖြစ်နဲ့ တင်ပြလို့ မှတ်ထားတဲ့ သိမ်း
ထားတဲ့ ထူးခြားချက်ပါ။ စာပေမတင် သိမ်းဆည်းမထားတဲ့ ထူး
ခြားချက်တွေ အများကြီး ရှိပါသေးတယ်’

‘အရှင်ဘုရား အဲဒီ ဓာရဏပရိတ်ကို ဘယ်က ရပါသလဲ
ဘုရား’

‘ရှေးရှေးအကျော် ဆရာတော်ကြီးများ၏ မူနဲ့ မူရင်း အဋ္ဌ
ကထာနဲ့ တိုက်ဆိုင်ပြီး ရေးထားတာပဲ’

‘ဒါဖြင့် အရှင်ဘုရားမူက အကောင်းဆုံးပေါ့’

‘အေး . . . အစွဲမရှိလို့ ကြိုက်ရင် အကောင်းဆုံးပေါ့၊ အစွဲ
ရှိလို့ မကြိုက်ရင် မကောင်းဘူးပေါ့’

‘အရှင်ဘုရား ပြောကြားချက်ကလည်း တပည့်တော် အဖို့
အမှတ်ခက်လှပါတယ် ဘုရား’

‘အမှတ်မခက်နဲ့၊ ဒကာကို ဘုန်းကြီးက အမှန်အတိုင်း
ပြောတာ၊ အချို့က ဆရာစွဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၊ ဂိုဏ်းစွဲ သိပ်ကြီးတာ၊
ဘယ်သူက ဘယ်လို အမှန်ပဲ ပြောပြော၊ နောက်ဆုံး ဘုရားဟော

၂၂၈ ဓ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ပါလို့ ပြောပြော သူ့ဆရာစွဲ၊ ဂိုဏ်းစွဲ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ ကိုဖြုတ်ပြီး
ဘုရားဟော အမှန်နောက်ကို မလိုက်နိုင်ဘူး၊’

‘တပည့်တော်တော့ ဒီလို အမျိုးအစားထဲက မဟုတ်ပါဘူး
ဘုရား၊’

‘မဟုတ်ရင် ဒကာရတဲ့ ဓာရဏပရိတ်ကို မေ့ပစ်လိုက်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အန္တရာယ် မပြုနိုင် ဂုဏ်လေးခိုင် မစုံမခြင်း၊ အာဝေဏိက
ဂုဏ်တော် ၁၈-ပါး မမှန်ခြင်းကြောင့်ပဲ’

‘မှန်ပါ့ဘုရား’

- * အန္တရာယ်မပြုနိုင်၊ ဂုဏ်လေးခိုင်၊ ပိုင်နိုင်သိထားပါ။
- * ပိုင်နိုင်သိကာ၊ နေ့စဉ်သာ၊ မှန်စွာ ရွတ်ပွားပါ။
- * မိမိ၌ဝယ်၊ အန္တရာယ်၊ တကယ်ကင်းပျောက်မှာ။
- * အာဝေဏိက၊ ဆယ့်ရှစ်ဝ၊ ဂုဏ် ဂုဏ်ကျက်ပါ။
- * နေ့စဉ်မှန်စွာ၊ စိတ်စွဲကာ၊ ရွတ်ပါ မှန်မှန်သာ။
- * ဘေးရန်ကင်းကွာ၊ မြတ်ဥစ္စာ၊ များစွာ ကြွယ်ဝမှာ။
- * လိုရင်းလည်းကျ၊ တိုကျဉ်းလှ၊ ညီပ ဌကထာ။
- * အာဂုံဆောင်ကာ၊ နေ့စဉ်သာ၊ မှန်မှန်ရွတ်ပွားပါ။
- * ဘုရားရဲ့ဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ ပွားထုံမည်သည်ပါ။

လမင်းပရိတ်ဆိုတာ ရှိပါသလား ဘုရား

(၂၁)

မိမိအကြောင်းကိုတော့ မိမိရဲ့ စာဖတ်ပရိသတ်ကို ပြော
ပြရန် မလိုတော့ပါ။ မိမိသည် ဓမ္မဒူတ တောရကျောင်း၌ ရှိနေ
လျှင် အဓိကအားဖြင့် စာပေပို့ချနေသည်။ အပြင်ရောက်နေလျှင်
အဓိကအားဖြင့် စာရေး၊ တရားဟော၊ တရားပြနေသည်။

တစ်နေ့ . . .တစ်ခုသော တရားဆယ်ရက်စခန်း
တရားပွဲဝယ် တရားဟောအပြီး လူငယ်တစ်ယောက် ရောက်လာ
၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးဦးချကာ ထိုင်လျက် လျှောက်ထား မေးမြန်း
သည်။

‘ဆရာတော်ဘုရားကို ဖူးတွေ့ရတာ အလွန်တရာ ဝမ်းသာ
လှပါတယ် ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်ဟာ ဆရာတော်ဘုရားရဲ့

၂၃၀ ဓ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

စာတွေဖတ်ပြီး ယဉ်ကျေးလာသူ တစ်ယောက်ပါ ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ဆရာတော် ဘုရားကို တစ်ခါမျှ မဖူးတွေ့ဘူးပါ ဘုရား၊ စာပေနဲ့ ရင်းနှီးနေတော့ ယခု ရင်းရင်း နှီးနှီးပဲ လျှောက်ထားမေးမြန်းခွင့် ပေးသနားတော်မူပါ ဘုရား’

‘အေး . . .အေး မေးမြန်းချင်တာ မေးပေါ့လေ၊ သိရင်လည်း ဖြေရတာပေါ့၊ မသိရင်လည်း တေးထားပြီး နောက်တော့ ဖြေရတာပေါ့’

‘မှန်ပါဘုရား၊ မေးမြန်းခွင့်ရလို့ ဝမ်းသာလှပါတယ် ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်ကို မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်က လမင်းပရိတ်ကို မင်းရွတ်၊ လမင်း ပရိတ်ဆိုတာ သိပ်ပြီးတော့ စွမ်းတယ်ဆိုပြီး ဂါထာတစ်ပုဒ် ပေးပါတယ် ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား . . လမင်း ပရိတ်ဆိုတာ ရှိပါသလား ဘုရား၊ ရှိရင် အဲဒီ လမင်း ပရိတ်ဆိုတာ ဘုရားဟောပါလား ဘုရား’

‘အေး . . ဒကာပြောမှ လမင်းပရိတ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးလဲ ကြားဖူးတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ ပိဋကတ်တော်မှာတော့ လမင်းပရိတ် ဆိုပြီးတော့ သီးခြားရယ်လို့ ဘုန်းကြီးတို့လည်း အမှတ်မထား မိဘူး၊ ကဲ . . .ဒကာ ရရင် ဘုန်းကြီးကို ရွတ်ပြစမ်းပါဦး၊ ဒကာရဲ့ လမင်းပရိတ်က ဘယ်လိုလဲ’

နမော တေ ဗုဒ္ဓ ဝိရတ္တု။

ဝိပ္ပမုတ္တောသိ သဗ္ဗမိ၊

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၆၂၃၀

သမ္မာဓ ပဋိ ပန္နော သွိ၊

တဿ မေ သရဏံ ဘဝ။ ။

‘ဪ... ဒါလား၊ အဲဒါဆိုရင်တော့ လမင်းပရိတ်လည်း
ခေါ်နိုင်တယ်၊ နေမင်းပရိတ်လည်း ခေါ်နိုင်တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့ပါလဲ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားဆီ ရောက်မှပဲ
အမည်တစ်မျိုးတောင် တိုးသွားပြန်ပါပြီ၊ တပည့်တော်ကို ရှင်းပြ
ပါဘုရား’

‘ရှင်းပြဆို ဒီလိုကွဲ့၊ ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်
ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူတဲ့ အခိုက်ပေါ့၊ လဗိမာန်
ရှိတဲ့၊ လဗိမာန်၌နေတဲ့ လနတ်သားကို ရာဟု အမည်ရှိတဲ့ အသူ
ရိန်က ဖမ်းတယ်။

အဲဒီ ရာဟု အသူရိန်ဆိုတာ အသူရိန်အပေါင်းကို အစိုးရ
တယ်၊ လမင်းရဲ့ တင့်တယ်ထူးထွေ ရောင်မြဲတေကို စွန့်စေတတ်
တယ်၊ အဲဒီ ရာဟု အသူရိန်က လမင်းကို ဖမ်းစားတယ်၊ ဖမ်းယူ
တယ်။

ခုခေတ် ဘုန်းကြီးတို့ ခေါ်သလို ခေါ်ရင်တော့ လငပုပ်
ဖမ်းတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်၊ အဲဒီလို လငပုပ်ဖမ်းရာ ထိုအခါမှာ
လဗိမာန်ရှိတဲ့၊ လဗိမာန်၌နေတဲ့ လနတ်သားက ဘုန်းကြီးတို့
ဘုရားရှင်ကို အစဉ်လျှောက်၍ အောက်မေ့တယ်၊ အဖန်ဖန်
အောက်မေ့တယ်၊ အဖန်ဖန် အမှတ်ရတယ်။

၂၃၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဲဒီလို ဘုရားရှင်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ အမှတ်ရတဲ့ အခါမှာ အဲဒီ မင်း ခုနက ရွတ်ပြတဲ့ ဂါထာကို ရွတ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဂါထာကို လနတ်သားရွတ်လို့ လမင်းပရိတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်’

‘ကဲ . . . အရှင်ဘုရား လမင်းပရိတ်တော့ သိပါပြီ၊ နေမင်းပရိတ်ကို ရှင်းပါဦး ဘုရား’

‘နေမင်းပရိတ်ကို ရှင်းပြရင်လည်း ဒီသဘောပါပဲ၊ ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူတဲ့ အခိုက်မှာပေါ့၊ နေဗိမာန်ရှိတဲ့ နေဗိမာန်၌ နေတဲ့ နေနတ်သားကို ရာဟု အမည်ရှိတဲ့ အသူရိန်က ဖမ်းတယ်၊ ရာဟုအသူရိန် အကြောင်းတော့ ခုနက ပြောပြီးလို့ သိပြီးပြီနော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘အေး . . . ခုခေတ် ပြောသလို ပြောရရင်တော့ နေကြိတ်တယ်ပေါ့နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အဲဒီအခါမှာ နေနတ်သားကလည်း လနတ်သား နည်းတူပဲ ဘုန်းကြီးတို့ ဘုရားရှင်ကို အမှတ်ရပြီး အဲဒီဂါထာကိုပဲ ရွတ်ပါတယ်၊ အဲဒီလို နေနတ်သားရွတ်လို့ နေမင်းပရိတ်လည်း ခေါ်နိုင်တာပေါ့’

‘အရှင်ဘုရား . . . ဒါဖြင့် အဲဒီ လမင်းပရိတ်၊ နေမင်း

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၃၃

ပရိတ် ကို ဘုရား တပည့်တော် ပါဠိတော့ ရနေတာ ကြာပါပြီ ဘုရား၊ အနက် အဓိပ္ပာယ် မရပါ။ အရှင်ဘုရား အတွက် အရေး မကြီးရင် ဘုရားတပည့်တော်အား အနက်အဓိပ္ပာယ် ပေးပြပါ ဘုရား’

‘ဒကာဥစ္စာကလည်း မေးရင်လည်း အေးအေးမေးတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့၊ အရှင်ဘုရားအတွက် အရေးမကြီးရင်တဲ့၊ ဘုန်းကြီး အတွက် အင်မတန် အဖိုးတန်တဲ့ အချိန်၊ အရေးတကြီး အသုံးချ ရမယ့် အချိန်တွေ ဒကာ လာခိုးနေတာပဲ’

‘အရှင်ဘုရား သည်းခံ ခွင့်လွှတ်တော် မူပါဘုရား၊ အဲဒီ ဂါထာအနက်ကို ဖြစ်နိုင်ရင် အခုပဲ ရှင်းပြပေးပါ ဘုရား၊ ဘုရား တပည့်တော် မှတ်သား ကျက်မှတ်ချင်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကဲ . . . ကဲ . . . ဒါဖြင့် ဒကာ လိုက်ရေး’

‘ဝီရ၊ ပြိုင်ဘက်မရ ကြီးမားလှသည့် လုံ့လရှိတော်မူသော (ဝါ)မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ဘဲ ရဲဝံ့သော လုံ့လ ရှိတော်မူ သော ဗုဒ္ဓ၊ သစ္စာလေးပါး တရားသိမြင် ရှင်တော်မြတ် ဘုရား။ တေ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားအား။ မေ၊ဘုရားတပည့်တော် ၏။ နမော၊ညွတ်ယိမ်း ကိုင်းရှိုင်းခြင်းသည် (ဝါ)ရှိခိုး ဦးချ ခြင်းသည်။ အတ္ထု၊ဖြစ်ပါစေသတည်း။ တံ၊ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ သဗ္ဗဓိ၊ခပ်သိမ်းဥသည့် အလုံးစုံသော ခန္ဓာ၊ အာယတန ဓာတ်တို့မှ။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ အထူးအားဖြင့် လွတ်တော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်တော်

၂၃၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

မူပါပေ၏။ အဟံ၊ဘုရားတပည့်တော်သည်။ သမ္မာဓပဋိပန္နော၊
ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းသော ရာဟု အသူရိန်၏ ခံတွင်းသို့
ရောက်နေသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်ပါ၏။ တွံ၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား
သည်။ တဿမေ၊ ထိုဘုရားတပည့်တော်၏။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်
လဲလျောင်း ပုန်းအောင်း မှီခိုရာသည်(ဝါ) ဘေးကို ဖျက်ဆီးတတ်
သည်။ ဘဝ၊ ဖြစ်တော်မူပါလော့။

အဲဒါ အနက် အဓိပ္ပာယ်ပဲပေါ့၊ ကဲ . . .ဒကာ ရအောင်
ကျက်မှတ်ပေတော့’

‘မှန်ပါဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော် ရအောင် ကျက်မှတ်
ပါမယ် ဘုရား၊ ဆက်လည်း မေးလျှောက် ပါရစေဦး ဘုရား၊
မေးခွင့်ပေးပါဦး ဘုရား’

‘ဟင် . . . ဒကာ ဥစ္စာကလည်း မီးခိုးမဆုံး မိုးမဆုံး ဆို
တာလို ဖြစ်နေပြီ’

‘မှန်ပါ၊ သည်းခံတော်မူပါ ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားနဲ့က ဆုံခဲ့
လှပါတယ် ဘုရား၊ ဆုံတုန်း မေးပါရစေ ဘုရား’

‘ကဲ . . . ကဲ . . . ရှိစေတော့၊ ရှိစေတော့’

‘အဲဒီလို နတ်သားက အဲဒီဂါထာ ရွတ်တော့ ဘယ်လို
ဖြစ်ပါသလဲ ဘုရား။’

‘အဲဒီလို လနတ်သားက ဂါထာရွတ်တော့ ဘုရားရှင်က
အဲဒီ လနတ်သားကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ရာဟု အသူရိန်ကို

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၃၅

ဒီလို ဂါထာ ရွတ်ပြောတယ်. . .

တထာဂတ် အရဟန္တံ၊

စန္ဒိမာ သရဏံ ဂတော၊

ရာဟု စန္ဒံ ပမုဉ္ဇဿ၊

ဗုဒ္ဓါ လောကနု ကမ္မကာ။ ။

ရာဟု၊ တင့်တယ်ထူးထွေ ရောင်မြဲတောက်စွန့်စေတတ်သော ရာဟုအသူရိန်။ စန္ဒိမာ၊ လမ္ဗိမာန်ရှိသော (ဝါ) လမ္ဗိမာန်၌ နေသော။ ဒေဝပုတ္တော၊ နတ်သားသည်။ အရဟန္တံ၊ တစ်ထောင့် ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ စက္ကဝါ အနန္တထက် ဝေးကွာတော် မူသော၊ တထာဂတ်၊ ငါဘုရားကို၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်လဲလျောင်း ပုန်းအောင်းမိမိရာဟူ၍ (ဝါ) ဒုက္ခကိုဖျောက် သုခရောက်အောင် စောင့်ရှောက်ကယ်မတတ်ပေ၏ ဟူ၍ (ဝါ) ကိုယ်စိတ် နှစ်ဝ။ ရှိ ဒုက္ခကို မုချပယ်ဖျောက် ဖျက်ဆီးတတ်၏ ဟူ၍။ ဂတော၊ သိတော်မူ၏(ဝါ) မှီဝဲ၏။ တသ္မာ၊ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓါ၊ သစ္စာ လေးပါး တရားသိမြင် ဘုရားရှင်တို့သည်။ လောကနုကမ္မကာ၊ သတ္တလောကကို အစဉ် သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ တော်မူတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ သင် ရာဟု အသူရိန် သည်။ စန္ဒံ၊ လနတ်သားကို။ ပမုဉ္ဇဿ၊ လွှတ်လိုက်ပါ လော့။

အဲဒီလို ဘုရားရှင် ဂါထာရွတ်ပြောတော့ ရာဟုအသူရိန်

၂၃၆ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဟာ လနတ်သားကို လွှတ်ပြီးတော့ အဆောတလျင် ဝေပစိတ္တိ အသူရိန်ထံ ပြေးပါတယ်။ သူ့မှာလည်း ပြင်းစွာ ထိတ်လန့်နေပါတယ်။ ကြက်သီးမွေးညင်းတွေလည်း ထ၊နေပါတယ်။ အဲဒါကို မြင်တဲ့ ဝေပစိတ္တိအသူရိန်က ရာဟုအသူရိန်ကို ဂါထာရွတ် မေးတယ်။

ကိံ န သန္တရ မာနောဝ၊

ရာဟု စန္ဒံ ပမုဉ္ဇသိ၊

သံဝိဂ္ဂ ရူပေါ အာဂမ္မ၊

ကိံ န ဘီတောဝ တိဋ္ဌသိ။ ။

ရာဟု၊ တင့်တယ်ထူးထွေ ရောင်မြဲတေကို စွန့်စေတတ်သော အိုချစ်ဆွေ ရာဟု အသူရိန်။ ကိံအဘယံကြောင့်။ တုံ၊ သင်သည်။ သန္တရမာနောဝ၊ ဆောလျင်သကဲ့သို့ (ဝါ) ဆောလျင်သည်နှင့်တူသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ စန္ဒံ၊ လနတ်သားကို။ ပမုဉ္ဇသိန၊ လွှတ်လိုက်ဘိသနည်း။ ကိံ၊ အဘယံကြောင့်။ တုံ၊ သင်သည်။ သံဝိဂ္ဂရူပေါ၊ ထိတ်လန့်သော သဘောရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ အာဂမ္မ၊ လာလတ်၍။ ဘီတောဝ၊ ကြောက်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ တိဋ္ဌသိန၊ တည်ဘိသနည်း။

အဲဒီလို ဂါထာရွတ်မေးတော့ ရာဟုအသူရိန်က ဒီလို ဂါထာရွတ်ပြီးတော့ ပြန်ဖြေပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၃၇

သတ္တဓာ မေ ဖလေ မုဒ္ဒါ၊

ဇီဝန္တော န သုခံ လဘော။

ဗုဒ္ဓဂါထာ ဘိ ဂီ တောမိ၊

နောစေ မုဉ္ဇေယျ စန္ဒိမံ။ ။

သမ္မဝေပစိတ္တိ၊ အရွယ်တူ ဝေပစိတ္တိ (ဝါ) အိုချစ်ဆွေ
ဝေပစိတ္တိ၊ အဟံ၊ ငါသည်။ စန္ဒိမံ၊ လနတ်သားကို။ နောစေမုဉ္ဇေ
ယျ၊ အကယ်၍ မလွှတ်လိုက်ငြားအံ့။ ဧဝံ အမုဉ္ဇန္တေ ဤသို့
မလွှတ်လိုက်သည် ရှိသော်။ မေ၊ ငါ၏။ မုဒ္ဒါ၊ ဦးထိပ်သည်။
သတ္တဓာ၊ ခုနစ်စိတ် ခုနစ်ဖြာ။ ဖလေ၊ ကွဲခဲ့လေရာ၏။ ဇီဝန္တော၊
အသက်ရှင်ပြန်သည်ရှိသော် ။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ နလဘတေ၊
မရနိုင်ရာပါ။ အဟံ၊ ငါသည်(ဝါ)ငါ့ကို။ ဗုဒ္ဓဂါထာ ဘိဂီတော၊
သစ္စာလေးပါး။ တရားသိမြင် ဘုရားရှင်သည် ဂါထာတို့ဖြင့်
ရှေ့ရှုရွတ်ဆိုအပ်သည် ။ အမှီ၊ ဖြစ်ပါ၏။

‘လို့ ဂါထာရွတ်ပြီး ပြန်ပြောပါတယ်’

‘အရှင်ဘုရား ယခုအခါမှာ ဘုရားရှင်မရှိတော့၊ ဒီလို
ဂါထာရွတ်ပေးမယ့် သူလည်း မရှိတော့ ဒီနေမင်း၊ လမင်း ပရိတ်
ရွတ်လို့ အကျိုးထူးပါဦးမလား ဘုရား’

‘အေး . . . မေးသင့်ပါတယ်၊ ဘုရားရှင် မရှိတော့ လူမသိ
ဘူး၊ နတ်သိတယ်ဆိုတဲ့ စကား ဒကာ ကြားဖူးတယ် မဟုတ်
လား’

၂၃၈ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘မှန်ပါ ကြားဖူးပါတယ်’

‘အေး . . .အဲဒီ စကားအတိုင်းပေါ့၊ သမ္မာဒေဝ နတ်
ကောင်း နတ်မြတ် လောကစောင့်နတ် သာသနာတော်စောင့်
နတ်တွေ ရှိပါသေးတယ်ကွာ၊ ဒကာ ယုံကြည်စွာသာ ရွတ်ပါ’

‘မှန်ပါ ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော် အနက်အဓိပ္ပါယ်
မသိခင်ကတောင် ရွတ်ခဲ့သေးတာ။ အခုလို အနက် အဓိပ္ပာယ်
ရော အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိရော သိရတော့ ပိုပြီး ရွတ်မှာပါ
ဘုရား၊ ဒါနဲ့ အရှင်ဘုရား မေးလက်စနဲ့ မေးပါရစေဦး ဘုရား၊
နေနတ်သားက ဂါထာရွတ်တော့ ဘုရားရှင်က ဘယ်လို ပြန်
အမိန့်ရှိပါသလဲ ဘုရား’

‘အေး . . .အေး . . .ဒကာ တော်တော် မေးတတ်တယ်၊
နေနတ်သားက ဂါထာရွတ်တော့ ဘုရားရှင်က နှစ်ဂါထာရွတ်
ပေးတယ်ကွယ့်၊ အဲဒါ ထူးခြားချက်ပဲ’

‘အမိန့်ရှိတော်မူပါ ဘုရား’

တထာဂတံ အရဟန္တံ၊

သူရိယော သရဏံ ဂတော။

ရာဟု သူရိယံ ပမုဇ္ဇဿ၊

ဗုဒ္ဓေါ လောကာနုကမ္မကာ။ ။

‘အဲဒီဂါထာကို ပထမရွတ်ပါတယ်၊ အနက်ကတော့ သူရိ
ယော၊ သူရိယံ နှစ်ပုဒ်ပဲ ထူးပါတယ်၊ (သူရိယော-နေဗိမာန်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၃၈

ရှိသော၊ ဝါ-နေဗိမာန်၌ နေသော၊ ဒေဝပုတ္တော-နတ်သား
သည်)လို့ အနက်ပေးပါ။ ပြီးတော့ (သူရိယ- နေနတ်သား
ကို)လို့ပဲ ပေးပေါ့နော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘နောက် တစ်ဂါထာက ခပ်ရှည်ရှည်ပဲ၊ အရွတ်အဖတ်
နည်းနည်းခက်တယ်။

ယော အန္တကာရေ တမသိ ပဘင်္ဂီရော၊

ဝေရော စနော မဏ္ဍလီ ဥဂ္ဂတေဇော။

မာ ရာဟု ဂိလီ စရမန္တလိက္ခေ၊

ပဇ္ဇ မမံ ရာဟု ပမုဉ္ဇ သူရယံ။ ။

ရာဟု၊ တင့်တယ်ထူးထွေ ရောင်မြဲတောက်ကို စွန့်စေတတ်
သော ရာဟုအသူရိန်။ အန္တကာရေ၊ စက္ခုဝိညာဏ် ကန်းသည်၏
အဖြစ်ကို ပြုတတ်သော။ တမသိ၊ အမှိုက်တိုက်၌။ ပဘင်္ဂီရော၊
အရောင်အလင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝေရောစနော၊ တင့်တယ်
သော။ မဏ္ဍလီ၊ ဝန်းဝိုင်းသော သဏ္ဌာန်ရှိသော။ ဥဂ္ဂတေဇော၊
ထက်သော တန်ခိုးရှိသော။ အန္တလိက္ခေ၊ ဆီးတားမထင် ကြား
အပြင်ဖြင့် ရှုမြင်အပ်သော အဇာဋ္ဌာပြင် ထက်ကောင်းကင်၌။
စရံ၊ လှည့်လည်ကျက်စား သွားလာနေထိုင်သော။ ယော သူရိ
ယော၊ အကြင် နေနတ်သားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သူရိယံ၊
ထို နေနတ်သားကို ။ မာဂိလီ၊ မမျိုပါလင့်။ ရာဟု၊ ရာဟု

၂၄၀ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အသူရိန်။ တံ၊ သင်သည်။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ ပဇံ၊ ရွှေရင်
တော်နှစ် သားတော်စစ် ဖြစ်သော။ သူရိယံ၊ နေနတ်သားကို။
ပမုဉ္ဇ၊ လွှတ်လိုက်ပါလော့။

လို့ ရွတ်ပါတယ်။ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ အဲဒီလို ရွတ်
တဲ့အခါ ရာဟုအသူရိန်ဟာ နေနတ်သားကို လွှတ်ပြီးတော့
အဆောတလျင် ဝေပစိတ္တိ အသူရိန်ထံ ပြေးပါတယ်။ သူ့မှာ
လည်းပြင်းထန်စွာ ထိတ်လန့်နေပါတယ်။ ကြက်သီးမွေးညင်း
တွေလည်း ထနေပါတယ်။

အဲဒါကို မြင်တဲ့ ဝေပစိတ္တိ အသူရိန်က ရာဟု အသူရိန်ကို
ဂါထာရွတ်မေးပါတယ်။ အဲဒီ အမေးနဲ့ အဖြေကတော့ လနတ်
သားကို လွှတ်ပြီး ပြေးစဉ်ကနဲ့ တူပါတယ်’

‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား၊ လမင်းပရိတ်ကို မေးရာက နေမင်း
ပရိတ်ကိုပါ သိရ၍လည်း အလွန်တရာမှ ဝမ်းသာလှပါတယ်
ဘုရား၊ ဒါနဲ့ အရှင်ဘုရား အဲဒီပရိတ်ကို အဘယ်အချိန် အခါ
မျိုးမှာ ပိုပြီးတော့ ရွတ်သင့်ပါသလဲ ဘုရား’

‘ဒကာ . . .လနတ်သား၊ နေနတ်သားတို့ ရွတ်စဉ်ကို
ပြန်သတိပြုပါလား၊ သမ္မာပဋိပန္နော=ကျပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်း
သော ရာဟု အသူရိန်၏ ခံတွင်းသို့ ရောက်နေသည်။ အသွီး
ဖြစ်၏’တဲ့။

ဒကာတို့လည်း အဲဒီလို အဖမ်းအဆီး အချုပ်အနှောင်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၂၄၁

အကျပ်အတည်း အခက်အခဲရှိတဲ့ အခါမျိုးမှာ ပိုပြီး ရွတ်သင့်တာ ပေါ့။

သတ္တဝါတွေမှာ အကျပ်အတည်း အမျိုးမျိုး ရှိတာပဲဟာ အမြဲရွတ်နေရင် သာကောင်းတာပေါ့၊ ဘုရားရှစ်ခိုးနဲ့ ဘုရားရှင်အား တိုင်တည် အကူအညီ တောင်းခြင်းဟာ သိပ်ကောင်းပါတယ်’

‘မှန်ပါ ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ် ဘုရား၊ ခွင့်ပြုတော် မူပါ ဘုရား’

* ပရိတ်ဆိုတာ၊ သတ္တဝါအများ၊ ဘေးရန်များ၊ ပယ်ရှား
ဖျောက်ပေးတာ၊

* ထို့ကြောင့် သူငါ၊ များသတ္တာတို့၊ ဘယာကင်းဝေး၊
ချမ်းသာရေး၊ ရွတ်ပေး ပရိတ်သာ။

ရဟန်းတော်များ အဘယ့်ကြောင့်
အကပ်ခံ ဘုဉ်းပေးရပါသလဲဘုရား

(၂၂)

ဤလောကကြီး၌ သိချင်စရာတွေကား များပြားလှချေ
၏။ သိချင်စရာတွေ များသော်လည်း ယင်း သိချင်စရာတွေကို
သိလို၍ ရှာဖွေ စူးစမ်းသူများသည် နည်းပါးလှချေ၏။ သိချင်
စရာတွေကို သိလို၍ မေးမြန်းစုံစမ်းသူများမှာ သာလွန်၍ ရှားပါး
လှချေ၏။

သိလို၍ မေးသူတို့သည် သိချင်စရာတို့ကို မေးသည့်အခါ
မှတ်တမ်းတင်လောက်သည့် အမေးများ ရှိသလောက် မှတ်တမ်း
မတင်လောက်ဘဲ ပြီးပြီး ပျောက်ပျောက် အမေးလည်း ရှိပါ
သည်။ ယခု ဤအမေးမှာ မှတ်တမ်း တင်လောက်သည့် အမေး
ဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၄၃

‘ရဟန်းတော်များ အဘယ့်ကြောင့် အကပ်ခံ ဘုဉ်းပေး
ရပါသလဲ ဘုရား’

မေးသူမှာ လူငယ်တစ်ယောက် ဖြစ်၏။ မိမိထံသို့ လူငယ်
သုံးလေးယောက် ရောက်လာပြီး ရှိခိုးဦးချကာ ထိုင်လျက် တစ်
ယောက်က မေးခြင်း ဖြစ်၏။

‘အေး . . . ဒကာအမေးက တယ်ကောင်းပါလား၊ ဒါ
သိသင့် သိထိုက်တဲ့ အမေးပဲ၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ဒကာတို့
တတွေဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ကိုးကွယ်တဲ့ ဗုဒ္ဓ သာသနာဝင်တွေ
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ရဟန်း၊ သံဃာတွေကို ပစ္စည်းလေးပါး ကပ်လှူ နေကြ
ရတော့ သိသင့်တာပေါ့နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ကဲ . . .နားထောင်၊ ဘုန်းကြီး ရှင်းပြမယ် . . . ဘုရားရှင်
လက်ထက်တော် အခါက ဝေသာလီမြို့၌ ရဟန်းတော်တစ်ပါး
ဟာ ပုံသကူရတဲ့ ပစ္စည်းကိုသာ သုံးစွဲ ပါတယ်။ သုသာန်၌
စွန့်ပစ်အပ်တဲ့ ခွက်ကို သပိတ်လုပ်ပြီး သုံးစွဲ တယ်။

သုသာန်၌ စွန့်ပစ်အပ်တဲ့ အဝတ်ကို သင်္ကန်းလုပ်ပြီး သုံးစွဲ
တယ်။ သုသာန်ကရတဲ့ ခုတင်ကို သုံးစွဲတယ်၊ သုသာန် သစ်ပင်
အောက်က တံခါးခုံ စသည်တို့၌ သေလွန်ပြီးသော မိဘ ဘိုး

ဘွားတို့ကို ရည်စူး၍ ထားအပ်တဲ့ အစားအသောက် များကို ကိုယ်တိုင်ယူပြီး စားသောက်တယ်။

အဲဒီလို စားသောက်တော့ အဲဒီကိုယ်တော်ကို လူတွေက-

‘ဘိုးဘွား မိဘတို့ကို ရည်စူး၍ ထားအပ်တဲ့ စားဖွယ်တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် သူများ လာမပေးဘဲ ကိုယ်တိုင်ယူပြီး စားရသလည်း၊ ဝလိုက်တာလည်း ဖီးလို့၊ အသားတွေလည်း၊ ကျစ်ကျစ်လျစ်လျစ် ရှိတယ်။ လူသား ကိုစားနေဟန် တူတယ်’

လို့ လူတွေက ကဲ့ရဲ့ကြပါတယ်။

မည်သူကမျှ မိမိလက်ရောက်အောင် မပေးဘဲ စားခြင်းကို လူကြီး၊ လူကောင်းတို့ မပြုကြသောကြောင့် အဲဒီရဟန်းရဲ့ ကိုယ်တိုင်ယူပြီး ဘုဉ်းပေးမှုကို ကဲ့ရဲ့ကြခြင်း ဖြစ်တာနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘အဲဒီ အကြောင်းကို အခြား ရဟန်းတော်များ ကြားလို့ အဲဒီရဟန်းများကလည်း အဘယ့်ကြောင့် မပေးအပ်၊ မကပ်ကဲ့ အစာအဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ ဆောင်ရသလဲလို့ ကဲ့ရဲ့ကြပြီး ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားကြသောကြောင့် လူ သာမဏေတို့က မပေးအပ်၊ မကပ်အပ်တဲ့ အစာအဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ မဆောင်ရလို့ ဘုရားရှင်က သိက္ခာပုဒ် ပညတ် လိုက်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ရဟန်းတော်တွေဟာ အကပ်ခံ ဘုဉ်းပေးရတာပါ။ သဘောကျပြီလား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၂၄၅

‘ကျပါပြီ ဘုရား’

‘အေး . . . အဲဒီနောက် အချို့ ရဟန်းတော်တွေဟာ ရေနဲ့ ဒန်ပူတို့ကို သူတစ်ပါးတွေက မပေးရင်၊ မကပ်ရင် သောက် ကောင်း၊ မသောက်ကောင်း၊ ခဲကောင်း၊ မခဲကောင်း သံသယ ဖြစ်လာတယ်။ ကဲ . . . မဖြစ်ထိုက်ဘူးလား’

‘ဖြစ်ထိုက်ပါတယ် ဘုရား’

‘အေး . . . အဲဒီလို ဖြစ်ထိုက်လို့ ဖြစ်တဲ့ အတွက် ဘုရား ရှင်က . . . ရေနံပူကို ဖယ်ထား၊ ရေနံပူမှတစ်ပါး၊ သူတစ်ပါး မှပေးအပ်တဲ့ အစာအာဟာရကို ခံတွင်းဝသို့ မဆောင်ရလို့ ထပ်ပြီး ပညတ်ရပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ရဟန်းတော်တွေဟာ အကပ်ခံပြီး ဟုဉ်းပေးရပါတယ်’

‘ဒါဖြင့် မေးပါရအံ့ဦး ဘုရား၊ အကပ်ခံတိုင်း အကပ် မြှောက်ပါသလား၊ ကယ်လိုက်မမှ အကပ်မြှောက် ပါသလဲ ဘုရား’

‘အေး . . . မင်းက တယ်ပြီး မေးတတ်ပါလား၊ ဒါလည်း မေးထိုက်တယ်၊ သိထိုက်တယ်၊ ဘုန်းကြီးလည်း ဖြေရတာ အကျိုး ရှိပါတယ်၊ ဖြေရရင် အကပ်ခံတိုင်း အကပ်မမြှောက် ပါဘူး၊ ကယ်လိုက်မမှ မြှောက်သလဲ ဆိုရင် . . .

(၁) ကပ်မည့်သူက ရှေ့ရှုဆောင်ခြင်း၊

(၂) အကပ်ခံမည့် ရဟန်းရဲ့ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်

၂၄၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အတွင်း၌ ရောက်ခြင်း၊

(၃) အားအလတ်စား ရှိသူရဲ့ မြောက်ချီနိုင်တဲ့ ဝတ္ထု ဖြစ်ခြင်း၊

(၄) ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်နေသော ကိုင်ထားသော ခွက်စသည်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပစ်၍ဖြစ်စေ အဲဒီသုံးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ကပ်သူက ပေးခြင်း၊

(၅) ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ကိုင်ထားသော ခွက်၊ တုတ် စသည်ဖြင့် ခံ၍ တို့၍ ထိ၍ ဖြစ်စေ ဤနှစ်မျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် အကပ်ခံရသော ရဟန်းက ခံယူခြင်း၊

ရယ်လို့ အဲဒီအင်္ဂါ ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံမှ အကပ်မြောက်ပါတယ်။ ကပ်တိုင်း မမြောက်ပါဘူး။ မှတ်မိလွယ်အောင် ဒီလို လင်္ကာလေးကို ကျက်ချင်ရင်လဲ ကျက်ထား . . .

ရှေ့ရှုလည်းဆောင်၊ နှစ်တောင်ထွာရောက်၊ မြောက်နိုင်ဝတ္ထု၊ သုံးခုပေးခြင်း၊ ခံခြင်းနှစ်လောက်၊ ကပ်ခံမြောက်၊ မှတ်လောက် အင်္ဂါ ငါးပါးတည်း . . . တဲ့။

အဲဒီမှာ နည်းနည်းရှင်းဦးမယ်၊ ရှင်းမယ့်ရှင်းမှ အားလုံးရှင်းအောင် ရှင်းတာပဲ ကောင်းတယ်နော်'

‘မှန်ပါ၊ ရှင်းပါဘုရား’

‘ရှေ့ရှုဆောင် ဆိုတာ ကပ်မည့်သူက လက်ဖြင့် ရှေ့တိုး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၇၇

ပေးမှ ရှေ့ရှုဆောင်ရာ ရောက်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဦးခေါင်း ပေါ်မှာ ရွက်ထားတဲ့ စားဖွယ်ကို လှူလိုလို့ ဦးခေါင်းကို အနည်းငယ် စောင့်ငဲ့ ညွတ်ပေးလိုက်ရင် ရှေ့ရှုဆောင်ရာ ရောက်တဲ့အတွက် ရဟန်းတော်က အဲဒီစားဖွယ်ကို လက်ဖြင့် ထိကာ အလိုရှိရာ ယူပြီး ဘုဉ်းပေးနိုင်ပါတယ်။

‘ဒီလိုဆိုရင် ကပ်တယ်ဆိုတာ အကပ်ခံမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်ဆီသို့ ရွှေ့ပေးလိုက်၊ ထိုးပေးလိုက်၊ လက်ထဲ ထည့်ပေးလိုက်တဲ့ သဘောပေါ့ ဘုရား’

‘အေးပေါ့၊ သဘောပေါက်အောင် ပြောဦးမယ်၊ ကပ်မယ့် ပစ္စည်းက အားအလယ်အလတ် ရှိသူ ကြွမြှောက်နိုင်တဲ့ ဆွမ်းအိုး ကြီးဆိုပါတော့၊ ရှင်သာမဏေ ငယ်ကလေးက မ၊မနိုင် မကြွနိုင်လို့ မြေပေါ်၌ပင် လှိမ့်လျက် ကပ်ရာ၌လည်း အကပ်ခံမယ့် ရဟန်းက လက်ထိုးပေးကာ ထိရုံထိ၍ အကပ်ခံနိုင်ပါတယ်။

‘ဒီလိုဆိုတော့လည်း အလွယ်သားပဲ ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့က နတ်မြှောက်သလို နှစ်ခါ သုံးခါလောက် မြှောက်ပြီးမှ ကပ်ရမလားလို့’

‘အေး . . . အခုတော့ ရှင်းသွားပြီပေါ့။ အဲဒီ မြှောက်နိုင်တဲ့ ဝတ္ထုကို ကုသိုလ်ရအောင် မဖိတ်မစင်အောင် နှစ်ယောက် သုံးယောက် ဝိုင်းကိုင်ကပ်လည်း ကပ်ကောင်းတယ်၊ အကပ်မြှောက်တယ်နော်’

၂၄၈ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘ပြီးတော့ အားအလယ်အလတ် ရှိသူ ကြွမြောက်နိုင်တဲ့ ဝတ္ထု သို့မဟုတ် ဆွမ်းပွဲ၊ ဆွမ်းပွဲအခင်းတို့ဟာ ကြမ်းပြင်မှာ ထိနေလျက် ကပ်လဲ အကပ်မြောက်ပါတယ်။ မြောက်နိုင်ဝတ္ထု ဖြစ်လို့နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ရှင်းရှင်း ပြောရရင် အား အလယ်အလတ် ရှိသူ မြောက် နိုင်တဲ့ ဝတ္ထု ပစ္စည်းကို ကပ်မည်သူက ရှေ့ရှုဆောင်ပြီး နှစ်တောင့် သော အတွင်း ရောက်ရှိသော ဝတ္ထုပစ္စည်းကို အကပ်ခံမယ့်သူက လက်ပြောက်လှမ်းယူ၍ အကပ်ခံခြင်းများဟာ အကပ် မြောက် ပါတယ်လို့ မှတ်ပါနော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘အဲဒီမှာ နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ် တိုင်းတာကို ပြောပြ ပါဦးမယ်၊ ရှေ့ကလာ၍ ကပ်ရင် ရဟန်းက ထိုင်နေပါက အဲဒီ ရဟန်းရဲ့ တင်ပါးနောက်ဘက် အစွန်းဖြင့် တိုင်းရမယ်၊ ရပ်နေရင် ဖနောင့်စွန်းဖြင့် တိုင်းရမယ်၊ စောင်းလျက်လှဲနေရင် စောင်းသော နံပါးရဲ့ ပြင်ဘက်စွန်းဖြင့် တိုင်းရမယ်၊ ဝမ်းလျားမှောက်၍ နေရာ ဦးခေါင်းနား၌ လာ၍ ကပ်ရင် ဦးခေါင်းစွန်းရဲ့ အနီးဆုံးဖြစ်သော လည်ပင်းဖြင့် တိုင်းရမယ် နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၄၉

‘အေး . . . အချုပ် ပြောရရင်တော့ အကပ်ခံသော ရဟန်းတော်ရဲ့ လှမ်းယူသော လက်မှ တစ်ပါး၊ အနီးဆုံး ကိုယ်အင်္ဂါရဲ့ နောက်ဘက် အစွန်းဖြင့် တိုင်းရမယ်လို့ မှတ်နေရ်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ကပ်သူ အတွက်ကလည်း လှမ်း၍ ကပ်တဲ့ လက်မှ တစ်ပါး၊ အခြားသော အနီးဆုံး ကိုယ်အင်္ဂါ၏ ဒီဘက် အစွန်းဖြင့် တိုင်းရမယ်လို့ မှတ်ပါ’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ဆွမ်းစား စားပွဲကြီး အလယ်ခြား၍ အကပ်ခံကြရာ ကပ်ကြရာ၌ အနီးဆုံး အင်္ဂါချင်း နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်ကို သတိထားပါနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ပြီးတော့ ရှင်းစရာ ရှိသေးတယ်၊ ခံတွင်းအဝ ဆိုတာ ဒီပါးစပ်ပေါက်ကို ခေါ်တာ မဟုတ်ဘူး၊ အောက်ပိုင်း အဝဖြစ်တဲ့ လည်ချောင်းပေါက်ကို ခေါ်တာ။

အဲဒါကြောင့် အစာ အာဟာရကို ပါးစပ်က ဖြစ်စေ၊ နှာခေါင်းက ဖြစ်စေ သွင်းတဲ့အခါ လည်ချောင်းပေါက်ရဲ့ အတွင်းရောက်ရင် မျိုရာ ရောက်တယ်။

လည်ချောင်း မရောက်ခင် ပါးစပ် အတွင်း၌ ငုံ့ငုံ့ပြီး အရည် တစ်စက်မျှ လည်ချောင်းထဲ မဝင်စေဘဲ ထွေးပစ်နိုင်ရင်

၂၅၀ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အကပ်မခံသော်လည်း အပြစ်မရှိဘူးလို့ မှတ်နေနော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘ပြီးတော့ ပြောဦးမယ်၊ အစာ အာဟာရကို အကပ်ခံတဲ့ အခါ ရထရေဏုမြူဟာ အကပ်ခံနိုင်တဲ့ အသေးဆုံးသော အစာ အာဟာရပဲ၊ အကပ်ခံပြီးတဲ့ အစာ အာဟာရထဲ၌ အဲဒီ ရထ ရေဏုမြူ ကျသွားရင် အကပ် ပျက်တယ်လို့ မှတ်ပါနော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘ရထာရေဏုမြူ ဆိုတာ လှည်းတို့၊ ရထားတို့၊ ကားတို့ သွားတဲ့ အခါ ထဲတဲ့မြူမှုန်ကို ရထရေဏုမြူလို့ ခေါ်တယ်။ တံမြက်လှည်းလို့၊ လေတိုက်လို့၊ ထဲတဲ့မြူမှုန်များလည်း ရထ ရေဏုမြူပဲ။ ဆွမ်းကပ်ပြီး အဲဒီမြူမှုန်မျိုး ကျရင်လည်း အကပ် ပျက်တယ်၊ စားနေစဉ်ကျလည်း အကပ်ပျက်တယ်၊ ပြန်ပြီး ကပ်ရတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် ဆွမ်းပွဲတွေနားမှာ တံမြက်လှည်းတာ သတိထားရမယ်နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘ပြီးတော့ ပြောဦးမယ်၊ ရေကို အကပ်မခံဘဲ သုံးဆောင်နိုင် တယ်လို့ ဆိုပေမယ့် ခုနကပြောတဲ့ ရထရေဏုမြူ ပမာဏရှိတဲ့ မြူမှုန်မပါတဲ့ သန့်ရှင်းတဲ့ ရေကိုသာ ပြောတာနော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘အဲဒီ သန့်ရှင်းတဲ့ ရေဟာ ကာလီက လေးပါးမှ အလွတ်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၂၅၁

ဖြစ်၍ အကပ်မခံဘဲ သောက်ကောင်းတယ်။ ကိုယ်တိုင်လည်း ကြိုကောင်း၊ ချက်ကောင်းတယ်။ ရထရဏုမြူ ပါတဲ့ ရေဆီရင် တော့ မြူပါတဲ့အတွက် အကပ်မခံဘဲ မသောက်ရဘူးလို့ မှတ် နော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘ပြီးတော့ ပြောဦးမယ်။ ဆွမ်းတို့ အချို့ပွဲတို့ သုံးဆောင် တဲ့အခါ လက်မဆေးဘဲ သုံးဆောင်ရင် အဲဒီလက်မှာ ရထ ရေဏုမြူ မျှလောက်ဖြစ်တဲ့ မြူမှုန်များ ကပ်နေခဲ့ရင် အဲဒီ မြူမှုန် များအတွက် လက်ဖြင့်ထိရာ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တို့ပါ အကပ်ပျက်ပါ တော့တယ်’

‘မလွယ်ပါလား ဘုရား’

‘မလွယ်ဘူး၊ ပြောဦးမယ်။ ဆွမ်းစားပြီးတော့ လက်ဆေး ရော၊ လက်ဆေးပြီး လက်သုတ်ပဝါ သုတ်ပြီးရင် အဲဒီလက်နဲ့ အချို့ပွဲကို နှိုက်စားရင် လက်သုတ်ပဝါ၌ ရထရေဏုမြူ ပါနေရင် အဲဒီ စားဖွယ်တွေပါ အကပ်ပျက်သွားပြီနော်’

‘တောင့်တော်ကို မလွယ်ပါလား ဘုရား’

‘လက်သုတ်ပဝါကို မပြောနဲ့၊ အဲဒီ လက်ဆေးပြီးသား လက်နဲ့ ကိုယ့်သင်္ကန်းကို သိမ်းလိုက်ရင် အဲဒီ သင်္ကန်းမှာ ရထရေ ဇာဏုမြူကို ကိုင်မိရင် လက်မဆေးဘဲ စားတာနဲ့ အတူတူပဲ၊ အကပ် ပျက်တယ်လို့ မှတ်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘ပြီးတော့ အကပ်ခံပြီးနောက် အကပ်ပျက်ကြောင်း ၆-ပါး ရှိသေးတယ် အဲဒါလည်း မှတ်ထားပါ။

(၁) အကပ်ခံပြီးတဲ့ အစာ အာဟာရကို မစားတော့ အံ့လို့ အလယ်ပြတ် ငဲ့ကွက်မှု မရှိဘဲ စွန့်လိုက်ခြင်းကြောင့်လည်း အကပ်ပျက်တယ်၊ အဲဒီလို စွန့်တဲ့အခါ စွန့်သူ လက်ကလွတ်မှ အကပ်ပျက်တယ်။ ကပ်ပြီး မစွန့်ဘဲနဲ့ ကိုင်မိရုံနဲ့ အကပ်မပျက်ပါ။ (စွန့်။)။

(၂) အကပ်ခံသူ သိက္ခာ ချခြင်းကြောင့်လည်း အကပ်ပျက် ပါတယ်(ချ)။

(၃) သူတစ်ပါးကို ပေးခြင်းကြောင့်လည်း အကပ်ပျက် ပါတယ်၊ အဲဒီလို ပေးတဲ့ အခါမှာ လက်ကလွတ်သွားမှ အကပ်ပျက်ပါတယ်၊ နှုတ်ကပေးသော်လည်း လက်က မလွတ်သေးရင် အကပ်မပျက်သေးပါဘူး။ (ပေး)

(၄) လူ စ၊ သူတို့က အတင်း လုယူသွားခြင်းကြောင့်လည်း အကပ်ပျက်ပါတယ်(လု)။

(၅) အကပ်ခံသူ သေခြင်းကြောင့် အကပ်ပျက်ပါတယ်။ (မစူ)

(၆) အကပ်ခံသူ ရဟန်းအဖြစ်မှ ရဟန်းမိန်းမ အဖြစ်သို့ လိင်ပြန်ခြင်းကြောင့်လည်း အကပ်ပျက်ပါတယ်။ (လိင်ပြန်)

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၅၃

အဲဒီ အကပ်ပျက်ကြောင်း ၆-ပါးကို မှတ်မိအောင် ဒီလို လက်ခံလေးနှင့် မှတ်ထား။

စွန့်၊ ချ၊ ပေး၊ လှ၊ မစွဲ၊ လိင်ပြန်၍ခြောက်တန် ကပ်ခံ ပျက်ကြောင်းတည်း . . . တဲ့။

အဲဒီ အကပ် ပျက်တယ်ဆိုရာမှာလည်း အစာ အာဟာရ ကို တစ်ပါးတည်းပိုင် အဖြစ် ကပ်တာကို ခေါ်ပါတယ်၊ ပြော ပါတယ်၊ အကယ်၍ လေးပါး၊ ငါးပါး ပိုင်ကပ်ရာ၌ တစ်ပါးက စွန့်ရုံမျှနဲ့ အကပ်မပျက်သေးပါဘူး။

ပြီးတော့ အထူး သတိပြုဖို့က စွန့်မှ အကပ်ပျက်တော့ ကပ်ပြီး၊ သို့မဟုတ် စားသုံးနေစဉ် ဟင်းပန်းကန်များကို လူသာ မဏေများက လာပြီး ကိုင်တွယ် ပြင်ဆင်ရာ၌ ရဟန်းက လက် ဖြင့် ထိမထား ကိုင်မထားသော်လည်း အကပ်မပျက်ဘူးလို့ မှတ် ပါနော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား အခုမှ ရှင်းပါတယ် ဘုရား၊ တပည့်တော် တို့က ကပ်ပြီးရင် ပြန်ကိုင်မိရင် ပြန်ကပ်မှ၊ မကပ်ရင် အကပ် ပျက်တယ် ထင်နေပါတယ် ဘုရား’

‘အေး . . . ဒါက မင်းတို့ ဝိနည်းတရားမှ မကျွမ်းကျင် တာကိုး၊ ကဲ . . . အပြီးသတ် ပြောဦးမယ်၊ အကပ်ခံပြီးတဲ့ သပိတ် ဆွမ်း စသည်တို့ကို မစွန့်ဘဲနဲ့ လူတို့ သာမဏေတို့ကို တစ်နေရာသို့ အရွှေ့ခိုင်းမယ်၊ အထားခိုင်းမယ် ဆိုရင် အကပ်

၂၅၄ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

မပျက်ပါဘူးလို့ မှတ်ပါ’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘ဒါပေမယ့် အထူးမှတ်ရမှာက အဲဒီလို ယူသွားတဲ့ အခိုက်
မှာ အဲဒီ လူ၊ သာမဏေတို့ ကိုယ်မှ ရထရေဏုဗြူမှုန်များ အစာ
အာဟာရထဲ ကျနေရစ်ရင်တော့ အဲဒီ ဗြူမှုန်အတွက် အကပ်
ပျက်တယ်လို့ မှတ်ပါ’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

- * ဆွမ်းကပ်သည့်အခါ သီစရာ ထွေရာ များလှပါ။
- * ကပ်သူ ဒကာ သီစရာ သေချာ မှတ်ထားပါ။
- * ကပ်ခံသူလဲ ထို့တူပဲ သဲကွဲသိရမှာ။
- * ကပ်သူ ခံသူ နှစ်ဦးမူ အတူသိရမှာ။
- * တစ်ဦးမသိ တစ်ဦးသိ ကပ်ဘိ လွဲနိုင်တာ။
- * ကပ်သူ ခံသူ တူသိမူ ဘယ်မူမလွဲပါ။
- * မလွဲပါမှ နှစ်ဦးပ ကျိုးရနိုင်လေတာ။
- * ကျိုးရနိုင်ငှာ ကပ်နည်းမှာ သေချာ သင်ကပ်ပါ။

လူများ ဝိနည်းတတ်လျှင် ရဟန်းတော်များ အနေခက်တယ်ဆို ဘုရား

(၂၃)

လယ်ယာလုပ်ခြင်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း၊ ဌေးကြွယ်
လောက်အောင် နွားမွေးခြင်း စသော လူမှုကိစ္စ အဝဝကို စွန့်ခွာ၍
ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ သွားရောက် နေထိုင်ခြင်းကို 'ရဟန်း'ဟု
ခေါ်ဆိုပါသည်။

ထိုရဟန်းသည် သာသနာတော်တွင်းသို့ မဝင်ဘဲ 'ရသေ့'
ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်ပါသည်။ သာသနာတော်တွင်းသို့
ဝင်၍ 'ရှင်ရဟန်း' ပြုလုပ်ခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်ပါသည်။ ဤ၌မူ
သာသနာတော်တွင်းသို့ ဝင်၍ 'ရှင်ရဟန်း' ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့်
ဝိနည်းစည်းကမ်းနှင့် အညီနေသော ရှင်ရဟန်းကိုသာ ဆိုလို
ပါသည်။

၂၅၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ရှင်ရဟန်းအစစ်တို့မှာ လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း စသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို စွန့်ခွဲသူများ ဖြစ်၍ စီးပွားဥစ္စာ မရှိပါ။ ရှင်ရဟန်းတို့မှာ စီးပွားဥစ္စာ မရှိပါမှ ဂုဏ်ရှိပါသည်။

စီးပွားဥစ္စာ မရှိသော ရှင်ရဟန်းတို့၏ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ် နှစ်ရပ်သာသနာတော် ထမ်းဆောင်နိုင်ရေးမှာ လူ ဒကာ ဒကာမ များက လှူဒါန်း ထောက်ပံ့နိုင်၊ ထောက်ပံ့တတ်ပါမှ သာသနာ့ တာဝန် ထမ်းဆောင်နိုင်၍ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားပါမည်။

ယင်းသို့ သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး အတွက် လူဒကာ ဒကာမများ တတ်သင့်သော ဝိနည်းကို တတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ ဝိနည်းတော်နှင့် အညီ နေထိုင် ကျင့်သုံးသော ရှင်ရဟန်းများ အနေချောင်၍ ချမ်းသာပါမည်။

ယင်း အနေချောင်၊ အနေခက်နှင့် ပတ်သက်၍ မိမိကို ဒကာတစ်ယောက်က မေးလျှောက်ဖူး၏။

‘အရှင်ဘုရား လူများ ဝိနည်းတတ်ရင် ရဟန်းတော်များ အနေခက်တယ်ဆို ဘုရား’

‘ခက်တဲ့ရဟန်း ခက်တယ်၊ ချောင်တဲ့ရဟန်း ချောင်ပါတယ်၊ ရဟန်းတော်တိုင်း မခက်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုရဟန်း ခက်၍ ဘယ်လိုရဟန်း ချောင်ပါသလဲ

ဘုရား’

‘ဘုရား၊ တရား၊ အရိယာ သံဃာတော်များရဲ့ ဂုဏ်သတင်းကို ကြားနာရ၍ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါတရားဖြစ်ကာ အဲဒီ သဒ္ဓါတရားကို အကြောင်းခံပြီး ရဟန်းပြုလာသူကို သဒ္ဓါ ရဟန်းလို့ ခေါ်ပါတယ်’

အဲဒီ သဒ္ဓါရဟန်းဟာ ရဟန်းပြုပြီးတဲ့ အခါ ဝိနည်း သိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း လေးစားတယ်။ ဆရာသမား၊ သီတင်းသုံး ဖော်များကိုလည်း ရိုသေလေးစားတယ်။ စေတီတော်၊ ရုပ်ပွား ဆင်းတုတော်ကိုလည်း အလွန် ရိုသေလေးစားတယ်။

ဘာဝနာကမ္မဋ္ဌာန်း အစားစားကိုလည်း ပွားများအားထုတ် တယ်။ ကိုယ်မှု၊ နှုတ်မှု၊ စိတ်မှု ဟူသမျှ၌ အများပြည်သူတို့၏ ကြည်ညိုဖွယ်ကို ဆောင်နိုင်တယ်။

အဲဒီလို သဒ္ဓါရဟန်းတော်များမှာ လူများ ဝိနည်းတတ် ရင် အနေချောင်ပါတယ်။ အနေမခက်ပါ။

ပြီးတော့ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တရားတော်မြတ်များကို ကျမ်းဂန်စာအုပ်တို့၌ ဖတ်ရှုရ၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများ အထံ၌ ကြားနာရတဲ့ အတွက် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ တရား တော်များကို တတ်သိနားလည်လိုသော ဆန္ဒဖြစ်ပေါ် လာကာ ထို တတ်သိနားလည်လိုသော ဆန္ဒကို အကြောင်းခံ၍ ရဟန်း ပြုသော သူကို ‘ပညာရဟန်း’လို့ ခေါ်ပါတယ်။

၂၅၈

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဲဒီ ပညာရဟန်းဟာ ရဟန်းပြုပြီးသောအခါ စာပေ ကျမ်းဂန် သင်ယူမှုကိုသာ ဂရုစိုက်ပါတယ်။ အခြား ကိစ္စတို့၌ သဒ္ဓါရဟန်းကဲ့သို့ ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းအောင် ဂရုစိုက်လေ့ မရှိပါ။ အများနဲ့ မဆန့်ကျင်ရုံ ဝတ်ကျေတမ်းကျေသာ ပြုလေ့ ရှိပါတယ်။

သို့သော် အဲဒီ ပညာရဟန်းသည် အစစ်အမှန် ကျမ်းဂန် ပိဋကတ်ကို တတ်သိသောအခါ သဒ္ဓါတရား ဆိုင်ရာကိုလည်း ပြုတတ်ရကား သဒ္ဓါ၊ ပညာ နှစ်ပါးစုံသော ရဟန်းမြတ် ဖြစ်နိုင် ပါတယ်။ အဲဒီလို သဒ္ဓါ၊ ပညာ ရဟန်းတော်တို့အတွက်လည်း လူများ ဝိနည်းတတ်လို့ အနေမခက်ပါ။ အနေချောင်ပါတယ်။

ပြီးတော့ ရာဇဝတ်မှု မကင်းသော အပြစ် တစ်စုံတစ်ခု ပြုမိ၍ မင်းဘေးကို ရှောင်လိုသောကြောင့် ရဟန်းဘဝသို့ ဝင်ရောက် ပုန်းလျှိုးနေသူကို လည်းကောင်း၊ စားရေး၊ ဝတ်ရေး၊ နေရေး မချောင်လည်၍ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမည့် ဘေးကို ရှောင် လိုသောကြောင့် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော သူကို လည်း ကောင်း 'ဘယာရဟန်း'လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီ ဘယာရဟန်းမျိုးကား ဆရာကောင်း၊ သမားကောင်း တို့ အထံ၌ မနေလိုသောကြောင့် ကြည်ညိုဖွယ်ဆောင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်မဖြစ်ဘဲ သာသနာတော်၏ အသရေကို ဖျက်ဆီးနေသော ပုဂ္ဂိုလ်သာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၂၅၉

အဲဒီလို ဘယာရဟန်းမျိုးတို့ အတွက် လူများ ဝိနည်း တရားတတ်က အနေခက်ပါတယ်။ အနေခက်၍ လူထွက်သွား ရင် သူတို့အတွက်လည်း အကျိုးရှိပါတယ်။ သာသနာတော် လည်း အသရေ မပျက်ပါ။

အနေခက်၍ အနေချောင်အောင် လုပ်လေ ဝိနည်းတတ်သူ လူဒကာ ဒကာမများက မကြည်ညိုလေ၊ သူတို့က ပိုဆိုးလေ၊ သာသနာတော် အသရေပျက်လေ၊ သူတို့အနေခက်လေ၊ သေက အပါယ်ကျလေ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးတော့ ယခုခေတ်ဝယ် ကျောင်းသားဘဝမှ သာမဏေ ဘဝ ရောက်လာကာ သာမဏေဘဝ၌ အဟောကြံအောင် နေပြီး မှ အသက် ၂၀-ပြည့်ရင် ရဟန်းပြုရိုး ဖြစ်သော မိရိုးဖလာ အတိုင်း ရဟန်းပြုလာသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို 'မိရိုးဖလာ ရဟန်း'လို့ခေါ် ပါတယ်။

ယခုခေတ်မှာ အဲဒီလို ရဟန်းများသာ များပါတယ်။ အဲဒီ ရဟန်းမျိုးသည် ဆရာကောင်း၊ သမားကောင်းနဲ့ အတူ နေ၍ ဆရာကောင်း၊ သမားကောင်းတို့ရဲ့ သြဝါဒအတိုင်း နေထိုင်ရင် ဆရာသမား ကောင်းသလောက် ပုဂ္ဂိုလ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်ပါ တယ်။

ပညာတတ်လာတဲ့အခါ တတ်ထားတဲ့ ပညာအလျောက် သဒ္ဓါတရားလည်း ပေါ်ပေါက် လာတတ်သောကြောင့် သဒ္ဓါ၊

၂၆၀၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ပညာ အစုံပါသော 'သဒ္ဓါပညာရဟန်း' သာသနာ့ဝန်ဆောင်
သူတော်ကောင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

အဲဒီလို သဒ္ဓါ၊ ပညာ ရဟန်းများ အတွက်လည်း လူများ
ဝိနည်းတတ်၍ အနေမခက်ပါ၊ အနေချောင်ပါတယ်။

သို့မဟုတ်ဘဲ ခုနက မိရိုးဖလာ ရဟန်းတော်ဟာ ဆရာ
သမားကောင်းတို့နဲ့ အတူမနေရရင် လည်းကောင်း၊ အတူနေရ
သော်လည်းဆရာသမားကောင်းတို့၏ ဩဝါဒကို မနာယူလျှင်
လည်းကောင်း၊ ပိဋကတ်ပညာ တတ်ပါသော်လည်း ဝိနည်း
တရားတော်အတိုင်း မနေလျှင် လည်းကောင်း၊ သာသနာ့
တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်တော့ဘဲ သာသ
နာတာဝန်ကြီးကို ဖိစီးသော သာသနာ့ ဝန်စီး၊ သာသနာ့ ဝန်ထုပ်
ကြီးသာ ဖြစ်ပါတော့တယ်။

အဲဒီလို သာသနာ့ ဝန်စီး၊ ဝန်ထုပ်ကြီးအတွက် ဝိနည်း
တတ် ဒကာ ဒကာမများ မကြည်ညိုသဖြင့် ဖြစ်သလို အသက်
မွေးရ၍ အနေခက်ပါတယ်။

ပြီးတော့ 'ဒု' ခဲခဲယဉ်းယဉ်း၊ 'လဘ' ရအပ်သော အရာ၊
လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့ မရဘဲ အလွန်ခဲယဉ်းစွာ တွေ့ရ၊ ကြုံရသော
အဖြစ်ကို 'ဒုလ္လဘရဟန်း'လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ယခုခေတ်ဝယ် သာသနာတော်၌ ကြာရှည်စွာ နေထိုင်ဖို့
မရည်ရွယ်ဘဲ ရခဲသော ရဟန်းအဖြစ်ကို ရအောင်ဟု ရည်းမှန်း

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၆၁

သော ဒုလ္လဘရဟန်းတစ်မျိုး ရှိပါတယ်။

အဲဒီ ဒုလ္လဘ ရဟန်းမျိုးသည်လည်း ဆရာသမားကောင်း တို့နဲ့အတူနေရ၍ ဆရာသမားကောင်းတို့၏နည်းကို ခံယူကာ ကောင်းစွာ ကျင့်နိုင်ပါမူ ရဟန်းအဖြစ် ရကျိုးနပ်ပါတယ်။

ဆရာသမားကောင်းတို့ အထံ နည်းခံ၍ မနေရဘဲ ထုံးစံ အတိုင်း ရဟန်းပြုပြီးနောက် ထိုထိုဤဤ လှည့်လည် သွားလာ ၍နေသော ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အာပတ် အပြစ်တွေ အမျိုးမျိုး သင့်နေ သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် 'ဖွပ်သည့်အတွက် ညစ် ဆိုသကဲ့သို့ အကျိုးကြီးရန် ဒုလ္လဘ ရဟန်းပြုသည့် အတွက် အာပတ်အပြစ် အညစ်အကြေးတွေ ညစ်ပေလာဖွယ် ရှိပါတယ်။

အဲဒီလို အာပတ်, အပြစ်, အညစ်အကြေးတွေ ညစ်ပေ နေတဲ့ ရဟန်းတွေကို ဝိနည်းတတ် လူဒကာ ဒကာမများက မရို သေ, မလေးစား, မဆည်းကပ်, မလှူဒါန်းတဲ့အတွက် အနေ ခက်ပါတယ်။

အာပတ်, အပြစ်, အညစ်အကြေး ကင်းရှင်းစွာ ဝိနည်း တရားနဲ့ အညီနေသော ဒုလ္လဘ ရဟန်းများအတွက် ဝိနည်းတတ် ဒကာ ဒကာမများက ကြည်ညို တတ်၍ ကြည်ညိုဆည်းကပ် လှူဒါန်းသဖြင့် အနေမခက်ပါ။ အနေချောင်ပါတယ်။ ကဲ . . . ဒီလောက်ဆိုရင် ပြည့်စုံပါပြီ'

'မှန်ပါ။ ဒီလိုဆိုတော့လည်း အနေခက်, အနေချောင်ဟာ

၂၆၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အနေအထိုင်နဲ့သာ သက်ဆိုင်ပါတယ်လို့ ပြောရမယ်ပေါ့ ဘုရား’
‘အင်းပေါ့’

- * လူဒကာများ၊ ဝိနည်းတရား၊ တတ်ထားရပေမည်၊
- * ဝိနည်းတတ်ငြား၊ လူအများ၊ ဘုရား သာသနာကြည်ညို
သည်၊
- * လူကြည်ညိုများ၊ သာသနာကား ရှည်လျားတည်း လေ
မည်။ ဝိနည်းတရား၊ ကြိုးစား သင်ရမည်။ ထို့ကြောင့်
လူများ ဝိနည်းတရား၊ ကြိုးစားသင်ရမည်။

ဒါယကာ လေးမျိုးကို သိပါရစေဘုရား

(၂၄)

ရဟန်းသံဃာတော်များ အနေနှင့်လည်း အထူးသိသင့်သိထိုက်၍ လူဒကာ၊ ဒကာမများ အနေနှင့်လည်း အထူး သိသင့်သိထိုက်သော ဒကာလေးမျိုး ရှိသည်။ ယင်း ဒကာ လေးမျိုးကို ကြားသာ ကြားဖူး၍ ရှင်းလင်းစွာ မသိသူ ဒကာတစ်ယောက်က မိမိအား မေးလျှောက်၏။

‘အရှင်ဘုရား ဒါယကာ လေးမျိုးကို သိပါရစေ ဘုရား’

‘အင်း.. . ဒကာကြီးရဲ့ အမေးမှ အဖြေရခက်တယ်။ ဒါယကာ လေးမျိုးက ပြောရရင် လေးမျိုးတွေ အမျိုးမျိုးပဲ။ ဘယ်လို ဒါယကာ လေးမျိုးလဲ၊ အစကလေး ဖော်ပြဦးမှပေါ့’

‘မှန်ပါဘုရား၊ ကပည့်တော် သိချင်စေနဲ့ အမေးလောကြီးသွားပါတယ်ဘုရား၊ ဒါယကာ လေးမျိုးက ပေးသာ ပေးကောင်း၍ မတောင်းကောင်းတဲ့ ဒကာ စသည်တို့ပါ ဘုရား’

၂၆၄ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘အင်း . . . အင်း . . . ဒါဆိုတော့ လွယ်ပါတယ်၊ ကဲ . .
ကဲ . . . မှတ်သားထားပါ . . .

(၁) ပေးသာ ပေးကောင်း၍ မတောင်းကောင်းတဲ့ ဒါယကာ၊

(၂) တောင်းသာ တောင်းကောင်း၍ မပေးကောင်းတဲ့
ဒါယကာ၊

(၃) ပေးလည်း မပေးကောင်း၊ တောင်းလည်း မတောင်း၊
ကောင်းတဲ့ ဒါယကာ၊

(၄) ပေးလည်းပေးကောင်း၊ တောင်းလည်း တောင်းကောင်း
တဲ့ ဒါယကာ။

ရယ်လို့ သာသနာပြုချင်တဲ့ ဆရာရော၊ သာသနာကို
အားပေး ချီးမြှောက်ချင်တဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေပါ ဒီဒကာ
လေးမျိုးကို သိထားသင့်ပါတယ်’

‘မှန်ပါဘုရား၊ တပည့်တော်လည်း အဲဒီလို ထင်လို့ မေး
လျှောက်တာပါ ဘုရား၊ အကျယ်တဝင့် ဆက်ပြီး ရှင်းပြပါဦး
ဘုရား’

‘ကဲ . . . ရှင်းပြမယ် နားထောင်နော်’

(၁) အဲဒီ လေးမျိုးတို့တွင် ရဟန်းတော်၊ သံဃာတော်
များက ဆွမ်း၊ ဆေး စသည်တို့ကို ပေးသာ ပေးကောင်း၍ သူတို့
ထံက ဒကာ၊ ဒကာမတွေထံက မတောင်းကောင်းတဲ့ ဒကာ၊
ဒကာမတစ်မျိုး ရှိပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၆၅

ဘယ်လို ဒကာ၊ ဒကာမတွေလည်း ဆိုရင် ဖုန်းတောင်း
ယာစကာ အဖြစ်ဖြင့် တောင်းရမ်းလာသူမျိုးတွေပေါ့။ သူတို့ကို
ပေးသာ ပေးကောင်းပါတယ်။ သူတို့ထံက မတောင်းကောင်း
ပါဘူး။

ပြီးတော့ ဆရာသမားထံ အပ်နှံထားတဲ့ ရှင်လောင်းကို
လည်း ပေးသာ ပေးကောင်းပါတယ်။ သူထံက မတောင်းကောင်း
ပါဘူး။ ပြီးတော့ မိမိထံ မှီခိုနေတဲ့ ကျောင်းသားများကိုလည်း
ပေးသာ ပေးကောင်းပါတယ်။ သူတို့ထံက မတောင်းကောင်း
ပါဘူး။

ပြီးတော့ မိမိကျောင်းသို့ ဧည့်သည် အာဂန္တုအဖြစ်ဖြင့်
စားနပ်ရိက္ခာ ပြတ်လပ်ပြီး ရောက်လာသူ ဒကာ၊ ဒကာမ
များကိုလည်း ပေးသာ ပေးကောင်းပါတယ်။ သူတို့ထံက
မတောင်း ကောင်းပါ။

ဓားပြ၊ အကြမ်းဖက် သောင်းကျန်းသူနဲ့ အစိုးရမင်းတို့
ကိုလည်း ပေးသာ ပေးကောင်းပါတယ်။ သူတို့ထံက မတောင်း
ကောင်းပါ။

အဲ . . . ယခု ပြောခဲ့တဲ့ သူတောင်းစား၊ ရှင်လောင်း၊
မိမိကို မှီခိုနေတဲ့ ကျောင်းသား၊ ဧည့်သည် အာဂန္တု၊ ဓားပြ၊
အကြမ်းဖက် သောင်းကျန်းသူနဲ့ အစိုးရမင်းတို့အား မိမိ
ကျောင်း ရောက်လာတဲ့အခါ မိမိပိုင် ဆွမ်း၊ ဆေး စသည်တို့

၂၆၆ ဇ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ကို ပေးကောင်းပါတယ်။

ဓားပြနဲ့ အကြမ်းဖက် သောင်းကျန်သူတို့မှာ ဘေးအန္တရာယ် ပြုတတ်သောကြောင့် သံဃာပိုင်၊ သံဃိက ပစ္စည်းကိုပင် ပေးကောင်းပါတယ်။

အဲဒီလို ပေးတဲ့အခါမှာ 'ငါက ဒီပစ္စည်းကို ပေးလိုက်ရင် သူက ပစ္စည်း ပြန်ပေးလိမ့်မယ်' ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက် ထားပြီး မပေးရပါ။ သူတို့ထဲမှ သူတို့ပိုင် ပစ္စည်းကို အယုတ်သဖြင့် ရေကိုမျှ တောင်းပြီး မသောက်ကောင်းပါ။

အဲဒီ စကားကို ထောက်လျှင် အရပ်ထဲမှ၊ ခေတ္တခဏ ကျောင်းရောက်လာသူ ဒကာ၊ ဒကာမတွေအား ဆွမ်း၊ သစ်သီး စသည် မပေးကောင်းဘူးလို့ မှတ်ပါ။

အချို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေဟာ ကျောင်းဝိုင်းထဲမှာ ရှိတဲ့ ငှက်ပျောသီး၊ အုန်းသီး စသည်ကို လာ၍ တောင်းတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို တောင်းတဲ့အခါ လမမာအတွက် ဓာတ်စာ ဖြစ်ရင်သာ အနည်းငယ် ပေးကောင်းပါတယ်။ ဓာတ်စာ မဟုတ်ဘဲ စားချင်၊ သောက်ချင်လို့ လာတောင်းရင် မပေးကောင်းပါဘူး။

အေး . . . တစ်နည်းတော့ ရှိတယ်။ လာတောင်းပါရက်ကနဲ့ မပေးရင် ကျောင်းကို ရန်ရှာမယ့်သူ ဆိုရင်တော့ သူ့ကို ဓားပြ၊ သူခိုးလို သဘောထားပြီး ပေးရပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၆၇

ဝိနည်းလေးစားတဲ့ ဆရာတော်၊ သံဃာတော်တွေဟာ ကျောင်းအတွင်း၌ စားပင်၊ သီးပင်တွေ မစိုက်တာဟာ အဲဒီ အကြောင်းကြောင့်ပဲလို့ မှတ်ပါ။

အဲဒီ အကြောင်းကို မသိတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက ‘ဘုန်းကြီးတွေ ယူပက္ခန္ဓာပဲတဲ့။ ပေးပက္ခန္ဓာ မဟုတ်ဘူးတဲ့’ လို့ ပြောကြပါတယ်။ အမှန်က ဘုန်းကြီးတွေဟာ နေရာတကာမှာ ယူပက္ခန္ဓာ မဟုတ်သလို နေရာတကာမှာ ပေးပက္ခန္ဓာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ ဒကာလေးမျိုးကို သိသွားရင် သိပါလိမ့်မယ်။

(၂) ရဟန်းတော်တွေက တောင်းသာ တောင်းကောင်း ဤ မပေးကောင်းတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမ ဆိုတာက ဆွေမျိုးတော် စပ်တဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေပေါ့။ အဓိဘက်မှ ဖြစ်ဖြစ်၊ အဖ ဘက်မှ ဖြစ်ဖြစ် ဆွေမျိုးတော်စပ်တဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေ အထဲမှာ တောင်းသာ တောင်းကောင်းပါတယ်။ သူတို့ကို မပေးကောင်း ပါဘူး။

အဲဒီ ဆွေမျိုး တော်တာလည်း သတိထားရသေးတယ်။ ဥပမာ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ယောက် ရှိတယ် ဆိုပါတော့၊ ယောက်ျား ကအမျိုး ဇနီးကအမျိုးမဟုတ်ရင် ယောက်ျားထံမှာသာ တောင်း ကောင်းပါတယ်။ ဇနီးထံမှာ မတောင်းကောင်းပါ။

ဆွေမျိုးမတော်စပ်တဲ့ သူစိမ်း ဒကာ ဒကာမတွေ ဖြစ် သော်လည်း ‘အလိုရှိတဲ့ ပစ္စည်းလေးပါး အလှူခံတော်မူပါ

၂၆၈ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဘုရား'လို့ ပစ္စည်းလေးပါး ဖိတ်မန်ထားသူတို့ အထံမှာလည်း ရဟန်းတော်တွေနဲ့ အပ်စပ်တဲ့ ဆွမ်း၊ ဆေး စတဲ့ ပစ္စည်းများကို အလှူခံကောင်းပါတယ်။

အဲဒီ ဆွေမျိုး တော်စပ်သူနဲ့ ပစ္စည်းလေးပါး ဖိတ်ထား သူတို့အား ရဟန်းတော်က ဆွမ်း၊ ဆေး စသည်တို့ကို မပေး ကောင်းပါ။

ဆွေမျိုးတော်စပ်သူ ဒကာ ဒကာမတွေ မကျန်းမမာ ဖြစ်ရင် သူတို့မှာလည်း ဆေးမရှိဘူးဆိုရင် မိမိမှာ ရှိတဲ့ ဆေးကို ပေးကောင်း ပါတယ်။

ဆွေမျိုးမတော်စပ်ဘဲ ပစ္စည်းလေးပါး ဖိတ်မန်ထားသူ ဒကာ ဒကာမတို့ကိုကား ကျောင်းအနီးမှာ နေ၍ မိမိကိုယ်ကို ပြုစုနေသူ ဖြစ်ရင်သာ ဝေယျာဝစ္စ ပြုသူဖြစ်လို့ ဆွမ်း၊ဆေး စသည်ကို ပေးကောင်းပါတယ်။

အဲဒီ ဆွေမျိုးမတော်စပ်ဘဲ ဖိတ်မန်ထားသူတို့၊ သူတို့ အိမ်မှာ ရှိနေရင် ရဟန်းတော်က ဆွမ်း၊ ဆေး စသည် မပေး ကောင်းပါ။ အိမ်မှာ နေခိုက် မကျန်းမာသော်လည်း ဆေး မပေးကောင်းပါ။ ဆေးနည်းကိုတောင်မှ တိုက်ရိုက် မပြောကြား ကောင်းပါ။

အဲဒီ စကားကို ထောက်ကြည့်ရင် ဆွေမျိုး မတော်သော ဒကာ ဒကာမတို့အား ရင်းနှီးရုံမျှ ကျောင်းဒကာ ဒကာမ၊ ရဟန်း

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၂၆၉

ဒကာ ဒကာမ ဖြစ်နေရုံမျှဖြင့် ဆွမ်း၊ ဆေး စသည် မပေး
ကောင်းပါ။

အချို့ ဒကာ ဒကာမတွေ လျှောက်ထားတတ်ကြပါ
တယ်၊ 'တပည့်တော်ကို ဒကာရင်းလို သဘောထားပါ ဘုရား၊
ဒကာမရင်းလို သဘောထားပါ ဘုရား'တဲ့၊ ရင်းတာ၊ ရင်းတာပဲ
ရှိတယ်၊ အဲဒီလို လျှောက်ထားရုံနဲ့ သူတို့ထံမှ ဘာမှ မတောင်း
ကောင်း အလှူမခံကောင်းပါ။

တကယ်တော့ သာသနာတော်မှာ ရင်းတယ် ဆိုတာ
ပစ္စည်းလေးပါး ဖိတ်ထားသူမှ ရင်းရာ ရောက်ပါတယ်၊ ပစ္စည်း
လေးပါး မဖိတ်ထားရင် ရင်းရာမရောက်၍ မိမိအတွက် ကုသိုလ်
ရေးနဲ့ ပတ်သက်၍ ဘာမျှ မတိုက်တွန်းကောင်း၊ အလှူမခံ
ကောင်းပါ။

အေး . . . တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ မတောင်းဘဲလည်း ယူ
သည်ကို ကျေနပ်မယ့် ဒကာ၊ ဒကာမ ဖြစ်ရင်တော့ 'အကျွမ်းဝင်
သော ယူနည်းဖြင့်' ကိုယ်တိုင်လည်း ယူကောင်းပါတယ်၊
အခြားသူ တစ်ယောက်ယောက်ကိုလည်း 'ယူချေစမ်း'လို့ ခိုင်း
ကောင်းပါတယ်။

(၃) ပြီးတော့ ပေးလည်း ပေးကောင်း၊ တောင်းလည်း
တောင်းကောင်းတဲ့သူကို ရှင်းကြပါစို့၊ မိမိတို့ ရှင်ရဟန်း အချင်း
ချင်းဟာ ပေးလည်း ပေးကောင်းပါတယ်၊ တောင်းလည်း

၂၇၀ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

တောင်းကောင်း ပါတယ်။ ပြီးတော့ မိဘတွေဟာ သားဖြစ်တဲ့ ရှင်ရဟန်းတို့ အထံမှ သံဃာပိုင် သံဃိက ပစ္စည်း မဟုတ်ဘဲ သားရှင်ရဟန်း ပိုင်ဆိုရင် ဘာပစ္စည်းမဆို တောင်းကောင်းပါတယ်။ သားရှင်ရဟန်းတွေ ကလည်း သူတို့ပိုင် ပစ္စည်းကို ပေးကောင်းပါတယ်။ အဲဒီလို တောင်းကောင်းပေးမယ့် သာသနာတော်နဲ့ စပ်ဆိုင်ရာမှာ အလွန်ရင်းနှီးတဲ့ ဆွေမျိုးဖြစ်နေတဲ့ မယ်တော်၊ ခမည်းတော်တို့ဟာ မိမိတို့မှာ စားရေး၊ သောက်ရေး၊ ပြည့်စုံနေပါရင် မိမိတို့ကသာ လှူဒါန်းသင့်ပါတယ်။ အခြားသူတို့က သဒ္ဓါတရားဖြင့် လှူဒါန်းထားတဲ့ ပစ္စည်းကို မတတ်သာမှသာ တောင်းယူသင့်ပါတယ်။

သားဖြစ်တဲ့ ရှင်ရဟန်းတွေကလည်း အခြား သူတို့က သဒ္ဓါ တရားဖြင့် လှူဒါန်းထားတဲ့ ပစ္စည်းကို မိဘပင်ဖြစ်သော်လဲ စားရုံ၊ သောက်ရုံထက် ပို၍ စီးပွားဖြစ် မပေးသင့်ပါ။

မိဘမှတစ်ပါး ဆွေမျိုး တော်စပ်ရုံမျှနဲ့ မပေးကောင်းပါ။

(၄) ပြီးတော့ ပေးလည်း မပေးကောင်း၊ တောင်းလည်း မတောင်းကောင်းသူ ဒကာ ဒကာမ ဆိုတာ အဓိဉာဏ် အဖောက် တစ်ဖက်ဖက်မှ ဆွေမျိုးမတော်သူ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ဖိတ်မထားသူ သူစိမ်း၊ သူတောင်းစား မဟုတ်တဲ့ ဒကာ ဒကာမ၊ ရိက္ခာမပါဘဲ ကျောင်းသို့ ရောက်လာတဲ့ ဧည့်သည် မဟုတ်သူ၊ ဓားပြ၊ အစိုးရမင်း မဟုတ်သူတွေပါပဲ။ အခု ပြောခဲ့တဲ့ ဒကာ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၂၇၁

ဒကာမတွေ အထံက ပစ္စည်း လို ချင်ရင် သူတို့ အနီးအပါးသို့ သို့မဟုတ် သူတို့အိမ်သို့ သွား၍ ရပ်ရမယ်၊ အဲဒီလို ရပ်တဲ့အခါ ‘ဘာကို အလိုရှိပါသလဲ’ဟု မေးလျှောက်မှ မိမိ အလိုရှိရာကို ပြောနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီလို မိမိအလိုရှိရာ ပြောလို့ ဟိုက ‘မတတ် နိုင်သေးပါ’ လို့ လျှောက်ထားရင် နောက်ထပ် တရားစကား ပြောဟော မနေ ရပါ။ နောက်ထပ် တရားစကား ပြောဟော မှရလျှင် အဲဒီပစ္စည်း ကို မသုံးဆောင် အပ်တော့ပါ။ အဲဒီ ရှင်ရဟန်းသာ မဟုတ်ပါ။ အခြား ရှင်ရဟန်းတွေပါ မသုံးဆောင် အပ်တော့ပါ’

‘အရှင်ဘုရား မလွယ်ပါလား ဘုရား’

‘အေး . . . မလွယ်တာကို လွယ်အောင်ဆိုတာ ဒကာ ဆရာ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သိအောင်လုပ်ပြီး သိတဲ့ အတိုင်း ကျင့်ရင် လွယ်ပါတယ်၊ လွယ်အောင်ကျင့်ပါ’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

- * ဆရာဆိုတာ၊ လှူဒကာ၊ အပ်တာ မအပ် သိရမည်၊
- * ဒကာမသိ၊ အာပတ်ထိ၊ ရောက်ဘိ’ အပါယ်ပြည်၊
- * ဒကာဆိုတာ၊ ကိုယ့်ဆရာ၊ အပ်ငှာ ဖိတ်ရမည်၊
- * မဖိတ်လေက၊ မလှူရ၊ ကျိုးမှ နည်းလေမည်။

အပြစ်အတွက် ရတက်မအေး၍ မေးလျှောက်ပါသည် ဘုရား

(၂၅)

‘လိင်္ဂ’ ဆိုတဲ့ ပါဠိကို ‘လိင်’ ဟူ၍ ခေါ်ဆို သုံးစွဲကြသည်။
‘လိင်္ဂ=လိင်’ ဆိုသည်မှာ ‘အသွင်အပြင်’ ကို ခေါ်ဆိုသည်။
ထိုအသွင်အပြင် “လိင်္ဂ’=လိင်’သည် . . .

(၁) ဂဟဋ္ဌ ‘လိင်္ဂ’ = လူအသွင်

(၂) ပဗ္ဗဇ္ဇ ‘လိင်္ဂ’ = ရှင်သာမဏေအသွင်။

ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိ၏။

ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် လူအသွင်မှ တစ်ဆင့် ရှင်သာမဏေ
အသွင်သို့ ပြောင်းလာကြသည်။

ထိုရှင် (သာမဏေ အသွင်သို့ ပြောင်းလာသော ရှင်
သာမဏေသည် သူ့ အသက်သတ်ခြင်း စသော ၁၀-ပါးတို့တွင်
တစ်ပါးပါးကို ကျူးလွန်လျှင် ယင်းသာမဏေအား နောင် မ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၂၇၃

စောင့်စည်းက သာမဏေအသွင်၌ မတည်နိုင်ဘဲ လူ့အသွင်သို့
လျှောကျသည်ကို 'လိင်'ကျသည် ဟု ဆိုပါသည်။

ယင်းကဲ့သို့ လိင်မကျဘဲ သာသနာတော်၌ မပျော်မွေ့၍
လူထွက်သည့် သာမဏေများကို သာမဏေ အသွင်မှ မူလ လူ့
အသွင်သို့ ပြန်ယူသဖြင့် 'ရှင်လိင်ပြန်သည်'ဟု ခေါ်ဆို ကြပါ
သည်။

ယင်းသို့ လိင်ကျသည်၊ မကျသည်၊ ရှင်လိင်ပြန်သည်
စသည်တို့ကို မသိ နားမလည်သော ကိုရင်တစ်ပါးက မိမိ ထံသို့
အမေးပုစ္ဆာ ပြဿနာ မေးလာပါသည်။

သို့ . . .

ဆရာတော် ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော် စာအားဖြင့် ရိုသေစွာ လျှောက်
ထားပါသည်ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်သည် ဆရာ
တော်ဘုရား ရေးသားတဲ့ ဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿနာများ စသော
စာအုပ်များကို အခွင့်ရတိုင်း ဖတ်ရှုနေသည့် စာဖတ်
ပရိသတ် တစ်ဦးပါ ဘုရား။

စာသင်နေဆဲ ရှင်သာမဏေ တစ်ပါးဖြစ်လို့ အလုံး
စုံတော့ မလေ့လာနိုင်သေးပါ ဘုရား၊ မြို့တစ်မြို့မှာ
အငယ်တန်းအောင်ပြီး ကျန်းမာရေး မကောင်းတာနဲ့

အလတ်တန်းကို ဆက်မဖြေသေးဘဲ မိမိနေရပ် ကျောင်း
မှာ ပြန်ပြီး နားနေပါသည် ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော် အဓိက လျှောက်ထားရန် အ
ကြောင်းမှာ မိမိအရပ် ကျောင်းမှာ ပြန်နေခိုက် ဆရာဘုန်း
တော်ကြီး ခရီးသွားနေသော အချိန်မှာ ကျောင်းခြံ စည်းရိုး
ဝါးရုံ၌ ပြေးလွှားနေသော ရှဉ့်ကလေးတစ်ကောင်ကို
လှောင်ပြောင်သလို လေးနဲ့ ပစ်လိုက်ရာ တကယ်ထိမှန်
ပြီး အောက်ကျလာခိုက် ခွေးကိုက်တာနဲ့ သေသွားပါ
တယ် ဘုရား။

တပည့်တော်၏ လုံ့လ ပယောဂ ပါတယ်လို့
သဘောပေါက်သော်လည်း သရဏဂုံ ပြန်ပြီးယူရန် ဆရာ
ဘုန်းတော်ကြီး မရှိသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဦးပဉ္စင်း တစ်
ပါးရှိသော်လည်း သရဏဂုံ ကောင်းမွန်စွာ ပေးတတ်ဟန်
မတူတာနဲ့ မယူဘဲ ဦးပဉ္စင်း ကိုရင်များနဲ့ အတူနေခဲ့မိပါ
သည် ဘုရား၊ တစ်ပတ်လောက် ကြာမှ အာဂန္တု ဘုန်းကြီး
တစ်ပါး ကြွလာတာနဲ့ သရဏဂုံ သီလ ပြန်ယူလိုက်ပါ
သည် ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော်၏ ပြုမူမှုမှာ သူ့အသက်
သတ်မှု ပါဏာတိပါတကံ မြောက်သွားပါသလား၊
ဘုရား၊ ကျောင်းရှိ ဦးပဉ္စင်း ကိုရင်များနဲ့ အတူနေမိသည့်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၇၅

အတွက် ဘုရားတပည့်တော်မှာ ရှင့်အသွင် ခိုးရာရောက် သွားပါသလား ဘုရား။

အဲဒီ အကြောင်းများကို သိပ်ပြီး နားမလည်တာ အမှန်ပါ ဘုရား၊ ဘုရားတပည့်တော်မှာ ပြုမိသည့် အပြစ်အတွက် ရတက်မအေး၍ မေးလျှောက်ရပါသည် ဘုရား။

ဖော်ပြပါ အပြစ်များကို ကျောင်း၌ ဘုန်းတော်ကြီး ကို မေးလျှောက်လိုပါသော်လည်း စာပေမကျွမ်းကျင်၍ မေးလျှောက်လျှင် ပညာစမ်းရာ ရောက်မှာ စိုး၍ မမေးရဲဘဲ ဆရာတော်ဘုရားထံ မေးလျှောက်ရပါသည် ဘုရား။

ဘုရားတပည့်တော်အား အစဉ်သနားသော အားဖြင့် မေတ္တာ ရှေ့ထားပြီး အဲဒီ အကြောင်းများကို ရှင်းလင်းစွာ အမိန့်ရှိပါရန် ရိုသေစွာ လျှောက်ထားအပ်ပါသည် ဘုရား။

ဆရာတော်နှင့် တကွ ကျောင်းရှိ ရဟန်းအားလုံးတို့ ကျမ်းမာချမ်းသာတော် မူကြပါစေ။

(. . .)

၂၇၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သို့

(. . .)

ပြန်ကြား သိစေအပ်ပါသည်။

ကိုရင်ရဲ့ စာကို ဖတ်ရတော့ ကိုရင်ရဲ့ သူတော်
ကောင်း စိတ်ဓာတ်ကို ကြည့်ညို ဝမ်းသာမိပါသည်။ အ
ပြစ်ပြုမိသူ အများသူတို့သည် အပြစ်ကို ဖုံးလွှမ်း တတ်
ကြပါသည်။

ကိုရင်ကတော့ မိမိအပြစ်ကို မဖုံးလွှမ်းဘဲ အပြစ်ကို
အပြစ် အားလျော်စွာ သိတယ်၊ ပူပန်တယ်၊ ကုစားချင်
တယ်၊ ကုစားတယ် ဆိုတော့ သူတော်ကောင်းစိတ် ရှိ
တယ်လို့ ကြည့်ညိုမိတာ အမှန်ပါ။

ဒါပေမယ့် အပြစ် မဟုတ်သည်ကို အပြစ်ဟု ပူပန်
ခြင်းဟာ မကောင်းသလို အပြစ် ဟုတ်သည်ကို အပြစ်
မဟုတ်ဟု ယူဆပြီး မပူပန် မကုစားခြင်းလည်း မကောင်း
ပါ။ အပြစ်ကို အပြစ်အားလျော်စွာ သိပြီး ကုစားခြင်းဟာ
သူတော်ကောင်းတို့၏ သူတော်ကောင်းစိတ်ဓာတ်ပါ။

ဒီနေရာမှာ ကိုရင်အတွက် ဦးစွာ သိထားဖို့ရာ သူ
အသက်သတ်ခြင်း၊ ပါဏာတိပါတကံကို ရှင်းပြပါမယ်၊
သူ့ အသက်သတ်ခြင်း ပါဏာတိပါတ ကံ၌ ကိုရင်အဖို့

လိင်ကျနိုင်သည့် အင်္ဂါတို့မှာ . . .

- (၁) သက်ရှိသတ္တဝါ ဖြစ်ခြင်း၊
- (၂) သက်ရှိသတ္တဝါဟူသော အမှတ်ရှိခြင်း၊
- (၃) သတ်လို၊ သေစေလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
- (၄) သတ်ခြင်းငှာ လုံ့လပြုခြင်း၊
- (၅) ထိုလုံ့လဖြင့် သေခြင်း၊

အားဖြင့် အင်္ဂါ ငါးပါးလုံး ပြည့်စုံမှ သူ့အသက် သတ်ခြင်း ပါဏာတိပါတကံ မြောက်၍ ကိုရင် လိင်ကျပါတယ်။ ဥပမာ သေအောင်ရိုက်လိုက်ရာ မသေလျှင် ၅-နံပါတ် ထိုလုံ့လဖြင့် သေခြင်းဆိုတဲ့ အင်္ဂါ ချို့တဲ့၍ လိင်မကျပါ။

အခုလည်း ကိုရင်မှာ သတ်လို သေစေလိုသော စိတ်ရှိ ခြင်းဆိုတဲ့ ၃-နံပါတ် အင်္ဂါချို့တဲ့၍ လိင်မကျပါ။ လိင် မကျတဲ့အတွက် ကိုရင်မှာ အသွင်ခိုးရာလည်း မကျ ရောက်ပါ။

အကယ်၍ သူ့အသက် သတ်ခြင်း စသည်ဖြင့် လိင်ကျသွားတဲ့ကိုရင်ဟာ လိင်ကျသော ခဏ၌ သရဏဂုံ ယူခြင်း၊ ဥပဇ္ဈာယ်ယူခြင်း၊ ဝါတွင်းနေရန် ဝါစဉ်ဖြင့် ကျောင်းနေရာယူခြင်းတို့ကို ပျက်ကြပါတယ်။

သီတင်းကျွတ်သော အခါ သံဃိက ဝါဆိုသင်္ကန်း လာဘ်လာဘများ မရထိုက်ပါ။ သာမဏေ အသွင် တစ်ခု

၂၇၈ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သာ ကျန်ပါတယ်၊ အပြစ်များ၍ မစောင့်စည်းမှ နှင်ထုတ်
အပ်ပါတယ်။

စောင့်စည်းမှု အဝတ်မလဲဘဲ သရဏဂုံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်
ပြန်ပေးအပ်ပါတယ်၊ အဲဒါကြောင့် ကိုရင့်မှာ အကယ်၍
လိင်ကျသွားဦးတော့ စောင့်စည်းမှု ရှိနေတဲ့ အတွက်
အသွင်ခိုး မဖြစ်နိုင်ပါ။

ယခု သရဏဂုံယူခြင်း၊ ဥပဇ္ဈာယ် ယူခြင်းများ
လည်း ပြုပြီးဖြစ်၍ နောက်ကို အဲဒီကဲ့သို့ မဖြစ်အောင်
အတတ်နိုင်ဆုံး ကျင့်ကြံ အားထုတ် နေပါလို့ တိုက်တွန်း
လိုက်ပါတယ်။

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ

- * အပြစ်ဆိုက၊ နည်းငယ်မျှ၊ ရှိက ကြောက်စရာ၊
- * အပြစ်ငယ်လည်း၊ ပါယ်ငရဲ၊ ချမြဲသေသေချာ၊
- * အပြစ်ဆိုလျှင်၊ ဝေးကပင်၊ ရှောင်ကြဉ်မပြုရာ၊
- * အပြစ်ဖြစ်လျှင်၊ နောင်တဝင်၊ ပါယ်ခွင် ရောက်လေမှာ၊
- * ပါယ်ခွင်ကြောက်က၊ ပြစ်ကင်းပ၊ စောင့်ကြ သေသေချာ။

ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းထံ၌
ရှင်သာမဏေပြုလို့ ရှင်သာမဏေ
ဖြစ်နိုင်ပါမည်လား ဘုရား

(၂၅)

ရှင်တော်မြတ် ဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သော နိကာယ်
ငါးရပ် ပိဋကတ်သုံးပုံမှာ ကျယ်ဝန်းလှ၏။ များပြားလှ၏။ အား
လုံးကို ခြုံမိ၊ ငုံမိအောင်သိနိုင်ဖို့ရာ မလွယ်ကူလှပါ။

ယင်း တရားတော်တို့ကို ဓမ္မက္ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်ပြရသော်
ဝိနည်းပိဋကတ်၌ ဓမ္မက္ခန္ဓာ - ၂၁၀၀၀ ရှိပါသည်။ သုတ္တန်
ပိဋကတ်၌ ဓမ္မက္ခန္ဓာ - ၂၁၀၀၀ ရှိပါသည်။ အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်၌
ဓမ္မက္ခန္ဓာ ၄၂၀၀၀ ရှိပါသည်။ ဤသို့ ဗုဒ္ဓတရားတော်တို့သည်
ကျယ်ဝန်း များပြားလှပါ၏။

ယင်းမျှ များပြားလှသော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့မှ သိစရာတို့ကို
အကုန်အစင် သိရန်မှာ မလွယ်ကူလှပါ။ သိစရာတွေကား

၂၈၀ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

များပြားလှပါ၏။ မသိလို့လည်း မဖြစ်ပါ။ သိသင့်၊ သိထိုက်သည်တို့ကို သိရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

မိမိသည် ယင်း ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့မှ သိသင့်၊ သိထိုက်သော ပြဿနာများကို မေးလာသူတို့အား သံသယ ရှင်းသွားအောင် အတတ်နိုင်ဆုံး ရှာဖွေဆည်းပူး၍ ဖြေကြားကာ ယင်းအမေးအဖြေများကို စာပေအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ကာ စာပေရေးသားလျက်ရှိသည်ကို သိသူများက တစ်ဖန်မေးကြပြန်သည်။

ယင်းသို့ မေးရာ၌ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိပါသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် မသိ၍ သိချင်သဖြင့် မေးသူတစ်ဦးနှင့် မိမိ သိပါလျက် အများအတွက် သိအောင်စာပေအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်စေချင်၍ မေးသူတစ်ဦး ဟူ၍ နှစ်မျိုး နှစ်စား ရှိပါသည်။

ယင်း နှစ်မျိုး နှစ်စားတွင် ယခု ပြဿနာကို မေးလာသူမှာ ဒုတိယ အမျိုးအစားထဲက ဖြစ်ပါသည်။ မိမိ တရားပြနေရာ တရားပြဌာနသို့ အသွင်အပြင် အချိုးစားနားကျသော ပြေပြစ်သိမ်မွေ့သော ရဟန်းတော် တစ်ပါး ကြွလာသည်။ ရှိခိုးဦးချကာ မိတ်ဆက်စကား ဝမ်းသာစကား လျှောက်ထားပြီး ပြဿနာကို စတင်လေ၏။

‘အရှင်ဘုရား . . . တပည့်တော် သိပြီးသော်လည်း အများသိစေရန်အတွက် စာပေအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်စေချင်လို့ မှတ်တမ်းတင်ထိုက်သော ဝိနည်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အချက်တွေ မေး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၈၁

ပါရစေဘုရား’

‘အင်း...စာပေအဖြစ် မှတ်တမ်း တင်တာကတော့ လွယ်
ပါတယ်၊ မေးဖြေပြီး မှတ်တမ်း တင်ရုံပေါ့’

‘အရှင်ဘုရားအတွက် မလွယ်တာများ ရှိပါသေးသလား
ဘုရား’

‘ဟာ... မလွယ်တာတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်’

‘ဘာတွေ မလွယ်ပါသလဲ ဘုရား’

‘ဘာတွေ မလွယ်ပါလဲ ဆိုရင် အရှင်ဘုရား မေးမယ့်
ဝိနည်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အချက်တွေက မလွယ်ဘူး
ထင်တယ်၊ တပည့်တော် အကုန်ဖြေနိုင်ပါ့မလား’

‘ဖြေနိုင်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကဲ... မေးစမ်းပါဦး၊ ဘယ်လို အရေးကြီးတဲ့ အချက်က
စပြီး မေးလို့ ဘယ်လို ဖြေရမလဲ’

‘အရှင်ဘုရား... အသက်-၂၀ မပြည့်သေးတဲ့ ရဟန်း
လောင်းကို အသက် ၂၀-ပြည့်ပြီ ဟူသော အမှတ်သညာဖြင့်
ရဟန်းခံ ပေးခဲ့မိပါရင် အဲဒီ ရဟန်းလောင်း ရဟန်း ဖြစ်ပါ့မလား
ဘုရား’

‘အင်း... အသက် ၂၀-ပြည့်ပြီဟု အမှတ်သညာ ရှိပါ
သော်လည်း အသက် ၂၀-မပြည့်သေးသော ရဟန်းလောင်း ဖြစ်
သောကြောင့် ရဟန်း မဖြစ်ဘူးလို့ ပါမိတ် အဋ္ဌကထာ ဦးနဝိသ

၂၈၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

တိဝဿ သိက္ခာပုဒ် အဖွင့်မှာ ဆိုထားပါတယ် ဘုရား၊

‘ဒါဖြင့် အရှင်ဘုရား အသက် ၂၀-မပြည့်သော ရဟန်းလောင်းကို ပဉ္စင်းခံပေးသော ဆရာတွေမှာရော အာပတ်သင့်ပါသေးသလား ဘုရား’

‘အင်း . . . ရဟန်းလောင်း ပဉ္စင်း မဖြစ်ရုံဘဲ ရှိပါတယ်၊ ဆရာတွေမှာတော့ အာပတ် မသင့်ပါဘူး’

‘ဒါဖြင့် အရှင်ဘုရား . . . အဲဒီ အသက် ၂၀- မပြည့်ဘဲနဲ့ အသက် ၂၀-ပြည့်တယ် အမှတ်သညာနဲ့ ရဟန်းခံလိုက်တဲ့ ရဟန်းလောင်းက ရဟန်းမဖြစ်ပါဘဲနဲ့ သူ့ကိုယ်သူ ရဟန်း ဖြစ်တယ်ထင်ပြီး ရဟန်းဟူသော အမှတ်သညာနဲ့ ရဟန်းဘဝမှာ ဆက်လက် နေထိုင်ပါရင် အပြစ်ရှိမယ် မဟုတ်ပါ လား ဘုရား’

‘အင်း . . . သူ့ကိုယ်သူ ရဟန်းခံ၍ ရဟန်းဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ အမှတ်သညာနဲ့ နေရင် အပြစ် မရှိပါဘူး’

‘ဟုတ်ပါတယ်၊ အဲဒီ ပါစိတ် အဋ္ဌကထာမှာပဲ ပြပါတယ်၊ ဘယ်လိုပြလဲဆိုတော့ အသက် ၂၀-မပြည့်သေးသော ရဟန်းလောင်းသည် အသက် ၂၀-ပြည့်ပြီ ဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် ရဟန်းခံရာ မသိသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး အဲဒီရဟန်းအား နတ်ပြည်ရောက်မည်ကို တားမြစ်မည့် ‘မဂ္ဂန္တရာယ်’ မဖြစ်ဘူးလို့ ပြပါတယ်။

အဲ . . . အသက် ၂၀- မပြည့်ဘဲနဲ့ ရဟန်းခံမိပါလားလို့

ဗုဒ္ဓဝဗ္ဗပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၂၈၃

သိရင်တော့ ပြန်ပြီး ရဟန်းခံရပါမယ်၊ ရဟန်းမခံရင် အပြစ်ရှိပါတယ်’

‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား၊ နောက်တစ်ခု ဆက်ပြီး မေးပါရစေဦး ဘုရား၊ အဲဒီ အသက် ၂၀-မပြည့်ပါဘဲလျက် အသက် ၂၀ပြည့် ပြီဟူသော အမှတ်သညာဖြင့် ရဟန်းခံ၍နေတဲ့ ရဟန်းတော်ဟာ ၁၀-ဝါရတဲ့အခါ တပည့် ရဟန်းလောင်းကို ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာပြုပြီး ရဟန်းခံပေးရင် အဲဒီ တပည့်ရဟန်း ရဟန်းဖြစ်ပေါ့မလား ဘုရား

‘အင်း...အဲဒီ ရဟန်းမဖြစ်ဘဲ ရဟန်းဖြစ်တယ်လို့ ထင်မှတ်နေတဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ရဟန်းတော်ကို ဖယ်ထားပြီး ရဟန်းခံတဲ့ သံဃာအရေအတွက် ပြည့်ရင် တပည့်ရဟန်းဟာ ရဟန်းဖြစ်ပါတယ်၊ ရဟန်းခံတဲ့ သံဃာအရေအတွက် မပြည့်ရင် တပည့်ရဟန်းဟာ ရဟန်း မဖြစ်ပါဘူး။

‘ဒီလိုဆိုရင် ရဟန်းခံတဲ့ အခါမှာ ကံပြည့်ရုံတင် မကဘဲ သံဃာပိုမို ပါဝင်စေခြင်းဟာ အပြစ်ကင်း၍ သန့်ရှင်းအောင် မြင်ခြင်း အကျိုးရှိတယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘အင်းပေါ့’

‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား၊ နောက်တစ်မျိုး မေးပါရစေဦး ဘုရား၊ အဲဒီ အသက် ၂၀-မပြည့်ဘဲ ရဟန်းခံပြီး ရဟန်းမဖြစ်ဘဲ မိမိကိုယ် မိမိ ရဟန်းဖြစ်တယ် အထင်နဲ့ ဥပဇ္ဈာယ် ပြုတဲ့ ဥပဇ္ဈာယ်

၂၈၄ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဆရာဟာ သူတစ်ပါးကို ကမ္မဝါစာ မဖတ်စေဘဲ မိမိ သည်ပင် ကမ္မဝါစာ ပြုလုပ်၍ အဖန်တလဲလဲ ကမ္မဝါစာ ဖတ်ကာ ရဟန်းခံပေးရင် တပည့်ရဟန်းလောင်း ရဟန်းဖြစ်ပါ့မလား ဘုရား’

‘အင်း . . . ဒီအမေးကလည်း မေးထိုက်တဲ့ အမေး တစ်ခုပါပဲ။ အဲဒီ ရဟန်းမဖြစ်ဘဲ မိမိကိုယ်ကို ရဟန်းလို့ ထင်မှတ်၍ နေတဲ့ဆရာဟာ မိမိသည်ပင် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၊ မိမိသည်ပင် ကမ္မဝါစာဆရာ ပြုလုပ်၍ ရဟန်းခံပေးရာ ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဖတ်မှု၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်ပါမူ တစ်ပါးသော ရဟန်းတို့ ဖတ်ရွတ်မှု မပြုသော်လည်း ထိုဆရာကိုဖယ်ပြီး ရဟန်းခံသံဃာ ကံပြည့်ပါမူ တပည့်ရဟန်းလောင်း ရဟန်းဖြစ်ပါတယ်’

‘မှန်ပါဘုရား ဒီနေရာမှာလည်း ရဟန်းခံသံဃာ ကံပြည့်ပါမူလို့ ပါနေတော့ ကံပြည့် သံဃာအပြင် အပိုအလျှံ သံဃာ ပါတာ စိတ်ချရတယ်ဆိုတာ ရှင်းပါတယ် ဘုရား။ နောက်တစ်ခု အရေးကြီးတဲ့ အမေးတစ်ခု မေးပါရစေဦး ဘုရား’

‘ကဲ . . . မေးပါ။ အရှင်ဘုရား အမေးတွေက သာသနာ တော်အတွက် ကျေးဇူးများပါတယ်’

‘ပါရာဇိက ကျနေတဲ့ ရဟန်းက ကမ္မဝါစာ ဖတ်၍ ရဟန်းလောင်းကို ရဟန်းခံပေးရင် အဲဒီ ရဟန်းလောင်း ရဟန်း ဖြစ်ပါ့မလား ဘုရား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၈၅

‘အင်း . . . အဲဒီ အမေးဟာ ခုနက အမေးနဲ့ မတူသော်လည်း အဖြေကတော့ အတူတူပါပဲ။ အမေးကလည်း တကယ်တော့ မတူလည်း မတူဘူး၊ တူလည်း တူတယ်လို့ ပြောရမှာပါပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ်။ မတူတာက ရဟန်းမဖြစ်သူနဲ့ ပါရာဇိက ကျသူလို့ မတူပါဘူး၊ တူတာက ပါရာဇိက ကျသူလည်း ရဟန်းမဟုတ်ပါ။ ရဟန်းမဖြစ်သူလည်း ရဟန်းမဟုတ်လို့ တူပါတယ်။’

အဖြေက အဲဒီ ပါရာဇိက ကျတဲ့ရဟန်း ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဖတ်ပြီး တပည့်ရဟန်းလောင်းကို ရဟန်းခံပေးရာ၌ အဲဒီ ပါရာဇိကကျသော ရဟန်းကို ဖယ်ထားပြီး ရဟန်းခံ သံဃာ ကံပြည့်ပါရင် အဲဒီ ရဟန်းခံ ကံဟာ အောင်မြင်၍ ရဟန်းလောင်း ရဟန်းဖြစ်ပါတယ်။

ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုတော့ ဟို . . . ဝါဒရုဒ္ဓဒ္ဓိကာ၊ ပထမ ပါရာဇိက အဖွင့်မှာ ရဟန်းမဖြစ်သူ၊ ရဟန်းမဟုတ်သူ ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဖတ်သော်လည်း ကံမြောက်တယ်၊ ကံပျက်ခြင်း၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်လို့ ဆိုထားသောကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်’

‘အရှင်ဘုရား . . . ဒီလိုဆိုရင် ပါရာဇိကကျနေတဲ့ ဒုဿီလရဟန်း ကမ္မဝါစာရွတ်ဖတ် ရဟန်းခံရာ ရဟန်းခံကံ အောင်မြင်တယ်လို့ ဧကန်မှချ ရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘အင်း-အဲဒီလို မှတ်ရမှာပေါ့။ အဲဒီပါရာဇိက ကျနေတဲ့ ရဟန်းက ရဟန်းအသွင်လည်း ရှိနေတယ်၊ ကမ္မဝါစာလည်း

၂၈၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ကျွမ်းကျင်တယ်။ သူမှတစ်ပါးလည်း ကံပြည့်သံဃာ ရှိတယ် ဆိုရင် ရဟန်းလောင်း ရဟန်းဖြစ်တယ်လို့ မှတ်ရပါတယ်’

‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား၊ ဆက်ပြီးမေးပါရစေဦး ဘုရား၊ ပါရာဇိက ကျတဲ့ ရဟန်းဟာ လူဖြစ်နေပါပြီ။ သို့သော်လည်း ရဟန်း အသွင် ဖြင့် ရဟန်းအများထဲဝင်ပြီး ကမ္မဝါစာဖတ်ရာ ကံ မပျက်ဘဲ ရဟန်းခံ ကံအောင်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

‘ဒါဖြင့် အဲဒီပါရာဇိကကျတဲ့ ရဟန်းဟာ လူထွက်ပြီး လူ အသွင်ဖြင့် ရဟန်းအများထဲ ဝင်ပြီး ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဖတ်ရင် ရော ရဟန်းခံကံ အောင်မြင်မှာလား ဘုရား’

‘အင်း . . . အဲဒါကတော့ မအောင်မြင်ပါဘူး၊ ဘာဖြစ် လို့လဲ ဆိုတော့ ဟို . . . ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာ၊ ပထမ ပါရာဇိက အဖွင့်မှာ လူအသွင်ဖြင့် သံဃာအလယ်သို့ ဝင်ပြီး ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဖတ်ပါမူ သံဃာဟု မထင်မှတ်နိုင်သောကြောင့် အဲဒီ လူ ဖတ်တဲ့ ကမ္မဝါစာဖြင့် ရဟန်းခံကံ မအောင်မြင်ဘူးလို့ ဆိုပါ တယ်’

‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား . . . မေးချင်စရာတွေတော့ အများကြီး ရှိပါသေးတယ် ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားကို အားနာ၍ ဒီမျှနဲ့ပဲ နားပါဦးမယ် ဘုရား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၁၂၈၇

- * မေးစရာများ၊ အလွန်များ၊ မေးငြားကျိုးရှိရာ၊
- * မိမိကျိုးများ၊ သူတစ်ပါး၊ ကျိုးများ မေးသင့်ပါ၊
- * မေးဖြေဖတ်ရာ၊ မသိတာ၊ သိကာရှင်း၍ သွားလေပါ၊
- * သိရှင်းလေမှ၊ ကျင့်ကြံရ၊ ကျိုးကများလေမှာ။

လူမိုက် နှင့် လူလိမ္မာ ကွဲပြားအောင် ခွဲပြပါ ဘုရား

(၂၇)

လူတို့ကို အငန်းအစား အမျိုးမျိုး ခွဲကြလေ၏။ လူမိုက်
နှင့် လူလိမ္မာ၊ ပစ္စည်းမဲ့နှင့် ပစ္စည်းရှိ၊ ရာထူးမဲ့နှင့် ရာထူးရှိ၊
ဂုဏ်မဲ့နှင့် ဂုဏ်ရှိ၊ ဝန်ထမ်းမဲ့နှင့် ဝန်ထမ်းရှိ စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး
ခွဲကြ၏။

ယင်းသို့ အမျိုးမျိုး ခွဲကြရာ၌ ပစ္စည်းမဲ့ ပစ္စည်းရှိ စသည်
ကွဲပြားမှုမှာ ထင်ရှားသော်လည်း လူမိုက်နှင့် လူလိမ္မာ မကွဲပြား
၍ မေးသူ တစ်ယောက်က မေးလေ၏။

‘အရှင်ဘုရား ဘယ်လိုလူမျိုးကို လူမိုက်၊ ဘယ်လို လူမျိုး
ကို လူလိမ္မာ ခေါ်ကြောင်း လူမိုက်နှင့် လူလိမ္မာ ကွဲပြားအောင်
ခွဲပြပေးပါ ဘုရား’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၈၉

‘အင်း... အင်း... ဒကာကြီးရဲ့ အမေးက တော်တော် ကောင်းတဲ့ အမေးပါပဲ၊ ဒါဟာ သိသင့်တဲ့ အမေးပဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ လဲ ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့ မင်္ဂလသုတ္တန် တရားတော် အရဆိုရင် လူမိုက်ဟာ ရှောင်ရမယ့် လူ၊ မပေါင်းရမယ့် လူ မဟုတ်လား’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘လူလိမ္မာက မှီဝဲစည်းကပ် ပေါင်းသင်းရမယ့် လူ မဟုတ် လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အေး . . . အဲဒီလို ရှောင်ရမယ့်လူ၊ ပေါင်းရမယ့်လူ နှစ်ဦး မကွဲပြားရင် မရှောင်နိုင်၊ မပေါင်းနိုင်ဘူးပေါ့၊ ဒါ့ကြောင့် ဒီပြဿနာဟာ အရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာပဲ၊ ကဲ . . . ဒါဖြင့် မှတ် ထားပါ၊ လူမိုက်မှာ လူမိုက်လို့ သိနိုင်တဲ့ အမှတ်အသား များက . . .

(၁) မကောင်းသော အကြံကို ကြံခြင်း၊

(၂) မကောင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊

(၃) မကောင်းသော အပြုအမူကို ပြုမူခြင်း။

အဲဒီ အင်္ဂါလက္ခဏာ သုံးပါး ရှိသူကို အမျိုးမြတ်သူပင် ဖြစ်ဖြစ်၊ ပစ္စည်းကြွယ်ဝ ချမ်းသာသူပင် ဖြစ်ဖြစ်၊ ရာထူး ဂုဏ်ထူး ကြီးသူပင်ဖြစ်ဖြစ် မည်သူမဆို ‘လူမိုက်၊ ဗာလ’လို့ မှတ်သား လိုက်ပါ။

၂၉၀၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အဲ . . . အခု ပြောခဲ့တဲ့ အင်္ဂါလက္ခဏာ သုံးပါးရှိသော သူများကား ဒီမျက်မှောက် လောက၌ . . .

- (၁) ဘေးရန်ကင်းရှင်း အေးချမ်းခြင်း၊
- (၂) ဂုဏ်သတင်း ကျော်စောခြင်း၊
- (၃) အများချစ်ခင် လေးစားခံရခြင်း၊
- (၄) ပရိသတ်၌ ရွံ့စိုင်းခြင်း၊
- (၅) ရဲရင့်ခြင်း၊

စသော ကောင်းကျိုးများ မရနိုင်တော့ပါ။ တလန့်လန့် တထိတ်ထိတ်နှင့်ပင် နေရပါတယ်။ ယခုဘဝ၌ အမျိုးမြတ်ခြင်း၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်း၊ ရာထူးကြီးခြင်းဖြင့် အထက်တန်းသို့ ရောက်နေသူပင် ဖြစ်စေကာမူ တမလွန်ဘဝ နောက်လောက မှာတော့ သုဂတိ ဘုံဘဝဝယ် ချမ်းသာခြင်း အကျိုးကို မခံစား ရတော့ပါဘူး။

အဲဒါကြောင့် . . . ‘ဒွေ အတ္တေ လုနန္တိတိ ဗာလာ’ အရ မျက်မှောက် ကောင်းကျိုး၊ တမလွန် ကောင်းကျိုး ဆိုတဲ့ ကောင်း ကျိုး နှစ်မျိုးတို့ကို ဖြတ်တောက်တတ်သူကို ဗာလလူမိုက် ခေါ်တယ် မှတ်နော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘အေးအခုပြောခဲ့တဲ့ မကောင်းကြံ၊ မကောင်းပြော၊ မကောင်းပြု အမှတ်အသား ရှိသူ လူမိုက်များက ဒီ မျက်မှောက်

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၂၉၁

ဘဝဝယ် . . .

- (၁) အပြစ်ဒဏ် ခံရခြင်း၊
- (၂) ဘေးရန်များခြင်း၊
- (၃) ဂုဏ်ကျက်သရေမဲ့ခြင်း၊
- (၄) လူကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း။

စသော မကောင်းကျိုး၊ အကျိုးမဲ့များကိုသာ ရတတ်ပါ
တယ်။ တမလွန်ဘဝ နောက်နောက်လောက၌ လူမိုက်တို့ရဲ့
သွားရာလမ်း အပါယ်လေးဘုံ၊ တစ်ဘုံဘုံသို့သာ တန်း ရောက်
ရပါတော့တယ်။

အဲဒါကြောင့် . . . ‘ဒွေ အနတ္တေ ဗလန္တိတိ ဗာလာ’အရ
မျက်မှောက် တမလွန် အကျိုးမဲ့ နှစ်မျိုးကို ရယူတတ်သူကို ဗာလ၊
လူမိုက်လို့ ခေါ်တယ်လို့ မှတ်နော်’

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘အဲဒီလို လူမျိုးမှာ ပညာတွေ မည်မျှလောက်ပင်
တတ်သိစေကာမူ ပညာအရ သိထားကောင်း၊ မကောင်းကို
လိုက်နာခြင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း မရှိဘဲ တလွဲတချော် ကျင့်နေသူ
ဖြစ်လို့ ပညာဖြင့် အသက်မွေးသူ မဟုတ်ပါ။ အသက်ရှူရုံမျှဖြင့်
အသက်ရှင်နေသူဟုလည်း ဆိုရပြန်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ‘ဗလန္တိတိ ဗာလာ’အရ ပညာမပါ အသက်
ရှူရုံမျှ အသက်ရှင်နေကြရသူတို့ကို ဗာလ၊ လူမိုက် တို့လို့ ခေါ်

၂၉၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

တယ်လို့ မှတ်နေော်'

‘မှန်ပါ ဘုရား’

‘ကဲ . . . ဒီလောက်ဆိုရင် လူမိုက်သဘော ကွဲပြားပြီး
ယခု လူလိမ္မာ ပညာရှိ လက္ခဏာ အမှတ်အသားကို ပြောရ
အောင်၊ လူလိမ္မာမှာ လူလိမ္မာလို့ သိနိုင်တဲ့ အမှတ်အသားများ
က . . .

(၁) ကောင်းသောအကြံကို ကြံခြင်း၊

(၂) ကောင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်း၊

(၃) ကောင်းသော အလုပ်ကို ပြုလုပ်ခြင်း။

အဲဒီ အင်္ဂါလက္ခဏာ သုံးပါးဟာ ပညာရှိသူလို့ သိနိုင်
ရန် အမှတ်အသား ပါပဲ။

အဲဒီ အင်္ဂါလက္ခဏာ သုံးပါး ထင်ရှား ရှိနေသူမှာကား
မျက်မှောက် ကောင်းကျိုး၊ တမလွန်ဘဝ နောက်လောက
ကောင်းကျိုး နှစ်မျိုးကို ရနိုင်သည်ဖြစ်ရာ ဘုရားရှင်က ဤမျက်
မှောက် ဘဝအကျိုး၊ တမလွန်ဘဝ နောက်လောက အကျိုး နှစ်
မျိုးတို့ကို ရခြင်းကြောင့် ‘ပဏ္ဍိတ လူလိမ္မာ ပညာရှိ’လို့ ခေါ်ရ
ကြောင်း ဟောတော်မူပါတယ်။

စာပေနှင့် အခြားသော အတတ်ပညာ အမျိုးမျိုးတို့ကို
တတ်မြောက်သူကို ယခုခေတ် အခေါ်အရ ပဏ္ဍိတ လူလိမ္မာ၊
ပညာရှိ’လို့ ခေါ်ဆိုကြသော်လည်း အဲဒီသူမှာ ကောင်းကြံ၊

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၉၃

ကောင်း ပြော၊ ကောင်းမှု သုံးမျိုး မရှိပါရင် ပဏ္ဍိတ၊ လူလိမ္မာ ပညာရှိလို့ မခေါ်နိုင်ဘူးလို့ မှတ်ပါနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘လောကအနေနဲ့ စာပေ အတတ်ပညာတွေ ထူးခြားစွာ မတတ်သော်လည်း ကောင်း၊ မကောင်း၊ မှား၊ မှန် သိနားလည်၍ သိနားလည်သည့် အတိုင်း ကျင့်ကြံသော လူလိမ္မာ သူတော် ကောင်းကိုသာ ‘ပဏ္ဍိတ လူလိမ္မာ ပညာရှိ’လို့ ခေါ်ပါတယ်။

အကယ်၍ အတတ်ပညာနဲ့လည်း ပြည့်စုံမယ်၊ အကျင့် သိက္ခာလည်း ကောင်းမယ် ဆိုပါရင် အဲဒီ သူဟာ ‘ပဏ္ဍိတ လူလိမ္မာ’ အရ အပြည့်ဝဆုံး၊ အနက်သဘောကို ဆောင်လျက် ရှိရာ တကယ့်ကို အားကိုးအားထား မှီခိုထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ကောင်းကြံ၊ ကောင်းပြော၊ ကောင်းပြု သဘာဝများ အရ ‘ပဏ္ဍိတိတိ ပဏ္ဍိတာ=မျက်မှောက် တမလွန် အကျိုးနှစ်ပါး၌ ဉာဏ်အသွားဖြင့် သွားတတ် ရောက်တတ်ကုန် သောကြောင့် ပဏ္ဍိတလို့ မည်ကုန်တယ်’လို့ မှတ်ပါ။

ပြီးတော့ ‘သဉ္ဇာတာ ပဏ္ဏာ ဧတေသန္တိ ပဏ္ဍိတာ’ အရ မျက်မှောက် တမလွန် အကျိုးနှစ်ပါး သိနားလည်သော ဉာဏ် အစဉ်ရှိနေသူ ဖြစ်ရာ ကောင်းစွာ ဉာဏ်ရှိသူကို ပဏ္ဍိတ လူလိမ္မာ ပညာရှိလို့ ခေါ်တယ်လို့ မှတ်နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

၂၉၄ ဇ

ဓမ္မစူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘ကဲ . . . ပြီးပြီပေါ့၊ လူမိုက်နဲ့ လူလိမ္မာ ကွဲပြားသွားပြီပဲ’

‘မှန်ပါဘုရား၊ ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ် ဘုရား၊ အဲဒီလို လူမိုက်နဲ့ ပညာရှိနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မှတ်သင့် မှတ်ထိုက်တဲ့ သဘော အနည်းငယ်လောက် အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘အမယ်လေး . . . လာလာသေးတော့တယ်၊ မေးတာ ပြေလည်တော့လည်း နောက်တစ်မျိုးတဲ့’

‘သည်းခံပါဘုရား၊ အချိန်ရရင် အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ကဲ . . . ကဲ . . . နားထောင်၊ လောက၌ ဘေးအန္တရာယ်များဟာ လူမိုက်ကြောင့်သာ ဖြစ်ရတယ်၊ ပညာရှိကြောင့် ဖြစ်ရတဲ့ ဘေးရန်လို့ မရှိဘူးလို့ ရှင်ဘုရား ဟောတော်မူပါတယ်၊ အဲဒါကြောင့် အများတကာ ဆင်းရဲရေး ဘေးအန္တရာယ်ကို ဖန်တီးတတ်သူ လူမိုက်ဟာ အလွန်တရာ ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၍ ရှောင်ရမည့် သူလို့ မှတ်ပါ။

အများ ချမ်းသာ ကောင်းစားရေးကိုသာ ပြုတတ်တဲ့ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများဟာ ချစ်မြတ်နိုးဖွယ်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်၍ ပေါင်းရမယ့် သူလို့ မှတ်ပါ။

ပစ္စုပ္ပန် လည်ဆွဲ ဆင်ထားသော မြွေသည် အန္တရာယ် မပြုတတ်ဘဲ မရှိ၊ ပြုတတ်သည်သာ ဖြစ်သလို ပညာရှိဖြင့် တန်ဆာ ဆင်ထားစေကာမူ အန္တရာယ် ပြုတတ်သူသာ ဖြစ်၍ လူမိုက်ကို အဝေးကပင် ရှောင်ရမည်လို့ မှတ်ပါ။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၉၅

မီးလောင်သော အိမ်၌ မီးသည် အိမ်ကို လည်းကောင်း၊
အိမ်၌ မှီနေသူ လူအများကို လည်းကောင်း လောင်တတ် သကဲ့
သို့ ဗာလခေါ်တဲ့ လူမိုက်သည်လည်း မိမိရဲ့ အယူမှား အပြု
အပြော အကြံမှားတို့ဖြင့် မိမိကိုလည်း ဖျက်ဆီးပြီး မိမိစကားကို
လိုက်နာ သူတို့ကိုလည်း ဖျက်ဆီးဆုံးရှုံး စေတတ်ပါတယ်။
အဲဒါကြောင့် လူမိုက်ကို ရှောင်ရမယ်လို့ မှတ်ပါ။

ဘေးရန် အန္တရာယ် ဖြစ်လာတဲ့အခါ အကာအကွယ်
အစောင့်အရှောက် ကောင်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ အမိုက်မှောင်၌
အမြင်ကို ရစေတတ်သော ဆီမီးကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ မှန်ကန်
သင့်မြတ်သော အပြုအမူ၊ အယူအဆ ရှိသူ၊ လူလိမ္မာ ပညာရှိ
များကား မိမိကိုယ်ကို လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်ကို မှီခိုကိုးစား
အားထားနေသူများကို လည်းကောင်း ဘေးရန်အန္တရာယ် ကင်း
ဝေးစေ၊ ချမ်းသာ စေတတ်သောကြောင့် ပေါင်းသင်း ထိုက်တဲ့သူ
လို့ မှတ်ပါ။

အဲဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က . . . မိမိထက် သာသောသူနှင့်
မိမိနှင့် တန်းတူသူကို မရနိုင်လျှင် တစ်ယောက်တည်းသာ ကျင့်ရ
မည်။ ဘုရားကြောင့်နည်း ဆိုသော် လူမိုက်၌ အပေါင်းအဖော်
ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းသော ဂုဏ်ရည်များ မရှိသော ကြောင့်လို့
ဟောပါတယ်။

‘မှန်ပါ။ ကျေးဇူးကြီးလှပါတယ် ဘုရား’

၂၉၆ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

- * လူမိုက်ဆိုက, အဝေးမှ, ရှောင်ကြ ရှားကြပါ။
- * ပညာရှိသူ, လိမ္မာသူ, ရှာယူ ပေါင်းကြပါ။
- * လူမိုက်ပေါင်းက, ဘေးဘယ, များလှလေတော့တာ။
- * ဘေးကင်းလိုလား, ပညာရှိများ, ပေါင်းငြား မြဲသာ။

ပုန်းမကြည် ရှင်မဆိုတာ ရှိပါသလား ဘူးရား

(၂၈)

ယနေ့ခေတ်သည် အရမ်းယုံသော ခေတ်မဟုတ်၊ ဝေဖန်
ရေး ခေတ်ဆိုသော်လည်း မဝေဖန်သင့်သည်၌ အရမ်း ဝေဖန်နေ
ပြီး ဝေဖန်သင့်သည်၌ မဝေဖန်ဘဲ အရမ်းယုံကြည် လက်ခံ နေ
ကြသည်။

ဝေဖန်သင့်သည်၌ ဝေဖန်သောအခါ ဝေဖန်သူကိုပင်
အကန်းယုံ အရမ်းယုံသူများက မျက်စောင်း ထိုးချင်ကြသည်။
အပြစ်တင်ချင်ကြသည်။

အကန်း အရမ်း မယုံသူ လေ့လာ စိစစ်သူများကလည်း
လေ့လာစိစစ်ကြသည်။ မိမိထံသို့ ယင်းသို့ လေ့လာစိစစ်သူများ
ရောက်လာလေ့ ရှိသည်။

၂၉၈ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

စခန်းတစ်ခု၌ တရားပြခိုက် အမေးရှင် တစ်ယောက် ရောက်လာသည်။ သူကား လူလတ်ပိုင်းဖြစ်၏။ ရိုသေစွာ ရှိခိုး ဦးချပြီး မေးလျှောက်သည်။

‘အရှင်ဘုရား...ပုန်းမကြည် ရှင်မဆိုတာ ရှိပါသလား ဘုရား’

‘ဘယ်ဟာလဲ၊ ဟို...လယ်သမား၊ ယာသမားများ အထူး ယုံကြည် တင်မြှောက် ပ၊သနေကြတဲ့ ပုန်းမကြည် ရှင်မကို မေး တာလား’

‘မှန်ပါဘုရား’

‘လူတွေဟာ အတော်ခက်ပါတယ်၊ အဲဒါ ဘီလူးမပါ၊ အဲဒီ ဘီလူးမက ဆိတ်ငြိမ်သော နေရာမှာ ပုန်းအောင်းနေရမှ ကြည် လင်ခြင်းကြောင့် ပုန်းမှကြည်လို့ မူလအမည် တွင်ပါတယ်၊ အဲဒါ ကာလရွေ့လျား ကာလကြာလာတော့ ပုန်းမကြည်လို့ အမည်တွင်လာပါတယ်။

တချို့ကလည်း ‘ပုန်းမဂျီး’လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ တချို့ ကလည်း ‘ပုပ္ဖကြည်’လို့ ခေါ်ကြပါတယ်၊ အဲဒီ အခေါ်တွေ ကတော့ နှုတ်အလိုက် ရမ်းခေါ် ကြတာပါ၊ အဓိပ္ပာယ် ကောက်လို့ မရပါဘူး’

အချို့ကလဲ ‘ပုဏ္ဏကြည်’လို့ ခေါ်ကြပါတယ်၊ စပါးကျို များကို ပြည့်စုံအောင် ဆောင်ရွက်ပေးသော နတ်သမီးလို့ ဆိုလို

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀၂၉၉

ပါတယ်။ အဲဒီ အဓိပ္ပာယ်ဆိုရင် ‘ပုဏ္ဏကြည်’ မဟုတ်ပါ။ ‘ပုဏ္ဏကျီ’ သာ ဖြစ်ရပါမယ်။

အဲဒီ နတ်သမီးကို လယ်သမားများ တင်လှေတင်ထ ရှိပါတယ်။

‘အရှင်ဘုရား လယ်သမားများ ဘယ်လို တင်ကြပါသလဲ ဘုရား’

‘ကောက်လှိုင်းကြီးကို မိန်းမဝတ်စုံ ဆင်ယင်ထားပြီး ကောက်ညှင်းပေါင်း၊ အုန်း၊ ငှက်ပျော၊ ကန်တော်ပွဲ အစုံအလင်၊ မှန်ဖြူ၊ မှန်နီ၊ ကျောက်ပြင်၊ သနပ်ခါး၊ မှန်များကိုပါ လှည်းဦးမှာ တင်ပြီး ကလေး၊ လူငယ်၊ လူရွယ်၊ ကာလသားများ အတိုင် အဖောက် သံချပ်ထိုး၊ လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးကာ တလင်းထဲရှိ စပါးပုံကို လှည့်ပတ်ကြတယ်။’

အချို့သော အရပ်ဒေသတို့တွင် အိုးစည်များပါ တီးပြီး ပျော်ရွှင်စွာ ကကြ ခုန်ကြတယ်။ လှည့်ပတ်ကြတယ်။ အဲဒီလို တီးမှုတ် ကခုန် ပူဇော်ရင် စပါးပုံပြီး ထွက်တယ်လို့ ယုံကြည် ကြတယ်။

အချို့သော အရပ်ဒေသမှာ ကောက်မစိုက်ခင် ပူဇော်ကြတယ်။ အချို့သော အရပ်ဒေသမှာတော့ ကောက်စိုက်မယ့် နေ့မှာ ပူဇော်ကြတယ်။ အချို့သော အရပ်ဒေသမှာ တပေါင်းလဆန်း၌ ပူဇော်ကြတယ်။ အဲဒီလို အချိန်ကာလ မတူကြသလို ပူဇော် ပ၊

၃၀၀ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သပုံလည်း မတူကြပါ’

‘အရှင်ဘုရား..အဲဒီ ပုန်းမကြည် ရှင်မဆိုတာ ရှိတယ်လို့ ဆိုလိုပါသလား ဘုရား၊ ရှိတယ်ဆိုရင် ရှင်းပြပါ ဘုရား’

‘ဘုရားရှင် လက်ထက်က သာဝတ္ထပြည်မှာအမေရယ်၊ သားရယ် မိသားစု နှစ်ယောက် ရှိတယ်၊ အမေက သားကို မိန်းမယူစေချင်တယ်၊ သားက မယူချင်ဘူး၊ အမေက အတင်း ယူဖို့ရာ တိုက်တွန်းတော့ သူချစ်တဲ့ သတို့သမီးကို ယူလိုက်တယ်၊ အဲဒီ သတို့သမီးကို ယူတော့ သားသမီးမရဘူး၊ ဒီတော့ သူ့မိခင် က သူ့သားကို . . .

‘ချစ်သား . . .သင်သည် မိမိနှစ်သက်သော သတို့သမီးကို ရှာယူတယ်၊ သင့်ဇနီးမှာ သားသမီး မရဘဲ မြိုနေတယ်၊ အမျိုးမဆက်နိုင်ဘူး၊ ဒါ ကြောင့် နောက်ထပ် အမျိုးသမီး တစ်ယောက် ဆောင်ပါအံ့’

လို့ ပြောတယ်၊ သားကလည်း အတန်တန် တားတယ်၊ သားအမိ နှစ်ယောက်တို့ရဲ့ စကားကို ကြားတဲ့ မိန်းမမြို့က . .

‘သားတို့မည်သည်ကား မိဘတို့ရဲ့ စကားကို မလွန်ဆန်နိုင်ကုန်၊ ငါမှတစ်ပါး သားသမီး မွေးဖွားသော မိန်းမကို ဆောင်ယူ၍ ငါ့ကို ကျွန်မအဖြစ် သဘောထားအံ့၊ သတို့သမီး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၀၁

တစ်ယောက်ကို ငါ ကိုယ်တိုင် ရှာပေးစားမယ်’
လို့ ကြံစည်ပြီး ရှာပေးစားတယ်။ ပေးစားပြီးနောက် အဲဒီ
မိန်းမမြို့က အကြံဖြစ်ပြန်တယ်။ . .

‘ဒီမိန်းမငယ်သည် သားသမီးရလျှင် သူ သာလျှင်
ဒီအိမ်မှာ ရှိတဲ့ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ရဲ့ အရှင် သခင်
ဖြစ်လိမ့်မယ် ၊ ဒီမိန်းမငယ် သားသမီး မရအောင်
ပြုအံ့’လို့ ကြံပြီး မိန်းမငယ် ကိုယ်ဝန် တည်တဲ့
အခါ အစာအာဟာရနဲ့ ရောနှောပြီး ကိုယ်ဝန်
ပျက်ဆေး ကျွေးလိုက်ပါတယ်။ ဒုတိယ အကြိမ်
ကိုယ်ဝန်တည်တော့လည်း ကိုယ်ဝန်ပျက် ဆေး
ကျွေးပြီး ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ပါတယ်။

တတိယ အကြိမ် ကိုယ်ဝန်ပျက်ဆေး ကျွေးတဲ့ အခါမှာ
ကိုယ်ဝန်က ရင့်နေခြင်းကြောင့် မလျော့ကျ မပျက်စီးဘဲ တွေဝေ
မိန်းမောကာ ပြင်းထန်သော ဒုက္ခဝေဒနာ ခံစားနေရစဉ် . . .

‘သင်သည် ငါ့ကို ဆောင်ယူလာပြီးကာလ သင်
သည်ပင် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ကိုယ်ဝန်ကို ဖျက်ဆီး
ပစ်တယ်။ ယခု အခါ ငါ့ကိုပါ ဖျက်ဆီးပစ်တယ်။
ငါသည်ဒီဘဝမှာ သေသည်ရှိသော် ဘီလူးဖြစ်၍
သင်ရဲ့ သားသမီးတို့ကို စားနိုင်သည့် ကိုယ် ဖြစ်
ရပါလိ၏’

၃၀၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

လို့ ဆုတောင်းလိုက်တယ်။

မကောင်းတဲ့ ဆုတောင်းဟာ ပြည့်တတ်တဲ့ အတိုင်း
ဘိလူးမတော့ မဖြစ်ဘဲ ဒီအိမ်မှာ ကြောင်မ လာဖြစ်တယ်။ အမြဲမ
ကို ယောက်ျားက ဒီအကြောင်းသိလို့ ရိုက်တဲ့ ဒဏ်ရာကြောင့်
သေပြီး ဒီအိမ်မှာ ကြက်မ ဖြစ်ပါတယ်။

အချိန်ကျတော့ ကြက်မက ကြက်ဥတွေ ဥတယ်။
ကြောင်မက လာစားတယ်။ နှစ်ကြိမ်မြောက် ဥလည်း လာစား
တယ်။ သုံးကြိမ်မြောက် လာစားတဲ့အခါ . . .

‘ငါ့ဥတို့ကို စားပြီး၍ ယခုအခါ ငါ့ကိုပါ စားလို၏။
ငါသည် ဒီဘဝမှာ သေရသည်ရှိသော် သား သမီး
နှင့် တကွသော ဒီကြောင်မကို စားခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
သည့်ကိုယ် ဖြစ်ရပါလို၏’

လို့ ဆုတောင်းပြီး သေတဲ့အခါ ကျားသစ်မ ဖြစ်ပါတယ်။
ကြောင်မ သေတဲ့အခါ သမင်မ ဖြစ်ပါတယ်။ သမင်မ သားဖွားတဲ့
အခါ ကျားသစ်မက လာစားပါတယ်။ သုံးကြိမ်မြောက် စားတဲ့
အခါ . . .

‘ဒီကျားသစ်မသည် သုံးကြိမ်မြောက်အောင် ငါ့ရဲ့
သားငယ် တို့ကို စားပြီး ယခုအခါ ငါ့ကိုလည်း
စားလိမ့်မည်။ ငါသည် ဒီဘဝမှ သေရသည်ရှိ
သော် ဒီကျားသစ်မကို သားနှင့်တကွ စားရပါ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၀၃

လို၏’

လို့ သမင်မက ဆုတောင်းပြီး သေတဲ့အခါ ဘီလူးမ ဖြစ်ပါတယ်၊
ကျားသစ်မ သေတဲ့အခါ သာဝတ္ထိပြည်မှာ အမျိုးသမီး ဖြစ်လာပါ
တယ်။

အမျိုးသမီး အိမ်ထောင်ကျ၍ သားဖွားတဲ့အခါ ဘီလူးမ
သည် အမျိုးသမီး၏ အဆွေခင်ပွန်း အသွင် ဖန်တီးပြီး လျှင်
လာစားလေ၏။ သုံးကြိမ်မြောက် ကိုယ်ဝန်တည်တဲ့ အခါ . . .

‘အရှင်သား ဒီအရပ်ဌာန ဒီဒေသ၌ ဘီလူးမ တစ်
ယောက်သည် ကျွန်မရဲ့ သားငယ် နှစ်ယောက်
တို့ကို လာစားလေ၏။ ယခု ဖွားမြင် လတ္တံ့သော
သားငယ်ကိုမူကား အမျိုးတို့ အိမ်သို့ သွား၍ ဖွား
မြင်ပါအံ့’

ဟု မိမိ ယောက်ျားအား တိုင်ပင်ပြီး အမျိုးတို့ အိမ်သို့ သွားပြီး
သားဖွားပါတယ်။ အဲဒီ အချိန်မှာ ဘီလူးမက ဝေဿဝဏ်နတ်
မင်းကြီးအား ရေခပ်ဖို့ အလှည့်ကြို၍ အနောတတ္တအိုင်မှ ရေခပ်
ပို့နေရပါတယ်။

ရေခပ်လှည့် ပြီးတဲ့အခါ အမျိုးသမီးကို ရှာပြီးတော့ လိုက်
လာပါတယ်။ အမျိုးသမီးကလည်း ဘီလူးမဘေးမှ လွတ်ပြီဟု
ဝမ်းသာစွာနှင့် သားငယ်ကို ရေချိုးစေ၍ အမည်မှည့်ပြီး နေအိမ်
သို့ ပြန်လာတဲ့အခါ ဇေတဝန်ကျောင်းအနီး ရေကန်မှ ရေချိုးပြီး

၃၀၄ ၀

ဓမ္မဋ္ဌတ - အရှင်ပညာဇောတ

သား ငယ်ကို နို့တိုက်နေစဉ် ဘီလူးမ ရောက်လာပါတယ်။

အမျိုးသမီးက မှတ်မိတော့ လင်ယောက်ျားကို လှမ်းခေါ်ရာ မရ၍ သားငယ်ကိုချီပြီး ဇေတဝန်ကျောင်းထဲဝင်ပြေးရာ ပရိသတ် အများအား တရားဟောနေတဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ခြေတော်ရင်း၌ သားငယ်ကို ချထားပြီး . . .

‘ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့အား ဒီသူငယ်ကို လှူဒါန်းပါတယ် ဘုရား၊ အရှင်ဘုရားတို့သည် တပည့်တော်မ၏ သားငယ်အား အသက်ကို ကယ်မ ပေးသနားတော်မူပါ ဘုရား’

လို့ လျှောက်ထားပါတယ်။ ဘီလူးမက နောက်က လိုက်လာတာ ကျောင်းစောင့်နတ်က ဝင်ခွင့်မပေးလို့ မဝင် ရပါ။ ဘုရားရှင်က အခေါ်ခိုင်းပြီး ရောက်လာတဲ့အခါ . . .

‘အဘယ်ကြောင့် ဒီလို အမှုမျိုးကို ပြုမူရ သနည်း၊ သင်တို့သည် ငါကဲ့သို့သော ဘုရားရှင် မျက်မှောက်သို့ အကယ်၍ မ ရောက်ခဲ့သည် ဖြစ်အံ့၊ မြွေနှင့် မြွေပါလို ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဝက်ဝံနှင့် ကြို့ပင် စောင့်နတ်တို့ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ကျီး ငှက်နှင့် ခင်ပုပ်ငှက်တို့ကဲ့သို့ လည်းကောင်း သင်တို့အား ကမ္ဘာပတ်လုံး မဆုံးမချင်း ရန်ညှိုးဖွဲ့ခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။’

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၀၅

အဘယ့်ကြောင့် ခိုက်ရန်ကို ရန်တုံ့မူခြင်း
ပြုကြကုန်ဘိ သနည်း၊ ရန်တုံ့ မမူဖြင့်သာ
လျှင် ခိုက်ရန်တို့ ငြိမ်းပျောက်ကုန်၏၊
ရန်တုံ့မူသဖြင့် ခိုက်ရန်တို့ မငြိမ်းမပျောက်
နိုင်သည်သာလျှင်တည်း’

လို့ မိန့်တော်မူပြီးလျှင် . . .

‘ဤလောက၌ ရန်တုံ့မူသဖြင့် ရန်တို့သည် တစ်ရံ
တစ်ဆစ်မျှ မငြိမ်းပျောက်ကုန်၊ ရန်တုံ့မမူသဖြင့်
သာလျှင် ငြိမ်းပျောက်ကုန်၏၊ ဤသို့ ရန်ကို
ရန်တုံ့မမူသဖြင့် ငြိမ်းခြင်းသည် ရှေးရှေး၌ ဖြစ်
သော သဘောတံထွာ ဓမ္မတာတည်း’

ဆိုတဲ့ တရားတော်ကို ဟောတော်မူခဲ့ရာ အဆုံး၌ ဘီလူးမ သော
တာပန် တည်ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဘုရားရှင်က ကလေး
ငယ်ကို ဘီလူးမလက်ထဲထည့်ခိုင်းပါတယ်။ အမျိုးသမီးက
ထည့်လိုက်တဲ့အခါ ကလေးငယ်ကို ပွေ့ချိနမ်းရှုပ်ပြီး အမျိုး
သမီးအား ပြန်ပေးပါတယ်။ ပြီးတော့ ရှိုက်ကြီးတငင် ငို
ကြွေးပါတယ်။ အကြောင်းကို ဘုရားရှင်က မေးတဲ့အခါ . . .

‘မြတ်စွာဘုရား.. .တပည့်တော်မသည် ရှေးအခါ
ကြိုသလို အသက်မွေးပါသော်လည်း ဝမ်းပြည့်
ရုံမျှကို သော်လည်း မရပါ၊ ယခု အခါမူ အဘယ်

၃၀၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ကဲ့သို့. အသက်မျှမွေးရပါအံ့နည်း'

လို့ လျှောက်တဲ့အခါ ဘုရားရှင်က 'သင် မစိုးရိမ်နှင့်'လို့. အမိန့်.
ရှိပြီး အမျိုးသမီးကို . . .

'သင်သည် ဒီဘီလူးမကို ခေါ်သွားပြီး သင့်လျော်
တဲ့ နေရာ၌ နေစေပြီးလျှင် ယာဂဦး၊ ထမင်းဦး
စသည်တို့ကို ပေးလျက် လုပ်ကျွေးပါလေလော့'

လို့. မိန့်တော်မူတဲ့အခါ အမျိုးသမီးသည် ဘီလူးမကို ခေါ်သွား
ပြီး 'ခေါင်လျှောက်ရဲ့' အထက်၌ ထားပြီး ယာဂဦး၊ ထမင်းဦး
တို့ဖြင့် လုပ်ကျွေးပါတယ်။

အဲဒီခေါင်လျှောက်၌ ကျည်ပွေ့ဖြင့် ဦးထိပ်ကို ပုတ်ခတ်
သကဲ့သို့. ဖြစ်၍ စပါးထောင်းရာ၌ တင်းကုပ်၌ ထားလေ၏။
စပါးထောင်းတဲ့အခါ ကျည်ပွေ့ဖြင့် ဦးထိပ်ကို ခွဲဘိသကဲ့သို့.
ထင်၍ ရေအိုးစရည်း၌ ထားလေ၏။ သူငယ်တို့. လုပ်ဆေး
ရေထွေး၍ စားဖို့၌ ထားလေ၏။ ခွေးတို့. အိပ်လေ၍ ဟံစက်
မြိတ်၌ ထားလေ၏။ သူငယ်တို့. မစင်စွန့်၍ တံမြက်ချေး စွန့်ရာ
၌ ထားလေ၏။ အမှိုက်တို့ကို စွန့်လေ၍ ရွာတံခါး၌ ထားလေ
၏။ ရွာသူငယ်တို့. ကျည်းသား ရိုက်ကစား၍ ရွာရဲ့ အပဖြစ်တဲ့
ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ ထားပြီး ယာဂဦး၊ ထမင်းဦးတို့ဖြင့် လုပ်
ကျွေးလေ၏။ အဲဒီအခါ . . .

ငါ့ရဲ့ မိတ်ဆွေမသည် ငါ့အား ကျေးဇူး အထူး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၀၇

သဖြင့် များပါပေတယ်၊ ငါသည် သူ၏ ကျေးဇူး
တို့ကို တစ်ဖန် ပြန်၍ ပြဦးအံ့’

ဟု ဘီဘူးမက ကြံစည်ပြီး . . .

ဒီနှစ် မိုးကောင်းမည်၊ ကုန်းလယ်လုပ်ပါ၊

ဒီနှစ်မိုးည့်မည်၊ အနိမ့်ပိုင်းမှာ လယ်လုပ်ပါ’

လို့ ပြောပေးသဖြင့် အခြားသူများ လယ်ပျက်စီး သော်လည်း
အမျိုးသမီးလယ်မှာ နှစ်တိုင်း ကောင်းလေ၏။ ပျက်စီးသူများက
အမျိုးသမီးကို မပျက်စီးကြောင်း မေးတဲ့အခါ အမျိုးသမီးက-
အကျွန်ုပ်သည် မိတ်ဆွေဖြစ်သည့် ဘီလူးမကို
ယာဂဦး၊ ထမင်းဦး ပေးသလို အသင်တို့လည်း
ပေးပါ၊ အသင်တို့ကိုလည်း ကြည့်ရှုပြော ပါလိမ့်
မယ်’

လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

အဲဒီအခါမှစပြီး လယ်သမား အားလုံးတို့ဟာ ဘီလူးမ
အား ယာဂဦး၊ ထမင်းဦး ပေးကြပါတယ်၊ ဘီလူးမလည်း လယ်
သမား အားလုံးတို့ကို ပြောပေးသဖြင့် စီးပွားဖြစ်ကြပါ တယ်။

အဲ . . .အဲဒါ ဟိုနေရာမှာ မနေနိုင်၊ ဒီနေရာမှာ မနေနိုင်နဲ့
နောက်ဆုံး ပုန်းမှကြည်လို့ ပုန်းမကြည် ရှင်မအကြောင်းပဲ၊ မူလ
ပေးတာက ယာဂဦး၊ ထမင်းဦးပါ၊ သူ့ကို လယ်သမားများက
မလို့ သူက ပြန်ပြီး မ၊တာ မဟုတ်လား’

၃၀၈ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘လူ့၊ မလုံ့လ၊ နတ် မ၊မဘူး၊ လူ လည်းလုံ့လ၊ နတ်လည်း
မ၊၏ ဆိုတာကို သတိထားပါနော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

- * နတ်ဟုဆိုက ထင်ကြီးကြ၊ ကိုးကြ ကွယ်ကြသည်။
- * ကောင်းဆိုးနှစ်ဖြာ၊ သေသေချာ၊ ရေရာမသိပြီ၊
- * သူများကိုးကွယ်၊ ကိုယ်ကိုးကွယ်၊ အလွယ်ပြုကြသည်။
- * ကိုးကွယ် လွယ်လည်း၊ ဖျက်ဖို့ခဲ၊ကြောက်လည်း ကြောက်
ကြသည်။
- * လူနှင့်နတ်မှာ၊ လူကသာ၊ ဦးစွာ မ၊ရသည်။
- * ကုသိုလ်ပြုကာ၊ မျှဝေပါ၊ ထိုခါ နတ်မ၊မည်။
- * အမျှဝေကာ၊ နတ်တို့ဟာ၊ သေချာကြိုက်ကြသည်။

အရှင်ဘူရား ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပါး ရှင်းပြပေးပါ ဘူရား

(၂၉)

ဗုဒ္ဓသာသနာဝင်တို့သည် မိမိတို့ကို အခြားသူ တစ်ယောက်ယောက်က 'မင်းဟာ ဒိဋ္ဌိပဲ'ဟု ပြောလေလျှင် အလွန်အမင်း ခံပြင်းလှသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ထပြီး ရိုက်သတ်ချင်သည်အထိ ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ ခံပြင်းသော်လည်း ဒိဋ္ဌိအကြောင်းကို သေသေချာချာ သိ၍လောဟု မေးသော် မသိပါ။ ဒိဋ္ဌိအပြစ်ဟာ အင်မတန်ကြီးကြောင်း၊ ဒိဋ္ဌိဖြစ်လျှင် အကျိုးနည်းကြောင်း၊ ဒိဋ္ဌိဖြစ်နေလျှင် သာသနာနှင့် တွေ့ရကျိုး မနပ်ကြောင်း၊ လူဖြစ်ရုံးကြောင်း စသည်ဖြင့် ကြားဖူးထားသည့်အတွက် ဒိဋ္ဌိ အဖြစ်မခံနိုင် ဒိဋ္ဌိအဆိုမခံနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၃၁၀၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဒိဋ္ဌိအဆိုသာ မခံနိုင်၊ ဒိဋ္ဌိအဖြစ်သာ မခံနိုင်သော်လည်း
ဒိဋ္ဌိဖြစ်နေသူများသည် အများအပြားရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ ထိုဒိဋ္ဌိ
အကြောင်းကို လူတိုင်းသိသင့်၏။ လူမျိုးတိုင်း ဘာသာဝင် အား
လုံးတိုင်း သိသင့်၏။ သိသင့်သော်လည်း သိရန်ကြိုးစား သူကား
နည်းပါးလှ၏။ နည်းပါးသူထဲမှ တစ်ယောက်က မေးလျှောက်
၏။

‘အရှင်ဘုရား ဒိဋ္ဌိအပြား ၆၂-ပါး ရှိတယ်လို့ ခဏခဏ
ကြားဖူးနေပါတယ် ဘုရား၊ ဘာတွေလဲလို့ သရုပ်သကန်ကို
မသိပါဘုရား၊ တပည့်တော် သိချင်ပါတယ် ဘုရား၊ အရှင်ဘုရား
ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပါး ရှင်းပြပေးပါဘုရား’

‘အင်း... ဒိဋ္ဌိ ၆၂-ပါးဆိုတာ ရှေ့အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်တဲ့
ပုဗ္ဗန္တာနု ဒိဋ္ဌိက ၁၈-ပါး၊ နောက်အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်တဲ့
အပရန္တာနု ဒိဋ္ဌိက ၄၄-ပါး အားဖြင့် ၆၂-ပါး ပေါ့’

‘ဟင်... အရှင်ဘုရားဥစ္စာကလည်း တိုလွန်းအားကြီးပါ
တယ် ဘုရား၊ အကျယ် ရှင်းပြပါ ဘုရား’

‘ကဲ... ကဲ... ရှင်းပြမယ်၊ သေသေချာချာ မှတ်ထားပါ၊
ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ဒိဋ္ဌိနှစ်မျိုးမှ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ ၁၈-ပါး ဆိုတာ . .

- (၁) သဿတဒိဋ္ဌိက ၄-ပါး၊
- (၂) ဧကစ္စသဿတ ဒိဋ္ဌိက ၄-ပါး၊
- (၃) အန္တာ နန္တိက ဒိဋ္ဌိက ၄-ပါး၊

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၁၁

(၄) အမရာဝိက္ခေပ ဒိဋ္ဌိက ၄-ပါး၊

(၅) အဓိစ္စသမုပ္ပန္န ဒိဋ္ဌိက ၄-ပါး၊

အားဖြင့် ၁၈-ပါး ရှိတယ်ပေါ့။ အပရန္တာနု ဒိဋ္ဌိ ၄၄ ပါး

ဆိုတာ . . .

(၁) ဥဒ္ဓမာဃာတနိက သညီဝါဒက ၁၆-ပါး၊

(၂) အသညီဝါဒက ၁-ပါး၊

(၃) နေဝသညီ နာသညီဝါဒက ၈-ပါး၊

(၄) ဥစ္ဆေဒ ဝါဒက ၇-ပါး၊

(၅) ဒိဋ္ဌိဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒက ၅-ပါး၊

အားဖြင့် ၄၄-ပါး၊ (၁၈+၄၄) ဆိုတော့ ၆၂-ပါးပေါ့၊

‘ကဲ . . . ကျေနပ်ပြီလား’

‘အရှင်ဘုရား မကျေနပ်သေးပါ ဘုရား၊ ထပ်ချဲ့ပြီး ရှင်းပြပါဦး ဘုရား၊ ကျဉ်းပါသေးတယ် ဘုရား’

‘ကဲ . . . ကဲ . . . မှတ်ထားပါ၊ ခန္ဓာငါးပါးကို အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ လောကဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အမှားယူပြီး အမြဲ တည်တယ်၊ သတ္တဝါတွေဟာ တစ်ဘဝမှသည် တစ်ဘဝသို့ ရွှေ့ကြတယ်၊ ပြောင်းကြတယ်လို့ ယူတဲ့ အယူဟာ သဿတ ဒိဋ္ဌိ အယူပါပဲ၊ အဲဒီ ‘သဿတဒိဋ္ဌိက ၄-ပါး’ ပြားပါတယ်။

အဲဒီ ၄-ပါးက ဘာတွေလဲ ဆိုတော့ . . .

(၁) ဘဝတစ်သိန်းမျှသာ မြင်သော အဘိညာဏ

၃၁၂၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

လာဘီတိတ္ထတွေဟာ မိမိမြင်တိုင်း ခန္ဓာကိုယ်ဟာ မြဲတယ်လို့ ယူဆတယ်။

(၂) ဆယ်ကမ္ဘာတိုင်အောင် မြင်တဲ့ တိတ္ထိသည် မိမိ မြင်တိုင်းသာ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ မြဲတယ်လို့ ယူဆတယ်။

(၃) ကမ္ဘာ ၄၀ တိုင်အောင်မြင်တဲ့ တိတ္ထိသည် မိမိမြင် တိုင်းသာ မြဲတယ်လို့ ယူပါတယ်။

(၄) လဲ့တံ၊ တောင်ဝှေးဖြင့် ရေကိုစုံစမ်း၍ သက်ဆင်း သကဲ့သို့ ဆင်ခြင်တွေးဆ၍ မိစ္ဆာအယူကို ယူကုန်သော အနုဿုတိတိ တက္ကီ၊ ဇာတိဿရ တက္ကီ၊ ဈာနဘိညာဏလာဘီ တက္ကီ၊ သုဒ္ဓတက္ကီတို့၏ တွေးဆ၍ယူတဲ့ အယူရယ်လို့ သဿတ ဒိဋ္ဌိ ၄-ပါး ရှိပါတယ်။

အချို့သော သတ္တဝါ သင်္ခါရတွေဟာ မြဲတယ်၊ အချို့သော သတ္တဝါသင်္ခါရတွေဟာ မမြဲဘူးလို့ ယူတဲ့ အယူကို ယူတဲ့ 'ဧကစ္စသဿတဒိဋ္ဌိက ၄-ပါး' ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလေးပါးက ဘာတွေလဲဆိုတော့ . . .

(၅) ကမ္ဘာပျက်သည်ရှိသော် သတ္တဝါတွေဟာ များသော အားဖြင့် အာဘဿရ ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကြပါတယ်။ အဲဒီ ဗြဟ္မာ့ တွေဟာ ကမ္ဘာတည်ပြန်သော် အောက်ဘုံ၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်လာတဲ့ ဗြဟ္မာဟာ တစ်ယောက်တည်း ငြီးငွေ့သည် ဖြစ်၍ 'ငါနှင့်အတူ အဖော်တစ်ယောက် ဖြစ်လာစေချင်တယ်'လို့ တောင့်တတဲ့အခါ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၁၃

ဗြဟ္မာတစ်ယောက် ဖြစ်လာပါတယ်။

နောက်မှဖြစ်လာတဲ့ ဗြဟ္မာဟာ အဲဒီဘုံက စုတေခဲ့၍ လူ့ဘုံမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူ့ဘုံမှာ ဈာန်ရအောင် အားထုတ်လို့ ဈာန်ရတဲ့အခါ ဆင်ခြင်လိုက်သော် မိမိရဲ့ အမြဲ မတည်ခြင်း၊ ဟိုဗြဟ္မာကြီးရဲ့ တည်ရစ်ခြင်းကို မြင်ပြီး 'အချို့ကား မမြဲ အချို့ ကားမြဲတယ်လို့ အယူမှားပါတယ်။

(၆) မြူးတူးခြင်းလွန်၍ စုတေတဲ့ ခဉာ ပဒေါသိက နတ်တို့ လူ့ဘုံ၌ ဖြစ်၍ ဈာန်အဘိညာဉ်ရ၍ ဆင်ခြင်သော် မိမိ အမြဲ မတည်ခြင်း၊ အဖော်ဖြစ်တဲ့ နတ်တို့ရဲ့ အမြဲတည်ရစ်ခြင်း ကို မြင်ပြီး 'အချို့ကား မမြဲ၊ အချို့ကား မြဲတယ်'လို့ အယူမှား ပါတယ်။

(၇) အချင်းချင်း အမျက်ထွက်၍ စုတေတဲ့ မနော ပဒေါသိက နတ်တို့ လူ့ဘုံ၌ ဖြစ်၍ ဈာန်အဘိညာဉ်ရ၍ ဆင်ခြင် သော် မိမိ၏ အမြဲမတည်ခြင်း၊ အဖော်ဖြစ်တဲ့ နတ်တို့ရဲ့ အမြဲ တည်ခြင်းကို မြင်ရ၍ 'အချို့ကား မမြဲ၊ အချို့ကားမြဲတယ်'လို့ အယူမှားပါတယ်။

(၈) ရုပ်နာမ်တရားကို ဆင်ခြင်တဲ့ ရဟန်းပုဏ္ဏားတွေ ဟာ ရုပ်ရဲ့ ပျက်ခြင်းကိုသာ မြင်ပြီး စိတ်စေတသိတ်တို့ရဲ့ ပျက်ခြင်းကို မမြင်တဲ့အတွက် ငှက်တွေဟာ သစ်ပင်တစ်ပင်ကို စွန့်ပြီး သစ်ပင်တစ်ပင်၌ နားကုန်သကဲ့သို့ ရုပ်တရားပျက်တဲ့

၃၁၄၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

အခါ စိတ်စေတသိတ် တရားတွေဟာ တစ်ပါးသို့ ပြောင်းကြ
တယ်၊ ဒါကြောင့် ရုပ်ကားမမြဲ၊ နမ်ကား မြဲတယ်လို့ အယူမှား
ပါတယ်၊ ဤသို့အားဖြင့် 'ဧကစ္စသဿတဒိဋ္ဌိ ၄-ပါး' ရှိပါတယ်။

အပိုင်းအခြား အဆုံးရှိသည်၊ မရှိသည်ကို စွဲယူ၍တဲ့
'အန္တနန္တိကဒိဋ္ဌိ ၄-ပါး' ရှိပါတယ်။ ၄-ပါးက ဘာတွေလဲ ဆို
တော့ . . .

(၉) ကသိုဏ်း၊ ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို စကြဝဠာ အဆုံးတိုင်
အောင် မပွားစေမူ၍ အပိုင်းအခြားအားဖြင့် သာလျှင် ပွားစေ၍
'ငါပွားစေအပ်သော ပဋိဘာဂနိမိတ်သည် အဆုံးရှိ၏' ဟု ယူ
သောဒိဋ္ဌိ။

(၁၀) စကြဝဠာ အဆုံးတိုင်အောင် ပဋိဘာဂနိမိတ်ကို
ပွားစေ၍ အပိုင်းအခြား မရှိသော ဘာဝနာဖြင့် 'အတ္တလောက
သည် အဆုံးမရှိ' ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ။

(၁၁) အထက်အောက်ကို အပိုင်းအခြားအားဖြင့် ပွားစေ
၍ ဖီလာကား အပိုင်းအခြား မရှိ၊ ကြီးစွာသော ကသိုဏ်း
ဘာဝနာကိုသာ အားထုတ်၍ 'အတ္တလောကသည် အဆုံးလည်းရှိ
၏၊ အဆုံးလည်း မရှိ' ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ။

(၁၂) စုံစမ်းဆင်ခြင်သော နှလုံးဖြင့်သာ 'အတ္တလောက
သည် အဆုံးရှိသော်လည်း မဟုတ်၊ မရှိသည်လည်းမဟုတ်' ဟု
ပညတ်သော 'တက္ကဝီဓံသဒိဋ္ဌိ' ဟူ၍ 'အန္တနန္တိကဒိဋ္ဌိက ၄-

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၁၅

ပါး' ပြားပါတယ်။

ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဿတ၊ ဥစ္ဆေဒတို့ကို မေးသည် ရှိသော် အတပ်မဆိုနိုင်ခြင်းကြောင့် အတပ်မဆိုဘဲ ပျံ့လွင့်တဲ့ ငါးကဲ့သို့ယူ၍ ဆိုတဲ့ 'အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိက ၄-ပါးပြား ပါတယ်။

၄-ပါးက ဘာတွေလဲ ဆိုတော့ . . .

(၁၃) ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို အမှန်မသိဘဲလျက် ပြော ချေသော် မုသာဝါဒဖြစ်၍ နတ်ရွာ မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ် ဖြစ် စေ၏ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းကြောင့် 'ကုသိုလ် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ်ဟူ၍ လည်းကောင်း ငါမဆို' ဟု ပျံ့လွင့်သော စကား ကို ဆိုခြင်းဟူသော ဒိဋ္ဌိ။

(၁၄) ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို မေးသော် ဟုတ်မှန်တိုင်း ဖြေဆိုမိက သူတစ်ပါး ချီးမွမ်းသဖြင့် ဆန္ဒရာဂ ဖြစ်၏။ မဟုတ် သဖြင့် ကဲ့ရဲ့က ဒေါသ ပဋိဃာတ ငါ၌ ဖြစ်၏ဟု စက်ဆုပ်၍ ပျံ့လွင့်သော စကားကို ဆိုခြင်းဟူသော ဒိဋ္ဌိ။

(၁၅) ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် မေး၍ ဖြေသည်ရှိသော် ပညာရှိတို့ စိစစ်၍ မေးလေက ငါမစွမ်းနိုင်ရာ၊ မစွမ်းနိုင်သဖြင့် နှလုံးမသာမယဖြစ်က နတ်ရွာမဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ဖြစ်၏ဟု စပ်ဆုပ်၍ အတည်မရှိ ဆိုခြင်းဟူသော ဒိဋ္ဌိ။

(၁၆) ပရလောက ရှိသလော၊ မရှိသလောဟု မေးသော် အတပ်မသိခြင်းကြောင့် 'ရှိ၏ ဟူ၍လည်း ငါတို့မဆို၊ မရှိဟူ၍

၃၁၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

လည်း ငါတို့မဆို'ဟု ပျ.လွင့်သော အလွန်မိုက်သော ဒိဋ္ဌိဟူ၍
'အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိက ၄-ပါး' ဖြစ်ပါတယ်။

အတ္တလောကသည် အကြောင်းကုသိုလ် အကုသိုလ် မရှိ
ဘဲပင်ဖြစ်၏ဟူသော 'အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဒိဋ္ဌိက ၂ ပါး' ဖြစ်ပါတယ်။

၂-ပါးက ဘာတွေလဲဆိုတော့ . . .

(၁၇) အသညသတ်ဘုံမှ စုတေ၍ လူဘုံ၌ ဖြစ်သော
သမာပတ် ၈ ပါးရသဖြင့် အောက်မေ့ဆင်ခြင်သော် အသည
သတ်ဘုံ၌ ဖြစ်သည်ကိုလည်းကောင်း၊ ထို့ထက်အလွန် ရှေ့ကို
လည်းကောင်း၊ မမြင်၍ အကြောင်းကင်းသဖြင့် အတ္တလောက
သည် ဖြစ်၏ဟုယူသော ဒိဋ္ဌိ။

(ဒီ ဒိဋ္ဌိမှာ အသညသတ်ကိုသာ ဒေသနာသီသ ပဓာနဖြစ်
၍ ဥပလက္ခဏာနည်းဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ရှေးဘဝ၌ ခန္ဓာ
အစဉ်ကို အောက်မေ့၍ မမြင်ကုန်သော သူတို့ကိုလည်း ယူအပ်
ကုန်ပါတယ်)

(၁၈) စုံစမ်းဆင်ခြင်သော တက္ကိပ္ပဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဝိဇ္ဇာ
သင်္ခါရတို့ကြောင့် ဖြစ်ခြင်းကို မသိ၍ 'အတ္တလောကသည်
အကြောင်းမရှိ၊ အလိုလိုပင်ဖြစ်၏' ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိအားဖြင့်
'အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဒိဋ္ဌိက ၂ -ပါး' ပြားပါတယ်။ ဤသို့အားဖြင့်
'ဗုဗ္ဗန္တာနဒိဋ္ဌိက ၁၈ -ပါး' ပြားပါတယ်။

အပရန္တာနဒိဋ္ဌိ ၄၄ -ပါးတို့တွင် စုတေသည်မှ နောက်၌

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၁၇

ဖြစ်တယ်၊ မသေဘူး၊ သညာ ရှိတယ်လို့ ယူခြင်းဖြစ်တဲ့
'ဥဒ္ဓမာဃတနိကသညီဝါဒက ၁၆ - ပါး ရှိပါတယ်။

၁၆-ပါးက ဘာတွေလဲ ဆိုတော့ . . .

(၁၉) ဒိဗ္ဗစက္ခုနှင့် ရဟန်း ပုဏ္ဏားတွေဟာ ကသိုဏ်း
ရုပ်ကို အတ္တဟု ယူ၍ ကသိုဏ်းရုပ်၌ ဖြစ်တဲ့ သညာကိုလည်း
သညာဟု ယူ၍ 'အတ္တသညာ ရုပ်ရှိတယ်၊ စုတေသည်မှ အထက်
၌ မြဲတယ်၊' လို့ အတ္တကို ပညတ်ကုန်အောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့က လည်း
ကောင်း၊ ကြံဆ၍သာ မိမိအထင်မျှဖြင့် 'သေသည် အထက်၌
မြဲတယ်'လို့ အတ္တကို ပညတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်း
ကောင်း၊ ကြံဆ၍သာ မိမိအထင်မျှဖြင့် 'သေသည်၏ အထက်၌
မြဲတယ်၊ သညာရှိတယ်'လို့ ပညတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
လည်းကောင်း ရူပီသညီဝါဒ။

(၂၀) အရူပသမာပတ်ကို အတ္တဟု ယူ၍ ထိုသမာပတ်၌
ဖြစ်သော သညာကိုလည်း သညာဟုယူ၍ သေသည်၏ အထက်
၌ အတ္တသည် မြဲတယ်၊ ရုပ်မရှိ၊ သညာ ရှိတယ်လို့ အတ္တကို
ပညတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်းကောင်း၊ ကြံဆ၍သာ
ထို့အတူ အတ္တကို ပညတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်းကောင်း
အရူပီသညီဝါဒ။

(၂၁) အတ္တသည် ရုပ်လည်း မရှိ၊ သညာလည်း မရှိ၊
သေသည်မှ အထက်၌ ဖြစ်တယ်လို့ ပညတ်သော ရူပီစ အရူပီစ

၃၁၈ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

သညီဝါဒ။

(၂၂) ကြံဆ၍ ရုပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သေသည်မှ နောင်၌ မြဲတယ်လို့ ပညတ်ကုန်သော နေဝရူပိ နာရူပိသညီဝါဒ။

(၂၃) အောက် အန္တာနန္တိက ဝါဒ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် အဆုံးအပိုင်းအခြား ရှိတယ်၊ သေသည်မှ အထက်၌ မြဲတယ် ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ အန္တဝါသညီဝါဒ။

(၂၄) အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိ၊ သေသည်မှ အထက်၌ မြဲတယ်လို့ သညာရှိတယ်လို့ ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ အနန္တဝါသညီဝါဒ။

(၂၅) အဆုံး အပိုင်းအခြားလည်း ရှိတယ်၊ အဆုံး အပိုင်းအခြားလည်း မရှိ၊ သေသည်လည်း မဟုတ်၊ မြဲတယ်၊ သညာလည်း ရှိတယ်ဟု ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ အန္တဝါအနန္တဝါသညီဝါဒ။

(၂၆) အဆုံး အပိုင်းအခြားလည်း မရှိ၊ သေသည်လည်း မဟုတ်၊ မြဲတယ်၊ သညာလည်းရှိတယ်လို့ ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ နေဝန္တဝါ နာနန္တဝါ သညီဝါဒ။

(၂၇) သမာပတ် ဝင်စားသောအားဖြင့် တစ်ခုတည်းသော သညာရှိသော အတ္တသည် ဖြစ်တယ်၊ သေသည်မှ အထက်၌ မြဲတယ်ဟု အတ္တကို ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၁၉

ဧကတ္တ သညီဝါဒ။

(၂၈) သမာပတ် မဝင်စားသော အားဖြင့် အထူးထူးသော သညာရှိသော အတ္တသည် မြဲတယ်၊ သေသည်မှနောက်၌ မြဲတယ်ဟု အတ္တကို ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ နာနတ္တသည် ဝါဒ။

(၂၉) ငယ်သော ကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ငယ်သော၊ နည်းသော၊ သညာရှိသော အတ္တသည် ဖြစ်တယ်လို့ ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ ပရိတ္တ သညီဝါဒ။

(၃၀) ကြီးသော ကသိုဏ်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကြီးသော များသော သညာရှိသော အတ္တသည် ဖြစ်တယ်ဟု ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ အပ္ပမာဏ သညီဝါဒ။

(၃၁) ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် စတုတ္ထဈာန် အဆုံးရှိသော ဈာန်၌ သုခစူသော အင်္ဂါရှိသောကြောင့် ထိုဘုံ၌ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၍ စင်စစ် ချမ်းသာသော အတ္တသည် ဖြစ်တယ်၊ သေသည်မှ အထက်၌ မြဲတယ်လို့ ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ ဧကန္တသုဒ္ဓိ သညီဝါဒ။

(၃၂) ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် ငရဲဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကိုမြင်၍ စင်စစ် ဆင်းရဲသော အတ္တသည် ဖြစ်တယ်၊ သေသည်မှ အထက်၌ မြဲတယ်လို့ ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ ဧကန္တဒုက္ခ သညီဝါဒ။

(၃၃) ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် လူ့ဘုံ၌ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၍ စင်စစ် ချမ်းသာ ဆင်းရဲ နှစ်ပါးရှိသော အတ္တသည် ထင်တယ်၊ သေသည်၏ အထက်၌ မြဲတယ်၊ သညာရှိတယ်လို့ ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ သုခဒုက္ခ သညီဝါဒ။

(၃၄) ဝေဟပ္ပိလ်ဘုံ၌ ဥပေက္ခာဖြင့် ပဋိသန္ဓေ ဖြစ်သော ကြောင့် ထိုဘုံ၌ဖြစ်တဲ့ သတ္တဝါတို့ကို မြင်၍ ဆင်းရဲ ချမ်းသာ မဟုတ်သော အတ္တသည် ထင်တယ်၊ သေသည်မှ အထက်၌ မြဲတယ်၊ သညာ ရှိတယ်လို့ ပညတ်ကုန်သော သူတို့၏ အဒုက္ခမသုခိ သညီဝါဒအားဖြင့် ‘ဥဒ္ဓမ္မာဃာတနိက သညီဝါဒ က ၁၆-ပါး’ ဖြစ်ပါတယ်။

သေသည်၏ အထက်၌ ‘အတ္တသည် မြဲတယ် သညာမရှိ’ ဟူသော ယူခြင်းဖြစ်သော ‘အသညီဝါဒဟာ ၈-ပါး’ ရှိပါတယ်။

၈-ပါးက ဘာတွေလဲ ဆိုတော့ . . .

(၃၅) သေသည်မှ နောက်၌ အတ္တလောကသည် ရှိတယ်၊ သညာမရှိလို့ ပညတ်ကုန်သော သူတို့ရဲ့ ရုပ်ရှိတယ်၊ သညာ မရှိဟူသော ရူပီအသညီဝါဒ။

(၃၆) အတ္တသည် ရုပ်မရှိ၊ နာမ်ရှိတယ်၊ ထိုအတ္တသည် မြဲတယ်၊ သညာမရှိ၊ ဟူသော အရူပီ အသညီဝါဒ။

(၃၇) ရုပ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ရုပ်မရှိသည်လည်း ဖြစ်သော အတ္တသည် ရှိတယ်၊ ထိုအတ္တသည် မြဲတယ်၊ သညာ

မရှိသော ရူပိစ အရူပိစ အသည်ဝါဒ။

(၃၈) ရုပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရုပ်မရှိသည်လည်း မဟုတ်သော အတ္တသည် ရှိတယ်၊ ထိုအတ္တသည် မြဲတယ်၊ သညာမရှိသော နေဝရူပီ နာရူပီ အသည်ဝါဒ။

(၃၉) အဆုံး အပိုင်းအခြား ရှိသော အတ္တသည် ရှိတယ်၊ ထိုအတ္တသည် မြဲတယ်၊ သညာမရှိဟူသော အန္တဝါအသည်ဝါဒ။

(၄၀) အပိုင်းအခြား အဆုံးမရှိသော အတ္တသည် ရှိတယ်၊ ထိုအတ္တသည် မြဲတယ်၊ သညာမရှိဟူသော အနန္တဝါ အသည်ဝါဒ။

(၄၁) အဆုံးရှိသည်လည်း ဖြစ်သော အဆုံးမရှိသည်လည်းဖြစ်သော အတ္တသည် ရှိတယ်၊ ထိုအတ္တသည် မြဲတယ်၊ သညာမရှိဟူသော အန္တဝါ အနန္တဝါ အသည်ဝါဒ။

(၄၂) အဆုံး ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်သော အတ္တသည် ရှိတယ်၊ ထိုအတ္တသည် မြဲတယ်၊ သညာမရှိ ဟူသော နေဝန္တဝါ နာနန္တဝါ အသည်ဝါဒ။ အားဖြင့် 'အသည်ဝါဒ ၈-ပါး' ရှိတယ်။

သေသည်မှ နောက်ကာလ၌ အတ္တလောကသည် ရှိတယ်၊ အတ္တလောက၏ သညာ ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟု မှားသောအားဖြင့် ယူခြင်းတည်း ဟူသော ဝါဒသည် 'နေဝသည် နာသည် ဝါဒ'တည်း။

ထိုဝါဒသည် အသည်ဝါဒ၌ ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်

(၄၃) ရူပိအတ္တ နေဝသည် နာသည်ဝါဒ၊

(၄၄) အရူပိ နေဝသည် နာသည်ဝါဒ၊

(၄၅) ရူပိစ အရူပိစ နေဝသည် နာသည်ဝါဒ၊

(၄၆) နေဝရူပိ နာရူပိ နေဝသည် နာသည်ဝါဒ၊

(၄၇) အန္တဝါ နေဝသည် နာသည်ဝါဒ၊

(၄၈) အနန္တဝါ နေဝသည် နာသည်ဝါဒ၊

(၄၉) အန္တဝါစ အနန္တဝါစ နေဝသည် နာသည်ဝါဒ၊

(၅၀) နေဝန္တဝါ နာနန္တဝါ နေဝသည် နာသည်ဝါဒ

အားဖြင့် ‘နေဝသည် နာသည်ဝါဒ ၈-ပါး’ ရှိပါတယ်။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့် အတ္တဘောကို ကြည့်သည်ရှိသော် စုတိမျှကို သာ မြင်၍ စုတိနောင် ပဋိသန္ဓေကို မြင်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ကြောင့် ခန္ဓာပြောင်းသည် ရှိသော် သတ္တဝါတို့သည် ပြတ်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရုပ်နာမ်သဘောကို စုံစမ်းကြစည်လေ့ရှိသော တက္ကိပုဂ္ဂိုလ်သည် သစ်ပင်မှ ကြွေကျသောသစ်ရွက်တို့သည် တစ်ဖန် ပြန်၍ မရှင်ပြီ၊ ပျက်စီးသကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့ သေသည် ရှိသော် နောက်၌မဖြစ်ပြီ၊ ပြတ်လေကုန်၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပညတ်ကြကုန်၏။ ထိုနှစ်ယောက်သော သူတို့၏ အယူသည် မှားသော ‘ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ’ အယူတည်း။

ထို ဥစ္ဆေဒဝါဒသည် . . .

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၂၃

(၅၁) လူ့ဘုံ၌ အမိအဖတို့၏ သုတ်သွေးကြောင့် ဖြစ်သော အတ္တဘောသည် စုတေသည်ရှိသော် ပျောက်တယ်၊ ပြတ်တယ် ဟူသော မာတာပေတ္တိက သမ္ဘဝရူပီ ဥဇ္ဈေဒဝါဒ။

(၅၂) နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်၌ဖြစ်သော အာဟာရလျှင် အစာရှိသော အတ္တဘောသည်သာလျှင် ပြတ်တယ် ဟူသော ဒိဗ္ဗကဗဋီကာရာဟာရ ဘက္ခရူပီ ဥဇ္ဈေဒဝါဒ။

(၅၃) ရူပဘုံ၌ ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော အတ္တဘောသည် သေသည်ရှိသော် ပြတ်တတ်သည် ဟူသော မနောမယ အဟိနိန္ဒြိယ ရူပီဥဇ္ဈေဒဝါဒ။

(၅၄) အကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၌ ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ကောင်းကင်ပညတ်လျှင် အာရုံရှိသော ရုပ်မရှိ၊ နာမ်မျှသာ ဖြစ်သော အတ္တဘောသည် သေသည်ရှိသော် ပြတ်တတ်သည်ဟူသော နဉ္စာယတန ဥဇ္ဈေဒဝါဒ။

(၅၅) ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံ၌ ဖြစ်သော အတ္တဘောသည် သေသော် ပြတ်တယ် ဟူသော ဝိညာဏဉ္စာယတန ဥဇ္ဈေဒဝါဒ။

(၅၆) အာကိဉ္စညာယတနဘုံ၌ ဖြစ်သော အတ္တဘောသည် သေသော် ပြတ်တယ် ဟူသော အာကိဉ္စညာယတန ဥဇ္ဈေဒဝါဒ။

(၅၇) နေဝသညာ နာသညာ ယတနဘုံ၌ ဖြစ်သော အတ္တ

ဘောသည် သေသော်ပြတ်တယ် ဟူသော နေဝသညာ နာသညာ
ယတန ဥစ္ဆေဒဝါဒ အားဖြင့် 'ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိက ၇-ပါး' ပြားပါတယ်။

မျက်မှောက်၌ ဒုက္ခငြိမ်းခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ မည်
တယ်ဟူသော မိစ္ဆာအယူသည် 'ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ' မည်ပါ တယ်။
ထိုအယူဟာ . . .

(၅၈) ကာမဘုံ၌ ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်ကို ခံစားလျက်
ကိုယ်စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံတယ်၊ ထိုသူသည် မျက်
မှောက်သော အတ္တဘော၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်၏ ဟူသော ဒိဋ္ဌဓမ္မ
နိဗ္ဗာနဝါဒ။

(၅၉) ထို့ထက် ပထမဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော အတ္တဘော
သည် ဒုက္ခငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တယ် ဟူသော ဒိဋ္ဌဓမ္မ
နိဗ္ဗာနဝါဒ။

(၆၀) ထို့ထက် ဒုတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော အတ္တဘော
သည် ဒုက္ခငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်တယ် ဟူသော ဒိဋ္ဌဓမ္မ
နိဗ္ဗာနဝါဒ။

(၆၁) ထို့ထက် တတိယဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော အတ္တဘော
သည် ဒုက္ခငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်တယ် ဟူသော ဒိဋ္ဌဓမ္မ
နိဗ္ဗာနဝါဒ။

(၆၂) ထို့ထက် စတုတ္ထဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသော အတ္တဘော
သည် ဒုက္ခငြိမ်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တယ်ဟူသော ဒိဋ္ဌဓမ္မ

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၂၅

နိဗ္ဗာနဝါဒ အားဖြင့် 'ဒိဋ္ဌဓမ္မ နိဗ္ဗာနဝါဒက ၅-ပါး' ဟူ၍ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ ၄၄-ပါး ဖြစ်ပါတယ်။

ဤသို့ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ ၁၈-ပါး၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ ၄၄-ပါးအား ဖြင့် ၆၂-ပါးသော ဒိဋ္ဌိအပြားကို ရှင်းပြပြီးပါပြီ။

ကဲ . . . သေသေချာချာ မှတ်ထားပေတော့'

'အမယ်လေး . . . မှတ်မိဖို့ ဘယ်လွယ်မလဲ ဘုရား၊ ရုပ် နေတာပဲ၊ ကိုယ်တောင် ဟိုဒိဋ္ဌိထဲပါ၊ ဒီ ဒိဋ္ဌိထဲပါနဲ့ ဒိဋ္ဌိမလွတ် သလိုလိုပါဘဲ ဘုရား'

'အေး . . . မသိတော့ ခက်တယ်၊ သိထားတော့ လွယ် တာပေါ့၊ ရှောင်သာတိမ်းသာ ရှိတာပေါ့၊ အဲဒီ ဒိဋ္ဌိတွေ မှတ်ထား ပြီး ဒိဋ္ဌိမဖြစ်အောင် နေပေါ့၊ ဒိဋ္ဌိပြုတ်အောင် အားထုတ်ပေါ့'

'မှန်ပါ ဘုရား'

- * ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါး၊ ဒိဋ္ဌိများ၊ မှတ်သားထားကြပါ။
- * ဒိဋ္ဌိဆိုတာ၊ သူယုတ်မာ၊ ကပ်ကာဖြစ်တတ်ပါ။
- * အမှားတရား၊ နာသူအား၊ ဖြစ်ပွားတတ်လေပါ။
- * သူယုတ်ရှောင်ရှား၊ မှားတရား၊ ရှောင်ရှားကြလေပါ။
- * အမှားစာများ၊ ဖတ်သူများ၊ ဖြစ်ပွားတတ်လေပါ။
- * ဒိဋ္ဌိဖြစ်မှ၊ ကျွတ်ဖို့က၊ လွန်စွာခက်သနော်။

အဘယ်ကြောင့် ဘုန်းကြီးလို့ ခေါ်ပါသလဲ ဘုရား

(၃၀)

ဤလောက၌ သိချင်စရာများကား များပြားလှကုန်၏။
သိချင်လို့ ရှာဖွေစူးစမ်းလေ၊ သိချင်စရာပေါများလေ ဖြစ်၏။
သိချင်စရာတို့၏ အဆုံးကား မထင်နိုင်အောင်ပင် များပြားလှ
ကုန်၏။

မှန်၏။ မသိချင်၍ မရှာဖွေ မစူးစမ်းသူတို့အဖို့ သိချင်
စရာများ မရှိပါ။ သိချင်၍ သိချင်စရာများကို ရှာဖွေသူတို့ အဖို့မူ
ရှာဖွေလေ၊ သိချင်စရာတွေ တွေ့ရှိလေဖြစ်၍ သိချင်စရာ မဆုံး
နိုင်ပါ။

သိချင်သူအဖို့အရာကား . . . အများတွေက ရိုးရိုးကလေး
ဟုမြင်သော အရာပေါ်မှာလည်း သူ့အဖို့အရာမရိုးပါပေ။ အဆန်း

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၂၇

ဖြစ်နေသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ တစ်နေ့ဖြစ်သည်။ ယင်း တစ်နေ့ကိုတော့ မိမိမမှတ်မိတော့ပါ။ မိမိထံသို့ ဒကာဒကာမ တစ်စု ရောက်လာပြီး ရှိခိုးဦးချကာ ထိုင်ပြီးလျှင် သွက်လက်ချက်ချာသော ဒကာမတစ်ယောက်က မေးလျှောက်လေ၏။

‘ဘုန်းဘုန်း ဘုရား၊ ဘုန်းကြီးတွေကို အဘယ်ကြောင့် ဘုန်းကြီးလို့ ခေါ်ပါသလဲ ဘုရား’

‘အမယ်လေး . . . ဒါများ အဆန်းမှတ်လို့ မေးနေရသေးလား၊ ဘုန်းကြီးလို့ ဘုန်းကြီးခေါ်တယ်ပေါ့’

‘ဘုန်းဘုန်းကလည်း သိချင်လို့ မေးတာပါ၊ အမှန် ပြောပြစမ်းပါ ဘုရား’

‘ဪ . . . အဲဒါ အမှန်ပဲ’

‘မှန်ပေမယ့် ဘုန်းဘုန်း ဖြေတာကတိုနေတော့ မရှင်းလို့ ပါ ဘုရား၊ ရှင်းအောင် ဖြေပြပါ ဘုရား’

‘ကဲ . . . ကဲ . . . ဒါဖြင့် နားထောင်၊ ရှင်တော်မြတ် ဘုရားဟောကြားတဲ့ ဝိနည်းတရားတော်နဲ့အညီ နေထိုင် သီတင်းသုံး၍ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ အလိုတော်ကျအတိုင်း နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်သိက္ခာများ၊ တရားဓမ္မများကို ကျင့်ကြံအားထုတ်နေလို့၊ ဟောပြောပြသ ဆိုဆုံးမနေလို့ လာက်လာဘတွေ ပေါများ၊ အခြွေအရံ ပရိသတ်များများပြား၊ ဘုန်းကံကြီးမားနေငြား ရဟန်းတော်များကို ဘုန်းကြီးလို့ခေါ်တယ်၊ ကဲ...

၃၂၈၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဘုန်းကြီးလို့ ဘုန်းကြီးခေါ်တာ ရှင်းပြီလား၊’

ရှင်းပါပြီ၊ ဒါပေမယ့် ဘုန်းဘုန်း ပြောတဲ့အတိုင်းဆိုရင် ဘုန်းကြီးလို့ ဘုန်းကြီးခေါ်ရင် ဘုန်းမကြီးတော့ ဘယ်လို ခေါ်ပါ့မလဲ ဘုရား၊’

‘ဪ . . . အဲဒါလည်း သူ့အခေါ်နဲ့သူရှိပါတယ်၊ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဟောကြား ဝိနည်းသိက္ခာ ဗလချာနဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမ များ အကြည်ညိုပျက်အောင် မကောင်းပြု၊ မကောင်းပြော၊ မကောင်းကြံပဲ ကြံနေကြတဲ့ စာပေပရိယတ်မတတ်၊ ပဋိပတ် အကျင့်မရှိ၊ စာပေချာ၊ အကျင့်ချာတဲ့ ရဟန်းများ ‘ဘုန်းချာ’ လို့ ခေါ်တယ်။

ကဲ . . . သူတို့မှာ စာပေချာ၊ အကျင့်ချာတဲ့အတွက် လာဘ်လာဘရှား၊ အခြွေအရံ ပရိသတ်လည်း မများပြားဘဲ၊ ဘုန်းကံမကြီးမားဘဲ ဘုန်းချာလို့ ဘုန်းချာလို့ ခေါ်ဝယ်ပေါ်သဘောပေါက်လား၊’

‘ပေါက်ပါတယ် ဘုရား၊’

‘ပြီးတော့ ရှိသေးတယ်၊ ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကို မထိန်းသိမ်း မစောင့်ရှောက်ဘဲ ကျောင်းလုခြင်း၊ ရောင်းဝယ်ခြင်း စသည့် ဒုစရိုက် အလွဲအမှားများကိုသာ ပြုလုပ်နေသောကြောင့် ဒကာ၊ ဒကာမများက မကြည်ညိုလို့ မကိုးကွယ်၊မဆည်းကပ်၊မလှူဒါန်း၍ ဝမ်းပြည့်အောင် ဆွမ်း မပြေလည်၊ ခါးလုံအောင် သင်္ကန်း

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၂၉

မပြေလည်၊ မိုးလုံအောင် ကျောင်းမပြေလည်သော ရဟန်းများကို 'ဘုန်းဟာ'လို့ခေါ်တယ်။ အေး . . . ဘုန်းဟာတဲ့အတွက် ပြည့်အောင် ဝိနည်းနဲ့ မညီတာတွေ လုပ်လေ၊ ဟာလေပဲ'

'ဪ . . . တပည့်တော်တို့က အဲဒီဘုန်းချာ၊ ဘုန်းဟာတွေကို ဆင်းရဲပါတယ်၊ သနားပါတယ်ဆိုပြီး လှူမိပါတယ် ဘုရား'

'အေး . . . ဆင်းရဲလို့၊ သနားလို့လှူတော့ ကိုယ်လဲ အကျိုးမများဘူး၊ သာသနာဟော်အတွက်လည်း အကျိုးမများဘူးပေါ့။'

ဆင်းရဲတယ်၊ သနားရုံနဲ့ မပြီးဘူး။ ဘာဖြစ်လို့ ဆင်းရဲရတာလဲ၊ ဆင်းရဲကြောင်း ရှာကြည့်၊ လှူသင့်ရင် လှူပေါ့၊ ဟုတ်လား'

'ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား၊ ခုမှပဲ သိရပါတယ်'

'ကဲ . . . ဆက်ပြောဦးမယ်၊ နားထောင်ဦး၊ ရှင်တော်မြတ် ဘုရား ဟောကြား ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်တော်များကို မထိန်းသိမ်း၊ မစောင့်ရှောက်ပါဘဲ ပစ္စည်းပေါများရေး၊ လာဘ်လာဘ ပေါများရေးကိုသာ ရှေးရှုကာ လာလာသမျှ၊ တွေ့တွေ့သမျှ ဒကာ၊ ဒကာမတွေကို အလှူခံတယ်၊ ရောက်ရာအရပ်မှာ အလှူခံတယ်။'

အလှူခံ၍ ရရှိထားတဲ့ ပစ္စည်း၊ လာဘ်လာဘများကို စားရက်၊ မသောက်ရက်၊ မဝတ်ရက်၊ မစွန့်ရက်၊ မလှူရက်ဘဲ

၃၃၀ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ရောင့်ရဲတင်းတိမ်မှုလည်းမရှိဘဲ ဉာဏ်နီဉာဏ်နက်ဆင်ကာ၊
မအပ်မရာ အလှူခံ၍ ရရှိထားသော ပစ္စည်းများကို လုံခြုံအောင်
သိုလှောင်သိမ်းဆည်းထားကာ 'လျော့သွားပြီလား၊ ရှိသေးလား'
စသည်ဖြင့် ပစ္စည်းအပေါ် သံယောဇဉ်များလျက်၊ ဖွင့်လိုက်၊ ပိတ်
လိုက်၊ ဖုံးလိုက်၊ ဖိလိုက်၊ ရေတွက်လိုက်နဲ့ ခဏ၊ ခဏ စစ်ဆေး
ကြည့်ရှုနေသော ရဟန်းကို 'ဖုံးကြည့်' လို့ခေါ်တယ်'

'အမယ်လေး... တပည့်ဟော် သိချင်တာက ဘုန်းကြီး၊
ဘုန်းဘုန်းပြောလိုက်တော့ ဘုန်းချာ၊ ဘုန်းဟာ၊ ဖုံးကြည့်လို့
သုံးမျိုးတောင် တိုးလို့ လေးမျိုးတောင် သိရပါတယ် ဘုရား'

'အေး... လေးမျိုးကို နှစ်မျိုးခွဲလိုက်ပါ။ ဘုန်းကြီးရယ်၊
ဘုန်းချာ၊ ဘုန်းဟာ၊ ဖုံးကြည့်ရယ်၊ တကယ် အမြတ်တနိုး ကိုး
ကွယ်ဆည်းကပ် လှူဒါန်းရမှာ ဘုန်းကြီးပဲနော်'

'မှန်ပါဘုရား'

'ပရိယတ်၊ ပဋိပတ် နှစ်ရပ်သာသနာတော်ကြီး မကွယ်
မပျောက်အောင် ထမ်းဆောင်နေတာ ဘုန်းကြီးတွေပါပဲ၊ ဘုန်းချာ
ဘုန်းဟာ၊ ဖုံးကြည့်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။

အေး... သာသနာတော်မှာနေပြီး သာသနာတော် ကွယ်
အောင် သာသနာဖျက်နေသူများကတော့ ဘုန်းချာ၊ ဘုန်းဟာ၊
ဖုံးကြည့်တွေပဲ၊ ကွဲပြီလား'

'ကွဲပါပြီ ဘုရား'

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

မ ၃၃၁

‘အေး . . . ဘုန်းချာ၊ ဘုန်းဟာ၊ ဖုံးကြည့်တွေကို ဆင်းရဲ
ပါတယ်၊ သနားပါတယ်၊ သင်္ကန်းဝါဝါ ငါ့ဆရာဆိုပြီး အကိုး
ကွယ်မှားရင်တော့ အဝီစိလားလိမ့်မယ်နော်’

‘မှန်ပါဘုရား’

- * မကိုးကွယ်သင့်၊ ကိုးကွယ်သင့်၊ နှိုင်းချင့်ရွေးရမည်၊
- * ကိုးကွယ်သင့်လျှင်၊ အသက်ပင်၊ ငဲ့ကြည် ကိုးကွယ်ရပေမည်၊
- * မကိုးကွယ်သင့်ဘဲ၊ သနားလွဲ၊ ကျိုးလဲမများပြီ၊
- * အကိုးကွယ်မှန်၊ သနားမှန်၊ ဝေဖန်နှိုင်းယှဉ်ရပေမည်။

နိဂုံး

အို . . . စာရှုသူ၊ ဤဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿနာများ(၁၀)သည် ယခုအခါ နိဂုံးချုပ်လိုက်ပါပြီ။ မိမိသည် ဤအမှတ်(၁၀)ကို ၁၃၅၂-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၈-ရက်နေ့မှ စတင်၍ ရေးသားခဲ့ပါသည်။ စ၊ တင်ရေးသားရာ ဌာနမှာ ဓမ္မဒူတတောရ ဌ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မဒူတတောရ၌ တစ်ပုဒ်မျှစ၊ တင်ရေးသား ပြီး အနယ်အရပ်ရပ် တရားစခန်းများ၌ သင့်လျော်သလို ရေးသား ခဲ့ရပါသည်။

စာကိုယ်များမှာ ၁၃၅၂-ခုနှစ်၊ တစ်ပိုတွဲလဆန်း ၁၂- ရက်၊ ကျုံပျော်မြို့နယ် အင်းရဲ ဓမ္မဒီပရိပ်သာ၌ အပြီးသတ်သွား ပါသည်။

နိဒါန်း၊ မာတိကာနှင့် နိဂုံးတို့ကို မရေးသားနိုင်၊ မရေး အားနိုင်ခဲ့ပါ။ ဤနိဂုံးကို ၁၃၅၃-ခုနှစ်၊ နှစ်ဆန်း ၁-ရက်ဖြစ်သော ကဆုန်လဆန်း ၅-ရက်နေ့မှ စ၊ တင်ကျင်းပသော သထုံမြို့နယ်၊

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၃၃

သိမ်ဆိပ်တိုက်နယ်၊ ဇောတိကာရုံကျောင်း၊ ၁၀-ကြိမ်မြောက်၊
၁၀-ရက်စခန်း၊ ၁၀-ရက်မြောက်နေ့မှပြီးခဲ့ပါသည်။

မိမိဤရွှေ့ဤမျှ ဝီရိယထား ကြိုးစား၍ ရေးသားခဲ့သော
ကောင်းမှုများဖြင့် မိမိအပေါ်တွင် ကျေးဇူးဥပကာရ အထူးရှိကြ
ကုန်သော မိဘနှစ်ပါး၊ ဆရာသမားများ၊ ရဟန်းဒါယကာ၊
ဒါယိကာမများ၊ ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာ ဒါယိကာမများ၊
ဆွေးမျိုးဉာတကာများ၊ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ အများတို့အား ကျေးဇူး
တုံ့ပြန် ဆပ်ပါ၏။

အထူးအားဖြင့် ရောက်လေရာရာ တရားစခန်း ကျင်းပရာ
ဌာနများမှ ဒကာ ဒကာမများ၊ ဆရာတော်များက မိမိ၏ စာပေ
ရေးသားနိုင်ရေးအတွက် ပြည့်ဝသော စေတနာဖြင့် အဘက်ဘက်
မှ လိုအပ်သော ကူညီမှုကို မိမိအနေဖြင့် ကျေးဇူးအထူးပင်သိရ၍၊
ယင်းကျေးဇူးကို ဤဗုဒ္ဓဓမ္မ ပြဿနာများ (၁၀)ကျမ်းစာဖြင့်
ပြန်ဆပ်ပါ၏။

မိမိ ဓမ္မဒေသနာခရီး လှည့်လည်ရင်း စာပေရေးသား
သည်ကို သိရှိပြီး အလွယ်တကူ စာပေရေးသားနိုင် စာရေးစက္ကူ၊
စာရေးကိရိယာများ လှူဒါန်းကြသော အမြို့မြို့အနယ်နယ်မှ
ဆရာ၊ဆရာမများ၊ ကျေားသူ၊ကျောင်းသားများ၊ ယောဂီများအား
ဤ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၁၀)ကျမ်းစာ ကုသိုလ်ဖြင့် ကျေးဇူး
ဆပ်ပါ၏။

၃၃၄ ဝ

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဤမျှလောက်သော ပြဿနာအစဉ်တို့ကို ပင်ပန်းသည်ဟု
ပဓာနမထားဘဲ ကြီးမားသော ဇွဲခိုင်ခိုင်ဖြင့် အအားမနေ၊ အနား
မယူဘဲ ကြိုးစားဖြေကြား ရေးသားရသော ဤဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာ
များ(၁၀)ကျမ်းစာအုပ်အတွက် မိမိရရှိသည့် ဓမ္မဒါန တရားတော်
အလှူ၊ အမတဒါန အမြိုက်နိဗ္ဗာန်အလှူတည်းဟူသော ကောင်း
မှုကုသိုလ်အစုစုတို့၏ အဖို့ဘာဂတို့ကို . . .

မြင်းမိုရ်စက္ကဝါ၊ ပမာဆယ်စု၊
နှိုင်းမတုအောင်၊ ဗဟုပကာရ၊
ဂုဏ်ကြီးလှသား၊ မိဘနှစ်ဖြာ
မြတ်ဆရာနှင့်၊ ရာဇာသနင်း၊
ရောင်းရင်းငယ်ဖော်၊ ဆွေတော်မျိုးစပ်၊
အရပ်နေစု၊ စတုပစ္စယာ၊
ဒါယကာ ဒါယိကာမ၊ ဂေါစရဂါမ်၊
နိယာမ်မပြတ်၊ နိစ္စဘတ်ဖြင့်၊
ယုတ်မြတ်ကြည်ဖြူ၊ ပေးလှူတတ်စွာ
မြို့ရွာပတ်ကုံး၊ သိမ်းကျုံးလုံးစုံ၊
နိဂုံးဇနပဒ၊ ဝေးနီးစသည့်၊
ရှိကြထိုထို၊ များလှစိုလ်ပါ၊
ကိုယ်ကိုစောင့်တတ်၊ နတ်နှင့်တကွ၊
ဘုမ္မရက္ခာ၊ အာကသစိုး

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

⊙ ၃၃၅

တန်ခိုးမဟိတ်၊ ပုညစိတ်နှင့်
ဂုဏ်ဟိတ်မြင့်မား၊ သိကြားသက္က
ဝါသဝနှင့်၊ လောကစောင့်လျင်း၊
နတ်မင်းလေးဖြာ၊ သာတာဂိရုက္ခန္တ
စိတ္တစသည့်၊ တွက်ဖွဲ့နှစ်ဆယ့်ရှစ်ဦး
နတ်စစ်မှူးဟု၊ အထူးမည်ရပ်၊
အဋ္ဌိဝီသ၊ ယက္ခမဟာ၊
သေနာပတိ၊ ထိုပြီးတစ်ထွေ၊
ရေပင်လယ်သွား၊ သူတော်များအား၊
စောင့်ငြားတတ်သည့်၊ မဏိမေဓလာ၊
တစ်ဖြာထိုမှ၊ ဒသဣဿရ၊
လောကသဟသ်၊ ဝန်းပတ် ရံခြံ
မဟာမြို့တို့၊ ပြောဟန်ဆူဆူ
မိုးသူမိုးသား၊ မြေဖွားရေပေါက်
ထို၍လောက်တည့်၊ ထက်အောက်ဝန်းကျင်
များဖုံယင်အား၊ အကြင်ရှိသမျှ
မကျန်ရအောင်၊ စေ့ငှမသွေ
အမျှ . . .အမျှ . . .အမျှ ဝေသည်၊
ရစေ ငါ့နယ်အတူတည်း။

၃၃၆ ၀

ဓမ္မဒူတ - အရှင်ပညာဇောတ

ဤဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ(၁၀)ကျမ်းစာအုပ်ကို လောက၊ သာသနာနှစ်ဖြာအကျိုးပွားတိုးရေးကို မြှော်မှန်း၍ ကြိုးစား ဖြေကြားရေးသားရသော သမ္မာဆန္ဒ၊ ဝီရိယနှင့် ဉာဏသဒ္ဓါ ယှဉ်ဘက်ပါသော မဟာခေါ်ဆို မြားမြောက်လှသော ကောင်းမှုကုသိုလ် စေတနာတို့ကြောင့် အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်တော်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ချမ်းသာသောအကျင့် လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်းသိမြင်၍ သုံးပြင်ဘုံသား ဝေနေယျသတ္တဝါအများကို တရားစည်ကြီး သောင်းတိုက်ဟည်းအောင် ရိုက်တီးနှိုးဆော် ဟောဖော်ညွှန်ပြ၍ နိဗ္ဗာန်ထုတ်ချောက် အရောက်ပို့ဆောင် ကယ်တင်နိုင်သည့်ကိုယ် ဖြစ်ရပါစေသတည်း။

ဤ ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ (၁၀)ကျမ်းစာအုပ်ကို ရေးသားရာ၌ တိမ်းပါးချွတ်ချော် မလျော်ကန်ရာ အဖြာဖြာတို့ အကယ်တိတိ သတိလစ်ကာ ပါဝင်ခဲ့ကုန်ငြားအံ့၊ ယင်းကို ပညာရှိအများ အပြစ်မထားဘဲ ပယ်ရှားနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဗုဒ္ဓမိန့်ဟ လမ်းစဉ်ကျသည့် အပြစ်ကင်းပ အကျိုးရသည် ဒွိဟပယ်ခွာ ကျင့်ကြံစရာအဖြာဖြာတို့ကိုလည်း စိတ်မှာစွဲကပ်သတိချပ်၍ မပြတ်ပုံသေ ကျင့်ကြံနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဗုဒ္ဓမိန့်ဟ လမ်းစဉ်ပြင်ပ အပြစ်ရှိငြား လမ်းမှာမိစ္ဆာ ရှောင်ရှားစရာများကိုလည်း နေ့ညမအား ကြိုးစားကျင့်ကြံ ရှောင်ရှားနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဗုဒ္ဓဓမ္မပြဿနာများ - ၁၀

၀ ၃၃၇

ယင်းသို့ လိုက်နာကျင့်ကြံစရာများကို လိုက်နာကျင့်ကြံ
နိုင်၍ ရှောင်ရှားစရာများကို ရှောင်ရှားနိုင်သဖြင့် လောကီအကျိုး
စီးပွား လောကုတ္တရာအကျိုးစီးပွားတို့ကို တိုးပွားအောင် ရွက်
ဆောင်နိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဓမ္မဒူတ အရှင်ပညာဇောတ
ဓမ္မဒူတတောရ၊
တောင်စွန်း၊ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊
မွန်ပြည်နယ်။

1. The first part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

2. The second part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

3. The third part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

4. The fourth part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

5. The fifth part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

6. The sixth part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

7. The seventh part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

8. The eighth part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

9. The ninth part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

10. The tenth part of the document is a list of names and addresses, which appears to be a directory or a list of contacts. The names are written in a cursive script, and the addresses are listed below them.

[illegible]